

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
zpracovaný podle RVP ZV

Poznáváme svět

Základní škola Senožaty, okres Pelhřimov
Senožaty 184

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, zpracovaný podle RVP ZV

„Poznáváme svět“

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola Senožaty, okres Pelhřimov
Adresa : Senožaty 184, 394 56, Senožaty
IČO: 70659249
Ředitel školy: Mgr. Iveta Neradová
Kontakty : telefon: 565 582 153
e-mail: reditelstvi@zssenozaty.cz
web: www.zssenozaty.cz
Koordinátor tvorby ŠVP ZV: Mgr. Josef Zeman
e-mail: ict@zssenozaty.cz

Zřizovatel:

Název: Obecní úřad Senožaty, okres Pelhřimov
Adresa: Senožaty 166, 394 56, Senožaty
Kontakt : Tel. 565 582 124, 565 582 148
Email: info@senozaty.cz
Web: www.senozaty.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2023

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola Senožaty, založená r. 1956, je vesnická škola, tradičně fungující jako spádová pro okolní obce a dlouhodobě spolupracující s místním Dětským domovem a Mateřskou školou. Kapacita školy je 250 žáků, kapacita školní družiny 60 žáků, kapacita školní jídelny je 250 stravníků. Škola má devět ročníků.

Škola je zařazena do rejstříku škol. Zároveň jí zřizovatel udělil výjimku v průměrném počtu žáků na třídu.

Počet žáků se v posledních letech pohybuje okolo 120. Ze spádových obcí dojíždí přibližně 10-15 % žáků. Autobusová zastávka je umístěna v těsné blízkosti školy a časový režim školy je přizpůsoben odjezdům a příjezdům autobusů. Děti z dětského domova, který je se školou propojený spojovací chodbou, tvoří přibližně 10 % žáků.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Na Základní škole Senožaty, okres Pelhřimov je zaměstnáno přes 20 zaměstnanců. Z celkového počtu 17 pedagogických pracovníků je 12 učitelů na I. a II. stupni, 3 asistentky pedagoga a 2 pracovnice družiny. Ve škole dále pracuje 1 účetní, 2 uklízečky, 1 školník, 2 kuchařky, 1 pomocná kuchařka a 1 vedoucí školní jídelny.

Pedagogický sbor je věkově pestrý a poměrně stabilní, všichni učitelé mají pedagogické vzdělání. Ve sboru jsou zastoupeni pracovníci s kvalifikací pro dyslektickou péči o žáky, a to na I. i II. stupni.

Několik předmětů je vyučováno neaprobovaně. Personální obsazení těchto předmětů je ale stálé, takže příslušní pracovníci již získali dostatek zkušeností a to nejen vlastní výukou, ale také dalším vzděláváním formou DVPP a odborných kurzů.

Na další vzdělávání pedagogů klademe celkově velký důraz, prioritou je získávání dalších poznatků v psychologii, pedagogice, sociální výchově, didaktice různých předmětů, cizích jazycích a také v oblasti IT, kde je cílem bezproblémové ovládnutí základních počítačových programů, komunikace pomocí e-mailové pošty, využití počítačové techniky v běžné výuce a v práci s integrovanými žáky. Velkým kladem je ochota pedagogů se v těchto oblastech dále vzdělávat a poznatky dále aplikovat ve výuce. V posledních letech je samozřejmostí snaha ze strany učitelů využívat pro výuku počítačové programy a internet, interaktivní tabule a mobilní dotyková zařízení.

2.3. Charakteristika žáků

V posledních letech se počet žáků pohybuje okolo 120. Kromě žáků ze Senožat tvoří část žáci dojíždějící z okolních obcí – Hroznětice, Hořice, Píšť, Vranice, Ježov, Syrov, Nečice, Čihovice. Velmi početnou část tvoří žáci z Dětského domova v Senožatech. Tito žáci přichází často z velmi komplikovaných životních podmínek. Přesto, zejména u mladších z nich, nebývá větší problém v jejich zapojení do normální školní práce a navázání dobrých vztahů s ostatními spolužáky.

Dlouholeté zkušenosti máme se žáky s SPU, kteří mají své specifické potřeby v běžné výuce a každý žák navštěvuje na doporučení PPP individuální hodinu zaměřenou na zmírnění poruch. V rámci inkluze všem těmto žákům škola poskytuje možnost zařazení do běžné výuky s přihlédnutím k potřebám aplikace podpůrných opatření.

Pro další rozvoj individuálních schopností žáků nabízí naše škola pestrou nabídku zájmových činností a to zejména v podobě volnočasových kroužků a různých forem doučování. Zájmová činnost zároveň slouží k prevenci sociálně-patologických jevů, umožňujeme tak žákům smysluplně trávit volný čas.

2.4. Dlouhodobé projekty

Škola se pravidelně zapojuje/je dlouhodobě zapojena do níže uvedených projektů. Jejich průběh a realizace napomáhá pedagogům v dalším zkvalitňování výuky. Žákům pak nabízí další možnosti činností mimo kmenovou výuku. Některé projekty jsou také významnou zpětnou vazbou pro učitele, žáky i rodiče.

- **SCIO** – srovnávací testování, týkající se vědomostí a dovedností ve vybraných vzdělávacích oblastech a klíčových kompetencích. (matematika, český a anglický jazyk, obecné studijní předpoklady, čtenářská gramotnost)

- **Národní testování ČŠI** – v každém školním roce jedno až dvě „výběrové testování“, zpravidla v 9. resp. 5. ročníku
- **IKAP** – Implementace krajského akčního plánu „Pomáháme školám k úspěchu“. Další vzdělávání pedagogických pracovníků a zkvalitňování vybavenosti školy pomůckami zejména v oblasti odborných předmětů, IT a environmentální výchovy.
- **Integrovaný záchranný sbor** – 8. roč. pravidelně navštěvují pracovníci IZS, kteří poučí děti o činnosti a práci zdravotníků, hasičů a policie a působí preventivně na žáky v této oblasti.
- **Český červený kříž** – Pravidelný kurz pro žáky 3. a 8. ročníků v oblasti zdravotní výchovy a první pomoci.
- **PŠÚ** – Projekt „Pomáháme školám k úspěchu“ byl prvotně zaměřen na čtenářskou gramotnost. Aktuálně se dosah rozšiřuje na komplexní vzdělávání pedagogických pracovníků a písemnictví. Přínosem je dále doplňování publikací školní knihovny v rámci projektu.
- **Hodina H** – dlouhodobé programy primární prevence pro žáky 4. až 9. ročníků
- **Třídnická hodina** – pravidelné (1× týdně) programy třídy s třídním učitelem, zaměřené na klima třídy, prevenci sociálně patologických jevů, reflexe a jiných, zpravidla aktuálně se řešících záležitostí.
- Operační programy MŠMT – Projekty zaměřené na financování DVPP

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školy

ZŠ Senožaty je školou se všeobecným zaměřením. Velký důraz klade na využití polohy školy vesnického charakteru, možnost propojení s přírodou. Škola je otevřena vůči veřejnosti, rozvíjí a udržuje efektivní komunikaci s rodiči. Svým obsahem i metodami podporuje v žácích smýšlení demokratického občana, podporuje uvědomování si demokratických principů a dodržování řádů. Žák je zde respektován jako osobnost, důraz je kladen na individuální přístup k žákovi, k jeho schopnostem.

Velmi důležité je udržování příjemného klima ve třídě i v celé škole, vytvořit školu plnou pohody, aby se zde mohla rozvíjet svobodná a tvůrčí práce a docházelo k všestrannému rozvoji osobnosti žáka. K tomu slouží i zájmové útvary, které škola nabízí. Věříme, že žáci, kteří opustí naši školu, budou schopni samostatně přemýšlet, svobodně se rozhodovat, komunikovat s okolím, budou jednat podle obecně platných mravních zásad a budou schopni úspěšně se prosadit v budoucím životě. Z toho vyplývají naše priority ve vzdělávání. Chceme:

- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, mravních zásad, zodpovědnosti za vykonanou práci,
- vést žáky ke snaze vhodně nakládat se svým časem, ke zdravému životnímu stylu,
- vést žáky k využívání informačních zdrojů pro jejich sebevzdělávání, zejména komunikačních a informačních technologií, proto využíváme výpočetní techniku ve většině předmětů, podporujeme využívání počítačů pro výuku,
- chceme rozvíjet klíčové kompetence žáků, předávat jim znalosti a dovednosti uplatnitelné v životě, méně je zatěžovat encyklopedickými znalostmi a více se zaměřit na činnostní učení,
- posílit výuku cizích jazyků,
- více využívat efektivní metody výuky, jako skupinové a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci a vzájemnému respektu
- chceme stejnou péči věnovat všem žákům, protože je nutné podporovat i žáky s menším intelektuálním nadáním, hledat jejich silné stránky a na ty se zaměřit.
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Uvedené postupy, metody a formy práce vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, které tvoří základ pro další učení a orientaci v praktickém životě. Jsou uplatňovány nejen v rámci výuky, ale i mimo ni. Všichni pedagogičtí pracovníci jdou ve všech situacích žákům příkladem.

Součástí ŠVP jsou Standardy pro základní vzdělávání, jejichž smyslem je účinně napomáhat při dosahování cílů stanovených Školním vzdělávacím programem.

Klíčové kompetence	Jak je rozvíjíme
<p>KOMPETENCE K UČENÍ</p> <p><i>vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vytváříme situace a zadáváme úkoly blízké reálným podmínkám. - Vysvětlujeme žákům smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. - Podporujeme samostatnost a tvořivost. - Podporujeme vlastní nápady, náměty a návrhy žáků. - Učíme žáky plánovat a organizovat jejich činnosti, vedeme je k sebehodnocení. - Umožňujeme žákům připravovat některé akce, vedeme je k dobré časové organizaci činností. - Ve výuce upřednostňujeme praktickou činnost před encyklopedickými znalostmi. - Učíme žáky rozlišovat podstatné a spojovat jednotlivé dovednosti. - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře, podporujeme využití IT. - Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme na základě jeho osobních schopností. - Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení, zažije radost z úspěchu, prakticky využije získané dovednosti, podporujeme účast v soutěžích, sami různé soutěže organizujeme. - Nehledáme, co žák neumí, umožňujeme mu uplatnit se v rámci svých schopností, chybu bereme jako prostředek k hledání nápravy. - Hledáme konkrétní pozitivní případy, jdeme příkladem vlastním dalším vzděláváním, umožňujeme v reálných situacích (exkurze, besedy,...) žákům vidět smysl toho, že se něco naučí. - Využití interaktivní výuky.
<p>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ</p> <p><i>podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování, k řešení problémů</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky přistupovat k problémům jako k výzvě. - Vytváříme praktické a smysluplné problémové úlohy a situace, jejichž vyřešení je pro žáky motivující, aby byli ochotni učit se prakticky problémy řešit. - Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. - Podporujeme vlastní návrhy žáků, které jsou přijatelné pro řešení problému. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů. - Při řešení problémů učíme žáky používat brainstorming. - V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet.
<p>KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ</p> <p><i>vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zaměřujeme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků jak v mateřském, tak i v cizím jazyce, v IT a v sociálních vztazích. - Klademe důraz na úroveň komunikace a dodržování základních pravidel při písemné i ústní komunikaci, učíme žáky respektovat názory druhých a naslouchat jim. - Podporujeme kritiku a sebekritiku přiměřenou situaci. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (místní tisk, školní stránky, různé metody zpracování samostatných prací). - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v rádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům připomínkovat tato pravidla.

<p>KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ</p> <p><i>rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování, snažíme se vytvářet různorodé pracovní týmy. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Učíme žáky stát v týmech v různých rolích, zažít pocit z polohy určité role a jejího smyslu. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu a svůj význam v něm, i práci ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Vyhodnocujeme vztahy ve třídě, skupině. - Učíme žáky vyhledávat pozitiva spolupráce a vedeme je k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli). - Vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování. - Učíme žáky respektu k práci druhých.
<p>KOMPETENCE OBČANSKÉ</p> <p><i>vychovávat žáky jako svobodné občany, plní si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita). - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Netolerujeme nekamarádkové chování a odmítnutí požadované pomoci. - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. - Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí. - Podporujeme spolupráci s obcí, policií, složkami IZS apod. - V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP, policie. - Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření s ohledem na jejich účinnost. - Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme. - Jakoukoliv formu agrese žáka na učitele nebereme osobně, ale jako útok na roli učitele. - Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. - Dodržujeme zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“. - Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich příčinu. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (zájmové volnočasové aktivity, výlety, rekreace), jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
<p>KOMPETENCE PRACOVNÍ</p> <p><i>vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme, žádnou práci netrestáme - tím vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. - Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi, cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia. - Cíleně motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).

<p>KOMPETENCE DIGITÁLNÍ pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít. - Rozvíjíme dovednosti k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu. - Žáka vedeme k volbě takových postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. - Seznamujeme žáky s vytvářením a úpravami digitálního obsahu, kombinováním různých formátů, vyjádření se za pomoci digitálních prostředků. - Veškerá edukativní činnost vede k tomu, aby žák na konci vzdělávání: <ul style="list-style-type: none"> - využíval digitální technologie tak, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a z kvalitní výsledky své práce - chápal význam digitálních technologií pro lidskou společnost, byl ochoten se seznamovat s novými technologiemi, kriticky hodnotil jejich přínosy a reflektoval rizika jejich využívání - předcházel situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních - při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednal eticky
--	---

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření § 16 odst. 9 školského zákona.

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory třídní učitel vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, třídní učitel zákonnému zástupci žáka doporučí využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje

a konzultuje se školským poradenským zařízením. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.

- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka. Všichni zúčastnění IVP podepíší. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1× ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představitivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,

- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vracení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.),
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů,
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- u mladších žáků využívání skupinové výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků, respektování specifických podmínek, které usnadní vzdělávání žáka, včetně úpravy pracovního prostředí a pracovního místa žáka,
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání.

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka,
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- školní metodik prevence
- výchovný poradce
- školní psychologka
- třídní učitelé

3.4. **Vzdělávání mimořádně nadaných žáků**

Podobně, jako věnujeme péči žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, poskytujeme potřebný prostor pro to, aby se co nejefektivněji mohli uplatňovat žáci mimořádně nadaní. Je třeba zdůraznit, že za mimořádně nadaného žáka nepovažujeme pouze takového, který vyniká ve všech vzdělávacích oblastech. Každý žák je individuální osobnost a není proto vhodné oddělovat „dobré“ a „špatné“ žáky. Tam, kde jeden pracuje obtížně, druhý dosahuje vynikajících výsledků, ale v jiné oblasti se jejich role mohou zcela obrátit.

Proto péče o nadané žáky probíhá zejména v jednotlivých vyučovacích hodinách a na prvním místě klade vyšší požadavky na přípravu učitele do výuky, aby připravil pro tyto žáky program úměrný jejich schopnostem. Těmto žákům mohou být připravovány obtížnější úkoly při výuce, umožněna jiná forma práce i jiný úkol, jsou na ně kladeny vyšší nároky (častěji mohou být pověřováni vedením skupin, či jistou formou zodpovědností při pomoci druhým).

Nadaným žákům umožňujeme účastnit se různých vědomostních, sportovních, uměleckých a tvůrčích soutěží a také spolupodílet se na přípravě činností pro ostatní žáky.

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.

- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka. Všichni zúčastnění IVP podepíší. Podpůrná opatření mohou být poskytována na základě podpisu informovaného souhlasu zákonným zástupce žáka.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1× ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku.
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem.
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků,
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí,
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh),
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka,
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů,
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole,
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit,
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty,
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí,
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských,
- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou,
- pestrá nabídka volitelných předmětů, kde si žáci volí studium podle svého zájmu a mohou rozvíjet svůj talent v oborech, kde pro to mají předpoklady,
- spolupráce se sportovním klubem.

3.5. Začlenění průřezových témat

Většina průřezových témat je začleněna formou integrace do běžné výuky.

V učebních osnovách a obsahových náplních jednotlivých předmětů používáme pro jednotlivá průřezová témata následující zkratky:

<i>Osobnostní a sociální výchova</i>	–	OSV
<i>Výchova demokratického občana</i>	–	VDO
<i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i>	–	EGS
<i>Multikulturní výchova</i>	–	MKV
<i>Environmentální výchova</i>	–	EV
<i>Mediální výchova</i>	–	MV

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - OSV									
Téma	ročník/zařazení v předmětu								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	M	M	Aj	Aj	Aj	F	Ov	Ch	Ch
			M	M	Inf		Vz		Čj
Sebepoznání a sebepojetí		Prv	Prv					Ov	
								Vz	
Seberegulace a sebeorganizace	Pč							F	Ch
								Ov	
								Vz	
Psychohygiena		Hv							Vz
Kreativita			Vv					Inf	Inf
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí						Čj	Vz	Vz	D
						Ov			
Mezilidské vztahy						Ov	Vz	Ov	
								Vz	
Komunikace			Pč	Tv			Nj	Inf	Inf
							Ov	Ov	
								Vz	
Kooperace a kompetice					M				Vz
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					M	F	F		Vz
							Ov	Ov	
Hodnoty, postoje, praktická etika						F	Vz	Vz	Ch
								Ov	Ov
									Vz

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – VDO

Téma	ročník/zařazení v předmětu								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Prv	Prv	Prv	VI		Ov		Inf	Inf
Občan, občanská společnost a stát						Inf	Inf	Inf	Inf
Formy participace občanů v politickém životě							Čj		Ch
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování							Ov		D
								D	
						D			D
									Ov

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - EGS

Téma	ročník/zařazení v předmětu								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá						Aj	Vv	Pč	Pč
						Vv	Čj	Nj	
						Čj			
Objevujeme Evropu a svět				Vv	VI			F	F
				Aj				Ov	Aj
									Nj
									Ov
Jsme Evropané							Aj	Ov	D
							D		Ov
							Ov		

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – MKV

Téma	ročník/zařazení v předmětu								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference				Aj	Aj			Aj	Pč
				Vv				Pč	
Lidské vztahy						Čj	Čj	Vv	
						Ov	D		
							Ov		
Etnický původ								Př	Vz
Multikulturalita					Aj	Čj		Pč	Pč
								Čj	
								Nj	
Princip sociálního smíru a solidarity								Ov	D

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – EV

Téma	ročník/zařazení v předmětu								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy		Prv	Prv	Při		Př		Př	Př
Základní podmínky života		Pč		Při		F		F	Ch
				Pč		Př			
Lidské aktivity a problémy životního prostředí						D	Ov	F	F
								Ch	Ch
									D
Vztah člověka k prostředí					Vv			F	Ch
					Pč			Ch	Čj
									Ov

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - MDV									
Téma	ročník/zařazení v předmětu								
	Tematické okruhy receptivních činností:								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj		Čj		Vz	D
									Ov
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Inf	Inf	Inf	Inf	Inf
	Čj								
stavba mediálních sdělení			Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj
vnímání autora mediálních sdělení				Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj
fungování a vliv médií ve společnosti									Vv
									Ov
									Vz
Tematické okruhy produktivních činností:									
tvorba mediálního sdělení			Čj		Čj	Čj	Čj	Čj	Čj
									Ov
práce v realizačním týmu	Průběžně většina předmětů								

4. Učební plán

4.1. Tabulace učebního plánu

4.1.1. Učební plán – 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	minimální + disponibilní časová dotace za ročník					Celkem			
			1.	2.	3.	4.	5.	Min.č. dot.	Disp.č dot.	Předmět	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	7 + 2	7 + 3	7 + 3	6 + 1	6 + 1	33	10	43	
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9	0	9	
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	3 + 1	3 + 2	4 + 1	5	5	20	4	24	
Informatika	Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	2	0	2	
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	6	11	0	6
		Přírodověda	0	0	0	2	1 + 1	3		1	4
		Vlastivěda	0	0	0	1	1 + 1	2		1	3
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12	0	5
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		0	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0	10	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0	5	
Celkem 1. stupeň	Minimální časová dotace		17	17	21	24	23	102	-	-	
	Disponibilní časová dotace		3	5	4	1	3	-	16	-	
	Celkem vyučovacích hodin		20	22	25	25	26	102	16	118	

4.1.2. Učební plán – 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Minimální + disponibilní časová dotace za ročník				Celkem			
			6.	7.	8.	9.	Min. č. dot.	Disp. č. dot.	Předmět	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4 + 1	3 + 1	4	4 + 1	15	3	18	
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3 + 1	3	3	3	12	1	13	
	Další cizí jazyk	Německý jazyk	0	2	2	2	6	0	6	
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	3 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	15	4	19	
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	4	0	4	
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	1 + 1	1 + 1	6	10	2	8
	Výchova k občanství	Občanská výchova	1	1	1	1	4		0	4
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	1 + 1	1 + 1	1 + 1	2	5	20	3	8
	Chemie	Chemie	0	0	1 + 1	2	3		1	4
	Přírodopis	Přírodopis	2	1 + 1	2	1 + 1	6		2	8
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	1	1	6		0	6
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4	9	0	4
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	1 + 1	1	1	5		1	6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	0	0	1	1	2	10	0	2
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8		0	8
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	0 + 1	3	1	4	
Volitelné předměty	Nabídka dle přílohy, kapitola 7.		0	0	0	0	0	0	0	
Celkem 2. stupeň	Minimální časová dotace		25	25	27	27	104	-	-	
	Disponibilní časová dotace		4	5	4	5	-	18	-	
	Celkem vyučovacích hodin		29	30	31	32	104	18	122	

4.2. Poznámky k učebnímu plánu

Na prvním stupni jsme disponibilní časovou dotaci plně využili pro posílení povinné časové dotace. Toto posílení bude mimo jiné sloužit pro realizaci průřezových témat a k realizaci některých vzdělávacích obsahů doplňujícího vzdělávacího oboru „Dramatická výchova“. Jako cizí jazyk bude vyučován anglický jazyk. Vzdělávací obsah oboru člověk a jeho svět jsme rozdělili do tří předmětů – prvouka (1. až 3. roč.) vlastivěda a přírodověda (4. a 5. roč.)

Přehled disponibilních hodin na 1. stupni:

Ročník	Předmět	Počet disponibilních hodin
1.	Český jazyk a literatura	4
	Matematika	1
2.	Český jazyk a literatura	3
	Matematika	2
3.	Český jazyk a literatura	3
	Matematika	1
5.	Přírodověda	1
	Vlastivěda	1
Celkem 1. st.		16

Na druhém stupni jsme, stejně jako na prvním, disponibilní časovou dotaci plně využili pro posílení povinné časové dotace. Toto posílení bude mimo jiné sloužit pro realizaci průřezových témat a zejména pak v předmětu matematika k realizaci projektů finanční gramotnosti. Dále i jako prostor pro rozvíjení digitálních kompetencí. Jako cizí jazyk bude vyučován anglický jazyk, jako další cizí jazyk německý jazyk.

Přehled disponibilních hodin na 2. stupni:

Ročník	Předmět	Počet disponibilních hodin
6.	Český jazyk a literatura	1
	Anglický jazyk	1
	Matematika	1
	Fyzika	1
7.	Český jazyk a literatura	1
	Matematika	1
	Fyzika	1
	Přírodopis	1
	Výtvarná výchova	1
8.	Matematika	1
	Dějepis	1
	Fyzika	1
	Chemie	1
9.	Český jazyk a literatura	1
	Matematika	1
	Dějepis	1
	Pracovní činnosti	1
	Přírodopis	1
7. – 8.	Volitelné předměty	0
Celkem 2. st.		18

Pro povinné předměty používáme v rámci ŠVP zkratky:

Předmět	Zkratka	Vyučováno	Předmět	Zkratka	Vyučováno
Český jazyk a literatura	Čj	I. a II. stupeň	Tělesná výchova	Tv	I. a II. stupeň
Anglický jazyk	Aj	I. a II. stupeň	Pracovní činnosti	Pč	I. a II. stupeň
Německý jazyk	Nj	II. stupeň	Dějepis	D	II. stupeň
Matematika	M	I. a II. stupeň	Občanská výchova	Ov	II. stupeň
Informatika	Inf	I. a II. stupeň	Fyzika	F	II. stupeň
Prvouka	Prv	I. stupeň	Chemie	Ch	II. stupeň
Přírodověda	Při	I. stupeň	Přírodopis	Př	II. stupeň
Vlastivěda	VI	I. stupeň	Zeměpis	Z	II. stupeň
Hudební výchova	Hv	I. a II. stupeň	Výchova ke zdraví	Vz	II. stupeň
Výtvarná výchova	Vv	I. a II. stupeň			

5. Učební osnovy

Přílohou ŠVP se stávají Standardy pro základní vzdělávání, jejichž smyslem je účinně napomáhat při ověřování dosažených cílů stanovených Školním vzdělávacím programem.

V učebních osnovách jednotlivých předmětů jsou od 1. 9. 2016 rozpracovány očekávané výstupy minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření. V záhlavní tabulek této části osnov je kromě předmětu a ročníku také uvedena poznámka „MDU“.

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1. Český jazyk a literatura

5.1.1.1. Český jazyk a literatura – 1. stupeň

5.1.1.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně s následující časovou dotací na 1. stupni: 9 hodin v prvním ročníku, 10 hodin ve druhém a třetím ročníku a 7 hodin týdně ve čtvrtém a pátém ročníku. Naplňuje očekávané výstupy oboru Český jazyk a literatura, stanovené Rámcovým vzdělávacím programem.

Předmět zaujímá v osnovách důležité místo, neboť jeho znalosti ovlivňují osvojení si poznatků v ostatních oborech. Výuka probíhá většinou v běžných třídách. Dalším místem, kde se předmět realizuje, je školní knihovna a počítačová učebna.

Charakteristika vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura (1. stupeň)

Na 1. stupni si žáci osvojují psaní a čtení, tedy hlavní nástroje potřebné pro další vzdělávání. Důraz klademe na čtení s porozuměním. Snažíme se rozvíjet u žáků komunikační dovednosti, odstraňovat chyby ve vyjadřování i ve výslovnosti, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se správným užíváním spisovného jazyka. Ovládnutí gramatických pravidel není cíl, ale cesta k ovládnutí komunikačních pravidel pomocí struktury jazyka.

Pro přehlednost je předmět dělen na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. Český jazyk a literatura má komplexní charakter, proto se ve výuce tyto tři složky předmětu prolínají.

V komunikační a slohové výchově je hlavním cílem upevnění základních pravidel komunikace, tvoření vlastního komunikačního projevu s užitím spisovných prostředků. Předmět apeluje na vlastní fantazii žáků, jejich tvořivost a kreativitu.

Jazyková výchova upevňuje gramatické znalosti žáka potřebné ke správnému vyjadřování a užívání spisovného jazyka. Cílem je naučit žáka správně se vyjadřovat, a to jak ústní tak i písemnou formou.

Literární výchova seznamuje žáky s různými druhy literatury, učí žáka vztahu k národnímu písemnictví, podněcuje žáky k četbě a k efektivnímu využití volného času, podněcuje v žácích zájem o různé žádané aktivity pomocí předkládání dobře vybraných literárních hrdinů. Žáci se v předmětu učí nalézt v díle autorův názor, formulovat autorovy myšlenky vlastními slovy a vyjádřit svůj názor. Předmět podněcuje v žákovi jeho estetické cítění, pomáhá rozlišovat, co je v životě dobré a co zlé, rozvíjí žákovy city.

Český jazyk a digitální technologie - V počátečním období se žáci učí technologie ovládat, později je využívají k samostatnému vyhledávání informací, tvorbě prezentací, k psaní textů a především ke komunikaci. Na významu nabývá čtení a orientace v elektronických textech. Neopominutelné je osvojení dovedností, které žákům umožní využití textových editorů při psaní vlastních textů. Pro některé žáky se znevýhodněním navíc využití digitálních technologií představuje podporu při jejich školní práci.

Formy a metody práce

- práce s pracovními listy a pracovními sešity
- využití vzdělávací techniky, interaktivní tabule a ve škole dostupných digitálních technologií
- rozbor textů
- individuální a skupinová práce, práce ve dvojicích – metoda zvolena podle charakteru zadaného úkolu
- zábavné hry zaměřené na gramatiku jazyka

Začlenění průřezových témat

Mediální výchova (MV):

- kritické čtení a vnímání mediálního sdělení – hodnocení prvků ve sdělení, rozlišení informativního, zábavního a reklamního sdělení, základní orientační prvky v textu, kritický přístup ke sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- aktivně se zapojuje do vyučovacího procesu
- učí se samostatně vyhledávat informace (kniha, slovník, encyklopedie, internet)
- snaží se rozlišovat mezi hlavními a okrajovými informacemi
- osvojuje si pravidla pravopisu a jejich užívání
- seznamuje se s literárními termíny

Učitel

- vede žáky ke stálému zdokonalování ve čtení a psaní
- vede žáky k systematickému učení

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- učí se nalézt v textu chybu a opravit ji
- samostatně vyhledává v mluvnických pravidlech

Učitel

- předkládá žákům pomocí vhodně zvolené četby modelové situace a směřuje žáky k řešení problému s využitím žakovy kreativity

Kompetence komunikativní:

Žák

- má možnost se samostatně vyjádřit
- se účastní besed a komunikačních kroužků
- využívá komunikační technologií

Učitel

- zařazuje slohová cvičení na dané téma

Kompetence personální a sociální:

Žák

- respektuje pedagoga a spolužáky
- respektuje děti s poruchou učení
- žáci pracují ve skupinách

Učitel

- vytváří příležitost ke komunikaci mezi žáky
- vytváří přátelskou atmosféru ve třídě potřebnou pro efektivní spolupráci

Kompetence občanské:

Žák

- respektuje zvláštnosti svých spolužáků
- se zapojuje do kulturních akcí (vystoupení na veřejnosti, jejich organizace, příprava soutěží)
- zajímá se o dění v obci
- oceňuje naše tradice a kulturní dědictví

Učitel

- podporuje v žákovi kladný postoj k uměleckým dílům
- vede žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

Kompetence pracovní:

Žák

- žák dodržuje dohodnuté kvality práce, postupy a termíny
- žák dodržuje hygienická pravidla pro psaní a čtení
- žák dodržuje pravidla při práci s výpočetní technikou

Učitel

- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky

Kompetence digitální:

Žák

- žák čte elektronické texty s hlubším porozuměním, včetně obrazných symbolů (piktogramů)
- žák využívá čtenářské strategie vhodné pro digitální čtení
- žák využívá navigace v různých prostředích obrazovky
- žák kriticky přistupuje k důvěryhodnosti digitálních informací, ověřuje je z více zdrojů
- žák rozvíjí své dovednosti v souvislosti s psaním pomocí digitálních zařízení, včetně uvědomění, že platí při psaní stejná gramatická i hygienická pravidla, jako při běžném psaní
- žák vybírá vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení
- žák využívá digitální storytelling
- žák využívá on-line slovníky
- žák rozlišuje vlastní a cizí obsah, rozumí problematice autorství

Učitel

- poskytuje žákovi možnost pracovat s hotovými digitálními texty
- vede žáky k používání vhodných čtenářských strategií, vysvětluje smysl navigačních prvků
- vytváří prostředí vhodné ke kritickému posouzení důvěryhodnosti a k možnosti ověřování textů
- podporuje žáky v získávání správných návyků při psaní na digitálním zařízení
- umožňuje žákům využití různých typů on-line slovníků
- vede žáky k dodržování autorských práv

5.1.1.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura – 1. stupeň

Český jazyk a literatura, 1. ročník			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- zná jednotlivá písmena - umí jednotlivá písmena a hlásky přečíst, vyslovit a napsat - rozlišuje zvukovou a grafic. podobu slova - rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky - člení slova na hlásky	- písmena a hlásky	individuální přístup frontální práce skupinová práce didaktické hry sluchová analýza a syntéza	
- umí skládat slabiky, slova, čte slabiky a slova - tvoří jednoduché věty - čte věty se správnou intonací	- čtení		
- rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat	- čtení s porozuměním		HV - píseň
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, umí sedět při psaní, umí správně držet psací potřeby - píše správně tvary písmen a číslic - umí napsat psací písmena velké a malé abecedy - rozlišuje psací a tiskací písmena	- psaní		
- dokáže psát diktát jednotlivých slov a vět - dokáže přepsat tiskací písmo do psané podoby	- psaní slabik, slov, vět		
- tvoří smysluplné věty - dokáže drammatizovat jednoduchý text	- vyjadřovací schopnosti	dramatizace	
- dokáže vyprávět pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy			VV - doplnění textu obrázkem
- naučí se z paměti básničku (min. 4 verše) - dokáže básničku recitovat			

- v krátkých mluvených projevech správně dýchá - rozumí písemným nebo mluveným pokynům - umí reagovat otázkami	- komunikace, naslouchání		
Digitální kompetence v rámci komunikační a slohové výchovy			
- s pomocí učitele si připraví své místo před zahájením práce s digitálními technologiemi - správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi - po dokončení práce provede pod vedením učitele relaxační protahovací cviky	- písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	Praktický nácvik činnost – ovládnutí počítače, tabletu, práce s výukovým programem	Osobnostní a sociální výchova tělesná výchova

Český jazyk a literatura, 1. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Komunikační a slohová výchova			
ČJL – 3 – 1 – 04p, ČJL – 3 – 1 – 05p, ČJL – 3 – 1 – 06p Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	Komunikace	Individuální skupinová jazykolam	Hv
ČJL – 3 – 1 - 08 Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Psaní		
ČJL – 3 – 1 – 09p Píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen	Psaní písmen a číslic		M
Jazyková výchova			
ČJL – 3 – 2 – 01p Rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy	Písmena, psaní	Didaktické hry	
ČJL – 3 – 2 – 01p Tvoří slabiky	Slabika, čtení	Sluchová analýza a syntéza	
Literární výchova			
ČJL – 3- 3 – 01p Pamatuje a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně		Dramatizace	Hv Vv
Digitální kompetence v rámci komunikační a slohové výchovy			
- s pomocí učitele si připraví své místo před zahájením práce s digitálními technologiemi - správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi - po dokončení práce provede pod vedením učitele relaxační protahovací cviky	- písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	Praktický nácvik činnost – ovládnutí počítače, tabletu, práce s výukovým programem	Osobnostní a sociální výchova tělesná výchova

Ročník: 2.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu - dbá na správnou intonaci - umí naslouchat přednesu - dokáže přečtený text vyprávět - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu - rozlišuje poezii a prózu - rozlišuje pohádku, říkanku, hádanku, rozpočítadlo 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení - literární znalosti 		
<ul style="list-style-type: none"> - opravuje svou nesprávnou či nedbalou výslovnost - volí vhodné tempo řeči 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřovací schopnosti 		
<ul style="list-style-type: none"> - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti - podle obrázků vypráví příběh - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s textem, kreativita 		VV - doplnění textu obrázkem
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a umí vyjmenovat samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky - zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek 	<ul style="list-style-type: none"> - hlásky 		
<ul style="list-style-type: none"> - umí rozdělit slova na slabiky - umí rozdělit slovo na konci řádku - rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - umí ze slov tvořit smysluplné věty - rozlišuje vlastní jména osob a zvířat - pozná párové souhlásky - podobu na konci slov 	<ul style="list-style-type: none"> - slabiky - slova 	manipulace s písmeny a slabikami	
<ul style="list-style-type: none"> - pozná konec věty a začátek věty následující - věty začíná velkým písmenem - rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - správně používá interpunkční znaménka - umí seřadit věty v textu 	<ul style="list-style-type: none"> - věty 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - umí se spisovně vyjadřovat ve větách - je schopen vyjádřit svůj názor a pocity - umí naslouchat druhému - na základě vlastního zážitku tvoří krátký mluvený projev - zvládá správné tvary písmen, opis a přepis 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřovací schopnosti - psaní 	<p>rozhovor</p> <p>vyprávění</p>	
Digitální kompetence v rámci komunikační a slohové výchovy			
<ul style="list-style-type: none"> - před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo podle nastavených pravidel - po dokončení práce provede relaxační a protahovací cviky s pomocí učitele 	<ul style="list-style-type: none"> - písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi 	Praktická činnost u digitálního zařízení s možností psaní a čtení na něm	Osobnostní a sociální výchova tělesná výchova

Český jazyk a literatura, 2. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Komunikační a slohová výchova			
ČJL – 3 – 1 – 01p Čte s porozuměním jednoduché texty	Čtení, vyjadřovací schopnosti		
ČJL – 3 – 1 – 02p Rozumí pokynům přiměřené složitosti			
ČJL – 3 – 1 – 09p Spojuje písmena a slabiky	Slabika	Manipulace s písmeny a slabikami	
ČJL – 3 – 1 – 09p Dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost	Hláška, slabika, slovo		Jazykové hry
Jazyková výchova			
ČJL – 3 – 2 – 01p Rozlišuje věty, slova, slabiky a hlásky	Hláška, slabika, slovo		
ČJL – 3 – 2 – 01p Rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky	psaní		
Literární výchova			
Při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost		Poslech	Vv, Hv
Digitální kompetence v rámci komunikační a slohové výchovy			
- před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo podle nastavených pravidel - po dokončení práce provede relaxační a protahovací cviky s pomocí učitele	- písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	Praktická činnost u digitálního zařízení s možností psaní a čtení na něm	Osobnostní a sociální výchova tělesná výchova

Ročník: 3.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení - umí číst potichu i nahlas - orientuje se v textu - využívá četbu jako zdroj poznatků - čte s porozuměním - umí reprodukovat text	- čtení		
- zná obojetné souhlásky - zná vyjmenovaná slova a jejich pravopis - vyhledává v textu slova příbuzná	- vyjmenovaná slova		Vv
- rozpozná a osvojuje si pravopis znělých a neznělých souhlásek	- znělé a neznělé souhlásky		
- pozná podstatné jméno - umí určit pád, číslo, rod podst. jm. - rozlišuje jména osob, zvířat, obcí a měst, správně je píše	- podstatná jména		Pč
- pozná sloveso, určí osobu, číslo a čas - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podst.jm., příd.jm. a sloves	- slovesa		Prv
- pozná předložky a umí je napsat s podst.jm. - rozlišuje slovní druhy bez zájmen a příslovcí	- ostatní slovní druhy		
- třídí slova podle zobecněného významu - porovnává významy slov - určí slova souřadná, nadřazená a podřaz. - zná příklady slov souznačných a protikladných, umí je použít ve větě	- význam slov	didaktické hry	Prv
- umí abecedu a řadit slova podle abecedy - vyhledává ve slovníku	- abeceda	práce se slovníkem	
- orientuje se v textu slyšeném i čteném - je schopen vypravovat podle osnovy - umí popsat předmět	- vyjadřovací schopnosti	vypravování	
- umí telefonovat - umí zanechat vzkaz na záznamníku - umí napsat adresu, přání, pozdrav na pohlednici - respektuje komunikační pravidla v rozhovoru - vede dialog - volí vhodné verbální, nonver. prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - dbá na úpravu v sešitě - opíše a přepíše text - kontroluje vlastní písemný projev - píše formálně správně jednoduchá sdělení	- psaní	rozhovor	Prv
Digitální kompetence v rámci komunikační a slohové výchovy			
- před zahájením práce s dig. technologiemi si samostatně připraví své pracovní místo - dodrží vymezený čas pro práci s digitálními technologiemi - po dokončení práce samostatně provede relaxační a protahovací cviky - uplatňuje návyky při psaní na školních digitálních zařízeních - pracuje s textem v textovém editoru	- základní hyg. návyky při práci s dig. technologiemi - technika psaní na klávesnici a na dotykovém zařízení - úprava hotového textu v textovém editoru (mazání, označování, dopisování,...)	Práce s PC, tabletem práce s textovým editorem	Osobnostní a sociální výchova tělesná výchova

Český jazyk a literatura, 3. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Komunikační a slohová výchova			
ČJL – 3 – 1 – 09p Převádí slova z mluvené do psané podoby	Psaní	Individuální	
ČJL – 3 – 1 – 10p Opisuje a přepisuje krátké věty	Věta, psaní		
Jazyková výchova			
ČJL – 3 – 2 – 08p Píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	Psaní vlastních jmen		Prv -rodina, přátelé, domácí mazlíčci Prv – obec, město
Literární výchova			
ČJL – 3 – 3 – 02p Reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací		Vyprávění	Vv, Hv
Digitální kompetence v rámci komunikační a slohové výchovy			
- před zahájením práce s dig. technologiemi si samostatně připraví své pracovní místo - dodrží vymezený čas pro práci s digitálními technologiemi - po dokončení práce samostatně provede relaxační a protahovací cviky - uplatňuje návyky při psaní na školních digitálních zařízeních - pracuje s textem v textovém editoru	- základní hyg. návyky při práci s dig. technologiemi - technika psaní na klávesnici a na dotykovém zařízení - úprava hotového textu v textovém editoru (mazání, označování, dopisování,...)	Práce s PC, tabletem práce s textovým editorem	Osobnostní a sociální výchova tělesná výchova

Ročník: 4.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- seznámí se s jazykem jako s prostředkem komunikace	- mateřský jazyk		
- rozliší větu jednoduchou a souvětí - určí zákl. sklad. dvojice ve větě jednoduché - seznámí se s pravidly shody přís. s podm. - z vět jednoduchých vytvoří souvětí vhodnými spojkami a spojovacími výrazy	- věta, souvětí		Hv
- porovnává významy slov - rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená - umí užívat slova spisovná, pozná nespis. tvary - rozlišuje slova ohebná a neohebná - určí slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- význam slov		
- rozlišuje předpony a předložky a správně je píše - určí slovní základ (předp., kořen, přípona)	- stavba slova		
- zná vzory podstatných jmen - umí určit pád, číslo, rod a vzor - umí skloňovat podstatná jména podle vzorů - píše správně zeměpisné názvy	- podstatná jména		Při
- pozná zvratná slovesa, neurčitek - umí určit osobu, číslo, čas - umí časovat slovesa v čase přítomném, minulém i budoucím	- slovesa		
- umí vyhledávat v abecedním seznamu	- abeceda		
- píše správně i/y po obojetných souhlás.	- vyjmenovaná slova		
- umí vypravovat podle osnovy - umí popsat jednoduchý objekt - při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená - volí vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - rozlišuje spis. a nespis. výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo dle svého komunikačního záměru - zvládne jednoduchou grafic. úpravu textu	- vyjadřovací schopnosti	vypravování, popis	VI
- čte nahlas i potichu - rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat - dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu	- čtení		MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- seznámí se s autory dětských knih	literární výchova	návštěva divadel.	Dramatická výchova
- orientuje se v pojmech kulturního života	pojmy z oblasti divadla a filmu	představení	
Digitální kompetence v rámci komunikační a slohové výchovy			
- přečte s porozuměním elektronický text - porozumí významu piktogramu - využívá klíč. slova při vyhledávání informací - na příkladu uvede způsoby dig. komunikac - dodržuje pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci - napíše SMS, vhodně využije emotikony	- vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů - pravidla bezpečnosti elektronické komunikace - Žánry písemného projevu - SMS	Práce s PC, tabletem, mobilním telefonem práce s textovým editorem, internetovým vyhledávačem	Osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova mediální výchova výchova demokratického občana

Český jazyk a literatura, 4. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Komunikační a slohová výchova			
ČJL – 5 – 1 – 07p V mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	Komunikace Vyjadřovací schopnosti	Skupinová Rozhovor, vyprávění	Prv – Komunikace s kamarádem a s dospělým – zásady slušného chování
ČJL – 5 – 1 – 09p Opisuje a přepisuje jednoduché texty	Věta, psaní	Individuální	
ČJL – 5 – 1 – 09p Píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy			
Jazyková výchova			
ČJL – 5 – 2 – 03p Poznává podstatná jména a slovesa	Podstatná jména, slovesa	Individuální skupinová didaktické hry	Hv Vv Př, VI
ČJL – 5 – 2 – 06p Dodržuje pořádek slov ve větě, poznává a určuje druhy vět podle postoje mluvčího	Druhy vět	Práce s textem	
Literární výchova			
Rozlišuje pohádkové prostředí od reálného			
ČJL – 5 – 3 – 01p, ČJL – 5 – 3 – 02p Dramatizuje jednoduchý příběh		Dramatizace	
ČJL – 5 – 3 – 01p, ČJL – 5 – 3 – 02p Vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek	Pojmy z oblasti divadla a filmu	Návštěva divadelního představení Vypravování	
ČJL – 5 – 3 – 02p Určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti		Práce s textem	Vv – obrázek
Digitální kompetence v rámci komunikační a slohové výchovy			
- přečte s porozuměním elektronický text - porozumí významu piktogramu - využívá klíč. slova při vyhledávání informací - na příkladu uvede způsoby digitální komunikace - dodržuje pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci - napíše SMS, vhodně využije emotikony	- vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů - pravidla bezpečnosti elektronické komunikace - žánry písemného projevu - SMS	Práce s PC, tabletem, mobilním telefonem práce s textovým editorem, internetovým vyhledávačem	Osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova mediální výchova výchova demokratického občana

Ročník: 5.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
- čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu	- čtení		
- rozpozná umělecké vybrané žánry - pohádka, pověst, bajka, báje, dobrodružná četba, comics	- literární výchova		VI, Vv
- užívá elementární literární pojmy	- rým, verš, sloka, přirovnání		
- umí vyjádřit své pocity z četby, zaznamenává je	- vyjadřovací schopnosti	dramatizace	Vv
- rozlišuje umělecký a neumělecký text			
- volně reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta, rozliší podstatné a okrajové informace v textu, podstatné informace zaznamenává			
- recituje básně			
- dokáže zdramatizovat vhodný text			
- sestaví osnovu k popisu a vyprávění			
- podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje, na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev, dodržuje časovou posloupnost			
- tvoří vlastní text na dané téma			
- rozlišuje úplnost či neúplnost sdělení			
- píše správně po obsahové i formální stránce jednoduché komunikační žánry			
- napíše dopis, příspěvek do časopisu, pozvánku, oznámení, SMS, e-mail			
- umí rozlišit všechny slovní druhy	- slovní druhy		M
- určí pád, číslo, rod a vzor podst. jmen	- podstatná jména		
- podst. jména skloňuje podle vzorů			
- určí druhy přídavných jmen	- přídavná jména		
- zná gramatiku měkkých a tvrdých př. jmen			
- pozná základní druhy zájmen a číslovek	- zájmena, číslovky		
- časuje slovesa ve všech časech oznamovacího způsobu	- slovesa		
- pozná všechny slovesné způsoby			
- pozná zvrtné sloveso	- slovesa		
- rozlišuje jednoduché a slož. slovesné tvary			
- zná pojem příčestí minulé a umí ho vytvořit			
- rozpozná přímou řeč a větu uvozovací	- přímá řeč		
- umí užít přímou řeč ve vypravování			
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu			
- správně píše skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně	skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně		
- pozná podmět a přísudek	- skladba		
- rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný			
- užívá shodu podmětu s přísudkem			
- správně píše názvy národností, států a jejich zkratky	- vlastní jména, názvy		VI
- správně píše názvy umělec. děl, novin, časopisů			
- rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	- komunikace	rozbor televizní reklamy	

Digitální kompetence v rámci komunikační a slohové výchovy			
<ul style="list-style-type: none"> - přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu - využívá orientační prvky v textu - vyhledá informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených on-line zdrojích - porovná informace ze dvou zdrojů - rozhodne, které informace v textu jsou pro smysl textu podstatné a nepodstatné - zaznamená si vhodnou formou informace a data, s nimiž chce v budoucnu pracovat - využije pro záznam a porovnání informací digitální technologie (např. myšlenková mapa, textové zpracování, tabulka) - vhodně se zapojí do elektronické komunikace, udržuje ji a ukončí ji - napíše e-mail - vyplní elektronickou přihlášku 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení – věcné čtení (porovnávání informací z více zdrojů), čtení elektronických textů - mluvený projev – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace - žánry písemného projevu – e-mail, elektronický formulář 	<ul style="list-style-type: none"> - Práce s PC, tabletem, mobilním telefonem - práce s textovým editorem, internetovým vyhledávačem - webové formuláře - e-mailová schránka 	<ul style="list-style-type: none"> Osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova mediální výchova výchova demokratického občana informatika

Český jazyk a literatura, 5. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Komunikační a slohová výchova			
ČJL – 5 – 1 – 05p, ČJL – 5 – 1 – 10p Vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích	Vypravování Rozhovor	Skupinová	
ČJL – 5 – 1 – 05p Má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování	Vyjadřovací schopnosti	Individuální	
ČJL – 5 – 1 – 09p Popíše jednoduché předměty, činnosti a děje	Popis Slovní zásoba		Vv
ČJL – 5 – 1 – 09p Píše správně a přehledně jednoduchá sdělení	Psaní Dopis, SMS		
ČJL – 5 – 1 – 09p Ovládá hůlkové písmo, tvoří otázky a odpovídá na ně	Psaní		
Jazyková výchova			
ČJL – 5 – 2 – 08p Rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik	Druhy souhlásek Měkké a tvrdé slabiky	Individuální skupinová didaktické hry	Př, VI, Vv
Určuje samohlásky a souhlásky			
Seřadí slova podle abecedy	Abeceda		
Správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě- tě- ně- bě- pě- vě- mě			
Správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky	Párové souhlásky		

Literární výchova			
Ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	Tiché čtení	Práce s textem	
ČJL – 5 – 3 – 02p Čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy	Osnova		
ČJL – 5 – 3 – 04p Rozlišuje prózu a verše	Próza a báseň Čtení Rým, verš	Reprodukce básně Dramatizace	Vv
Digitální kompetence v rámci komunikační a slohové výchovy			
<ul style="list-style-type: none"> - přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu - využívá orientační prvky v textu - vyhledá informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených on-line zdrojích - porovná informace ze dvou zdrojů - rozhodne, které informace v textu jsou pro smysl textu podstatné a nepodstatné - zaznamená si vhodnou formou informace a data, s nimiž chce v budoucnu pracovat - využije pro záznam a porovnání informací digitální technologie (např. myšlenková mapa, textové zpracování, tabulka) - vhodně se zapojí do elektronické komunikace, udržuje ji a ukončí ji - napíše e-mail - vyplní elektronickou přihlášku 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení – věcné čtení (porovnávání informací z více zdrojů), čtení elektronických textů - mluvený projev – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace - žánry písemného projevu – e-mail, elektronický formulář 	<ul style="list-style-type: none"> - Práce s PC, tabletem, mobilním telefonem - práce s textovým editorem, internetovým vyhledávačem - webové formuláře - e-mailová schránka 	<ul style="list-style-type: none"> Osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova mediální výchova výchova demokratického občana informatika

5.1.1.2. Český jazyk a literatura – 2. stupeň

5.1.1.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura – 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 2. stupně s týdenní dotací v 6. roč. 5 vyučovacích hodin; v 7. roč. 4 vyuč. hodiny; v 8. roč. 4 vyuč. hod.; v 9. roč. 5 vyuč. hod. Naplňuje očekávané výstupy oboru Český jazyk a literatura, které jsou stanoveny Rámcovým vzdělávacím programem. Mezi předměty zaujímá důležité místo, protože jeho znalost ovlivňuje získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Výuka probíhá ve třídách, dále pak v počítačové učebně a v knihovně.

Charakteristika vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura (2. stupeň)

Předmět je dělen na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ve výuce se tyto tři složky prolínají.

Komunikační a slohová výchova upevňuje základní pravidla komunikace, vede k tvoření vlastního komunikačního projevu s užitím spisovných prostředků. Jazyková výchova upevňuje gramatické znalosti žáka potřebné ke správnému vyjadřování a užívání spisovného jazyka (ústní i písemnou formou). Literární výchova seznamuje se strukturou a jazykem literárního díla, základními literárními druhy a žánry, se základními literárními směry a jejich představiteli. Podněcuje v žákovi estetické citění, učí ho vyjádřit svůj vlastní názor.

Formy a metody práce

- práce textem
- doplňovací cvičení
- cvičné diktáty, testy
- stylizační cvičení
- práce s tiskem
- práce s příručkami
- mluvní cvičení
- beseda
- návštěvy knihovny, filmového a divadelního představení
- individuální práce, skupinová práce
- krátkodobé projekty
- využití vzdělávací techniky (video, audionahrávky, PC)

Začlenění průřezových témat

Multikulturní výchova (MKV):

- multikulturalita
- lidské vztahy

Mediální výchova (MV):

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- tvorba mediálního sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- *pozn.:* začlenění všech okruhů produktivních činností MV při přípravě školního deníku pro internetové stránky školy (dále jsou zapojeny předměty Ov a Inf); v rámci Čj bude probíhat gramatická a slohová úprava informací

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- rozvoj schopností poznávání lidí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- Evropa a svět nás zajímá

Výchova demokratického občana (VDO):

- občan, občanská společnost a stát

Environmentální výchova (EV):

- vztah člověka k životnímu prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- zdokonaluje se ve čtení a psaní
- je schopen systematicky vést a ukládat informace
- aplikuje naučená pravidla pravopisu a vzájemně je propojuje
- seznamuje se s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- používá osvojené dovednosti z jazykového vzdělání v jiných oblastech

Učitel

- učí žáky plánovat jejich činnost
- učí žáky propojovat jednotlivé dovednosti
- uplatňuje individuální přístup k žákovi

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- samostatně nalézá pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- je schopen nalézt chyby v textu a odůvodnit správné řešení

Učitel

- vede žáky k samostatnosti a tvořivosti
- podporuje logické myšlení

Kompetence komunikativní:

Žák

- formuluje správně obsah sdělení v rámci probíraných žánrů
- pomocí literárního a gramatického učiva si rozšiřuje slovní zásobu

Učitel

- učí žáky respektovat názory druhých
- vede žáky k věcné diskuzi
- vede žáky k užívání základních pravidel při komunikaci

Kompetence sociální a personální:**Žák**

- je schopen vyjádřit svůj postoj a respektovat názor druhých

Učitel

- učí žáky respektovat práci druhých
- učí žáky vyhledávat klady vzájemné spolupráce
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské:**Žák**

- je schopen ocenit naše tradice a kulturní dědictví

Učitel

- uplatňuje prvky pozitivní motivace v hodnocení žáků
- uplatňuje individuální přístup k žákovi
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence pracovní:**Žák**

- dodržuje dohodnutou kvalitu práce, postupy
- má smysl pro povinnost
- je veden k vytváření příjemného prostředí pro výuku

Učitel

- vytváří tvořivé pracovní prostředí
- vede žáky k dodržování dohodnuté kvality a termínů

Kompetence digitální:**Žák**

- využívá vhodných digitálních technologií pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni
- při využívání digitálních technologií respektuje pravidla slušného chování
- samostatně se rozhoduje, které digitální technologie jsou vzhledem k zamýšlenému záměru vhodné
- aktivně vyhledává a zkouší nové technologie a aplikace na základě potřeby
- samostatně kriticky posuzuje vhodnost a spolehlivost informací a informačních zdrojů
- vědomě dodržuje zásady ochrany duševního vlastnictví

Učitel

- vede žáky soustavně a pravidelně k využívání vhodných digitálních technologií pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni podle komunikačního záměru a situace
- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním
- vede žáky k samostatnému rozhodování, které technologie jsou pro naplnění komunikační potřeby vhodné a proč
- vede žáky k vyhledávání a praktickému zkoušení nových technologií a aplikací podle vzdělávací a komunikační potřeby
- při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací jako takových a k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví

5.1.1.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura – 2. stupeň

Ročník: 6.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Jazyková výchova			
- dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami	- obecné poučení o jazyce	doplňovací cvičení práce na PC	multikulturalita (MKV)
- odliší spisovný a nespisovný jazykový projev	- zvuková stránka jazyka	skupinová práce	
- rozliší nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby	- obohacování slovní zásoby, stavba slova	individuální práce	
- ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické	- pravopis (lexikální a morfologický)		
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov	- tvarosloví – ohebné slovní druhy		
- uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy	- skladba – základní větné členy (shoda přísudku s podmětem)		
Komunikační a slohová výchova			
- dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč	- vypravování, popis,	mluvní cvičení	lidské vztahy (MKV)
- rozlišuje zprávu a oznámení, je schopen formulovat jednoduchou zprávu a oznámení	- zpráva, oznámení	práce s tiskem	kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV) D, Z, PŘ, Ch, F
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel		práce s odborným textem	
- vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu	- výpisky, osnova - klíčová slova	stylizační cvičení řízený rozhovor	
- osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá grafickou úpravu textu	- korespondence, dopis	individuální práce skupinová práce	
Literární výchova			
- rozlišuje základní literární druhy a žánry	- mýty, báje, lidové/autorské pohádky, pověsti	práce s odbornými příručkami	poznávání lidí (OSV)
- uceleně reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla	- z české literatury 19. stol. – povídka, balada	A-V nahrávky řízený rozhovor	Evropa a svět nás zajímá (EGS)
- vyjádří pocity z přečteného textu	- příběhy odvahy a dobrodružství	individuální práce	Hv, D
Digitální kompetence v rámci komunikační a slohové výchovy/jazykové výchovy			
- vytvoří informační portfolio za účelem řešení konkrétní úlohy, projektu, problému - uloží informace v takové podobě, aby s nimi mohl systematicky pracovat	- subj. a obj. sdělení, komunikační záměr a strategie; rozlišování faktů a informací od názorů a hodnocení - ověřování informačních zdrojů	Skupinová práce využití digitálního zařízení	Informatika, výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova
- stanoví se spolužáky pravidla třídní diskuse a dodrží je při diskusích a debatách vč. dig.	- aktivní komunikace: třídní a školní pravidla diskuse a debaty;	Skupinová práce řízený rozhovor	mediální výchova, výchova demokratického občana,

<p>-vyslechne v diskusi názory ostatních a v diskusi na ně korektně reaguje; nevymýšlí si při argumentaci, co spolužák řekl, ale argumentuje v souladu s tím, co bylo řečeno</p> <p>- požádá o dodržování pravidel diskuse, pokud jsou porušena</p> <p>- odliší v komunikaci jazyk spisovný, hovorové prvky, nespisovný jazyk</p>	<p>poctivá, korektní argumentace</p> <p>- národní jazyk: spisovná čeština a její funkce, obecná čeština a nářečí a jejich funkce</p>	<p>práce se slovníkem v dig. podobě</p>	<p>výchova ke zdraví, občanská výchova</p>
---	--	---	--

Český jazyk a literatura, 6. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	obecné poučení o jazyce	doplňovací cvičení práce na PC skupinová práce individuální práce	multikulturalita (MKV)
ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov	pravopis		
ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí	skladba		
ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	zvuková stránka jazyka		
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text	čtení	mluvní cvičení stylizační cvičení skupinová práce individuální práce	lidské vztahy (MKV) D, Z, Př
ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk	komunikace		
ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p podle předlohy popíše osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	popis, vypravování		
Literární výchova			
ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku	mýty, báje, pohádky, pověsti	práce s uměleckým textem divadelní (filmové) představení	poznávání lidí (OSV) lidské vztahy (MKV)
ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	příběhy odvahy a dobrodružství, cestopis		
Digitální kompetence v rámci komunikační a slohové výchovy/jazykové výchovy			
- vytvoří informační portfolio za účelem řešení konkrétní úlohy, projektu, problému - uloží informace v takové podobě, aby s nimi mohl systematicky pracovat	- subj. a obj. sdělení, komunikační záměr a strategie; rozlišování faktů a informací od názorů a hodnocení - ověřování informačních zdrojů	Skupinová práce využití digitálního zařízení	Informatika, výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova
- stanoví se spolužáky pravidla třídní diskuse a dodrží je při diskusích a debatách vč. dig. - vyslechne v diskusi názory ostatních a v diskusi na ně korektně reaguje; nevymýšlí si při argumentaci, co spolužák řekl, ale argumentuje v souladu s tím, co bylo řečeno - požádá o dodržování pravidel diskuse, pokud jsou porušena - odliší v komunikaci jazyk spisovný, hovorové prvky, nespisovný jazyk	- aktivní komunikace: třídní a školní pravidla diskuse a debaty; poctivá, korektní argumentace - národní jazyk: spisovná čeština a její funkce, obecná čeština a nářečí a jejich funkce	Skupinová práce řízený rozhovor práce se slovníkem v dig. podobě	mediální výchova, výchova demokratického občana, výchova ke zdraví, občanská výchova

Ročník: 7.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Jazyková výchova			
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá	- tvarosloví – ohebné slovní druhy, neohebné slovní druhy	práce na PC testy	Evropa a svět nás zajímá (EGS) D, Z, Hv
- zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický	- pravopis – velká písmen ve vl. jménech, koncovky příd. jm. - význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma	společná práce individuální práce skupinová práce	
- rozpozná přenesená pojmenování	- slovní zásoba a tvoření slov		
- rozlišuje větné členy a druhy vět vedlejších	- skladba – věty jednočlenné a dvojčlenné, základní a rozvíjející větné členy, druhy vět vedl.		
Komunikační a slohová výchova			
- odlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru	- vypravování	mluvní cvičení stylizační cvičení práce s tiskopisy	občan, občanská společnost a stát (VDO) Ov, D
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	- popis (subjektivní) - charakteristika	práce s odborným textem PC	
- užívá jazykové prostředky pro daný slohový útvar	životopis	skupinová práce individuální práce	
- užívá kultivované, výstižné jazykové prostředky pro danou komunikační oblast	- žádost - pozvánka		
- učí se využívat základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu	- výtah		
Literární výchova			
- rozlišuje literární druhy - epika, lyrika, drama a literární žánry - epické (pohádka, pověst, epos, bajka, povídka, novela, román), lyricko-epické (balada, romance), lyrické (píseň, óda, hymnus, elegie) a dramatické (komedie, tragédie, činohra) - pozná rozdíl mezi literaturou věcnou (odbornou) a uměleckou (beletrií)	- cestopis - fantasy - dobrodružné příběhy - detektivní příběhy - příběhy z historie	přirazování literárního díla k literár. druhu - využití vzdělávací techniky - filmové představení - práce s příručkami - četba ukázek z děl světových autorů - řízený rozhovor - individuální a skup. práce	- D, Z, Hv - Evropa a svět nás zajímá (EGS) - mezilidské vztahy (MKV)
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla			
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, filmového představení			
- dokáže převést text do dramatické podoby			
Digitální kompetence v rámci komunikační a slohové výchovy/jazykové výchovy			
- připraví s oporou o své informační portfolio prezentaci (výkladovou, úvahovou) pro spolužáky - v prezentaci dodržuje zásady ochrany duševního vlastnictví - odhalí v prezentaci spolužáka nesprávnou citaci či nedodržení zásady ochrany duševního vlastnictví	- tvorba prezentace podle daných pravidel a na dané téma s oporou o vlastní žákovské portfolio	- samostatná práce - využití digitálního zařízení - využití programu nebo on-line aplikace pro tvorbu prezentace	Informatika, výchova demokratického občana,

<p>- zpracuje diskusní příspěvek pro diskusní fórum či sociální síť podle reálné události, popř. reaguje korektně v diskusním fóru, které připraví učitel</p> <p>- odliší v komunikaci dialekty, sociolekty, zejména slang a také mluvu současné mládeže, a to včetně prostředí diskusních fór, počítačových her nebo sociálních sítí</p>	<p>- aktivní komunikace ve třídě, ve společnosti a online</p> <p>- způsoby korektního a nekorektního diskutování</p> <p>- národní jazyk: využití útvarů národního jazyka, zejména dialektů a sociolektů v souvislosti s komunikační situací a komunikačním záměrem</p>	<p>Skupinová práce</p> <p>řízený rozhovor</p> <p>práce se slovníkem v dig. podobě</p>	<p>osobnostní a sociální výchova</p> <p>mediální výchova, výchova demokratického občana, výchova ke zdraví, občanská výchova</p>
---	--	---	--

Český jazyk a literatura, 7. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména	tvarosloví	doplňovací cvičení práce na PC	multikulturalita (MKV) Evropa a svět nás zajímá (EGS) D, Z, Hv
ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami	pravopis	skupinová práce individuální práce	
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text	čtení	mluvní cvičení stylizační cvičení	lidské vztahy (MKV) D, Z, Př
ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk	komunikace	skupinová práce individuální práce	
ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; popíše děje, jevy, osoby, s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	popis, vypravování		
Literární výchova			
ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku	lyrika, epika, drama; mýty, báje, pohádky, pověsti, cestopisy	práce s uměleckým textem divadelní (filmové) představení	poznávání lidí (OSV) lidské vztahy (MKV) Evropa a svět nás zajímá (EGS) D, Z
ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry			
Digitální kompetence v rámci komunikační a slohové výchovy/jazykové výchovy			
- připraví s oporou o své informační portfolio prezentaci (výkladovou, úvahovou) pro spolužáky - v prezentaci dodržuje zásady ochrany duševního vlastnictví - odhalí v prezentaci spolužáka nesprávnou citaci či nedodržení zásady ochrany duševního vlastnictví	- tvorba prezentace podle daných pravidel a na dané téma s oporou o vlastní žákovské portfolio	- samostatná práce - využití digitálního zařízení - využití programu nebo on-line aplikace pro tvorbu prezentace	Informatika, výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova mediální výchova, výchova demokratického občana, výchova ke zdraví, občanská výchova
- zpracuje diskusní příspěvek pro diskusní fórum či sociální síť podle reálné události, popř. reaguje korektně v diskusním fóru, které připraví učitel - odliší v komunikaci dialekty, sociolekty, zejména slang a také mluvu současné mládeže, a to včetně prostředí diskusních fór, počítačových her nebo sociálních sítí	- aktivní komunikace ve třídě, ve společnosti a online - způsoby korektního a nekorektního diskutování - národní jazyk: využití útvarů národního jazyka, zejména dialektů a sociolektů v souvislosti s komunikační situací a komunikačním záměrem	Skupinová práce řízený rozhovor práce se slovníkem v dig. podobě	

Ročník: 8.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Jazyková výchova			
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodní jejich užití	- obecné výklady o českém jazyce, útvary českého jazyka slovanské jazyky	doplňovací cvičení cvičný diktát práce na PC	multikulturalita (MKV) D, Hv, Z
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- nauka o slovní zásobě – slovní zásoba a tvoření slov, slova přejatá	skupinová práce individuální práce	
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfológický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	- tvarosloví – skloňování obecných jmen přejatých, cizích vlastních jmen, slovesa (vid) - skladba – druhy vět vedlejších, významový poměr mezi větami hlavními - interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí		
Komunikační a slohová výchova			
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpozná přenesená pojmenování	- subjektivně zabarvený popis (líčení)	stylizační cvičení práce s odborným textem	tvorba mediálního sdělení (MDV)
- samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- charakteristika lit. postav výklad, referát	mluvní cvičení skupinová práce individuální práce	
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě vlastních dispozic a osobních zájmů	- úvaha		
- v mluveném a psaném projevu připraveném i improvizovaném užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči	- funkční styly - publicistické útvary		
Literární výchova			
- rozlišuje žánry středověké literatury, má přehled o nejdůležitějších literárních dílech daného období		práce s audio nahrávkou práce s textem práce s příručkami individuální práce	Evropa a svět nás zajímá – EGS
- používá termíny renesance a humanismu			
- uvede nejdůležitější osobnosti období	- pobělohorská literatura		D, Vv
- umí vymezit období NO v českých zemích, má přehled o nejdůležitějších osobnostech 1. pol. 19. stol.	- literatura národního obrození - literatura 2. pol. 19. stol.		
- uvádí význ. představitele tohoto období			
Digitální kompetence v rámci komunikační a slohové výchovy/jazykové výchovy			
- posoudí informační zdroje k danému tématu za pomoci otázek (jsou relevantní, týkají se tématu, jsou spolehlivé aj.) - vytvoří výpisky ze spolehlivých informačních zdrojů, které k tématu shromáždil - shromáždí obrazový a jiný grafický materiál pro prezentaci, dodrží autorské právo, zachová licence apod. - zpracuje výkladový referát pro spolužáky na základě informačního portfolia, výpisků a obrazového materiálu	- posouzení relevance a spolehlivosti informací vzhledem k tématu a určené formě sdělení - tvorba rešerší včetně grafických a obrazových ilustrací, tvorba referátu na dané téma - prezentace referátu před spolužáky a vyučujícím	- indiv. práce - práce s odbornými texty v digitální podobě - práce s programem/on-line aplikací pro tvorbu prezentací - práce s textovým editorem - zpracování obrázků	Informatika, výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova mediální výchova, výchova demokratického občana, výchova ke zdraví, občanská výchova

<ul style="list-style-type: none"> - zapojí se aktivně do diskuse ve třídě, ve škole nebo online - rozpozná v diskusních fórech na internetu nebo ve fórech, které připraví učitel, manipulativní techniky a vyjádří se k nim kriticky 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivní komunikace: způsoby korekt. a nekorekt. diskutování - posouzení obsahu a formy textů: strategie odhalování účelu textu a záměru autora, analýza manipulace - národní jazyk: využití útvarů národního jazyka, zejména dialektů a sociolektů v souvislosti s komunikační situací a komunikačním záměrem 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s online diskusním fórem a obdobně - připraveným pracovním listem - skupinová práce - řízená diskuse - práce s online slovníky 	<p>informatika, výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova mediální výchova, výchova demokratického občana, výchova ke zdraví, občanská výchova</p>
<ul style="list-style-type: none"> - odliší v různých informačních zdrojích fakta od názorů a hodnocení - ověří informace ve zdrojích formou otázek a porovnáním s jinými informačními zdroji - odliší v různých informačních zdrojích objektivní a subjektivní sdělení - určí komunikační záměr autora v různých komunikátech odborného nebo publicistického slohu, včetně stylově nevyhraněných nebo hybridních sdělení na sociálních sítích, blozích a jiných platformách na internetu 	<ul style="list-style-type: none"> - subjektivní a objektivní sdělení, komunikační záměr a strategie: rozlišování faktů a informací od názorů a hodnocení, ověřování informačních zdrojů - rozlišování účelu textu a záměru autora; prostředky, jimiž autor sdělení vyjadřuje informace nebo přesvědčuje čtenáře 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s digitálními zdroji informací - webové vyhledávání - orientace v sociálních sítích 	<p>výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova mediální výchova, výchova demokratického občana, výchova ke zdraví, občanská výchova multikulturní výchova</p>

Český jazyk a literatura, 8. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podst. jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa	tvarosloví	doplňovací cvičení práce na PC	multikulturalita (MKV) D, Z, Hv
ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami	pravopis	skupinová práce individuální práce	
ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí	skladba		
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost	žádost, životopis, popis, vypravování	mluvní cvičení stylizační cvičení skupinová práce individuální práce	lidské vztahy (MKV) D, Z, Př
Literární výchova			
ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře	lyrika, epika, drama; mýty, báje, pohádky, pověsti, cestopisy, bajky, česká literatura 19. století	práce s uměleckým textem a literárními příručkami	poznávání lidí (OSV) lidské vztahy (MKV) Evropa a svět nás zajímá (EGS) D, Z, Př
Digitální kompetence v rámci komunikační a slohové výchovy/jazykové výchovy			
- posoudí informační zdroje k danému tématu za pomoci otázek (jsou relevantní, týkají se tématu, jsou spolehlivé aj.) - vytvoří výpisky ze spolehlivých inf. zdrojů, které k tématu shromáždil - shromáždí obrazový a jiný grafický materiál pro prezentaci, dodrží autorské právo, zachová licence apod. - zpracuje výkladový referát pro spolužáky na základě informačního portfolia, výpisků a obrazového materiálu	- posouzení relevance a spolehlivosti informací vzhledem k tématu a určené formě sdělení - tvorba rešeršů včetně grafických a obrazových ilustrací, tvorba referátu na dané téma - prezentace referátu před spolužáky a vyučujícím	- indiv. práce - práce s texty v digitální podobě - práce s programem pro tvorbu prezentací - práce s textovým editorem - zpracování obrázků	Informatika, výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova mediální výchova, výchova demokratického občana, výchova ke zdraví, občanská výchova multikulturní výchova
- zapojí se aktivně do diskuse ve třídě, ve škole nebo online - rozpozná v diskusních fórech na internetu nebo ve fórech, které připraví učitel, manipulativní techniky a vyjádří se k nim kriticky	- aktivní komunikace: způsoby korekt. a nekorekt. diskutování - národní jazyk: využití útvarů národního jazyka, zejména dialektů a sociolektů	- práce s online diskusním fórem a pracovním listem - skupinová práce	
- odliší v různých informačních zdrojích fakta od názorů a hodnocení - ověří informace ve zdrojích formou otázek a porovnáním s jinými informačními zdroji - odliší v různých informačních zdrojích objektivní a subjektivní sdělení - určí komunikační záměr autora v různých komunikátech odborného nebo publicistického slohu, včetně stylově nevyhraněných nebo hybridních sdělení na sociálních sítích, blozích a jiných platformách na internetu	- subjektivní a objektivní sdělení, komunikační záměr a strategie: rozlišování faktů a informací od názorů a hodnocení, ověřování informačních zdrojů - rozlišování účelu textu a záměru autora; prostředky, jimiž autor sdělení vyjadřuje informace nebo přesvědčuje čtenáře	- práce s digitálními zdroji informací - webové vyhledávání - orientace v sociálních sítích	

Ročník: 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Jazyková výchova			
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	- zvuková stránka jazyka - tvoření slov - význam slova	doplňovací cvičení cvičný diktát	rozvoj schopností poznávání (OSV)
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá	- slovní druhy - pravopis koncovek jmen a sloves, psaní velkých písmen ve vlastních jménech	práce s příručkou skupinová práce individuální práce	D, Z, F, Hv
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- skladba - větné členy		
- v písemném projevu zvládá pravopis ve větě jednoduché i v souvětí	- vedlejší věty, poměry mezi větami a členy - interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí		
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- obecné výklady o jazyce		
Komunikační a slohová výchova			
- odlišuje spisovný a nespisovný projev - vhodně užívá jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru - vyjádří své zážitky, názory, nálady; pokouší se o vlastní tvořivé psaní	- vypravování – běžná komunikace, umělecká oblast - popis – popis děje, reportáž, životopis, úvaha	práce s tiskem stylizační cvičení mluvní cvičení skupinová práce individuální práce	vztah člověka k životnímu prostředí (EV)
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, neverbálních i paralingválních prostředků řeči - rozpozná komunikační záměr	- proslov		
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- diskuse (pravidla komunikace, vedení diskuse a dialogu)		interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV)
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- publicistické útvary		
Literární výchova			
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	- literatura od počátku 20. st. do roku 1945 - literatura po roce 1945 – (oficiální exilová a samizdatová česká literatura) - současná literatura	práce s textem video audionahrávky práce s příručkami práce na PC film beseda krátkodobé projekty skupinová práce individuální práce	Hv, Vv, D, Ov
Digitální kompetence v rámci komunikační a slohové výchovy/jazykové výchovy			
- zpracuje úvahové a výkladové prezentace podle zadání učitele za dodržení principů ochrany duševního vlastnictví a přednese je ve třídě - posoudí prezentaci spolužáků z hlediska relevance a spolehlivosti informačních zdrojů a z hlediska schopnosti zpracovat téma přehledně a soudržně	- tvorba prezentace na dané téma v souladu s gramatickými pravidly navzájemného propojování a koherence textu (sdělení) - prezentace referátu před spolužáky a vyučujícím	- indiv. práce - práce s odb. texty v dig. formě - práce s programem nebo on-line aplikací pro tvorbu prezentací	Informatika, výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova mediální výchova,

- nalezne s pomocí klíčových slov informace týkající se řešeného problému, posoudí je a vybere ty, které potřebuje, do osobního nebo skupinového informačního portfolia (včetně obrázků a videa); s oporou o ně sestaví koherentní referát doplněný obrazovými ilustracemi		- práce s textovým editorem - zpracování obrázků - řízená diskuse	výchova demokratického občana, výchova ke zdraví, občanská výchova multikulturní
- zapojí se aktivně do diskuse ve třídě, ve škole anebo online - dodrží v diskusi, debatě či polemice pravidla, argumentuje s přípravou, věcně a korektně; nezneužije prvky manipulace včetně emocionální manipulace - rozliší v komunikaci prvky dialektu či slangu (včetně slangu mládeže), diskutuje a argumentuje, proč je autor v textech užil a zda je užil funkčně vzhledem ke svému komunikačnímu záměru a cílové skupině (adresátovi)	- aktivní komunikace: debata a polemika jako další komunikační formy a jejich specifické rysy - posouzení obsahu a formy textů: analýza argumentace a manipulace - národní jazyk: využití útvarů národního jazyka, zejména dialektů a sociolektů, v souvislosti s komunikační situací a komunikačním záměrem	- práce s online diskusním fórem a obdobně připraveným pracovním listem - skupinová práce - řízená diskuse - práce s online slovníky	výchova myšlení v evropských a globálních souvislostech
- odhalí manipulace v reklamě či propagandě v informačních zdrojích, zejména v publicistickém stylu - nalezne konkrétní postup, jímž autor reklamy či jiného publicistického sdělení získává podporu pro svůj komunikační záměr (přesvědčovací prvky) - diskutuje s ostatními a v diskusi zjistí, na koho a jak působí konkrétní reklamní sdělení či publicistický text, jehož účelem je přesvědčovat čtenáře	- subjektivní a objektivní sdělení, komunikační záměr a strategie: rozlišování faktů a informací od názorů a hodnocení - ověřování informačních zdrojů - rozlišování účelu textu a komunikačního záměru autora: prostředky, jimiž autor sdělení vyjadřuje informace nebo přesvědčuje čtenáře	- práce s digitálními zdroji informací - webové vyhledávání - orientace v sociálních sítích - diskuse	

Český jazyk a literatura, 9. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	pravopis	doplňovací cvičení práce na PC	multikulturalita (MKV)
ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami		skupinová práce individuální práce	
ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí	skladba		
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti	žádost, životopis, popis, charakteristika, vypravování	mluvní cvičení stylizační cvičení skupinová práce individuální práce	lidské vztahy (MKV) poznávání lidí (OSV), D, Z, PŘ
Literární výchova			
ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře	lyrika, epika, drama; mýty, báje, pohádky, pověsti, cestopisy, bajky, česká literatura 20. století	práce s uměleckým textem a literárními příručkami	poznávání lidí (OSV) lidské vztahy (MKV) Evropa a svět nás zajímá (EGS) D, Z, PŘ

Digitální kompetence v rámci komunikační a slohové výchovy/jazykové výchovy			
<ul style="list-style-type: none"> - zpracuje úvahové a výkladové prezentace podle zadání učitele za dodržení principů ochrany duševního vlastnictví a přednese je ve třídě - posoudí prezentaci spolužáků z hlediska relevance a spolehlivosti informačních zdrojů a z hlediska schopnosti zpracovat téma přehledně a soudržně - nalezne s pomocí klíčových slov informace týkající se řešeného problému, posoudí je a vybere ty, které potřebuje, do osobního nebo skupinového informačního portfolia (včetně obrázků a videa); s oporou o ně sestaví koherentní referát doplněný obrazovými ilustracemi 	<ul style="list-style-type: none"> - tvorba prezentace na dané téma v souladu s gramatickým i pravidly nadvětného propojování a koherence textu (sdělení) - prezentace referátu před spolužáky a vyučujícím 	<ul style="list-style-type: none"> - indiv. práce - práce s odbornými texty v digitální podobě - práce s programem nebo online aplikací pro tvorbu prezentací - práce s textovým editorem - zpracování obrázků - řízená diskuse 	<p>informatika výchova demokratického občana, výchova ke zdraví, občanská výchova multikulturní výchova myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zapojí se aktivně do diskuse ve třídě, ve škole anebo online - dodrží v diskusi, debatě či polemice pravidla, argumentuje s přípravou, věcně a korektně; nezneužije prvky manipulace včetně emocionální manipulace - rozliší v komunikaci prvky dialektu či slangu (včetně slangu mládeže), diskutuje a argumentuje, proč je autor v textech užil a zda je užil funkčně vzhledem ke svému komunikačnímu záměru a cílové skupině (adresátovi) 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivní komunikace: debata a polemika jako další komunikační formy a jejich specifické rysy - posouzení obsahu a formy textů: analýza argumentace a manipulace - národní jazyk: využití útvarů národního jazyka, zejména dialektů a sociolektů, v souvislosti s komunikační situací a komunik. záměrem 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s online diskusním fórem a obdobně připraveným pracovním listem - skupinová práce - řízená diskuse - práce s online slovníky 	
<ul style="list-style-type: none"> - odhalí manipulace v reklamě či propagandě v informačních zdrojích, zejména v publicistickém stylu - nalezne konkrétní postup, jímž autor reklamy či jiného publicistického sdělení získává podporu pro svůj komunikační záměr (přesvědčovací prvky) - diskutuje s ostatními a v diskusi zjistí, na koho a jak působí konkrétní reklamní sdělení či publicistický text, jehož účelem je přesvědčovat čtenáře 	<ul style="list-style-type: none"> - subjektivní a objektivní sdělení, komunikační záměr a strategie: rozlišování faktů a informací od názorů a hodnocení - ověřování informačních zdrojů - rozlišování účelu textu a komunikačního záměru autora: prostředky, jimiž autor sdělení vyjadřuje informace nebo přesvědčuje čtenáře 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s digitálními zdroji informací - webové vyhledávání - orientace v sociálních sítích - diskuse 	

5.1.2. Anglický jazyk

5.1.2.1. Anglický jazyk – 1. stupeň

5.1.2.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk – 1. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět anglický jazyk je vyučován na 1. stupni jako samostatný předmět ve 3. až 5. ročníku. Časová dotace v každém ročníku je 3 hodiny týdně. Výuka probíhá vždy v celém ročníku najednou, v běžné učebně příslušného ročníku.

Výstupy tohoto předmětu vychází ze vzdělávacího obsahu oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuka je založena na modelu britské angličtiny.

Charakteristika vzdělávání v předmětu anglický jazyk (1. stupeň)

Výuka na 1. stupni je tvořena těmito vzdělávacími okruhy: *receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti*. Cílem vzdělávání je motivovat žáky k dorozumívání se v jiném jazyce než mateřském a na základě této motivace vytvořit trvalý vztah k učení se jazykům, poskytnout žákům hravými, věkově přiměřenými metodami základy cizího jazyka a jeho použití v komunikaci i písemné podobě, pomoci žákům získávat postupně zkušenost s jinou kulturou a v souvislosti s tím si začínat uvědomovat postavení ve společnosti, v Evropě ve světě.

Formy a metody práce

- výklad, poslech, četba, procvičování gramatiky
- frontální výuka
- párová a skupinová práce – rozhovory, hry, soutěže
- samostatná práce – poslech, práce s textem, práce s učebnicí, s pracovními sešitem a pracovními listy, s obrázky, práce se slovníkem, kreslení
- aktivity TPR (úplná fyzická reakce)
- recitace básní, říkadel, zpěv, pantomima
- výukové programy na PC, vyhledávání informací na internetu
- využití techniky – video a audio záznamy
- krátkodobé projekty
- využití zkušeností z návštěv v zahraničí

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání, seberegulace
- sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice

Multikulturní výchova (MKV):

- kulturní diference – respektování různých etnik
- multikulturalita – naslouchání druhým, komunikace s příslušníky jiných národů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- objevujeme Evropu a svět – život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- pochopí důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro praktický život i další studium
- prezentuje zvládnuté říkanky, písničky, drobné texty, krátké písemné projevy
- osvojuje si základy výslovnosti pravopisu – učí se je spojovat a využívat svých poznatků k tomu, aby mohl mluvit, číst a psát
- tvoří si vlastní portfolio, které je významnou součástí kompetence vedoucí ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení

Učitel

- učí žáky plánovat a organizovat jejich činnosti
- vede žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- je formou různých her veden k řešení zadaných problémů, postupně se učí využívat svých zkušeností k pohotovějším a správnějším řešením
- při výcviku v poslechu a čtení s porozuměním se žák učí různé typy úkolů, postupně si je automatizuje a spojuje a je schopný se sám hodnotit
- žák by měl postupně rozumět nejrůznějším typům zadání ve všech pracovních materiálech, postupem času by se měl osamostatňovat
- žák je veden k tomu, aby se uměl dorozumět a vyřešit komunikační problém – použít synonyma, obrázek, zapojit gesta, mimiku apod.

Učitel

- vytváří praktické a problémové situace

Kompetence komunikativní:

Žák

- učí rozumět jednoduchým promluvám v anglickém jazyce od učitele, ale i rodilých mluvčích z různých nahrávek
- žák umí zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- využívá dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu
- učí se pracovat nejen se zvolenou učebnicí, ale i s jinými materiály – časopisy, pracovní listy, internet

Učitel

- rozvíjí komunikační dovednosti žáků v cizím jazyce

Kompetence sociální a personální:

Žák

- se učí při různých formách výuky pracovat ve skupinách, se spolužákem
- žáci se učí rozhodnout při organizaci skupinové práce, komu bude přidělen jaký úkol, aby byl celkový výsledek co nejlepší (např. kdo bude psát, kdo bude kreslit, kdo bude sbírat informace, kdo bude prezentovat apod.)
- v rámci evaluace se žáci učí hodnotit svou práci a její podíl na celkovém úspěchu, ale i podíl ostatních – žáci by se měli naučit respektovat rozdílné schopnosti svých spolužáků

Učitel

- učí žáky respektu k práci druhých
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a krajního nacionalismu

Kompetence občanské:

Žák

- se učí srovnávat tradice, kulturu, historii v anglicky mluvících zemích a vytváří si k nim pozitivní vztah, úctu a obdiv
- žák se seznamuje se životem svých vrstevníků v jiných zemích

Učitel

- vede žáky k sebeúctě a úctě k druhým lidem

Kompetence pracovní:

Žák

- se učí zcela nový způsob jazykové výuky
- se učí samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem i s dalšími jazykovými materiály, hledá informace v jednoduchých textech, pracuje s mapou
- se učí od 3. ročníku pohotově pracovat s učebnicí a pracovním sešitem

Učitel

- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí

Kompetence digitální:

Žák

- používá běžná digitální zařízení, využívá různé aplikace, platformy při osvojování slovní zásoby, procvičování gramatických struktur, rozvíjení jazykových dovedností v oblasti recepce i produkce
- pracuje s elektronickým slovníkem, pracuje s digitalizovanými daty různého typu: textová, zvuková, číselná, obrazová, multimediální
- využívá digitální technologie pro usnadnění práce v hodinách, přípravy na výuku
- vnímá situace ohrožující bezpečnost zařízení i dat, uvědomuje si existenci možností negativního dopadu na tělesné a duševní zdraví
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Učitel

- vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií
- umožňuje žákům přístup k digitálním technologiím a elektronickým zdrojům
- jde příklad v etickém jednání při nakládání s informacemi v digitálním prostředí

5.1.2.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk – 1. stupeň

Ročník: 3.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně	- zvuková i grafická podoba jazyka; fonetické znaky (pasive) - základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	kreslení, vybarvování, výroba pomůcek, zpěv písní, zeměpisné údaje, početní výkony	Vv, Pč, Hv, VI, M OSV - sociální rozvoj
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	- slovní zásoba; žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích - práce se slovníkem	frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinách, samostatná práce, hry, recitace, zpěv, TPR,	
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální podporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- <i>tematické okruhy:</i> domov rodina škola volný čas lidské tělo	kopírovatelný materiál, pracovní listy, kreslení, práce s učebnicemi a pracovním sešitem	

Anglický jazyk, 3. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
CJ-3-1-01p Je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka, rozliší (zvukově) mateřský a cizí jazyk, opakuje jednoduchá slova po učiteli	pozdrav při setkání, rozloučení, představení, poděkování, souhlas či nesouhlas, říkanky, písňe, básničky	frontální výuka, multisensoriální metody – výtvarné, pohybové a pracovní činnosti, rytmizace, zpěv	Vv, Pč, Hv, OSV – sociální rozvoj

Ročník: 4.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele - porozumí jednoduchému vyprávěnému příběhu nebo dialogu s vizuální podporou 	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlubování - použití slovní zásoby v komunikačních situacích <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - dům, byt, pokoj - tělo člověka, zvířete - koníčky - potraviny a nápoje <p>Gramatické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - vazba there is, there are - sloveso to have got, to be - modální sloveso can - sloveso like - předložky místa, času - interaktivní výukové materiály - práce s elektronickým slovníkem - terminologie daného jazyka pro práci s digitálními technologiemi 	<p>frontální výuka, skupinová práce, párová práce, rozhovory, hry, zpěv, recitace, TPR, práce na PC, kreslení, audiozáznamy, video, práce s učebnicemi a pracovním sešitem, kopírovaným materiálem, práce s IT</p>	<p>Vv, Hv, Ma</p> <p>Člověk a jeho svět,</p> <p>OSV osobnostní rozvoj,</p> <p>MKV - kulturní diference</p>
<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí se představit, pozdravit, rozloučit se - sdělí základní informace o sobě, rodině, kamarádech - zapojí se do rozhovoru 			
<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu 			
<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký text o sobě, rodině, kamarádech, zvířeti - má možnost vést si elektronický slovníček s osvojenou slovní zásobou - napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase 			

Anglický jazyk, 4. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
CJ-5-1-01p Rozumí jednotlivým pokynům učitele	neverbální reakce na jednotlivé pokyny – posadit se, stoupnout si, otevřít učebnici, sešit	frontální výuka, multisensoriální metody – výtvarné, hudební, pohybové, pracovní činnosti, práce s obrázkem, loutkou	Vv, Pč, Hv, OSV – osobnostní rozvoj, MKV – kulturní diference
CJ-5-1-02p Rozumí výrazům a frázím, přiřadí slovo k neverbálnímu významu, reaguje na pozdrav	Tematické celky – rodina, škola, zvířata		
MLUVENÍ			
CJ-5-2-01p Pozdraví a poděkuje	reakce na pozdrav opakováním po učiteli	frontální výuka, multisensoriální metody – výtvarné, hudební, pohybové, pracovní činnosti, práce s obrázkem, loutkou	Vv, Pč, Hv, OSV – osobnostní rozvoj, MKV – kulturní diference
CJ-5-2-02p Sdělí své jméno a věk	reakce na podnět popř. zopakování po učiteli		

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-5-3-02p Rozumí přečteným slovům v rámci tematických okruhů	hlasité čtení slov podle příkladu učitele, vizualizace slov, přiřazení slov k obrázkům	frontální výuka, multisensoriální metody – výtvarné, hudební, pohybové, pracovní činnosti, práce s obrázkem, loutkou	Vv, Pč, Hv, OSV – osobnostní rozvou, MKV – kulturní diference
PSANÍ			
Je seznámen s grafickou podobou slov - má možnost vést si elektronický slovníček s osvojevanou slovní zásobou - napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase	opis krátkého slova - práce s elektronickým slovníkem - terminologie daného jazyka pro práci s digitálními technologiemi		

Ročník: 5.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí otázky, příkazu a umí na něj reagovat - rozumí jednoduché nahrávce a dialogům s tématy každodenních situací 	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlubování slovní zásoby - upevňování jednoduchých ustálených vazeb <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - počasí - škola, rozvrh hodin - kalendář - oblečení - nakupování - město a vesnice - zvířata 	frontální výuka, párová a skupinová práce, práce na PC, video, audiozáznamy, hry, recitace, krátkodobé projekty, práce s obrazovým a kopírovaným materiálem, učebnicemi, pracovním seštem, TPR, práce s IT	VI, Vv, Hv, Pč
<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí navázat kontakt s konkrétní osobou - sdělí základní informace týkající se osvojených témat - odpovídá na otázky a podobné umí položit 	<p>Gramatické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - sloveso to be, to have got - sloveso can, like, wear - základní a řadové číslovky - zájmena osobní, přivlastňovací - bezpečnost při práci s online aplikacemi, elektronický formulář – osobní údaje, vytvoření hesla 		OSV - osobnostní rozvoj
<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v textu, umí vyhledat informaci 			MKV - multikulturalita
<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký text o činnostech a událostech z oblasti každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře - napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech - vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů 			

Anglický jazyk, 5. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>CJ-5-1-01p Rozumí pokynům učitele</p>	neverbální reakce na pokyny posadit se, přijít k tabuli, otevřít okno/sešit, předvedení jednoduché činnosti	frontální výuka, multisensoriální metody, výtvarné, hudební, pohybové a pracovní	Vv, Pč, Hv, M, MKV – multikulturalita, OSV – osobnostní rozvoj
CJ-5-1-02p Rozumí výrazům a frázím, ukáže na věc nebo obrázek, přiřadí k obrázku slovní spojení, krátkou větu	tematické celky – škola, rodina, zvířata, barvy, čísla		

MLUVENÍ CJ-5-2-01p Pozdraví a poděkuje	zahájení a ukončení rozhovoru pozdravem, poděkování, představení – jméno, věk, reakce „ano“, „ne“ na jednoduché zjišťovací otázky	činnosti, práce s obrázkem, loutkou, sledování audio a videozáznamů	
CJ-5-2-02p Sdělí své jméno a věk			
CJ-5-2-03p Vyjádří souhlas či nesouhlas			
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM CJ-5-3-02p Rozumí slovům a krátkým slovním spojením v rámci tematických okruhů	hlasité čtení opakováním po učiteli, nácvik čtení malé skupiny slov s vizuální podporou, identifikace významu i bez vizuální podpory, nakreslit slovo		
PSANÍ Je seznámen s grafickou podobou slov - napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech - vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů	opis slov - bezpečnost při práci s online aplikacemi, elektronický formulář – osobní údaje, vytvoření hesla		

5.1.2.2. Anglický jazyk – 2. stupeň

5.1.2.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk – 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět anglický jazyk je vyučován na druhém stupni jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku. V 6. ročníku 4 hodiny týdně v 7. – 9. ročníku 3 hodiny týdně. Výuka probíhá společně v celé třídě, v běžné učebně příslušného ročníku.

Výuka je založena na modelu britské angličtiny, žáci jsou seznamováni s odlišnostmi americké angličtiny. Výstupy tohoto předmětu vychází ze vzdělávacího obsahu oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Charakteristika vzdělávání v předmětu anglický jazyk (2. stupeň)

Výuka angličtiny na 2. stupni navazuje na 1. stupeň a je tvořena těmito vzdělávacími okruhy: *receptivní řečové dovednosti, produktivní řečové dovednosti a interaktivní řečové dovednosti*. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků tak, aby byli schopni se domluvit v běžných životních situacích s cizincem. Žáci se učí rovněž porozumět čtenému textu, a sami jsou vedeni k přiměřenému vyjádření formou písemnou. Žáci se seznamují s realitami anglicky mluvících zemí. Znalost jazyka vede k pochopení a toleranci jiných cizojazyčných kultur.

Formy a metody práce

- skupinová práce – rozhovory, hry, soutěže, reprodukce textu či poslechu, zpěv, dramatizace, recitace
- samostatná práce – poslech, práce se slovníkem, vyhledávání informací v textu
- práce s časopisem, anglicky psanou literaturou, s pracovními listy
- využití vzdělávací techniky – video a audiozáznamy, internet, práce s výukovými programy na počítači
- krátkodobé projekty
- využití zkušeností z návštěv v zahraničí

Začlenění průřezových témat

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy
- jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace, co Evropu spojuje a co ji rozděluje
- objevujeme Evropu a svět – život Evropanů, styl života v evropských rodinách

Multikulturní výchova (MKV):

- kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- seznamuje se s různými učitelskými strategiemi, především s ohledem na cizojazyčné učení
- poznává anglický gramatický systém jako prostředek rozvoje abstraktního myšlení
- samostatně vyhledává možnosti k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Učitel

- zadává úkoly vzhledem k jazykové úrovni žáků

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- vyhledává informace v různých slovnících, na internetu
- při práci s textem odhaduje význam slov

Učitel

- učí žáka řešit jednoduché problémové situace v cizím jazyce
- učí vyjádřit myšlenku jiným způsobem, pokud žák nemá dostatečnou slovní zásobu

Kompetence komunikativní:

Žák

- porozumí jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umí formulovat jednoduché myšlenky a vlastní názor

Učitel

- učí využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu

Kompetence sociální a personální:

Žák

- v řadě aktivit pracuje formou párové, skupinové práce
- prostřednictvím sebehodnocení se učí identifikovat své nedostatky a přednosti
- dokáže v jednoduchých situacích vyžádat či poskytovat pomoc nebo radu

Učitel

- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a krajního nacionalismu

Kompetence občanské:

Žák

- seznamuje se s životem svých vrstevníků v jiné zemi

Učitel

- vede ke srovnávání a přemýšlení o otázkách týkajících se kulturních odlišností, občanských práv, práv dítěte, životního prostředí

Kompetence pracovní:

Žák

- využívá anglický jazyk k získání informací z různých oblastí
- prostřednictvím portfolia získává zkušenosti v sebehodnocení

Učitel

- vede žáka k uvědomění si důležitosti znalosti anglického jazyka pro budoucí pracovní uplatnění

Kompetence digitální:

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, různé aplikace a platformy požívá při osvojování slovní zásoby, procvičování gramatických struktur
- je schopen digitální zařízení používat v běžných životních situacích, které vyžadují komunikaci v angličtině
- pracuje s elektronickým slovníkem, pracuje s digitalizovanými daty různého typu: textová, zvuková, číselná, obrazová, multimediální
- vyhledává, zpracovává, ukládá, zálohuje a sdílí informace o životě lidí v anglicky mluvících zemích
- je schopen posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- uvědomuje si existenci autorského zákona, osvojuje si zvyk uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- využívá čtenářské strategie pro digitální čtení a práci v prostředí elektronické obrazovky
- při písemném projevu pracuje s klávesnicí pro cizí jazyky
- vnímá situace ohrožující bezpečnost zařízení i dat, uvědomuje si existenci možností negativního dopadu na tělesné a duševní zdraví
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Učitel

- vytváří prostředí pro používání digitálních technologií, vede žáky k jejich vhodnému a úměrnému využívání
- rozvíjí u žáka potřebné strategie, vedoucí k orientaci v digitálním prostředí a ve světě elektronických dat
- poskytuje zdroje pro rozšiřování slovní zásoby a procvičování gramatických struktur v online prostředí
- jde příkladem v etickém jednání a dodržování autorského zákona

5.1.2.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk – 2. stupeň

Ročník: 6.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v poslechových textech a nahrávkách, promluvě a konverzaci mluvcích - rozumí pokynům učitele při práci a reaguje na ně 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka - rozvíjení slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci 	<p>samostatná práce, skupinová práce, krátkodobé projekty, práce s ICT, dramaturgie, komunitní kruh</p>	<p>Z, D, M, Čj, PŘ EGS: Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluví o sobě, rodině, kamarádech a dalších osvojovaných tématech - umí popsat osobu, místo a věc ze svého každodenního života - umí formulovat otázky a odpovědět na ně 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - moje rodina, domácí mazlíčci, náš dům a byt, moje vesnice - naše hlavní město, naše země - denní návyky, záliby, kroužky, aktivity, volný čas, jídlo - prázdniny 		
<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkým a jednoduchým textům - vyhledá zadané informace - je schopen pracovat s jednoduchým počítačovým programem - využívá internetová úložiště pro materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti - používá elektronické slovníky 	<p>Gramatické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - množné číslo podstatných jmen - přivlastňování - časové údaje, předložky - místa a času - rozkazovací způsob - modální sloveso can - přítomný čas prostý, průběhový 		
<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše jednoduchý text o sobě, rodině a dalších tématech - vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby - odpoví na textovou zprávu nebo e-mail týkající se osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> - minulý čas prostý - vazba there is, there are - ukazovací, osobní, přivlastňovací zájmena - elektronické formuláře online - osobní údaje - internetová úložiště - online slovníky 		

Anglický jazyk, 6. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>CJ-9-1-01p Vybere z nabídky 2 vizuálních informací správnou podle krátkého poslechu</p> <p>CJ-9-1-02p Reaguje neverbálně či verbálně na otázky ohledně věku, jména, bydliště, poskytne správné informace ohledně osobní identity (jméno, věk)</p>	<p>tematické okruhy – rodina, škola, domácí mazlíčci, moje vesnice, barvy, čísla</p> <p>gramatické jevy – jednotné a množné číslo podst. jm., sloveso být v přítomném čase</p>	<p>frontální výuka, práce ve dvojicích, samostatná práce</p> <p>audio a video záznamy</p>	<p>M, Vv, Hv, Pč, PŘ, Čj</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>

Anglický jazyk, 6. ročník - MDÚ

Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>MLUVENÍ CJ-9-2-01p Reaguje neverbálně či verbálně na otázky ohledně věku, jména, bydliště, poskytne správné informace ohledně osobní identity (jméno, věk)</p>	<p>zvuková stránka jazyka – přiměřeně srozumitelná výslovnost osvojených slov, hláskování písmen abecedy</p>	<p>multisensoriální metody</p> <p>práce s obrázkem</p>	
<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM CJ-9-3-01p Přiřadí slova k obrázkům. Přiřadí jednoduchá slovní spojení k významům vyjádřených na obrázcích. - používá elektronické slovníky</p>			
<p>PSANÍ CJ-9-4-03p Doplní osobní údaje do krátkého textu - vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby - odpoví na textovou zprávu nebo e-mail týkající se osvojovaných témat</p>			

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
<p>Poslech s porozuměním - rozumí obsahu jednoduché promluvy či konverzace na dané téma - porozumí jednoduchému vyprávěnému příběhu nebo dialogu s vizuální podporou</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení srozumitelné výslovnosti - slovní, větný přízvuk - rozvíjení slovní zásoby, ovládnutí jejího pravopisu</p> <p>Tematické okruhy - prázdniny, volný čas - cestování - jídlo, nápoje - životní prostředí - věda a technika</p> <p>Gramatické jevy - způsobová slovesa - vyjádření nutnosti</p> <p>- minulý čas průběhový - předpřítomný čas prostý - počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - stupňování přídavných jmen, příslovce - předložkové vazby</p>	<p>skupinová práce, samostatná práce, dramatizace, práce s ICT, komunikativní kruh, krátkodobé projekty</p>	<p>Z, PŘ, ČJ, DV, EGS: Jsme Evropané</p>	
<p>Mluvení - dokáže si vyžádat jednoduché informace - zapojí se do rozhovoru - domluví se v běžných situacích každodenního života, pozdrav, poděkování, prosba, omluva</p>				
<p>Čtení s porozuměním - vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech - používá elektronické výkladové slovníky pro práci s textem</p>				<p>- elektronické slovníky, vyhledávání online</p>
<p>Psaní - reaguje na jednoduché písemné sdělení - sestaví jednoduché sdělení související s probíranými tematickými okruhy, s životem ve škole, v rodině - napíše a odpoví na e-mail týkající se osvojovaných témat - vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby, rodiny, kamarádů</p>				<p>e-mail, elektronický formulář online</p>

Anglický jazyk, 7. ročník - MDÚ

Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ-9-1-01p Podle poslechu vybere z nabídky 2 vizuálních informací správnou možnost, doplní informaci vyjadřující počet</p> <p>CJ-9-1-02p Poskytne správné informace na doplňovací otázky ohledně vlastní identity, odpoví na otázku „jak se má“, na otázku typu „máš rád...“</p>	<p>tématické okruhy – rodina, škola, jídlo, oblečení, čísla, zájmy, časové údaje</p> <p>gramatické jevy – sloveso být v přítomném čase, v záporu, osobní zájmena</p> <p>základní struktury – já mám rád..., já umím</p> <p>zvuková stránka jazyka – přiměřeně srozumitelná výslovnost slovních spojení, hláskování písmen abecedy</p> <p>- online slovník, překladač</p>	<p>frontální výuka, samostatná práce, práce s obrázkem, práce ve dvojicích, multisensoriální metody práce s ICT</p>	<p>M, Př, Vv, Hv, Pč, Tv</p> <p>EGS – jsme evropané</p>
<p>MLUVENÍ CJ-9-2-01p Poskytne správné informace na doplňovací otázky ohledně vlastní identity, odpoví na otázku „jak se má“, na otázku typu „máš rád...“</p>			
<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM CJ-9-3-01p Přiřadí slovní spojení k obrázkům nebo fotografiím. Určí, zda se daná věta vztahuje či nevztahuje k obrázku či fotografii - využije možnosti práce s elektronickým slovníkem</p>			
<p>PSANÍ CJ-9-03p Doplní osobní údaje (jméno, věk, bydliště) do krátkého textu - odpoví na elektronickou zprávu</p>	<p>e-mail, chatovací aplikace</p>		

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním - rozumí informacím v poslechových textech - rozumí obsahu promluvy či konverzace v rámci osvojovaných témat</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka - slovní a větný přízvuk, intonace</p> <p>- rozvíjení slovní zásoby k ústní a písemné komunikaci, práce se slovníkem</p>	<p>skupinová práce, samostatná práce, soutěže, práce s ICT, komunitní kruh, krátkodobé projekty</p>	<p>Čj, Z, M, Vz,</p> <p>MKV: kulturní diference</p>
<p>Mluvení - umí stručně vyprávět text, dokáže se zeptat na neznámé údaje - zapojí se do rozhovoru - používá běžné obraty vyjadřující svolení, radost, prosbu, omluvu, odmítnutí</p>	<p>Tematické okruhy - rodina a život v ní - volný čas - kultura a sport - národností menšiny - realie Velké Británie</p>		
<p>Čtení s porozuměním - rozumí přiměřeným textům v autentických materiálech - vyhledá žádané informace - rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného SW</p>	<p>Gramatické jevy - předpřítomný čas prostý - modální slovesa - podmínková věta, vztažné věty - zájmena - předložkové vazby</p>	<p>- SW aplikace, jejich ovládání, terminologie v daném jazyce</p>	

<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní běžný dotazník - dokáže napsat osobní dopis - napíše jednoduchý text týkající se osvojovaných témat - komunikuje v modelových situacích (pro sociální sítě) o osvojovaných tématech - napíše komentář a vyjádří souhlas nebo nesouhlas s textem blogu nebo jiným komentářem 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla diskuse online - korektní a nekorektní vystupování - vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti 	<ul style="list-style-type: none"> - digitální prostředí, využití textového editoru - online komunikační nástroje 	
--	---	---	--

Anglický jazyk, 8. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>CJ-9-1-01p Podle poslechu vybere z nabídky 3 vizuálních informací, doplní informaci vyjadřující počet</p>	<p>tématické okruhy – škola, rodina, časové údaje, oblečení, jídlo, koníčky, volný čas, zvířata</p>	<p>frontální výuka, samostatná práce, práce s obrázkem, dialogy,</p>	<p>Čj, Z, M, Vv, Hv, Pč, VZ</p>
<p>CJ-9-1-02p Poskytne správné informace na doplňovací otázky ohledně osobní identity, počtu sourozenců, tel. čísla, odpoví na otázky ohledně zájmů, dokáže hláskovat svoje jméno</p>	<p>gramatické jevy – sloveso být v otázce, přivlastňovací zájmena, základní předložky místa</p>	<p>multisensoriální metody, práce s ICT</p>	<p>MKV – kulturní diference</p>
<p>MLUVENÍ</p> <p>CJ-9-3-01p Poskytne správné informace na doplňovací otázky ohledně osobní identity, počtu sourozenců, tel. čísla, odpoví na otázky ohledně zájmů, dokáže hláskovat svoje jméno</p>	<p>základní struktury – já nemám rád..., já neumím...</p> <p>slovesa popisující základní činnosti</p>		
<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>CJ-9-3-01p Přiřadí významově jednoduché věty ke správným obrázkům či fotografiím</p> <p>- využívá možnosti čtení v anglickém jazyce prostřednictvím digitálních technologií</p>	<p>zvuková stránka jazyka – přiměřeně srozumitelná výslovnost krátkých vět, hláskování slov</p>		
<p>PSANÍ</p> <p>CJ-9-4-03p Doplní do krátkého textu informace týkající se rodiny</p> <p>- využije možnosti psaní v anglickém jazyce prostřednictvím digitálních technologií</p> <p>- využije online slovník, překladač</p>			

Ročník: 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí běžně opakovaným informacím, frázím - chápe smysl krátkých sdělení - rozumí krátkým projevům učitele, nahrávce poslechového textu 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňování správné výslovnosti - slovní a větný přízvuk - rozvíjení slovní zásoby pro ústní i písemnou komunikaci <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - život v budoucnosti, plány - realie UK, USA <p>Gramatické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovesné časy a jejich použití - trpný rod - předložkové vazby - digitální nástroj, znalost terminologie v daném jazyce, práce s prohlížečem <p>- textový editor</p> <p>- pravidla online diskuse</p>	<p>individuální, skupinová práce s ICT, krátkodobé projekty, soutěže, komunitní kruh</p>	<p>Z, D, Čj, EGS: Objevujeme Evropu a svět</p>
<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže stručně vyjádřit vlastní názor - stručně reprodukuje známý text - zapojí se do krátkých rozhovorů - dorozumí se v jednoduchých a obvyklých situacích - stručně požádá o informaci, služby, vyjádří svůj názor 			
<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí přiměřeným textům - najde informace v textech - používá různé digitální nástroje podporující výuku cizího jazyka - vyhledává doplňující informace k osvovaným tématům na internetu 			
<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá napsat stručný životopis - vyplní běžný dotazník - dokáže napsat krátké a jednoduché sdělení - napíše komentář k modelovému příspěvku - sdílí informace o svých zájmech 			

Anglický jazyk, 9. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>CJ-9-1-01p Vybere z nabídky 3 jednoduchých vizuálních informací správnou možnost, druh a vlastnosti objektu. Doplní informaci vyjadřující počet, zapíše hláskované slovo</p> <p>CJ-9-1-02p Poskytne správné informace o své osobě, hláskuje své jméno, bydliště. Odpoví na základní otázky ohledně svých zájmů, kdy a kde se věnuje koníčkům.</p>	<p>tématické okruhy – časové údaje, čísla, škola, rodina, volný čas</p> <p>gramatické jevy – sloveso být, sloveso mít, tázací výrazy kdo, kde, kdy, co</p> <p>přídavná jména popisující vlastnosti</p> <p>důležité základní struktury</p> <p>zvuková stránka jazyka – přiměřeně srozumitelná výslovnost krátkých vět, hláskování slov</p>	<p>frontální výuka, samostatná práce, dialogy, komunitní kruh, multisensoriální metody, práce s ICT</p>	<p>VZ, Vv, Hv, Př, M, EGS – objevujeme Evropu a svět</p>
<p>MLUVENÍ</p> <p>CJ-9-1-01p Poskytne správné informace o své osobě, hláskuje své jméno, bydliště. Odpoví na základní otázky ohledně svých zájmů, kdy a kde se věnuje koníčkům.</p>			
<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>CJ-9- Identifikuje význam daného okruhu slov bez vizuální podpory, zařadí slovo do správné skupiny</p>			

- vyhledává na internetu pomocí vhodných klíčových slov	- webový prohlížeč		
PSANÍ CJ-9-4-03p Doplní do textu informace týkající se volného času a koníčků - napíše jednoduchý text v anglickém jazyce pomocí digitálního zařízení	- textový editor		

5.1.3. Další cizí jazyk – Německý jazyk

Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk

Předmět Německý jazyk je vyučován na druhém stupni jako samostatný předmět (další cizí jazyk) v 7. - 9. ročníku. Hodinová dotace činí v 7. - 9. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá zpravidla v běžné učebně.

Cílem tohoto předmětu je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, získání schopností číst s porozuměním, číst odpovídající texty v daném jazyce, porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury země příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt, tolerance k odlišným hodnotám jiných národů.

Formy a metody práce

- samostatná práce: čtení, psaní, poslech, překlad, práce se slovníkem, vyhledávání informací v textu
- skupinová práce: konverzace, hry, soutěže, reprodukce textu nebo poslechu, zpěv, recitace
- práce s pracovními sešity a listy, německy psanou literaturou, časopisy a novinami
- využití vzdělávací techniky: video a audiozáznamy, internet, práce s výukovými programy na počítači
- krátkodobé projekty
- využití zkušeností z návštěv v zahraničí

Německý jazyk a digitální technologie

Začlenění digitálních technologií do vyučovacího předmětu Cizí jazyk poskytuje nové možnosti všem aktérům, tedy učitelům i žákům. Rozšiřují možnosti osvojení cizího jazyka a rozvíjení digitální gramotnosti prací s digitalizovanými daty různého typu (číselná, textová, zvuková, obrazová, multimediální data). Digitální technologie napomáhají rozvíjet jazykové dovednosti žáků, a to nejen v oblasti recepce, ale i produkce. Digitální technologie v cizích jazycích podporují aktivní využívání osvojovaného jazyka, komunikaci v daném jazyce a vedou žáka k tvořivému využití jazyka, čímž žáka motivují a vyvolávají pocit, že jazyk je k užítku. Zvládnutí cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií usnadňuje žákům orientaci v online prostředí, umožňuje lepší přístup k informacím a dovoluje navazovat kontakty v širokém spektru, čímž je umožněna vyšší mobilita žáků a jejich všestrannější a rychlejší orientace v současném světě.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- komunikace a kreativita

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- život a dění v jiných zemích, zvyky tradice a odlišnosti národů mluvících danou řečí
- život v zahraničních rodinách, vzdělávání v cizích zemích

Multikulturní výchova (MKV)

- kulturní diference - rozumný a přiměřený respekt zvláštností jiných etnik

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, tabule gramatických přehledů)
- pracuje s různými informačními zdroji z učebnice, pracovních sešitů, internetu
- učí se samostatně rozhodovat při řešení různých situací

Učitel

- vede žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání
- umožní žákům osvojit si strategii učení
- motivuje je pro celoživotní vzdělávání
- zadává úkoly přiměřené jazykové úrovni a také schopnostem žáků

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- analyzuje přečtené texty a kriticky posuzuje jejich obsah, porovnává jevy, třídí informace, zobecňuje
- samostatně řeší zadané problémové úlohy či modelové situace, volí vhodné způsoby řešení, získává informace k jejich řešení

Učitel

- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování
- učí žáka řešit jednoduché problémové situace
- vede žáka, aby problémy řešil rozmanitými způsoby

Kompetence komunikativní:

Žák

- formuluje své myšlenky v písemném i ústním projevu
- využívá dosažené jazykové schopnosti pro komunikaci v cizím jazyce formou dialogů, učí se technice rozhovoru
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů
- vhodně reaguje na promluvy ostatních spolužáků a učitele

Učitel

- vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- učí žáka využívat osvojené dovednosti k navázání kontaktu

Kompetence sociální a personální:

Žák

- učí se pracovat ve skupině a spolupodílí se na vytvoření pravidel v týmové práci (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost)
- pomocí autoevaluace se učí poznávat své přednosti a nedostatky
- dokáže si v dané situaci slušně vyžádat pomoc či radu ale také ji sám poskytnout

Učitel

- netoleruje žádné projevy rasismu, xenofobie a krajního nacionalismu
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům i k žákům s poruchami učení

Kompetence občanské:

Žák

- seznamuje se s reáliemi německy mluvících zemí, nahlíží do jejich historie a tradic
- seznamuje se životem svých vrstevníků v jiné zemi

Učitel

- respektuje věkové i intelektové zvláštnosti žáka
- vede ke srovnávání a přemýšlení o otázkách týkajících se kulturních odlišností v jiných zemích, občanských práv, práv dítěte, životního prostředí

Kompetence pracovní:

Žák

- rozvíjí si smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů
- zpracovává projekty na témata vycházející z běžného života
- uvědomuje si důležitost znalosti cizího jazyka pro svou budoucnost, pro své rozhodování o dalším vzdělávání a svém budoucím profesním zaměření
- je schopen efektivně organizovat svou práci

Učitel

- vede žáka k uvědomění si důležitosti znalosti cizího jazyka pro budoucí pracovní uplatnění
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu žáků

Kompetence digitální:

Žák

- vyhledává a zpracovává informace, samostatně vyhledává a snaží se posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- digitálně zpracovává, ukládá, zálohuje a sdílí získané informace a vytváří digitální obsah, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- uvědomuje si existenci autorského zákona a osvojuje si zvyk uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, používá je, např. využívá online slovníky
- využívá odpovídající čtenářské strategie vhodné pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- pracuje s klávesnicí pro další cizí jazyky, formuluje písemné vyjádření různými formami

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Ročník: 7.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
vyslovuje a čte foneticky správně jednoduché texty se známou slovní zásobou	pravidla výslovnosti a pravopisu	práce s audionahrávkami	komunikace (OSV)
rozumí každodenním výrazům a zcela základním frázím	pozdravy a rozloučení, představování se, poděkování	pracovní sešity	Čj Z
rodina		práce s nástěnnými tabulemi	
rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	věta oznamovací a tázací	práce se slovníkem	
	člen určitý a neurčitý		
	přítomný čas sloves haben a sein		
škola		rozhovor	
rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku	časování pravidelných sloves v přítomném čase	práce s textem	
	slovosled přímý a nepřímý	práce ve dvojicích	
volný čas		individuální práce	
používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník	skloňování podst. jmen v č. j. (kromě 2. p.)		
	rozkazovací způsob		
	číslovky (1 – 100)		
	množné číslo podst. jmen		
- vede si elektronický slovníček s osvojovanou slovní zásobou - napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase	- interaktivní výukové materiály, práce s elektronickým slovníkem, terminologie daného jazyka pro práci s digitálními technologiemi	- výukové programy - textový editor - online slovníky a překladače	

Německý jazyk, 7. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM - žák je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	- pravidla výslovnosti - pozdravy a poděkování	- audionahrávky - poslech	Čj, Z, D MKV – multikulturalita EGS – Evropa a svět nás zajímá
MLUVENÍ - pozdraví a poděkuje - sdělí své jméno a věk	- představení se	- rozhovor	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - čte jednoduché věty	- domov, rodina	- individuální práce	
- vede si elektronický slovníček s osvojovanou slovní zásobou - napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase	- interaktivní výukové materiály, práce s elektronickým slovníkem, terminologie daného jazyka pro práci s dig. technologiemi	- výukové programy - textový editor - online slovníky a překladače	

Ročník: 8.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
vyslovuje a čte foneticky správně texty se známou slovní zásobou	nakupování časování vybraných nepravidelných sloves zájmeno wer	práce s audionahrávkami PC	Čj Z D
rozumí základním frázím a jednoduchým větám; adekvátně reaguje na jednoduché pokyny	volný čas způsobová slovesa větný rámec předl. se 3. pádem přivlastňovací zájmena	práce s textem řízený rozhovor	multikulturalita (MKV)
rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku	osobní zájmena (ich, du) předložky se 4. pádem bezespojkové věty	práce ve dvojicích skupinová práce	Evropa a svět nás zajímá (EGS)
napíše jednoduché sdělení	dopis předložky se 3. a 4. p.	individuální práce	
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	zeměpisné údaje zápor nichts časování dalších nepravidelných sloves tykání, vykání		
používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník	oblékání práce se slovníkem skloňování os. zájmen slovesa s odlučitelnou předponou		
zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	příroda věty s podmětem man préteritum sloves sein, haben perfektum pravidelných sloves (kromě sloves s odluč. předponou)		
- vede si elektronický slovníček s osvojenou slovní zásobou - napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase	- interaktivní výukové materiály, práce s elektronickým slovníkem, terminologie daného jazyka pro práci s digitálními technologiemi	- výukové programy - textový editor - online slovníky a překladače	

Německý jazyk, 8. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	- škola - volný čas - osobní zájmena	- práce s audio-nahrávkami - PC - práce s textem - řízený rozhovor	Čj, Z, D MKV – multikulturalita EGS – Evropa a svět nás zajímá
MLUVENÍ - vyjádří souhlas a nesouhlas	- věta oznamovací, tázací	- práce ve dvojicích - skupinová a individuální práce	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	- jídlo, zvířata	- práce se slovníkem	
- vede si elektronický slovníček s osvojenou slovní zásobou - napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase	- interaktivní výukové materiály, práce s elektronickým slovníkem, terminologie daného jazyka pro práci s digitálními technologiemi	- výukové programy - textový editor - online slovníky a překladače	

Ročník: 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	škola a volný čas časování způsobových sloves perfektum pravidelných sloves „se sein“	video audionahrávky	Čj Z
rozumí obsahu jednotlivých jednoduchých textů a promluvy, adekvátně reaguje na otázky	perfektum pravidelných sloves s odluč. předponou další předložky se 3. a 4. pádem skloňování přivlastňovacích zájmen (kromě 2. p.)	práce s textem rozhovor krátkodobé projekty	D Vv objevujeme Evropu a svět (EGS)
vyžádá si jednoduchou informaci	perfektum vybraných silných sloves	skupinová práce	
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	svátky, tradice, zvyky vazba „se gibt“ „nicht mehr“, „kein mehr“ skloňování podstatných jmen v mn. č.	práce ve dvojicích individuální práce	
pracuje se slovníky	kultura a cestování		
zapojí se do jednoduché konverzace osob, poskytne informaci	perfektum dalších silných sloves slovesné vazby věty se zájmenem niemand skloňování přídavných jmen		
sdělí ústně i písemně základní údaje týkající se rodiny, školy atd., jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích			
- napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech - vyplní jednoduchý formulář týkající se základních osobních údajů	- bezpečnost při práci s online aplikacemi - elektronické formuláře- osobní údaje, hesla,..	E-mail online aplikace a formuláře	

Německý jazyk, 9. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo, zdraví - kalendářní rok - realie něm. mluvících zemí 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s audionahrávkami - PC - práce s textem - řízený rozhovor - práce ve dvojicích - skupinová práce - individuální práce 	<p>Čj, Z, D MKV – multikulturalita EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas - sdělí své jméno a věk 			
<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) 			
<ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech - vyplní jednoduchý formulář týkající se základních osobních údajů 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost při práci s online aplikacemi - elektronické formuláře- osobní údaje, hesla,.. 	<p>E-mail online aplikace a formuláře</p>	

5.2. Matematika a její aplikace

5.2.1. Matematika

5.2.1.1. Matematika – 1. stupeň

5.2.1.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika je vyučován na prvním stupni jako samostatný předmět v 1. – 5. ročníku. V 1. ročníku 4 hodiny týdně, ve 2. až 5. ročníku 5 hodin týdně. Výuka probíhá v běžné třídě příslušného ročníku, příležitostně v počítačové učebně. Jeho očekávané výstupy vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Matematika a její aplikace.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Čísla a početní operace

Žáci si osvojují aritmetické operace ve třech složkách:

- dovednost provádět operaci
- algoritmické porozumění
- významové porozumění

Závislosti, vztahy a práce s daty

- rozpoznání určitých typů změn a závislostí, analyzování těchto změn z tabulek, grafů, diagramů

Geometrie v rovině a prostoru

- určování a znázorňování geometrických útvarů, modelování reálných situací, zkoumání podobností a odlišností objektů v rovině a v prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- řešení problémových situací a úloh z běžného života, pochopení a analýza problému, třídění údajů

Operace se zlomky a desetinnými čísly, představa desetinného čísla a jejich znázornění na číselné ose

Charakteristika vzdělávání v předmětu matematika (1. stupeň)

- vede žáky k aktivní činnosti
- poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě
- směřuje k důkladnému porozumění základních myšlenkových postupů a pojmů z matematiky
- osvojení si některých pojmů, algoritmů, terminologie, symboliky
- rozvíjení spolupráce při řešení úloh

Formy a metody práce

- skupinová práce, párová práce, samostatná práce
- výklad, práce s kopírovatelnými materiály, pracovní listy
- názorné pomůcky
- pozorování, objevování, měření
- využití techniky – PC, video, soutěže, hry, TPR

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
- sociální rozvoj – kooperace, komunikace

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- pracuje co nejvíce s názornými pomůckami, aby využíval co nejvíce smyslů
- rozvíjí si pomocí různých úloh a činností ve výuce logické a kombinatorické myšlení
- učí se přesně vyjadřovat matematickým jazykem
- snaží se nacházet konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě

Učitel

- vede žáky k úvahám o problému, k vyjádření vlastních závěrů
- klade důraz na porozumění učivu a návaznost s ostatními poznatky
- vede k vytváření návyků k pozdějšímu samostatnému učení

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- třídí, rozlišuje, seskupuje, přidává i vyřazuje určité pojmy, pomůcky a na tomto základě nachází shodné, podobné nebo odlišné znaky
- na základě pochopení sám navrhuje a provádí obměny činností

Učitel

- postupuje od jednoduchých problémů ke složitějším
- vede žáky k tomu, aby se nedali odradit nezdarem a našli řešení

Kompetence komunikativní:

Žák

- samostatně nebo se spolužáky vymyslí různé úlohy
- hovoří o postupu řešení složitější početní úlohy, dle svých možností pomůže druhým s řešením

Učitel

- dává žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- učí žáky naslouchat názorům spolužáků, respektovat se navzájem

Kompetence sociální a personální:

Žák

- dbá na vzájemný respekt a toleranci při plnění úkolů ve skupině nebo dvojici

Učitel

- vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc a sami byli ochotni pomoci podle svých možností
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanské:

Žák

- učí se hodnotit svou práci i práci svých spolužáků, přitom dodržuje pravidla ohleduplnosti a taktu

Učitel

- vede žáky ke vzájemné pomoci, uznání a oceňování druhých, k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí

Kompetence pracovní:

Žák

- zaměřuje se na udržování pořádku na pracovním místě

Učitel

- vede žáka k samostatné přípravě pomůcek na vyučování
- vede žáky k tomu, aby využívali poznatky z matematiky v praktickém životě

Kompetence digitální:

Žák

- rozlišuje obrazné symboly, rozumí jejich významu (značky, piktogramy, šipky), odlišuje symboly s jednoznačným a nejednoznačným významem
- posoudí úplnost dat s ohledem na řešený problém, dohledá chybějící informace potřebné k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích
- ověřuje informace z více zdrojů
- užije digitální technologii v situaci, kdy mu to usnadní činnost
- použije kalkulačtor, například pro provedení kontroly odhadů

Učitel

- seznamuje žáka se zavedenými symboly a jejich významem
- vede žáka k rozlišování úplnosti informací a ke schopnosti dohledávání potřebných dat
- umožňuje žákům využívat online zdroje, vede žáky k jejich efektivnímu používání
- vytváří pro žáky situace, kdy je vhodné užít digitální technologii, kalkulačtor, dohledání zdrojových databáze

5.2.1.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika – 1. stupeň

Ročník: 1.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
- čte a zapisuje, znázorňuje na číselné ose - porovnává, užívá vztah rovnosti a nerovnosti - tvoří soubor s daným počtem prvků, porovnává soubory - pamětně sčítá a odčítá bez přechodu přes desítku - využívá osvojené početní operace v praktických situacích	- obor přirozených čísel do 20	názorné pomůcky	OSV Čj
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
- porozumí pojmu, názorně využije v praxi - umí použít v praktických příkladech	- metr, litr, kilogram - manipulace s penězi	pozorování, objevování, měření	Prv
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
- orientuje se v rovině (vpravo, vlevo, nahore, dole) - pojmenuje rovinné útvary - orientace v prostoru (rozumí pojům: vlevo, vpravo, nahore, dole, před, za, hned před, hned za, vpředu, vzadu, uprostřed) - rozlišuje tělesa, vyhledává je ve svém okolí	- orientace v rovině - trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - orientace v prostoru - krychle, kvádr, válec koule	práce s kopírovatelnými materiály, pracovní listy	OSV Pč

Matematika, 1. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
Dovede utvářet soubory prvků Umí porovnat množství prvků Čte, píše a používá číslice Zná a správně používá matematické operátory +, -, =, <, > Řeší příklady sčítání a odčítání s použitím názoru Rozkládá pomocí názoru Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání	obor přirozených čísel do 5	názorné pomůcky, práce s interaktivní tabulí	OSV, Čj
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek Doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel Zvládá orientaci v prostoru Chápe význam pojmů „nahore, dole, před, za, pod, nad, vpředu, vzadu“ Řeší úlohy s použitím platidel	modelování reálné situace, tabulky, posloupnost čísel, orientace v prostoru, úvod do finanční gramotnosti	názorné pomůcky, pracovní listy, kopírovatelné materiály	OSV
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
Pozná, graficky znázorní a pojmenuje kruh a čtverec	základní tvary v rovině	kopírovatelné materiály, názorné pomůcky, interaktivní tabule	Pč

Ročník: 2.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
- sčítá a odčítá s přechodem přes desítku - čte a zapisuje, vyhledává na číselné ose - porovnává, používá vztah rovnosti a nerovnosti - vytváří a porovnává soubory - sčítá a odčítá bez přechodu přes desítku - sčítá a odčítá s přechodem přes desítku - používá sčítání a odčítání v praktických úlohách - užívá závorky v jednoduchých příkladech - řeší slovní úlohy - vztah o n-více (méně) - seznámí se s násobením a dělením (1, 2, 3, 4, 5) - užívá násobení a dělení v praktických situacích	- obor přirozených čísel do 20 - obor přirozených čísel do 100		OSV Čj Prv
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
- doplňuje jednoduché tabulky, řady, sloupky - umí použít v praktických příkladech - zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami a počítá s nimi	- tabulky - manipulace s penězi		Prv

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší přímku, úsečku, určí bod - rýsuje úsečku dané délky - provádí odhad délky úsečky v cm - rozlišuje vrcholy a strany - rozlišuje a modeluje tělesa, vyhledává je ve svém okolí - rozezná mm, cm, m. 	<ul style="list-style-type: none"> - bod, přímka, úsečka - trojúhelník, čtverec, obdélník - krychle, kvádr, válec, koule - jednotky délky 		Pč, Prv

Matematika, 2. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
Porovnává, utváří množství prvků Vytváří si konkrétní představu o číslech 0-10 Orientuje se v číselné řadě 0-10 Čte a používá matematické symboly +, -, =, >, < Řeší příklady sčítání a odčítání v oboru do 10 s názorem Řeší jednoduché slovní úlohy Rozkládá číslo 0-10 s pomocí názoru a zapisuje rozklad	obor přirozených čísel do 10	názorné pomůcky, kopírovatelný materiál, interaktivní tabule	OSV, ČJ
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Modeluje jednoduchou situaci podle pokynů a s využitím předmětů denní potřeby nebo pomocí stavebnic Rozvíjí prostorovou představivost a osvojuje si pojmy „vpravo, vlevo“ Řeší slovní úlohy s použitím platidel	modelování, orientace v prostoru, finanční gramotnost	práce se stavebnicemi, názorné pomůcky, kopírovatelné materiály	OSV, Pč
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
Pozná, graficky ztvární a pojmenuje geometrické tvary – kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník	základní tvary v rovině, křivka, přímka, práce s pravítkem	Názorný materiál	Pč
Chápe rozdíl mezi přímkou a křivkou a umí je kreslit			
Rýsuje přímky pomocí pravítka			

Ročník: 3.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
- čte a zapisuje, vyhledává na číselné ose - porovnává a zapisuje vztah nerovností - písemně sčítá nejvýše dvě trojčíferná čísla - písemně odčítá trojčíferná čísla - sčítá a odčítá v oboru	- obor přirozených čísel do 1000 - numerace v oboru do 1000 - písemné sčítání a odčítání - pamětné sčítání a odčítání		OSV
- rozlišuje a řeší oba typy úloh	- slovní úlohy typu o n více/méně, n-krát více/méně		Čj
- umí sestavit slovní úlohu s praktickou situací	- slovní úloha v praktické situaci		
- automaticky používá spoje všech násobílek - zná řady násobků, dělí v oboru - pamětně násobí dvojciferné číslo jednociferným	- násobení a dělení v oboru násobilky		
- určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech - provádí kontrolu výsledků	- dělení se zbytkem		
- využívá závorek v jednoduchých situacích	- násobení a dělení v praktických situacích		OSV
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
- orientuje se v tabulkách při řešení praktických situací	- tabulky a diagramy		OSV
- orientuje se v čase, zná jednotky času	- jednotky času		Prv
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
- označuje bod, rýsuje přímky a polopřímky rýsuje úsečku dané délky	- bod, přímka, polopřímka, úsečka		
- rozlišuje čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, kružnici, kruh	- rovinné obrazce		Pč
- sestrojí libovolnou kružnici			
- rozlišuje a modeluje tělesa, vyhledává je ve svém okolí	- krychle, kvádr, válec, koule, jehlan, kužel		
- rozezná mm, cm, dm, m	- jednotky délky		
- jednotky délky používá k měření			Prv

Matematika, 3. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<p>Utváří soubory a porovnává dané množství prvků</p> <p>Čte, píše a vytváří si konkrétní představu o číslech 0-20</p> <p>Orientuje se v číselné řadě do 20</p> <p>Řeší příklady sčítání a odčítání bez přechodu i s přechodem desítky s názorem</p> <p>Zná matematické operátory +, -, =, <, ></p> <p>Získává představu o číslech 0-100 po desítkách</p> <p>Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20</p> <p>Rozkládá čísla 0-20 s pomocí názoru a provádí zápis rozkladu</p>	obor přirozených čísel do 20	názorné pomůcky, interaktivní tabule, pracovní listy	OSV
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<p>Modeluje jednoduchou situaci podle pokynů a s využitím pomůcek</p> <p>Doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20</p> <p>Používá výrazy v prostoru</p> <p>Pozná základní drobná platidla a používá matematické znalosti při manipulaci s mincemi</p>	modelování jednoduché reálné situace, tabulky, schémata, posloupnosti, orientace v prostoru, práce s platidly	názorné pomůcky, pracovní listy	OSV
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
<p>Pozná a pojmenuje geometrické tvary – kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník</p> <p>Rozezná přímku, úsečku a narýsuje je</p> <p>Graficky znázorní geometrické tvary</p>	základní tvary v rovině, označení přímky a úsečky, používání pravítka	pracovní listy, názorné pomůcky, interaktivní tabule	Pč

Ročník: 4.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje, počítá po tisících, desetitisících, statisících - zapisuje přirozená čísla v desítkové soustavě - porovnává a znázorňuje - určuje řády čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel do 1 000 000 - čtení a zápis čísel - počítání po tisících, desetitisících, statisících - zápis přirozených čísel v desítkové soustavě - číselná osa - porovnávání čísel v oboru 		OSV
<ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhluje na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce 	<ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhlování čísel 		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - využívá názorných obrázků k určování $1/2$, $1/4$, $1/3$, $1/5$, $1/10$ celku - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny a desetiny - porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) 	<ul style="list-style-type: none"> - celek, část, zlomek - polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina - řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku - čitatel, jmenovatel, zlomková čára 	modelování: skládačky, mozaiky, krájení dortu, pizzy názorné pomůcky	EGS Při
<ul style="list-style-type: none"> - sčítá a odčítá základní příklady - písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem - umí písemně dělit jednociferným dělitelem - provádí kontrolu zkouškou - užívá závorky, určuje pořadí počet. výkonů 	<ul style="list-style-type: none"> - pamětné i písemné sčítání a odčítání - písemné násobení - písemné dělení - kontrola výpočtu 		OSV
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<ul style="list-style-type: none"> - čte a doplňuje, vyhledává podle zadaných údajů - umí převádět jednotky hmotnosti a délky - doplní údaje, které chybí v tabulce - využije pro uspořádání získaných dat tabulku 	<ul style="list-style-type: none"> - tabulky, diagramy, grafy, jízdní řády, kalendáře - jednotky hmotnosti, objemu a času - práce s daty v elektronické podobě 	<ul style="list-style-type: none"> - vyplnění připravené tabulky ve vhodném počítačovém programu 	VI
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<ul style="list-style-type: none"> - zná vlastnosti, dokáže určit vzájemnou polohu přímek v rovině - umí narýsovat kolmici, rovnoběžky, různoběžky a zná průsečík - rýsuje osu a střed pomocí kružítka - umí narýsovat trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici - pozná a umí narýsovat pravouhlý trojúhelník - určí obvod útvarů - rozeznává tělesa - umí převádět jednotky délky 	<ul style="list-style-type: none"> - přímka - úsečka - čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh - krychle, kvádr, válec, koule, jehlan, kužel - jednotky délky 		Při
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
<ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché slovní úlohy, dodržuje správný postup řešení, třídí údaje - řeší jednoduché magické čtverce - doplňuje číselné a obrázkové řady - umí vyřešit jednoduchý rébus 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy - magické čtverce - řady - rébusy 		OSV

Matematika, 4. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE			
Orientuje se na číselné ose do 100 Umí zapsat a přečíst čísla od 0 do 100 Porovnává čísla do 100 Rozkládá čísla v desítkové soustavě Sčítá a odčítá násobky 10 Procvičuje pamětné sčítání bez přechodu i s přechodem desítek	obor přirozených čísel do 100	názorné pomůcky, kopírovatelné materiály, práce na čtvercové síti, interaktivní tabule, kalkulaátor	Prv, Čj
Tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 50	násobkové řady do 50		
Zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy k jednomu početnímu výkonu a úlohy využívající vztah „o n více“ a „o n méně“	řešení reálných situací		
Užívá platidla Seznamuje se s kalkulaátorem			
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Dokáže se orientovat a číst v jednoduché tabulce, v tabulce na sčítání a odčítání a v tabulce násobků	práce s různými tabulkami, čtvercová síť	pracovní listy, práce s měřidly, názorné pomůcky	Prv, OSV
Určuje čas na celé hodiny	jednotky času, hodiny		
Přiřazuje časové údaje v běžných situacích – poledne, odpoledne, večer, ráno, půlnoc			
Zná značky pro metr, centimetr	jednotky délky, metr, centimetr		
Provádí pomocí názoru jednoduché převody jednotek délky			
Rozpozná a počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do 100	upevňování početních spojů pomocí platidel		
Řeší jednoduché slovní úlohy s pomocí platidel			
Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi			
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
Umí označit bod, správně ho popíše na přímkce i mimo přímkku	bod, přímka, úsečka	pracovní listy, názorné pomůcky	
Odliší přímkku a úsečku			
Porovnává úsečky a odhaduje jejich délku	velikost úsečky		
Vypočítá obvod trojúhelníku sečtením délek stran	sčítání úseček		
Umí rozlišit přímkky rovnoběžné a různoběžné	rovnoběžné přímkky, kolmice		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Řeší jednoduché úlohy z běžného života, rébusy, logické hříčky	matematická logika a úvaha	pracovní listy, interaktivní tabule	

Ročník: 5.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje - porovnává a znázorňuje - zapisuje, zaokrouhluje - zaokrouhluje ve všech řádech oboru - porovnává, užívá znamének nerovností - provádí odhady výsledků - sčítá a odčítá čísla z paměti - násobí i dělí v oboru násobilky - násobí i dělí mimo obor násobilky v jednoduchých případech - písemně sčítá, odčítá, násobí, dělí - provádí kontrolu početních operací - využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení 	<ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel do 1 000 000 a přes 1 000 000 - číselná osa - zápis v desítkové soustavě - zaokrouhlování čísel - porovnávání čísel - pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel - pamětné násobení a dělení přirozených čísel - písemné algoritmy početních výkonů - vlastnosti početních výkonů 		OSV
<ul style="list-style-type: none"> - využívá závorek - zná názvy čísel v matematických operacích 	<ul style="list-style-type: none"> - příklady se závorkami - matematické názvosloví 		
Zlomky a desetinná čísla, záporná čísla			
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu - porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin - znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 - nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě 	<ul style="list-style-type: none"> - řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) - desetinné číslo - porovnávání desetinných čísel - využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) - číselná osa (kladná a záporná část) - měření teploty, vyjádření dlužné částky 	<ul style="list-style-type: none"> modelování: skládačky, mozaiky, krájení dortu, pizzy názorné pomůcky pozorování a měření 	<ul style="list-style-type: none"> EGS Při EV
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje jednoduché tabulky různých závislostí, vyhledává, čte požadované údaje, doplňuje chybějící údaje 	<ul style="list-style-type: none"> - tabulky 		Při VI VI
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, sbírá a třídí data podle reálné situace 	<ul style="list-style-type: none"> - diagramy, grafy, jízdní řády, kalendáře 		
<ul style="list-style-type: none"> - pozná římské číslice I až X, L, C, D, M umí přečíst číslo kapitoly a letopočet 	<ul style="list-style-type: none"> - římské číslice 		
<ul style="list-style-type: none"> - pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu 	<ul style="list-style-type: none"> - zlomky 		
<ul style="list-style-type: none"> - zapíše a utřídí získaná data s využitím digitálních technologií; - rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém - získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s doporučenými digitálními zdroji - třídění získaných nebo vyhledaných dat podle kritérií - základy práce s daty v tabulkovém procesoru 	<ul style="list-style-type: none"> - internetové vyhledávání - tabulkový procesor - pracovní list s tabulkou, diagramem 	

Ročník: 5.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schéma - navrhne způsob grafického záznamu informací za pomoci digitálních technologií			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
- zná vlastnosti, určí vzájemnou polohu přímek - sestrojí přímky rovnoběžné, různoběžné, kolmé, vyznačí průsečík	- přímka		
- rýsuje, vyznačí střed a osu, graficky sčítá a odčítá úsečky	- úsečka		
- zná pojmy - strana, vrchol, střed - rozlišuje pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník - určí obsah pomocí čtvercové sítě, obvod sečtením délek stran - zná a umí převádět základní jednotky - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti - určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná kvádr, krychli, jehlan, kužel, kouli, válec a nachází je v předmětech kolem sebe, dokáže je vymodelovat - užívá náčrt a standardní konstrukční postup - zná a používá základní značky a symboly	- čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnice - obsah a obvod obrazce - jednotky délky a obsahu - osově souměrné útvary - tělesa - náčrt a jednoduché konstrukční úlohy - základní geometrické značky a symboly		Při VI
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
- řeší jednoduché slovní úlohy, dodržuje správný postup řešení, třídí údaje a podmínky, používá situační náčrty - řeší jednoduché magické čtverce - doplňuje číselné a obrázkové řady - umí vyřešit jednoduchý rébus	- slovní úlohy - magické čtverce - řady - rébusy		Čj OSV
- posoudí, kdy mu digitální technologie napomohou při řešení úloh a problémů vycházející z praktického života a využije je	- objevování a experimentování s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů	- práce s digitálními zdroji	

Matematika, 5. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
Orientuje se na číselné ose do 1000	číselná osa do 1000	názorné pomůcky, kalkulátor, pracovní listy, interaktivní tabule	OSV
Zapisuje, čte, označuje a zakresluje čísla na číselné ose			
Porovnává čísla	porovnávání čísel		
Rozkládá čísla v desítkové soustavě	rozklad		
Sčítá a odčítá násobky do 1000	sčítání a odčítání v oboru do 1000		
Sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla			
Učí se používat tabulku násobků do 1000	tabulka násobků		
Zaokrouhluje čísla na desítky i stovky	zaokrouhlování		

Matematika, 5. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Řeší jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení a slovní úlohy typu „ <i>n-krát více, n-krát méně</i> “	slovní úlohy		
Zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy			
Rozeznává sudá a lichá čísla	sudá a lichá čísla		
Využívá kalkulátor	kalkulátor		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Vyhledá a třídí jednoduchá data podle návodu	třídění dat	názorné pomůcky, pracovní listy, interaktivní tabule	Prv, OSV
Orientuje se a čte v jednoduché tabulce – sčítání, odčítání, násobky	tabulky a schémata		
Určuje čas s přesností na čtvrt hodiny Převádí jednotky času v běžných situacích	čas a jeho jednotky		
Zná značky jednotek délky – mm, cm, m a jednotek hmotnosti – g, kg, a provádí jednoduché převody	jednotky délky a hmotnosti		
Používá, počítá a řeší jednoduché úlohy s platidly Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s platidly	práce s penězi		
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
Narýsuje, znázorní a označí základní rovinné útvary – obdélník, čtverec, čtyřúhelník Pomocí kružítka rýsuje a označuje kružnici a kruh Určuje střed, poloměr, průměr kružnice a kruhu	obdélník, čtverec, trojúhelník, kruh, kružnice, poloměr, průměr	názorné pomůcky	VI, Při
Umí zkonstruovat a označit trojúhelník ze tří stran			
Vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	obvod mnohoúhelníku		
Určí osu souměrnosti překládáním papíru	osa souměrnosti		
Pozná základní tělesa – kvádr, krychle, koule, válec, jehlan	základní tělesa		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Řeší jednoduché číselné a obrázkové řady, doplňovačky	číselné a obrázkové řady, doplňování	pracovní listy	

5.2.1.2. Matematika – 2. stupeň

5.2.1.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět:

- v 6. ročníku 4 hodiny týdně,
- v 7. ročníku 5 hodin týdně,
- v 8. ročníku 5 hodin týdně,
- v 9. ročníku 5 hodin týdně.

Očekávané výstupy vychází ze vzdělávací oblasti matematika a její aplikace. Výuka probíhá v běžné učebně, případně v počítačové učebně.

Charakteristika vzdělávání v předmětu matematika (2. stupeň)

Vzdělávání v matematice zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích,
- osvojení pojmů, matem. postupů,
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení,
- logické a kritické usuzování,
- využití digitálních technologií

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice; zeměpis – měřítko, výpočty; chemie - řešení rovnic, převody jednotek; aj.)

Matematika a digitální technologie

Žáci se na druhém stupni učí rozpoznat situace, kdy jim kalkulátory ulehčí řešení algoritmických úloh a napomáhají s rutinními výpočty. Jejich pozornost se tak může přesunout na podstatu řešení problému. Digitální technologie slouží žákům jako nástroj pro zpracování dat. S pomocí tabulkového procesoru či vhodného programu žáci analyzují a prezentují data. K modelování geometrických útvarů a těles využívají dynamický geometrický software, který přispívá k porozumění geometrickým vztahům a vlastnostem útvarů a také podporuje osvojení geometrických dovedností a rozvoj prostorové představivosti.

Formy a metody práce

- individuální a skupinová práce
- řešení problémových úloh
- využití praktických situací pro řešení úloh (mapy, slevy, využití poměru, grafy,...)
- práce s počítačem, odbornou literaturou, internetem
- používání tabulkového procesoru a geometrického softwaru

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- formování volných a charakterových rysů
- rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost

Environmentální výchova (EV):

- stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- srovnání států, HDP, grafy,....

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- osvojuje si základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- si vytváří zásobu matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívá prostředků výpočetní techniky

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů:**Žák**

- zjišťuje, že realita je složitější než její matematický model
- provádí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní:**Žák**

- zdůvodňuje matematické postupy
- vytváří hypotézy
- komunikuje na odpovídající úrovni

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální:**Žák**

- aktivně a smysluplně spolupracuje ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské:**Žák**

- respektuje názory ostatních
- si formuje volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhoduje podle dané situace

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní:**Žák**

- si zdokonaluje grafický projev
- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální:**Žák**

- využívá digitálních technologií, pokud to napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- využívá digitální technologie pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Učitel

- vytváří situace, ve kterých je žák schopen rozpoznat, že využití digitálních technologií napomůže k řešení matematického problému
- vede žáky ve vhodných situacích k využívání digitálních technologií – správa a vyhodnocení dat, grafy, geometrický SW, tabulkové procesory

5.2.1.1.1. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika – 2. stupeň

Ročník: 6.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Rozšířené opakování		
<ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti i písemně - provádí odhady a kontrolu výpočtů - zaokrouhluje - umí zobrazit přirozené číslo na čísel. ose 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - početní operace - zobrazení na číselné ose 		
	Základní pravidla rýsování		Pč - popis technických výkresů
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje druhy čar - používá technické písmo při popisu geometrických útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy čar, technické písmo 		
	Geometrické útvary v rovině		F - měření délky určení obvodu pozemku apod (OSV)
<ul style="list-style-type: none"> - užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka - rýsuje lineární útvary - převádí jednotky délky, hmotnosti, času - umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> - rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, - kružnice, kruh - převody jednotek - obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku 		
	Desetinná čísla		F - řešení početních úloh odhad a určení např. ceny nákupu ... (OSV)
<ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit des. číslo na číselné ose - provádí početní operace s des. čísly - porovnává a zaokrouhluje des. čísla - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - umí vypočítat aritmetický průměr - převádí jednotky 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání - zaokrouhlování - početní operace - aritmetický průměr - převody jednotek 		
	Dělitelnost přirozených čísel		
<ul style="list-style-type: none"> - zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N 	<ul style="list-style-type: none"> - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel 		
	Úhel a jeho velikost		Z - určování zeměpisné polohy
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu úhel - narýsuje a změří daný úhel - umí graficky přenést úhel a sestrojít jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) - pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem, rýsování a přenášení úhlu - osa úhlu - jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - početní operace s velikostmi úhlů - vrcholové a vedlejší úhly 		

Ročník: 6.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- rozumí pojmu mnohoúhelník, umí sestrojit pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník	- mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod)		
	Osová souměrnost		
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti - pozná útvary osově souměrné a shodné útvary	- osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné útvary		
Čtverec, obdélník, krychle, kvádr		obsah pokoje, pozemku,... (OSV)	
- zná jednotky obsahu, umí je převádět - umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku - využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců - charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle) - umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá povrch krychle, kvádru - užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí - odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádru	- jednotky obsahu - obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) - kvádr, krychle - síť těles - zobrazování těles - povrch krychle, kvádru - jednotky objemu - objem krychle, kvádru		
	Trojúhelník		
- určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti - pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly) - umí sestrojit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku - umí sestrojit trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou	- pojem, druhy - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku těžnice, střední příčky, výšky - kružnice opsaná, vepsaná		
Digitální kompetence – číslo a proměnná			
- používá kalkulačtor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku - využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh - provádí jednoduché výpočty zápisem příslušných vzorců v tabulkovém procesoru - využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém procesoru	- práce s kalkulačkou - algoritmy početních operací ve vhodném prostředí - seznámení s prací v tabulkovém procesoru (jednoduché výpočty, formát čísla)	- kalkulačtor, kalkulačka na digitálním zařízení - tabulkový procesor	

Matematika, 6. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-01p píše písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem	obor přirozených čísel do 10 000 rozklad čísla sčítání a odčítání ústní, písemné násobení v o. do 100 dělení se zbytkem v oboru do 100 – nejbližší menší násobek neúplný podíl, zbytek		
M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla	zaokrouhlování čísel		
M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000	porovnávání čísel		
- zvládá orientaci na číselné ose	číselná osa, řazení čísel		
Digitální kompetence – číslo a proměnná			
- používá kalkulátor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku - provádí jednoduché výpočty zápisem příslušných vzorců v tabulkovém procesoru	- práce s kalkulačkou - seznámení s prací v tabulkovém procesoru (jednoduché výpočty)	- kalkulátor, kalkulačka na dig. zařízení - tabulkový proc.	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu	jednotky délky: m, cm, mm jednotky hmotnosti: t, kg, g jednotky času: den, hodina, minuta, sekunda jednotky objemu: hl, l násobky 10, 100, 1 000		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce	konstrukce úhlu, popis úhlu metrické vlastnosti v rovině: druhy úhlů konstrukční úlohy – osa úhlu konstrukce pravého úhlu pomocí pravítka, kružítko konstrukce čtverce, obdélníka, vzdálenost bodu od přímky		
M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce	rovinné útvary: trojúhelník – náčrtek, popis vrcholů, konstrukce trojúhelníka ze tří stran		
M-9-3-06p zná a rýsuje základní rovinné útvary	konstrukce kružnice, pojem průměr kružnice		
M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti	konstrukční úlohy: osa úsečky osová souměrnost		
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky	rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, lomená čára přenášení, odhad délky, porovnávání úseček		
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami	grafický součet, rozdíl a násobek úseček střed úsečky		

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy	slovní úlohy využívající jednotky délky, objemu, hmotnosti slovní úlohy vedoucí maximálně k jednomu početnímu výkonu praktické úkoly z denní praxe žáků ve škole i doma		OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	odhad výsledků práce s kalkulátorem		

Ročník: 7.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na des. čísla a naopak - porovnává zlomky - provádí početní operace s rac. čísly - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část – přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, deset. číslem, procentem - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematic. aparát v oboru racionálních čísel	Racionální čísla - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a des. čísly - zobrazení na číselné ose - převrácený zlomek - smíšené číslo - složený zlomek - početní operace		F, Ch, D
- rozlišuje kladná a záporná čísla - umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace s celými čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy, - modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematic. aparát v oboru celých čísel	Celá čísla - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace		
Digitální kompetence – číslo a proměnná			
- používá kalkulačku při rutinních výpočtech - využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh	- využití digitálních technologií pro rutinní výpočty	- kalkulačka, tabulkový procesor	
- pozná shodné útvary - užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - umí sestavit trojúhelník z daných prvků - dbá na kvalitu a přesnost rýsování	Trojúhelník - shodnost trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků		
- umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - dělí celek na části v daném poměru	Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost - pojem - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru		F - vztahy mezi veličinami Z - měřítko plánu, mapy práce s mapou,

Ročník: 7.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- pracuje s měřítky map a plánů - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - rozumí a využívá pojmu úměra využívá trojčlenku při řešení slovních úloh určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti	- měřítko - úměra - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka		využití poměru v domácnosti (vaření, míchání barev,...) (OSV) Ch - výpočty pomocí trojčlenky
- vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí	- přímá a nepřímá úměrnost	Pú – spotřeba materiálu, benzínu,... Nú - zakázky, počet dělníků,...	
	Procenta		Ch - koncentrace slevy (OSV) stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek (EV)
- chápe pojem 1% - užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku pomocí procent - řeší slovní úlohy - chápe pojem promile - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procent. část je větší než celek	- pojem - základ, procentová část, počet procent - promile - slovní úlohy		
	Rovnoběžníky.		
- umí charakterizovat pojem rovnoběžníku - rozlišuje různé typy rovnoběžníků - umí sestavit rovnoběžník - odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku - odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku	- pojem - vlastnosti, rozdělení - konstrukce - obvod a obsah - obsah trojúhelníku		
	Lichoběžník		
- rozpozná a pojmenuje lichoběžník - umí sestavit lichoběžník - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku	- pojem - konstrukce - vztahy pro o a S lichoběž.		
	Povrch a objem hranolů		
- rozezná a pojmenuje hranol - načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině - načrtne a narýsuje síť hranolu - odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu	- pojem hranol - povrch a objem hranolu		
	Středová souměrnost		
- načrtne a sestaví obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar	sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti		
Digitální kompetence – geometrie v rovině a prostoru			
- modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického SW	- nástroje a využití geom. SW	- dynamický geom. SW	

Matematika, 7. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem	písemné sčítání, odčítání v oboru do 1 000 000 odhad výsledků násobení a dělení 10, 100, 1 000 písemné násobení maximálně trojciferného čísla jednociferným i dvojciferným činitelem písemné dělení jednociferným dělitelem beze zbytku i se zbytkem, zkoušky správnosti		
M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000	obor přirozených čísel do 1 000 000 – čtení, psaní čísel porovnávání čísel zaokrouhlování čísel		
- zvládá orientaci na číselné ose	číselná osa řazení a porovnávání čísel		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku	římské číslice přepis čísel arabskými a římskými číslicemi		
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu	jednotky objemu - hl, l, dl, cl, ml jednotky délky, hmotnosti a času, převody jednotek jednotka dm^3 násobení a dělení 10, 100, 1 000		
- zvládá početní úkony s penězi	početní úkony s penězi hodnoty mincí a bankovek		finanční gramotnost
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce	odhady, porovnávání vyznačování úhlů velikost úhlu, stupeň, úhloměr konstrukce úhlu 60° , 120° , 30° trojúhelník - dělení podle velikosti úhlů na ostroúhlý, pravoúhlý a tupoúhlý mnohoúhelníky - pravidelný šesti a osmiúhelník		
M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu	obvody trojúhelníka, čtverce, obdélníka		
M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce	výška trojúhelníka význam náčrtku		
M-9-3-06p zná a rýsuje základní rovinné útvary	trojúhelník - dělení podle stran na různostranný, rovnostranný a rovnoramenný		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy	slovní úlohy vedoucí maximálně ke dvěma početním výkonům		OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	práce s kalkulátorem		

Ročník: 8.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Výrazy		
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu číselného výrazu - zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - umí dosadit do výrazu s proměnnou - provádí početní operace s výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> - číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů 		
	Druhá mocnina a odmocnina		
<ul style="list-style-type: none"> - určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - chápe pojem reálné číslo 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin - pojem reálného čísla 		
	Pythagorova věta		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší odvěsny a přepony - rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty - využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku - umí využít poznatky ve slovních úlohách - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty 		
	Mocniny s přirozeným mocnitelem		F - zápis jednotek fyz. veličin
<ul style="list-style-type: none"> - zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem 		
	Lineární rovnice		F - vztahy mezi veličinami
<ul style="list-style-type: none"> - užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnost - lineární rovnice 		
	Slovní úlohy		F - řešení fyz. úloh srovnání států – HDP, počet obyv., ... (EGS) ochrana život. prostředí (EV)
<ul style="list-style-type: none"> - matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou,...) - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy 		
	Kruh, kružnice		zavlažování pozemku,... (OSV)
<ul style="list-style-type: none"> - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítává obvod a obsah kruhu 	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obsah kruhu 		

Ročník: 8.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Válec		objem a povrch nádrže, bazény,... (OSV)
- charakterizuje válec - vypočítá povrch a objem válce - využívá digitální prostředí pro manipulaci s prostorovými útvary	- pojem - povrch válce - objem válce - nástroje a využití (dynamického) geometric. SW		
	Konstrukční úlohy		
- umí sestavit jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti - využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice,...) v konstrukčních úlohách	- jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukční úlohy		
Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů			Z - třídění údajů
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách	základní statistické pojmy základní charakteristiky statistického souboru		stav ovzduší (EV) stav obyv., zdravotnictví, průmyslu,... (EGS)
- používá tabulkový procesor: organizuje data a zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle více kritérií	- vlastnosti souboru dat	tabulkový procesor	

Matematika, 8. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem	písemné dělení dvojciferným dělitelem; zkoušky		
M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)	zlomky, číselník, jmenovatel, zlomková čára, zápis zlomku vyjádření vztah celek – část celku smíšené číslo užití zlomků v praxi (dělení celku na části, označení částí zlomkem, výpočet počtu částí) desetinný zlomek čtení a zápis desetinného zlomku		
M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace	desetinné číslo čtení a zápis des. čísla základní početní operace s desetinnými čísly převádění jednotek délky, hmotnosti, objemu vyjádřených desetinným číslem násobení desetinných čísel číslem přirozeným a desetinným (maximálně trojciferného čísla dvojciferným)		

Matematika, 8. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla	zaokrouhlování desetinných čísel		
M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000	zaokrouhlování desetinných čísel		
M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu	měřítko výkresů		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu	jednotky obsahu: mm ² , m ² , a, ha, km ²		
- používá tabulkový procesor			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu	obvody kosočtverce, kosodélníka délka kružnice, obvod kruhu, obsahy čtverce, obdélníka, trojúhelníku, kruhu		
M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce	konstrukční úlohy		
M-9-3-06p zná a rýsuje základní rovinné útvary	trojúhelník, čtyřúhelník (čtverec, obdélník), rovnoběžník (kosočtverec, kosodélník náčrtek, popis lichoběžník kruh, kružnice poloměr, průměr		
M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti	osová a středová souměrnost		
M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce	prostorové útvary a jejich povrch: kvádr, krychle, válec výpočty povrchu prostorových útvarů, vzorce, jednotky		
M-9-3-11p sestrojí síť základních těles	síť kvádru, krychle, válce		
M-9-3-12p načrtne základní tělesa	náčrtky základních těles		
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům	technické kreslení technické výkresy podle způsobu zhotovení, obsahu a účelu formát výkresů druhy čar a jejich použití		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy	praktické geometrické úlohy		OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací	číselné a obrázkové analogie		
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh			

Ročník: 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Výrazy		
- rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) - provádí početní operace s lomenými výrazy	- úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin - pojem lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy		
	Rovnice s neznámou ve jmenovateli		
- řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) - řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic	- rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustavy rovnic - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lin. rovnic		
- užívá a zapisuje vztah nerovnosti - řeší lineární nerovnice a jejich soustavy - znázorní řešení lin. nerovnic na číselné ose	Nerovnice, soustavy nerovnic - nerovnost - lineární nerovnice - soustava lineárních nerovnic		
- zakreslí bod v PSS - chápe pojem funkce - rozlišuje lineární a kvadratickou funkci - sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce - užívá funkční vztahy při řešení úloh	Funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce - lineární funkce (přímá úměrnost)		čtení z grafu, jízdní řády, spotřeba benzínu (OSV)
- používá tabulkový procesor: výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí - využívá SW pro tvorbu grafu, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu	- analýza a grafické znázornění dat	- tabulkový procesor - online nástroje pro tvorbu grafů	
- řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	Finanční matematika - základní pojmy finanční matematiky		plat, srážky, úroky (OSV)
- rozliší shodné a podobné útvary - užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách	Podobnost - podobnost - věty o podobnosti trojúhelníků		plány (OSV)
- charakterizuje jednotlivá tělesa - umí narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - vypočítá povrch a objem těles - vytváří v digitálním prostředí modely prostorových útvarů	Tělesa - kužel, jehlan, koule - povrch a objem těles - nástroje a využití dynamického geometrického softwaru k řešení úloh odpovídajících učivu v daném ročníku		spotřeba materiálu, stavebnictví (OSV)
Rozšiřující učivo – goniometrické funkce			

Matematika, 9. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)	procenta- základní pojmy: základ, počet procent, procentová část výpočet 1 % úrok, úroková míra, zisk,		
M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace	početní operace s desetinnými čísly (opakování sčítání, odčítání a násobení) dělení s přesností na jedno desetinné místo, zkouška správnosti dělení desetinného čísla číslem přirozeným jednociferným i dvojciferným dělení desetinného čísla číslem desetinným, úprava dělence a dělitele		
M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu	poměr – měřítko		
M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta - používá kalkulátor a tabulkový procesor	jednoduché výpočty – roční úrok procenta – základní pojmy: základ, počet procent, procentová část, výpočet 1 % výpočet procentové části úrok, úroková míra, zisk, výpočty z běžné praxe – úroková míra půjček, měsíční úrok, splátky		finanční gramotnost
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-9-2-01p vyhledává a třídí data	závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti aritmetický průměr		
M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku	zpracování jednoduché tabulky využití výpočetní techniky grafy, diagramy v tabulkovém kalkulátoru		Informatika
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu	jednotky objemu m^3 , dm^3 , cm^3 , mm^3 , l vztah $1 dm^3 = 1 l$ prostorové útvary – kvádr, krychle, válec, jehlan, koule výpočet objemů prostorových útvarů: kvádr, krychle, válec		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
- používá technické písmo	technické písmo, typy písma psaní od ruky, plošná síť		
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům	kótování, kótovací čáry, kóty, jednotky druhy kótování - využití v praxi podle profesního zaměření		

Matematika, 9. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy	jednoduché praktické slovní úlohy		OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti fyzika, chemie
M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací			
M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí			

5.3. Informatika

5.3.1. Informatika

5.3.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět je vyučován na 1. i 2. stupni a to od 4. do 9. ročníku. V každém ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Ve 4. a 5. ročníku žáci získávají základní znalosti a dovednosti, které jim umožní efektivně využívat IT v ostatních předmětech. Dále jsou naplňovány základní vzdělávací cíle, níže rozpracované.

Výuka probíhá často ve specializované počítačové učebně. Dále v běžných učebnách i dalších prostorách školy, např. při práci s mobilními zařízeními, robotickými stavebnicemi, roboty a souvisejícími pomůckami. Některá témata probíhají i bez IT vybavení.

Žáci jsou vedeni nejen k používání správných pojmů z oblasti HW a SW a bezpečné práci, ale také k aplikačním schopnostem. Tedy k schopnosti získané dovednosti náležitě uplatnit. Proto učivo a zadané samostatné práce z jiných předmětů často bývá prostředkem pro získání nových dovedností při ovládnutí počítače a dalších souvisejících zařízení.

V průběhu práce v hodinách žáci začínají od 4. ročníku výuku psaní na klávesnici počítače, ve které dále pokračují ve všech navazujících ročnících.

Charakteristika vzdělávání v předmětu informatika

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákovy informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je dobře vybavena v oblasti robotiky, proto jsou výše uváděné oblasti zájmu z velké části reprezentovány využitím robotických pomůcek. A to tak, aby v každém ročníku žáci pracovali s jedním typem robota, nebo robotické stavebnice. S těmi se seznámí po všech stranách, s důrazem na algoritmizaci, logické uvažování a blokové programování. Obsahová a technická náročnost se s postupem do vyšších ročníků zvyšuje.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

V řadě činností preferujeme práci žáků v menších skupinkách nebo ve dvojicích, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen důraz na pamětné učení a reprodukci.

Při výuce si uvědomujeme, že situace v oblasti IT se velmi rychle mění, proto některé výstupy, nelze zcela konkretizovat, je třeba vždy pružně reagovat na změny v oblasti. Také se snažíme, aby si žáci uvědomovali reálné podmínky v oblasti SW, kdy se běžně setkají se situací, kdy pro stejný účel je používán jiný program/prostředí, než na jaké jsou zvyklí, proto nevztahujeme výstupy ke konkrétním programům/prostředím/robotickým systémům, ale obecněji.

Vedeme žáky k uvědomění nutnosti dodržování pravidel při využití počítače a internetu (osobní bezpečí, význam ochrany citlivých údajů, autorská práva k materiálům získaných na Webu, autorská práva SW, škodlivé kódy a ochrana před nimi, aj.)

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- Osobnostní rozvoj – kreativita, schopnost samostatné práce
- Komunikace – efektivní a bezpečné způsoby komunikace
- Kooperace a kompetice – jasná komunikace, schopnost spolupracovat na problému
- Morální rozvoj – hodnoty, postoje, morální etika

Výchova demokratického občana (VDO):

- Občan, občanská společnost – základní principy a hodnoty demokratického systému (právo, spravedlnost)

Environmentální výchova (EV):

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MV):

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Tvorba mediálního sdělení a práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- objevuje možnosti využití IT v praktickém životě, pro toto poznávání využívá zkušeností s jiným
- SW, spoluprací s ostatními žáky, nápovědu jednotlivých programů, literaturu apod.
- používá internet jako zdroj poznání
- pracuje samostatně, poznává tak důležitost správného využití a třídění vědomostí

Učitel

- zadává úkoly umožňující žákovi poznávat možnosti IT v praktickém životě
- doporučuje vhodný SW a informační zdroje
- zadává úkoly umožňující efektivně využívat rozličné možnosti internetu

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- tvořivě přistupuje k řešení problémů
- chápe, že při práci s IT se může setkat s různorodými způsoby řešení a různými postupy
- je schopen základní algoritmizace svých činností

Učitel

- zadává úlohy a projekty, k nimž žák může přistupovat tvořivě
- uznává různé metody řešení a různé postupy, pokud vedou k cíli jednoznačně

Kompetence komunikativní:

Žák

- využívá různých možností komunikace
- vhodně interpretuje své výsledky

Učitel

- vytváří situace, kdy žáci mohou mezi sebou i s učitelem komunikovat v elektronické formě
- stanovuje a sám dodržuje pravidla komunikace

Kompetence sociální a personální:

Žák

- pracuje v realizačním týmu, používá v rámci týmu vhodné formy spolupráce
- vhodně organizuje práci v součinnosti s druhými (dělení rolí, úkolů, ...)
- spolupodílí se na hodnocení prací ostatních, vhodně interpretuje zjištěné nedostatky

Učitel

- vytváří podmínky pro skupinovou práci, napomáhá při rozdělování rolí
- umožní žákovi svobodně se vyjádřit k práci ostatních
- dbá na dodržování pravidel vzájemné komunikace

Kompetence občanské:

Žák

- uvědomuje si morální a zákonná pravidla při práci s IT (duševní vlastnictví a autorský zákon, SW pirátství, uvedení pramene informací, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...)
- kriticky se zamýšlí nad obsahy sdělení, ke kterým se může dostat prostřednictvím internetu

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel při nakládání s daty a osobními údaji
- podněcuje žáky ke kritickému myšlení

Kompetence pracovní:

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s výpočetní technikou
- využívá informační technologie pro svůj další profesní růst

Učitel

- seznamuje žáka s bezpečnostními a hygienickými pravidly, tyto podmínky zabezpečuje
- preferuje činnosti umožňující další žákův rozvoj

Kompetence digitální

Žák

- získává a zpracovává digitální data, informace a obsah, posoudí relevanci zdroje
- komunikuje, spolupracuje a zprostředkovává informace prostřednictvím digitálních technologií a digitálních služeb
- vytváří a upravuje digitálního obsah, ctí autorská práva a licence
- modeluje, algoritmuje různé typy úloh, algoritmus převádí na jednoduchý program
- chrání zařízení a osobní údaje v digitálním prostředí s vědomím vlivu digitálních technologií na zdraví, sociální pohodu a životní prostředí
- identifikuje, vyhodnotí a nalézá řešení problémové situace v digitálním prostředí, používá digitálních nástrojů pro získávání znalostí a udržení si přehledu o vývoji v digitálním světě
- porozumí systémům potřebným k práci s digitálními informacemi a je schopen efektivně ovládat příslušné digitální technologie

Učitel

- vede žáka ke znalosti a posuzování zdrojů obsahu
- vytváří prostředí pro využití digitální komunikace a služeb
- zadává žákovi problémové úlohy přiměřené věku, které je možno algoritmuovat v logicky navazujících krocích
- jde žákovi příkladem v oblasti ochrany osobních údajů a bezpečném a efektivním používání techniky
- sleduje nové technologické trendy, vhodně na ně ve výuce reaguje

5.3.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika

Informatika 4. ročník			
výstup	učivo	formy, metody, aplikace	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Data, informace a modelování			
I-5-1-01 – uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Práce s daty a informacemi - sběr a záznam dat - třídění informací, vyvozování závěrů - využití textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu, zvuku Modelování - myšlenkové mapy - schémata, tabulky, diagramy Kódování a přenos dat - značky, piktogramy, symboly, kódy	- dotazník, průzkum, hledání (web, kniha)	čtenářská gramotnost mediální výchova
I-5-1-02 – popíše konkrétní situaci, určí, co kní již ví, a znázorní ji		- seznam, tabulka, graf a jiná grafická vyjádření - výuka psaní 10 prsty - řešení problémů pomocí obrázkových modelů a schémat	pisatelství matematika osobnostní a sociální výchova výtvarná výchova, pracovní činnosti

Algoritmizace a programování			
I-5-2-01 – sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Krokování - rozdělení problému na jednotlivé kroky	-hledání algoritmu např. „správná cesta“, zakreslení této cesty	výtvarná výchova, matematika osobnostní a sociální výchova
I-5-2-02 – popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	- zápis řešení problému (značky, symboly, text) - vytvoření algoritmu Programování - využití blokového prostředí	- vyznačení potřebných příkazů do cesty - algoritmické vyjádření souslednosti kroků	
I-5-2-03 – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	- základní příkazy pro pohyb, směr, barvy, senzory, rychlost, efekty - využití smyček - spouštění robot a programu - využití grafické možnosti programování pro nácvik algoritmizace	- zápis programu sestavením blokových příkazů - kroky, senzory, efekty - smyčky - spárování robota se zařízením, spuštění/nahrání programu	pracovní činnosti, tělesná výchova (správné určování směru)
Informační systémy			
I-5-3-01 – v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	systémy - příklady systémů, jejich části a vztahy mezi nimi struktura dat	-data obecně, konkrétní druhy dat z oblasti IT - hledání souvislostí, práce s datovou řadou, doplňování prvků do řady	mediální výchova, osobnostní a sociální výchova matematika vlastivěda přírodověda
I-5-3-02 – pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	- porovnávání shodných a odlišných vlastností - řazení, seznam, tabulka - úprava záznamu	- hledání logických návazností, opakování - práce s tabulkou a grafem	
Digitální technologie			
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	hardware - PC sestava, tablet, notebook, mobil - spuštění, bezpečné zacházení, údržba software	- popis technického vybavení - zapínání, vypínání, dobíjení a další manipulace s technickým zařízením	pracovní činnosti výchova demokratického občana
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- aplikace, jejich spuštění a ovládání - práce s myší, klávesnicí, dotykovým zařízením - soubor, složka, práce s oknem - účty, hesla	- práce s vybranými programy a aplikacemi - procházení webu - použití e-mailové schránky	

Informatika 5. ročník			
výstup	učivo	formy, metody, aplikace	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Data, informace a modelování			
I-5-1-01 – uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Práce s daty a informac. - sběr a záznam dat - třídění informací, vyvozování závěrů - využití textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu, zvuku	- dotazník, průzkum, hledání (web, kniha)	čtenářská gramotnost mediální výchova
I-5-1-02 – popíše konkrétní situaci, určí, co kní již ví, a znázorní ji	Modelování - myšlenkové mapy, schémata, tabulky, diagramy	- seznam, tabulka, graf a jiná grafická vyjádření - výuka psaní 10 prsty	pisatelství matematika
I-5-1-03 – vyčte informace z daného modelu	Kódování a přenos dat - značky, piktogramy, symboly, kódy	- řešení problémů pomocí obrázkových modelů a schémat	osobnostní a sociální výchova výtvarná výchova, pracovní činnosti

Algoritmizace a programování			
I-5-2-01 – sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Krokování - rozdělení problému na jednotlivé kroky	-hledání algoritmu např. „správná cesta“, zakreslení této cesty	výtvarná výchova, matematika osobnostní a sociální výchova
I-5-2-02 – popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	- zápis řešení problému (značky, symboly, text) - vytvoření algoritmu Programování - využití blokového prostředí	- vyznačení potřebných příkazů do cesty - algoritmické vyjádření souslednosti kroků	
I-5-2-03 – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	- základní příkazy pro pohyb, směr, barvy, senzory, rychlost, efekty - využití smyček a podprogramů - spouštění robot a programu	- zápis programu sestavením blokových příkazů - kroky, senzory, efekty - smyčky - spárování robota se zařízením, spuštění/nahrání programu	pracovní činnosti, tělesná výchova (správné určování směru)
I-5-2-04 – ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- hledání a oprava chyb - využití grafické možnosti programování pro nácvik algoritmizace		
Informační systémy			
I-5-3-01 – v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	systémy - příklady systémů, jejich části a vztahy mezi nimi struktura dat	-data obecně, konkrétní druhy dat z oblasti IT - hledání souvislostí, práce s datovou řadou, doplňování prvků do řady	mediální výchova, osobnostní a sociální výchova matematika vlastivěda přírodověda
I-5-3-02 – pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	- porovnávání shodných a odlišných vlastností - řazení, seznam, tabulka - úprava záznamu	- hledání logických návazností, opakování - práce s tabulkou a grafem	
Digitální technologie			
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	hardware - PC sestava, tablet, notebook, mobil	- popis technického vybavení	pracovní činnosti
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisují	- spuštění, bezpečné zacházení, údržba software - aplikace, jejich spuštění a ovládání	- zapínání, vypínání, dobíjení a další manipulace s technickým zařízením	výchova demokratického občana
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- práce s myší, klávesnicí, dotykovým zařízením - soubor, složka, práce s oknem - propojení zařízení, účty, hesla	- práce s vybranými programy a aplikacemi - procházení webu - použití e-mailové schránky	

Informatika 4. a 5. ročník - MDÚ			
výstup	učivo	formy, metody, aplikace	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Data, informace a modelování			
I-5-1-01p – uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat	Práce s daty a informacemi - sběr a záznam a posuzování vlastních dat - využití textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu, zvuku	- odpovídání na dotazníkový průzkum, hledání (web, kniha)	čtenářská gramotnost mediální výchova

I-5-1-02p – popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví	- značky, piktogramy, symboly, kódy	- seznam, tabulka, obrázkové schéma - výuka psaní 10 prsty	pisatelství matematika osobnostní a sociální výchova výtvarná výchova, pracovní činnosti
Algoritmizace a programování			
I-5-2-01p – sestavuje symbolické zápisy postupů	Krokování - rozdělení problému na jednotlivé kroky	-hledání algoritmu např. „správná cesta“, zakreslení této cesty	výtvarná výchova, matematika osobnostní a sociální výchova
I-5-2-02p – popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení	- zápis řešení problému (značky, symboly, text) - vytvoření algoritmu Programování - základní příkazy pro pohyb, směr, barvy, senzory, rychlost, efekty	- vyznačení potřebných příkazů do cesty - algoritmické vyjádření souslednosti kroků	
I-5-2-03p – rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů	- využití grafické možnosti programování pro nácvik algoritmizace - využití blokového prostředí	- zápis programu sestavením blokových příkazů - spuštění robota a programu	pracovní činnosti, tělesná výchova (správné určování směru)
Informační systémy			
I-5-3-01p – v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky	systémy - příklady systémů, jejich části - porovnávání shodných a odlišných vlastností	- data obecně, konkrétní druhy dat z oblasti IT - hledání logických návazností, opakování - práce s tabulkou	mediální výchova, osobnostní a sociální výchova matematika vlastivěda přírodověda
I-5-3-02p – pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	- řazení, seznam, tabulka - úprava záznamu		
Digitální technologie			
I-5-4-01p – najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu	hardware - PC sestava, tablet, notebook, mobil - spuštění, bezpečné zacházení, údržba software	- popis technického vybavení - zapínání, vypínání, dobíjení a další manipulace s technickým zařízením	pracovní činnosti výchova demokratického občana
I-5-4-03p – popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi	- aplikace, jejich spuštění a ovládání - práce s myší, klávesnicí, dotykovým zařízením - soubor, složka, práce s oknem - propojení zařízení, účty, hesla	- práce s vybranými programy a aplikacemi - procházení webu - použití e-mailové schránky	

Informatika 6. až 9. ročník			
výstup	učivo	formy, metody, aplikace	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Data, informace a modelování			
I-9-1-01 – získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	- obecná práce s daty - počítačová data a jejich zpracování, interpretace, práce s chybou	- vyhledávání, průzkum - textový editor - tisk a ukládání - psaní 10 prsty	čtenářská gramotnost výchova demokratického občana písemnictví
I-9-1-02 – navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	- kódování čísel, barev znaků, obrázků, zvuků - standardizované kódy - pojmy bit, bajt, násobky	- číselné soustavy - vektorová a rastrová grafika - velikost souboru v závislosti na kódování	matematika výtvarná výchova osobnostní a sociální výchova

I-9-1-03 – vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní.	<ul style="list-style-type: none"> - schémata, myšlenkové mapy, vývojové diagramy - práce s grafy - číselné a logické řady - technická schémata - modely - porovnávání činností na PC, které vedou jinou cestou ke stejnému cíli 	<ul style="list-style-type: none"> - problémové úlohy - grafické vyjádření závislostí - řešení logických, matematických a grafických řad - různé metody práce se souborem - úpravy hotového obsahu - související SW aplikace 	matematika osobnostní a sociální výchova
I-9-1-04 – zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji			
Algoritmizace a programování			
I-9-2-01 – po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	<ul style="list-style-type: none"> - analýza a dekompozice problému - tvorba postupu přizpůsobeného algoritmu 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s hotovým algoritmem/programem - vývojový diagram, grafické schéma problému 	matematika
I-9-2-02 - rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	<ul style="list-style-type: none"> - popis konkrétního algoritmu pro jednotlivé části problému 	<ul style="list-style-type: none"> - vývojový diagram - posloupnosti, logické návaznosti 	matematika
I-9-2-03 – vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	<ul style="list-style-type: none"> - tvorba konkrétního algoritmu - výběr z více algoritmů, srovnávání správnosti a efektivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoření algoritmu - diskuse, rozbor - různé možnosti řešení (postup, prostředí, posloupnost) 	matematika výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova český jazyk
I-9-2-05 – v blokově orientovaném programovací jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby, používá opakování, větvení programu, proměnné	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v programovacím prostředí - význam konkrétních příkazů - cykly, větvení, proměnné - tvorba digitálního obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> - různá programovací prostředí - základní příkazy, které dané prostředí obsahuje a jejich význam - princip cyklů a větvení programu, jejich vhodné začlenění pro konkrétní situaci - zavedení proměnné do programu - sledování vlivu náhody na chod programu 	matematika pracovní činnosti
I-9-2-06 – ověří správnost postupu, najde a opraví v něm příslušnou chybu	<ul style="list-style-type: none"> - změna podmínek na vstupu, kontrola výstupu - krokování - úprava algoritmu a programu 	<ul style="list-style-type: none"> - úprava hotového programu na základě změněných podmínek - analýza hotového programu - hledání a oprava chyb 	matematika český jazyk

Informační systémy			
I-9-3-01 – vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	- školní informační systém - účel informačních systémů, role ve společnosti - uživatelé, činnosti, práva, struktura a ochrana dat - přístupy do dalších informačních systémů	- práce se známým informačním systémem - možnosti vlastního nastavení, volby - práce s e-mailovou schránkou a účtem - využití jednoho účtu pro přístup do dalších služeb - umělá inteligence	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana mediální výchova český jazyk
I-9-3-02 – nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	- práce s daty v tabulce v tabulkovém procesoru - funkce a filtrování v tabulkovém programu	- tabulkový procesor - tvorba tabulky - formátování, vzorce, funkce, grafy	matematika
I-9-3-03 – vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práce se záznamy v evidenci dat	- tvorba vlastní tabulky, grafu - úprava, vhodnost struktury - typy dat - zpracování velkého množství dat - vzorce, řetězce, ražení, odhad závislostí - využití pro tvorbu dalších výstupů	- tabulkový procesor - prezentace - jednoduchá databáze - sdílení dat	matematika český jazyk mediální výchova
I9-3-04 – sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu			
Digitální technologie			
I-9-4-01 – popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	- HW, SW - další technická zařízení - operační systémy	- praktický nácvik potřebných činností - spouštění, ukončování, volitelné parametry - sledování novinek - servis a údržba	mediální výchova osobnostní a sociální výchova pracovní činnosti výchova k myšlení v evropských a glob. souvislostech
I-9-4-02 – ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	- složka, soubor, typy souborů - práce se souborem - místní, síťová úložiště a cloud - zabezpečení dat	- nácvik rutiny i pokročilejších činností - využití sítě, serveru, cloudu - archivace souborů, ochrana heslem	pracovní činnosti výchova demokratického občana
I-9-4-03 – vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	- počítačová síť a související pojmy - použití webu - role a přístupová práva	- počítačové sítě - propojování jednotlivých zařízení - párování a komunikace	
I-9-4-04 – poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	- nastavení SW a HW - odezva programu - řešení problémů	- nácvik rutiny i pokročilejších činností v modelových chybových situacích	pracovní činnosti

I-9-4-05 – dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost dat, běžné nebezpečné situace (útoky, obsah) - digitální stopa - antivir, firewall, aktualizace - hesla a uživatelské přístupy - šifrování a komunikace - zálohování a archivace 	<ul style="list-style-type: none"> - řešení problémových situací při nakládání s daty a soukromými údaji - analýzy a návrhy, jak vhodně a bezpečně postupovat - používání vhodného SW pro ochranu dat a zabezpečení osobních údajů 	výchova demokratického občana myšlení v evropských a globálních souvislostech výchova ke zdraví matematika
--	--	---	---

Informatika 6. až 9. ročník - MDÚ			
výstup	učivo	formy, metody, aplikace	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Data, informace a modelování			
I-9-1-01p – získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti	<ul style="list-style-type: none"> - obecná práce s daty - získávání informací, interpretace, práce s chybou 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání, průzkum - textový editor - tisk a ukládání - psaní 10 prsty 	čtenářská gramotnost výchova demokratického občana písemnictví
I-9-1-02p – zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek	<ul style="list-style-type: none"> - kódování textu a obrázku – vzájemná kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> - obrázkové kódy, šifry - luštění jednoduchých řad 	matematika výtvarná výchova osobnostní a sociální výchova
I-9-1-03p – popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafická znázornění	<ul style="list-style-type: none"> - práce s modelem a schématem - vyhodnocování informací - popis problému 	<ul style="list-style-type: none"> - problémové úlohy - práce s kritérii - grafické vyjádření závislostí - úpravy hotového obsahu - související SW aplikace 	matematika český jazyk výtvarná výchova
I-9-1-04p – stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení			
Algoritmizace a programování			
I-9-2-01p – po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - analýza jednoduché situace - hledání podobných příkladů 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s hotovým algoritmem/postupem - grafické schéma problému 	matematika výtvarná výchova
I-9-2-02p - rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení	<ul style="list-style-type: none"> - rozklad problému na dílčí kroky 	<ul style="list-style-type: none"> - blokové schéma - posloupnosti, logické návaznosti 	matematika
I-9-2-03p – navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	<ul style="list-style-type: none"> - tvorba konkrétního algoritmu - práce se situací, problémem z vlastní zkušenosti 	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoření algoritmu - diskuse, rozbor - různé možnosti řešení (postup, prostředí, posloupnost) 	matematika výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova český jazyk

na základě algoritmu vytvoří jednoduchý program	- orientace v programovacím prostředí - význam konkrétních příkazů	- různá programovací prostředí - základní příkazy, které dané prostředí obsahuje a jejich význam	matematika pracovní činnosti
Informační systémy			
I-9-3-01p – popíše účel informačních systémů, které používá	- školní informační systém - přístupy do dalších informačních systémů	- práce se známým informačním systémem - možnosti vlastního nastavení, volby - práce s e-mailovou schránkou a účtem - využití jednoho účtu pro přístup do dalších služeb - umělá inteligence	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana mediální výchova český jazyk
I-9-3-02p – nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce	- práce s daty v tabulce v tabulkovém procesoru - funkce a filtrování v tabulkovém programu	- tabulkový procesor - tvorba tabulky - formátování, vzorce, funkce, grafy	matematika
I-9-3-03p – na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat	- tvorba vlastní tabulky - úprava, vhodnost struktury	- tabulkový procesor - jednoduchá prezentace	matematika český jazyk mediální výchova
Digitální technologie			
I-9-4-01p – rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému	- HW, SW - další technická zařízení - operační systémy	- praktický nácvik potřebných činností - spouštění, ukončování, volitelné parametry	mediální výchova osobnostní a sociální výchova pracovní činnosti
I-9-4-02p – ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu	- složka, soubor, typy souborů - práce se souborem - místní úložiště	- nácvik rutiny i pokročilejších činností	pracovní činnosti výchova demokratického občana
I-9-4-03p – pracuje v on-line prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisí	- internetová síť a související pojmy - použití webu - role a přístupová práva - propojení digitálních zařízení	- web, internet - propojování jednotlivých zařízení - párování a komunikace	
I-9-4-04p – rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu	- vedené nastavení SW a HW - vedené řešení problémů	- nácvik rutiny v modelových chybových situacích	pracovní činnosti
I-9-4-05p – dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	- bezpečnost dat, běžné nebezpečné situace (útoky, obsah) - digitální stopa - antivir, firewall, aktualizace - hesla a uživatelské přístupy	- řešení problémových situací při nakládání s daty a soukromými údaji - analýzy a návrhy, jak vhodně a bezpečně postupovat - používání vhodného SW pro ochranu dat a zabezpečení osobních údajů	výchova demokratického občana myšlení v evropských a globálních souvislostech výchova ke zdraví matematika

5.4. Člověk a jeho svět

Pro rozvoj digitálních kompetencí byly do oblasti „ČJS“ zařazeny následující výstupy. Ty budou zařazovány průřezově dle potřeby v jednotlivých ročnících a předmětech z oblasti:
(výjimkou jsou výstupy pro prvouku ve 3. ročníku, které jsou konkretizovány přímo v osnovách)

očekávaný výstup	učivo
4. ročník	
- odmítne nepříjemnou nebo rizikovou situaci v digitálním světě - na příkladu rozliší jednání v souladu s pravidly a jednání porušující pravidla v digitálním světě - pozoruje základní projevy života organismů při terénní výuce s využitím digitálních technologií - uvědomuje si zdravotní rizika při dlouhotrvajícím využívání digitálních technologií - uvede na příkladech možná nebezpečí, která jsou spojena se vstupem do online prostředí	- soužití lidí – komunikace v digitálním světě - chování lidí – uvědomění si rizikové situace v online prostředí - vlastnictví – autorská práva - životní podmínky rostlin a živočichů – pozorování s využitím digitálních technologií - péče o zdraví – pravidla při práci s digitálními technologiemi - osobní bezpečí – bezpečné chování v online prostředí
5. ročník	
- pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě - uvede na příkladu rozdíly mezi reálnou a digitální identitou - uvede příklad informace, která může poškozovat druhou osobu - zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií - využije digitální technologie k vyhledávání informací o vybraném organismu - uvede, které údaje o sobě může zveřejnit a své tvrzení zdůvodní - vyhledá svou digitální stopu a porovná ji s jinou digitální stopou (např. známé osobnosti, spolužáka) - uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit	- soužití lidí – komunikace v digitálním světě, digitální identita - chování lidí – předcházení konfliktním situacím v online prostředí - životní podmínky pro život rostlin – záznam pozorování s využitím digitálních technologií - rostliny, houby, živočichové – vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích - osobní bezpečí – ochrana osobních údajů, digitální stopa

5.4.1. Prvouka

5.4.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět prvouka je na prvním stupni vyučován jako samostatný předmět v 1. až 3. ročníku. V každém ročníku je časová dotace 2 hodiny týdně. Jeho očekávané výstupy vychází ze vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a jeho svět.

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- život v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních a regionálních skutečností
- dopravní výchova
- utváření přímých zkušeností žáka (například v dopravní výchově)

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi (pomoc, solidarita, úcta, snášenlivost)
- základní práva a povinnosti občana demokratického státu

Lidé a čas

- postup událostí v čase, poznávání vývoje věcí a jejich změn vycházejících z událostí v rodině, obci, regionu
- podstatou je vzbuzení zájmu o minulost, kulturní bohatství regionu

Rozmanitost přírody

- poznávání rozmanitosti živé a neživé přírody
- poznávání Země jako planety Sluneční soustavy
- ochrana přírody

Člověk a jeho zdraví

- seznámení s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů,
- poznávání zdraví jako stavu bio-psycho-sociální rovnováhy člověka, poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka,
- nemoc, zdravotní prevence, poskytování první pomoci, osvojení bezpečného chování a vzájemné pomoci v různých životních situacích.

Charakteristika vzdělávání v předmětu prvouka

- žáci získávají informace o sobě, okolním světě, vytváří si vztah k životu, k přírodě, k vlasti, k ostatním lidem i k sobě samým, ke krásám lidských výtvorů, které soustředěně pozorují a chrání je,
- žáci se učí základním společenským a pracovním návykům,
- žáci získávají vědomí odpovědnosti za vlastní zdraví a bezpečí, vědomí sounáležitosti s lidmi, přírodou, věcmi i ději kolem sebe,
- žáci se učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti,
- potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírody a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Formy a metody práce

- práce s pomůckami, rozhovory, vyprávění
- samostatná práce, skupinová práce, hry, exkurze
- pozorování, objevování, pokusy, uspořádání výstavek, vycházky
- videozáznamy, práce na PC

Začlenění průřezových témat

Environmentální výchova (EV):

- vztah člověka k životnímu prostředí, ekosystémy

Výchova demokratického občana (VDO):

- vztah k domovu a vlasti

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- sebepoznání, sebepojetí, mezilidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- prakticky využívá získané vědomosti a dovednosti

Učitel

- klade důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- podporuje sebedůvěru žáků v jejich schopnosti
- upozorňuje na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě
- poznává podstatu zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení,
- poznává a upevňuje preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti,
- orientuje se v problematice cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu.
- individuálně vede žáky k získávání poznatků i z jiných zdrojů, než jsou školní materiály

Kompetence k řešení problémů:**Žák**

- učí se aktivně pozorovat, třídit a vyhodnocovat zadané problémové úkoly
- učí se na modelových situacích samostatně řešit problémy

Učitel

- postupuje od jednoduchého ke složitějšímu, vychází ze známých poznatků ze života dítěte
- snaží se, aby se žáci nedali odradit případným nezdarem
- různá řešení nebo rozhodnutí nechá žáky obhajovat

Kompetence komunikativní:**Žák**

- spolupracuje s ostatními, využívá vzájemnou pomoc spolupráce
- má možnost hovořit o vlastním pozorování v přírodě, o zajímavých poznatcích z četby nebo sledování naučných pořadů
- samostatně vystupuje a jedná, bezpečně komunikuje prostřednictvím elektronických médií.

Učitel

- podporuje žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, naslouchání a zdůvodňování svých závěrů

Kompetence sociální a personální:**Žák**

- učí se pracovat ve skupině, snaží se vzájemně vyslechnout, tolerovat, spolupracovat, respektovat
- v případě potřeby dokáže požádat o pomoc, i poskytnout vlastní pomoc podle svých možností

Učitel

- dbá, aby vzájemná komunikace mezi žáky byla vedena v příjemné atmosféře

Kompetence občanské:**Žák**

- utváří si pozitivní vztah k přírodě i ke kulturním výtvorům

Učitel

- motivuje žáky k hledání možností aktivního uplatnění při ochraně přírody
- vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní:**Žák**

- poznává různé obory lidské činnosti a jejich výsledky a význam pro společnost
- utváří si pracovní návyky při samostatné i týmové práci

Učitel

- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech

Kompetence digitální:**Žák**

- zapojuje se do vytváření společných pravidel při práci s digitálními technologiemi
- využívá ve vhodných situacích digitální technologie
- uvědomuje si pravidla chování při použití digitálních technologií, včetně pravidel ohledně zveřejňování osobních údajů
- respektuje autorská práva
- pořizuje vlastní digitální materiály
- uvědomuje si zdravotní rizika dlouhodobějšího využívání digitálních technologií

Učitel

- zapojí žáky do vytváření společných pravidel využívání digitálních technologií
- poskytuje žákům konkrétní možnosti k využívání digitálních technologií
- vytváří modelové situace, které umožňují si uvědomovat rizika využití digitálních technologií
- vede žáka k respektování autorských práv a uvědomění nevhodnosti zveřejňování osobních údajů
- zařazuje relaxační činnosti, vede žáky k uvědomění rizik dlouhodobého využívání digitálních technologií

5.4.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka

Ročník: 1.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- orientuje se v místě svého bydliště a školy - zná jméno třídní učitelky a ředitele školy	- škola a blízké okolí, domov	rozprava	
- rozliší možná nebezpečí různého charakteru	- osobní bezpečí - riziková místa a situace	krátkodobé projekty	Čj
- chová se bezpečně při cestě do školy a domů - využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	- dopravní výchova, bezpečnost - dopravní značky	modelové situace grafické pomůcky	
- zná vztahy mezi příslušníky v rodině - umí vyprávět o své rodině, bydlišti a jeho okolí - chápe význam a potřebu různých povolání	- rodina - soužití lidí - povolání lidí	rozprava	VDO
- orientuje se v čase - rok, měsíc, týden, den, hodina - vyjmenuje dny v týdnu - charakterizuje roční období - umí časově zařadit Vánoce a Velikonoce - zná některé vánoční a velikonoční zvyky	- orientace v čase, současnost a minulost v naší obci - svátky a zvyky	grafické pomůcky kalendář rozprava	M Vv, Hv
- zná domácí zvířata a jejich mláďata - chová se ohleduplně k přírodě	- živočichové	obrazové materiály, AV technika	Hv
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných a určujících znaků - provádí jednoduché pokusy	- rostliny		
- umí pojmenovat části lidského těla - zná základní hygienické návyky - rozlišuje čas k práci a odpočinku	- lidské tělo, stavba těla - péče o zdraví - zdravý životní styl - denní režim - správná výživa, pitný režim	Zdravé zuby model lidského těla a jeho částí	
- umí si připravit pomůcky do školy - udržuje pořádek ve svých věcech - zná názvy běžných onemocnění	- chování lidí	praktická činnost	

Prvouka, 1. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Orientuje se v nejbližším okolí svého bydliště a školy	škola a blízké okolí, domov škola	krátkodobé projekty, názorné pomůcky, kopírovatelné materiály, interaktivní tabule	Čj, VDO, M, Vv, Hv
Zná adresu svého bydliště			
Zná cestu do školy a jednoduše ji popíše			
Uvede příklady významných míst v okolí	významná místa v okolí		
Zná vztahy mezi příslušníky v rodině, rozlišuje nejbližší příbuzenské vztahy	rodina		
Dodržuje základní společenská pravidla: pozdrav, poděkování, prosba	společenská pravidla		
Rozlišuje správné a nesprávné chování			
Uvědomuje si rozdíl mezi známými a neznámými lidmi			
Chápe význam a potřebu různých povolání	povolání		
Orientuje se v čase, rozlišuje části dne, vyjmenuje dny v týdnu, roční období a proměny v přírodě	části dne, dny v týdnu, roční období, režim dne		
Dodržuje režim dne ve škole			
Rozlišuje typické dětské činnosti a činnosti dospělých			
Pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata a zná pojem „volně žijící zvířata“	domácí zvířata a jejich mláďata		
Rozlišuje pojmy ovoce a zelenina	ovoce a zelenina		
Provádí jednoduché pokusy podle návodu (např. tání ledu)	pozorování jevů		
Užívá hygienické návyky	základní hygienické návyky, lidské tělo, péče o zdraví		
Uvědomuje si potřebu ošetření při poranění			
Umí pojmenovat základní části lidského těla			
Zná bezpečná místa pro hry a umí se ukrýt při nebezpečí (bouřka)			
Zvládne chůzi po chodníku	pravidla silničního provozu		
Rozumí světelné signalizaci			
Je si vědom nebezpečí vyplývající z komunikace s neznámými lidmi	osobní bezpečí		
Je si vědom významu ochrany člověka za mimořádných událostí			

Ročník: 2.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - začlení svou obec do příslušného kraje - orientuje se v jednoduchém plánu svého bydliště - pozoruje a popíše změny ve svém okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - obec, místní krajina 	<ul style="list-style-type: none"> krátkodobé projekty - Zdravé zuby 	Pč, Čj
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině - zná pravidla slušného chování v rodině i ve společnosti - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - umí vysvětlit význam jednotlivých povolání - zná běžně užívané výrobky a ví k čemu slouží - pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina - domácnost - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování - ohleduplnost 		VDO
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje přítomnost, minulost a budoucnost - orientuje se v čase - pozná významné památky v okolí bydliště - seznámí se s významnými událostmi v regionu a s některými pověstmi spjatými s místem, v němž žije 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase , časový řád - denní režim - regionální památky - pověsti, báje 		OSV
<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - rozlišuje charakteristické znaky ekosystémů - zná domácí mazlíčky i volně žijící živočichy - rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté - umí pojmenovat běžně se vyskytující rostliny - chápe potřebu pravidelné péče o pokojové rostliny i o některé živočichy chované pro radost 	<ul style="list-style-type: none"> - změny v přírodě na podzim, zimě, jaře, v létě - v různých ekosystémech - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - péče o domácí zvířata - péče o pokojové rostliny 		EV, Pč
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - chová se obezřetně při setkání s cizími lidmi - umí požádat o pomoc v případě potřeby - rozezná nebezpečí různého charakteru - využívá bezpečné místo pro hru a trávení volného času - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost, dopravní výchova - dopravní značky - krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 		Čj

Prvouka, 2. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Orientuje se v blízkém okolí svého bydliště a školy	bydliště a blízké okolí, škola a okolí, významná místa v okolí	krátkodobé projekty, názorné materiály, pracovní listy, interaktivní tabule	Pč, Čj, VDO, OSV, EV
Rozliší město od vesnice			
Porovná budovy v okolí bydliště a školy			
Zná významná místa			
Rozlišuje role a vztahy jednotlivých rodinných příslušníků	rodina a vztahy v rodině		
Rozlišuje vhodné a nevhodné chování	chování lidí		
Ví, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi			
Toleruje odlišnosti mezi lidmi (chování, vzhled)	tolerance k odlišnostem		
Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	povolání		
Určí celou hodinu	orientace v čase, hodiny (celá), minulost, současnost, lidské činnosti		
Orientuje se v činnostech během dne			
Orientuje se v dějové posloupnosti – současnost, minulost			
Vyjmenuje druhy lidské činnosti (matka, otec)			
Pozoruje a porovnává proměny v přírodě v ročních obdobích	roční období		
Poznává domácí a volně žijící zvířata (nejběžnější druhy)	domácí a volně žijící zvířata		
Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny	ovoce a zelenina		
Seznamuje se s pojmy dřevina, bylina	dřeviny, byliny		
Provede podle návodu jednoduchý pokus	jednoduchý pokus		
Uplatňuje hygienické návyky	hygienické návyky		
Je schopen jednoduše odpovědět lékaři			
Umí ošetřit drobná poranění	ošetření drobných poranění		
Pojmenuje části těla (na hlavě, prsty)	lidské tělo		
Rozeznává nebezpečí	osobní bezpečí		
Zná význam ochranných prostředků (helma apod.)			
Pojmenuje značky pro chodce	dopravní výchova, bezpečné chování, mimořádné události		
Má osvojené způsoby chování s neznámými lidmi			
Zná alespoň jedno číslo tísňové linky			

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině - zná základní údaje z historie a současnosti obce - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - místo, kde žijeme 	<ul style="list-style-type: none"> krátkodobé projekty 	VDO
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v plánu obce - určí hlavní a vedlejší světové strany 	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení s mapou, práce s jednoduchým plánkem - světové strany 		OSV
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům - snaží se o slušné chování ve škole, rodině, obci 	<ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí - etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality - rizikové situace a chování, předcházení konfliktům - rodina 		Čj, VDO
<ul style="list-style-type: none"> - rozeznává současnost a minulost - orientuje se v časových údajích 	<ul style="list-style-type: none"> - současnost a minulost v našem životě - lidé a čas 		
<ul style="list-style-type: none"> - umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti změny látek - barva, chuť, apod. - užívá vhodné pomůcky na měření délky, času, hmotnosti, objemu a teploty 	<ul style="list-style-type: none"> - neživá a živá příroda 		M
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje přírodniny a lidské výtvořiny - zná základní rozdělení živočichů - rozlišuje základní stavbu těl živočichů - rozlišuje domácí a hospodářská zvířata 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana přírody - živočiškově 		EV, Vv
<ul style="list-style-type: none"> - umí pojmenovat části rostlin a jejich plody - zná vybrané rostliny a dřeviny - pozná běžně se vyskytující houby 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny 		EV
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady správného a bezpečného chování v přírodě 			
<ul style="list-style-type: none"> - zná stavbu lidského těla - zná negativa nevhodného způsobu života 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - základní funkce a projevy, životní potřeby člověka - péče o zdraví, zdravý životní styl, správná výživa - výběr a způsoby uchování potravin - vhodná skladba potravy, pitný režim - nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví - první pomoc při drobných poraněních 		
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<ul style="list-style-type: none"> - mimořádné události a rizika s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál evakuace, zkouška sirén) - požáry (příčiny a prevence vzniku, ochrana a evakuace při požáru) - int. záchranný systém 		

využití digitálních technologií - změří čas, vzdálenost a teplotu s využitím digitálních technologií - naplánuje pokus a s využitím digitálních technologií jej provede - zaznamená výsledky pokusu s využitím digitálních technologií	- měření veličin s využitím digitálních technologií - plánování a záznam jednoduchých pokusů - pravidla při práci s digitálními technologiemi	digitální měřicí přístroje práce s tabulkou	
---	---	--	--

Prvouka, 3. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Orientuje se v širším okolí bydliště a školy Určuje shody a rozdíly mezi městem a vesnicí Popíše cestu do školy Vyjmenuje významná místa v obci	bydliště a širší okolí, škola a širší okolí, významná místa obce	krátkodobé projekty, názorné materiály, pracovní listy, interaktivní tabule	VDO, OSV, Čj, M, EV, Vv, Hv
Zná role rodinných příslušníků Chápe význam rodiny	rodina a vztahy v rodině		
Má osvojené základy společens. chování Správně reaguje při setkání s cizími lidmi Pojmenuje přednosti i nedostatky lidí ve svém okolí; projevuje toleranci k odlišnostem	základy společenského chování, vhodné a nevhodné chování s ohledem na situaci, tolerance k odlišnostem ostatních		
Umí nabídnout pomoc Vyjmenuje běžná povolání a zná jejich význam	povolání, pracovní činnosti		
Dělí hodiny na půlhodiny a čtvrt hodiny Vyjmenuje dny v týdnu a měsíce Zná režim dne Rozlišuje děj (včera, dnes, zítra) Poznává druhy lidské činnosti na základě ukázky (video, obrázek)	orientace v čase, hodiny – půlhodiny, čtvrt hodiny, názvy dnů, měsíců, minulost, současnost, budoucnost, lidské činnosti		
Vysvětlí proměny v ročním období Přiřadí měsíce k danému ročnímu období	roční období, proměny přírody		
Poznává domácí a volně žijící zvířata Popíše význam chovu hospodář. zvířat	běžné druhy hospodářských a volně žijících zvířat, jejich význam pro člověka		
Třídí ovoce a zeleninu na vypěstovanou u nás a dováženou Vyjmenuje základní zemědělské plodiny Dělí stromy na jehličnaté a listnaté Určí základní části rostlin	ovoce a zelenina, dřeviny, byliny, základní stavba rostlin		
Provede jednoduchý pokus (např. propustnost látek)	jednoduchý pokus		
Uvědomuje si význam hygienických návyků Zvládá sebeobsluhu Popíše zdravotní potíže Zvládá ošetření drobných poranění Pojmenuje hl. části lidského těla a smysly	péče o zdraví, hygienické návyky, lidské tělo		
Popíše zásady chování při pohybu v přírodě	osobní bezpečí		
Zdůvodní dodržování pravidel pro chodce	pravidla silničního provozu		
Zná telefonní čísla tísňových linek a ví, kdy je použít Má obezřetné chování při setkání s cizími lidmi Řídí se pokyny dospělého v modelové situaci, simulující mimořádnou událost	důležitá telefonní čísla, tísňové volání, krizové situace a jejich řešení, ochrana člověka za mimořádných situací		

5.4.2. Přírodověda

5.4.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

- vyučuje se ve 4. a 5. ročníku vždy 2 hodiny týdně
- výuka probíhá v běžné učebně, počítačové učebně a v terénu.
- předmět je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, členěného do těchto tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- okolní krajina: zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů a jejich třídění, naše vlast, vesmír, svět a Evropa, působení lidí na krajinu a ŽP
- důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově)

Lidé kolem nás

- vhodné chování a jednání mezi lidmi, jedinec a společnost, chápání a tolerance
- seznámení se se základními právy a povinnostmi, se světem financí
- základní globální problémy, problémy ŽP v ČR i ve světě, problémy konzumní společnosti

Lidé a čas

- orientace v čase – kalendář, letopočet, čas a historie, vesmír a náš čas, režim dne
- současnost a minulost

Rozmanitost přírody

- Země a sluneční soustava
- rovnováha v přírodě
- proměnlivost a rozmanitost v živé i neživé přírodě, životní podmínky a potřeby, rostliny, živočichové houby, znaky života
- lidská činnost a příroda, ochrana ŽP a přírody, živelní pohromy, ekologické katastrofy, chování a prevence, likvidace odpadů

Člověk a jeho zdraví

- poznávání zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života
- seznámení s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti
- poskytování první pomoci
- osvojení si bezpečného chování a vzájemné pomoci
- poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka
- láska, rodičovství, základy sexuální výchovy
- vlivy techniky, nové energie
- situace hromadného ohrožení

Formy a metody práce

- skupinová výuka
- práce s pracovními listy
- samostatná pozorování v přírodě a v okolí
- návštěvy planetária, muzea a výstav dle aktuálních nabídek
- potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Začlenění průřezových témat

- Předmětem prolínají průřezová témata OSV, MKV, EV, EGS, VDO

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- získává informace o přírodě, učí se ji pozorovat, zaznamenávat a hodnotit výsledky svých pozorování

Učitel

- umožňuje používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie odbornou literaturu

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- učí se správně rozhodovat v různých situacích, řešit zadané úkoly a vyhledávat si k řešení informace

Učitel

- zařazuje metody a pokusy, při kterých mohou žáci sami docházet k objevům, řešením a závěrům

Kompetence komunikativní:

Žák

- v osvojovaných tématech si rozšiřuje slovní zásobu a užívá ji ve vlastních projevech

Učitel

- vede žáky ke správné terminologii

Kompetence sociální a personální:

Žák

- při práci ve skupině se učí spolupracovat, respektovat a hodnotit názory a zkušenosti ostatních

Učitel

- zadává úkoly pro společnou práci
- zajímá se o názory a náměty žáků

Kompetence občanské:

Žák

- učí se poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi
- učí se toleranci a bezproblémovému jednání
- učí se zachovat rozvahu v situacích ohrožení

Učitel

- pomáhá utvářet pozitivní a ohleduplný vztah žáků k přírodě
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní:

Žák

- dodržuje pravidla bezpečnosti v samostatné i týmové činnosti

Učitel

- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vede žáky ke správnému užití pomůcek, vybavení, techniky

Kompetence digitální:

Žák

- zapojuje se do vytváření společných pravidel při práci s digitálními technologiemi
- využívá ve vhodných situacích digitální technologie
- uvědomuje si pravidla chování při použití digitálních technologií, včetně pravidel ohledně zveřejňování osobních údajů
- respektuje autorská práva
- pořizuje vlastní digitální materiály
- uvědomuje si zdravotní rizika dlouhodobějšího využívání digitálních technologií

Učitel

- zapojí žáky do vytváření společných pravidel využívání digitálních technologií
- poskytuje žákům konkrétní možnosti k využívání digitálních technologií
- vytváří modelové situace, které umožňují si uvědomovat rizika využití digitálních technologií
- vede žáka k respektování autorských práv a uvědomění nevhodnosti zveřejňování osobních údajů
- zařazuje relaxační činnosti, vede žáky k uvědomění rizik dlouhodobého využívání digitálních technologií

5.4.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda

Ročník: 4. (společná témata 4. a 5. ročníku viz níže)			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Rozmanitost přírody			
<ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje znalosti o propojenosti živé a neživé přírody, o rovnováze v přírodě - je seznámen se základními ekosystémy v ČR - pozná a pojmenuje typické živočichy a rostliny, jednoduše popíše stavbu těl a způsob života - rozezná rostlinná patra - ví, jak se chovat v lese, uvědomuje si jejich význam - porovnává základní projevy života na určitých organismech - hodnotí činnosti člověka v přírodě, jeho negativní i pozitivní vliv - založí a vyhodnotí jednoduchý pokus 	<ul style="list-style-type: none"> - životní podmínky, jedinec a druh - druhy zemědělských plodin, ovoce a zeleniny - rostliny, houby, živočichové, - - horniny a nerosty - látky a jejich vlastnosti - vznik a význam půdy - vzájemné vztahy mezi organismy - ochrana přírody a ŽP - složení půdy, vývoj života rostliny 	vycházky	EV lidské vztahy (solidarita) (MKV) Vv, Pč M
Člověk a jeho zdraví			
<ul style="list-style-type: none"> - učí se plánovat svůj čas k učení i zábavě vzhledem ke svým potřebám a s ohledem na ostatní - uvědomuje si správné chování v situacích ohrožujících zdraví - je seznámen s nebezpečností návykových látek a jejich odmítáním a prevencí - ošetří drobná poranění, umí zajistit předlékařskou pomoc - chová se ohleduplně k osobám druhého pohlaví 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase (kalendář, režim dne, roční období) - základní stavba lidského těla - zdravá výživa 		MKV Čj

Přírodověda, 4. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody	Znaky živé a neživé přírody, srovnání		EV
ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období	Střídání ročních období – příroda na podzim, v zimě, na jaře, v létě; sezónní práce na zahradě a na poli		
ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí	Les – základní druhy jehličnatých a listnatých stromů, lesní byliny a plody, význam a nepřátelé lesa)		
ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí	Chráníme přírodu – pobyt v přírodě, rozdělávání ohně, táboření, likvidace odpadů aj.		EV
ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny	Rostliny – rozlišování strom × keř × bylina; popis částí rostliny; růst rostliny; plody na zahradě; péče o pokojové		

Přírodověda, 4. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
	rostliny; péče o zahradní rostliny; chráněné rostliny		
ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	Člověk a příroda – vzájemné ovlivňování člověka a přírody		EV
ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami	provede dle návodu jednoduchý pokus (např. změny látek a skupenství)	Jednoduché pokusy podle návodu	
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu ČJS-5-5-02p – rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	pečuje o své zdraví uplatňuje základní hygienické návyky pojmenuje vybrané části lidského těla	Péče o zdraví – hygiena; režim dne; zdravá strava a pitný režim Lidské tělo – popis částí lidského těla	
ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Ochrana člověka za mimořádných událostí		
ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti	Osobní bezpečí – vhodná a nevhodná místa pro hru; jednoduché dopravní situace, dopravní značky		
ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky	Návykové látky - alkohol, kouření, hrací automaty a počítače		
ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	Úrazy – ošetření drobných poranění, přivolání lékařské pomoci		

Ročník: 5. (společná témata 4. a 5. ročníku viz níže)

Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Rozmanitost přírody		
<ul style="list-style-type: none"> - zná pojmy vesmír, planeta, družice - zná základní podmínky života na Zemi v závislosti na vesmírné, živé i neživé přírodě - zamýšlí se nad zásahy člověka do ekosystémů na Zemi, Evropě i nejbližších regionech - využívá klíčů a encyklopedií k pozorování a třídění organismů 	<ul style="list-style-type: none"> - sluneční soustava, podmínky života a jejich rozmanitost, zeměpisná pásma - třídění rostlin a živočichů - přizpůsobení se rostlin a živočichů prostředí (les, voda, pole, louka, městské aglomerace...) a jejich zástupci - chráněné rostliny a živočichové, ochrana přírody a ŽP - Země – planeta lidí - založení, sledování a vyhodnocení jednoduchého pokusu 		<p>sebepoznání a sebepojetí, co vím o sobě a ostatních, organizace vlastního času, respektování (OSV) ekosystémy na Zemi, základy života a ochrana ŽP, principy hospodaření s přírodními zdroji, ekologické zemědělství a vliv průmyslu na ŽP, nerovnost života na Zemi (EV) organizace pro ochranu přírody (EGS) využití médií o aktuálních problémech ŽP (MV) Čj - vyprávění kde jsem byl a co mě zaujalo, co jsem zažil se zvířátkem Vv - malba</p>
	Člověk a jeho zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší etapy lidského života - je veden k účelnému plánování práce i zálib s ohledem na okolí - snaží se využívat předaných poznatků o lidském těle a nejdůležitějších orgánových funkcí - zná základy první pomoci - je seznámen s bezpečným a ohleduplným chováním mezi chlapci a dívkami - orientuje se v příčinách a prevenci vzniku požárů, povodní a atmosférických poruch, zásadách první pomoci a solidarity 	<ul style="list-style-type: none"> - vývoj člověka jako jedince i člena společnosti - vliv životního prostředí - kostra a svalstvo - dýchací, vylučovací a trávicí soustava - péče o zdraví (omamné látky, zdravá výživa, sex) - příčiny, druhy a prevence požárů, povodní, ... - první pomoc - důležitá telefonní čísla 		
	Člověk a technika		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve vlastnostech a zkoumání látek - rozpozná jednoduché stroje a jejich funkci - zná rozdíl mezi surovinou a lidským výtvořem - poznává význam a výrobu elektrické energie - zná nebezpečí úrazů elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> - voda, vzduch, půda - jednoduché stroje - výroba železa, skla, cukru, papíru - elektrické přístroje, elektrický obvod - výroba el. energie, nutnost šetření - první pomoc při úrazu el. proudem 		MV
	Místo, kde žijeme		
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si vliv výroby na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - oblasti zasažené neekologickým způsobem výroby 		EV

Přírodověda, 5. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Rozmanitost přírody			
ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody	Nerosty, horniny – významné horniny a nerosty; působení přírodních vlivů Půda – vznik půdy a její význam; druhy půdy; živiny v půdě; péče o půdu		EV
ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období	Střídání ročních období; pohyby Země		
ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí	Živočichové – životní potřeby a projevy, průběh a způsob života; stavba těla u vybraných savců, ptáků, hmyzu; chov a ochrana; význam pro člověka, chráněné a ohrožené druhy Rostliny – životní projevy rostlin (dýchání, přijímání potravy, rozmnožování); rostliny na zahrádce, na poli, v lese, u vody; chráněné rostliny; kulturní rostliny		EV
ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí	Látky a jejich vlastnosti – základní rozdělení látek a jejich vlastnosti, porovnávání látek Rizika v přírodě		
ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny	Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva na Zemi; podnebí a počasí		
ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život		EV
ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami	Jednoduché pokusy		
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu	Péče o zdraví – hygiena, nejběžnější nemoci a jejich prevence, preventivní ochrana zdraví Lidské tělo – popis kostry člověka a jejích hlavních částí; vybrané orgánové soustavy a jejich funkce		
ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	Vývoj člověka jako jedince i člena společnosti		VDO
ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		

Ročník: 4. - 5. - Společná témata z oblastí: Obrana vlasti, Finanční gramotnost, Korupce, Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, Dopravní výchova, Zdraví

Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Místo, kde žijeme; Dopravní výchova			
- řídí se zásadami bezpečného pohybu na pozemních komunikacích	- riziková místa a situace během cesty do školy a domů, v okolí školy	modelové situace	
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- armáda ČR - vláda ČR - státní symboly	grafické pomůcky	
Lidé kolem nás			
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se již nemohou tolerovat	- principy demokracie - pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality - rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	modelové situace	
Finanční gramotnost			
- odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů - vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení - banka jako správce peněz, úspory, půjčky	modelové situace pracovní listy	
Člověk a jeho zdraví			
- vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek - bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích	AV technika modelové situace	
- rozpozná život ohrožující zranění - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci - čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) - požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) - integrovaný záchranný systém		
- využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy životní potřeby člověka	3D modely	

Ročník: 4. - 5. - Společná témata z oblastí: Obrana vlasti, Finanční gramotnost, Korupce, Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, Dopravní výchova, Zdraví

Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	- péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim - správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim - nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) - drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních - osobní, intimní a duševní hygiena	AV technika modelové situace	
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	- partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality	diskuse	
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	- návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	beseda AV technika	

5.4.3. Vlastivěda

5.4.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována - ve 4. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně
- v 5. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně
- vlastivěda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět
- vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy
- výuka probíhá ve třídě, venku (procházka za účelem poznání památek obce, dopravního značení v obci, ...)

Místo, kde žijeme

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních a regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás

- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově občana demokratického státu

Lidé a čas

- orientace v čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Formy a metody práce

- využití jednoduchých pomůcek (mapa, globus, internet, video)
- práce s využitím pracovních listů
- individuální úkoly, skupinová práce, práce ve dvojicích

Začlenění průřezových témat

Výchova demokratického občana (VDO):

- Občanská společnost a škola – život a soužití ve škole i v obci, spolupráce se školou, s orgány obce, demokratická atmosféra ve škole

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- Objevujeme Evropu a svět – Evropa, symboly, život Evropanů, vzdělávání, naše vlast a Evropa

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- užívá správnou terminologii

Učitel

- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- vede žáky k aplikaci znalostí v reálném životě

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- pracuje s různými publikacemi a encyklopediemi

Učitel

- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporuje využívání techniky při řešení problémů

Kompetence komunikativní:**Žák**

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

Učitel

- zaměřuje se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků

Kompetence sociální a personální:**Žák**

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Učitel

- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů

Kompetence občanské:**Žák**

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti

Učitel

- netoleruje sociálně patologické projevy chování
- podporuje spolupráci s obcí

Kompetence pracovní:**Žák**

- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost

Učitel

- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků

Kompetence digitální:**Žák**

- zapojuje se do vytváření společných pravidel při práci s digitálními technologiemi
- využívá ve vhodných situacích digitální technologie
- uvědomuje si pravidla chování při použití digitálních technologií, včetně pravidel ohledně zveřejňování osobních údajů
- respektuje autorská práva
- pořizuje vlastní digitální materiály
- uvědomuje si zdravotní rizika dlouhodobějšího využívání digitálních technologií

Učitel

- zapojí žáky do vytváření společných pravidel využívání digitálních technologií
- poskytuje žákům konkrétní možnosti k využívání digitálních technologií
- vytváří modelové situace, které umožňují si uvědomovat rizika využití digitálních technologií
- vede žáka k respektování autorských práv a uvědomění nevhodnosti zveřejňování osobních údajů
- zařazuje relaxační činnosti, vede žáky k uvědomění rizik dlouhodobého využívání digitálních technologií

5.4.3.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda

Ročník: 4.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- umí najít na mapě a pojmenovat řeky v okolí bydliště - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Místo, kde žijeme obec, místní krajina - části, poloha v krajině, minulost a současnost		
- zná pojem nadmořská výška - zná rozdíl mezi podnebím a počasím - umí vyhledat ČR na mapě Evropy - umí charakterizovat podnebí ČR - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich	okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, půda, rostliny, zvířata, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, světové strany, vodstvo	práce s mapou Evropy	
- umí vyhledat Prahu na mapě ČR - zná pověst o založení Prahy - zná významné průmyslové podniky, kulturní a vzdělávací instituce - stručně charakterizuje jednotlivé oblasti podle mapy (povrch, průmysl, zemědělství.) - umí najít na mapě velké řeky a města ČR - na mapě ukáže Čechy, Moravu, Slezsko	regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, suroviny, výroba, služby, obchod	práce s mapou ČR	ČJ - vypravování z prázdnin ČJ - vypravování z cestování ČJ - vlastní jména, názvy měst
- zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR - seznámí se se státním uspořádáním ČR - pozná státní symboly - seznámí se s pojmem demokracie - ukáže na mapě sousední státy	naše vlast - domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní správa, samospráva, státní symboly		Čj - názvy států
- vysvětlí význam globu, mapy, měřítka mapy - najde a ukáže poledníky a rovnoběžky - podle mapy pojmenuje rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny ČR - vysvětlí rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map	mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky		
- orientuje se v základních formách vlastnictví - používá peníze v běžných situacích - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci - obhájí při konkrétních činnostech své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	Lidé kolem nás soužití lidí - mezilidské vztahy, obchod, komunikace, spolupráce vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné, peníze		VDO - Občanská společnost a škola
- seznámí se s důležitými památkami naší vlasti - zná některé postavy ze Starých pověstí českých - zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin	Lidé a čas regionální památky - péče o památky, obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti - minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj	školní výlet	ČJ - Staré pověsti české, reprodukce textu Vv - památky, ilustrace k pověstem

Vlastivěda, 4. ročník - MDÚ

Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
<ul style="list-style-type: none"> - popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje - orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany - řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě - uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí - pozná státní symboly České republiky 	<ul style="list-style-type: none"> - místní region - orientace na mapě ČR, světové strany - pravidla bezpečného chování v přírodě - poloha ČR v rámci Evropy - státní symboly ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s mapou, PC 	<p>INF, Vv, Př</p> <p>EGS</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) - rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých - uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy 	<ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku 		<p>OV</p> <p>OSV</p> <p>VDO</p>

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - zná letopočet vzniku ČR - zná jméno prvního a současného prezidenta - seznámí se s pojmy vláda, parlament, zákon 	<p>Místo, kde žijeme naše vlast - domov, krajina, národ základy státního zřízení a politický systém ČR, státní správa a samospráva</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - pomocí mapy najde jednotlivé kraje ČR - najde významná města a řeky jednotlivých oblastí - zná významné prům. podniky jednotlivých oblastí - zná významné zemědělské plodiny v oblastech 	<p>regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, suroviny, výroba, služby, obchod</p>	práce s mapou ČR	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na mapě Evropy - seznámí se s pojmem EU - umí stručně charakterizovat státy EU - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích 	<p>Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování</p>	práce s mapou Evropy	<p>ČJ - vypravování</p> <p>EGS - Objevujeme Evropu a svět</p>

Ročník: 5.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- orientuje se na mapě Evropy a ČR	mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky		
- seznámí se s pojmem demokracie, rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - zdůvodní význam chráněných kulturních památek	Lidé kolem nás soužití lidí - mezilidské vztahy, obchod, firma vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce		
- pracuje s časovými údaji a využívá jich k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá školní knihovny k pochopení minulosti - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů charakterizuje a hodnotí život a práci předků na našem území - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období	Lidé a čas současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, průběh lidského života, státní svátky a významné dny orientace v čase - dějiny jako časový sled událostí, kalendář, letopočet, generace	četba video	

Vlastivěda, 5. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
- má základní znalosti o sousedních státech - sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest	- sousední státy ČR	- práce s mapou, PC - individuální práce - pracovní sešit	INF, Vv, Př EGS MKV
- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách - uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	- současnost a minulost v našem životě – proměny ve způsobu života - svátky a významné události - regionální památky		OV, D OSV EV
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz - sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů	- vlastnictví - rozpočet – příjmy a výdaje - banka – úspory, půjčky - hotovostní a bezhotovostní forma peněz		M

5.5. Člověk a společnost

5.5.1. Dějepis

5.5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět dějepis je vyučován na 2. stupni jako samostatný předmět v 6., 7., 8., a 9. ročníku. V každém ročníku dvě hodiny týdně. Jeho očekávané výstupy vychází ze vzdělávacího oboru Dějepis oblasti Člověk a společnost. Obsah učiva a jeho uspořádání mají vytvořit základní podmínku pro splnění všech cílů (kompetencí). Učivo je rozděleno do tří základních částí – 1. pravěk, starověk, 2. středověk, 3. novověk. Základem je porovnávání vývoje probíhajícího ve světě (obecné dějiny) a u nás (národní dějiny). Zároveň témata využívají informace a znalosti z ostatních vzdělávacích oblastí.

Charakteristika vzdělávání v předmětu dějepis

- vede žáky ke vnímání historického času a prostoru
- rozvíjí zájem o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství
- podporuje snahu o hledání vztahů mezi minulými a současnými událostmi
- utváří pozitivní hodnotový systém, odhaluje kořeny společenských jevů, dějů a změn
- vytváří schopnost používat základní dějepisné a společenské pojmy
- učí porozumět historickým a společenskovedním textům

Formy a metody práce

- využití učebnic, odborných textů, dějepisných atlasů
- práce s využitím pracovních listů
- domácí a školní práce – samostatná i skupinová práce
- krátkodobé projekty
- návštěvy muzeí a národních památek, archívů
- využití vzdělávací techniky
- besedy s pamětníky

Začlenění průřezových témat

Výchova demokratického občana (VDO):

- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy z různých úhlů pohledu
- vede k uvažování o problémech v širší souvislosti a ke kritickému myšlení
- formy participace občanů v politickém životě; vede k otevřenému (asertivnímu) jednání o postoji v životě

Multikulturní výchova (MKV):

- učí vnímat odlišnost jako prostředek ke svému obohacení a rozvoji

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- rozvíjí schopnosti porovnávat různé kultury v evropském a globálním kontextu

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- vede k poznávání postojů významných osobností

Mediální výchova (MV):

- využívá zdroje informací a pracuje s nimi

Environmentální výchova (EV):

- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje lidské společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Žák

- vyhledává a třídí informace, efektivně je využívá
- používá správné termíny, znaky a symboly
- vytváří si celkový pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a dokáže o nich diskutovat

Učitel

- zadává úkoly blízké realitě
- zadává úkoly spojené s využitím informačních a komunikačních technologií
- umožňuje v reálných akcích, aby žáci poznali smysl učení

Kompetence k řešení problémů:**Žák**

- nachází problém a vhodně ho řeší
- nalezená řešení ověřuje v reálných podmínkách, obhájí je a přistupuje na možnosti kompromisu
- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách

Učitel

- podporuje využívání moderních technologií
- učí žáky používat algoritmu řešení problémů

Kompetence komunikativní:**Žák**

- přesně a slušně formuluje své názory
- porozumí dobovým a odborným textům

Učitel

- zaměřuje se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků
- klade důraz na úroveň komunikace žáků

Kompetence sociální a personální:**Žák**

- při řešení problému spolupracuje s ostatními žáky a pedagogy
- chová se zodpovědně k ostatním, je ochoten pomoci

Učitel

- vytváří situace, ve kterých si mohou být žáci vzájemně prospěšní
- odmítá projevy různých protihumanistických názorů, uvádí je na pravou míru

Kompetence občanské:**Žák**

- respektuje kulturní a společenské hodnoty
- respektuje a chrání kulturní i historické dědictví
- chápe základní společenské normy a zákony

Učitel

- důsledně dbá na dodržování slušného chování
- vede žáky k toleranci k různým společenským skupinám
- odmítá rasismus a xenofobii

Kompetence pracovní:**Žák**

- přistupuje k pracovní činnosti na základě ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti v zájmu vlastního rozvoje a to při respektování zájmu druhých

Učitel

- vytváří takové podmínky učení, aby se žáci dokázali adaptovat na nový způsob práce
- dbá na dodržování dohodnutých termínů a kvality práce

Kompetence digitální:**Žák**

- využívá digitální technologie k orientaci v historické realitě
- pracuje s digitalizovanými historickými zdroji a prameny
- chrání osobní údaje a data

Učitel

- podporuje žáka k využívání digitálních technologií při orientaci v historické realitě
- vede žáka k tomu, aby pracoval s digitalizovanými zdroji
- klade důraz na ochranu osobních údajů a dat žáků

Pro rozvoj digitálních kompetencí byly do předmětu dějepis zařazeny následující výstupy. Ty budou zařazovány průřezově dle potřeby v jednotlivých ročnících.

očekávaný výstup	učivo
6. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> - volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo - vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich) - využívá k orientaci v historické realitě pravěkých a starověkých dějin 	<ul style="list-style-type: none"> - význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách s pomocí digitálních zdrojů - historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály - prostorové informace z digitálních zdrojů

<p>aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu pravěkých a starověkých dějin - uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí nejstarších světových civilizací - využívá k poznávání historické reality pravěkých a starověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií - podle obrazových digitálních zdrojů popisuje pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, nástroje, předměty denní potřeby a kulturní předměty pravěkých lidí - pomocí vizuálních digitálních zdrojů prezentuje nejvýznamnější příklady a lokace antických památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby antického člověka - zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru - dovede na základní úrovni poukázat na klady a zápory zpracování historické reality v zábavním digitálním prostředí (různé hry, simulace apod.) 	<p>– příklady využití v dějepise</p> <ul style="list-style-type: none"> - myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací - virtuální 360° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí - rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění prostředí nejstarších světových civilizací - digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí
7. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> - volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo - vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich) - využívá k orientaci v historické realitě středověkých dějin aktivně, a účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí - pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu středověkých dějin - uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí středověké společnosti - využívá k poznávání historické reality středověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií - s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace románských a gotických památek architektury, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby středověkého člověka - zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru - dovede na základní úrovni poukázat na klady a zápory zpracování historické reality v zábavním digitálním prostředí (různé hry, simulace apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály - prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise - myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací - virtuální 360° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí - rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění prostředí středověké společnosti - digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí
8. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> - volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo - vytváří a využívá myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich) 	<ul style="list-style-type: none"> - historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály - prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise

<ul style="list-style-type: none"> - využívá k orientaci v historické realitě novověkých dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí - pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu novověkých dějin - uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí a kontextu konkrétního úseku novověkých dějin - využívá k poznávání historické reality novověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií - s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace významných kulturních památek a příklady předmětů denní potřeby z etap novověkých dějin - zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru - dovede na základní úrovni poukázat na klady a zápory zpracování historické reality v zábavním digitálním prostředí (různé hry, simulace apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací - virtuální 360° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí - rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění konkrétního úseku novověkých dějin - digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí
<p>9. ročník</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo - vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich) - využívá k orientaci v historické realitě moderních dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí, například webové stránky HistoryLab, Moderní dějiny, Asociace učitelů dějepisu, Muzeum holocaustu ve Washingtonu, Asociace nositelů legionářských tradic, Centrum orální historie ÚSD AV ČR, Holocaust, Příběhy bezpráví, Památník Terežín, Paměť národa, Totalita, Ústav pro studium totalitních režimů (ÚSTR), My jsme to nevzdali, Školákem v protektorátu-Památník Terežín apod. - pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu moderních a soudobých dějin - uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí a kontextu konkrétního úseku moderních dějin (například tvorba 3D modelace v prostředí vzdělávací edice Minecraftu, 3D malování od Microsoftu nebo jiný editor) - využívá k poznávání historické reality moderních a soudobých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií - s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace významných kulturních památek a příklady předmětů denní potřeby z etap moderních a soudobých dějin - zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru - dovede na základní úrovni poukázat na klady a zápory zpracování historické reality v zábavním digitálním prostředí (různé hry, simulace apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály - prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise - myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací - virtuální 360 ° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí - rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění kontextu vybraných úseků moderních a soudobých dějin - digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí

5.5.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dějepis

Ročník: 6.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Úvod do předmětu			
- pochopení významu dějin pro současného člověka - osvojit si práci s historickou mapou a časovou osou	- význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách - historický čas a prostor	dopor. učebnice: Dějepis 6 – J. Bednaříková, L. Kysučan, M. Fejfušová návštěva muzea a archívu	
- seznámí se s informačními zdroji, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	- kalendář, letopočet		
Pravěk			
- charakterizovat život pravěkých sběračů a lovců, zemědělců - objasnit význam zpracování kovů, zemědělství a dobytčářství pro lidskou společnost	- člověk a lidská společnost v pravěku	doporučit návštěvu Národního muzea - pravěk	Problematika životního prostředí (EV)
Starověk			
- pochopit souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států - uvést významné typy památek - porovnat formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech	- Mezopotámie - Egypt - Indie - Čína - Palestina	Židé	
Starověké Řecko			
- rozlišit mýty a historické skutečnosti	- Kréta		Čj-lit – četba řeckých bájí
- vysvětlit podstatu demokracie (porovnat s formou vlády v jiných státech)	- Atény a Sparta		výchova demokratického občana
- uvést významné starověké památky	- boje Řeků za svobodu - aténská demokracie - Makedonie, Alexandr Veliký - řecká vzdělanost a věda - řecké umění		Vv
Starověký Řím			
- uvést konkr. příklady přínosu římské kultury - pochopit, jak se zrodilo křesťanství	- osídlení Itálie - počátky římského státu - spartakovo povstání - občanské války - Římské císařství - římská vzdělanost a věda - římské umění		Vv

Dějepis, 6. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI			
D-9-1-01p Chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti			
D-9-2-01p Rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	historický čas a prostor	práce s pracovními listy	
D-9-2-01p Podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní spotřeby a kultovní předměty	vývoj člověka	filmové ukázky, učebnice	Vv
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY			
D-9-3-01p Uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států	nejstarší starověké státy	pracovní listy, dějepisné atlasy	Z, Př
D-9-3-03p, D-9-3-04p Popíše život v době nejstarších civilizací	starověké Řecko a Řím	filmové ukázky, řecké báje	Vv, VDO

Ročník: 7.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Raný středověk			
- popsat změnu na historické mapě Evropy v souvislosti se vznikem nových států	- vytváření střední Evropy, Byzantská, arabská, franská říše	doporuč. učebnice – Dějepis 7 – L. Vykoupil, R. Antonín, M. Fejtušová	EGS
- objasnit úlohu křesťanství v životě středověkého člověka	- Křesťanství, křížové výpravy		
- objasní situaci Velkomoravské říše a vývoj českého státu	- první státní útvary na našem území		
- uvést příklady románských a gotických památek	- románská kultura, gotika		Vv
Vrcholný středověk			
- charakterizovat postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti	- středoevropská velmoc posledních Přemyslovců - Český stát za Karla IV.		EV Vv
- popsat období husitství a pochopit význam husitských tradic pro český politický a kulturní život	- Jan Hus a husitství - vláda Jiřího z Poděbrad - Český stát pod vládou Jagellonců	návštěva města Tábor	
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek - vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky, žádající reformu církve	renesance a humanismus, reformace		Čj-lit., F, Z
Pozdní středověk			
- popsat zámořské objevy, příčiny a důsledky	- zámořské objevy		Z
- objasnit postavení českého státu uvnitř habsburské monarchie	- nástup Habsburků na český trůn		
- objasnit příčiny a důsledky třicetileté války	- boj českých stavů - Třicetiletá válka		

Dějepis, 7. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA			
D-9-4-03p Uvede první státní útvary na našem území	raný středověk u nás	Staré pověsti české	Vv, Lv
D-9-4-03p Uvede základní informace z počátků českého státu	Přemyslovci		Lv
D-9-4-04p Popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti	křesťanství	diskuse, návštěva kostela	VDO, MKV
D-9-4-04p Charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí	husitské války	návštěva města Tábor	VDO
D-9-4-05p Rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské	vrcholný středověk	práce s pracovními listy	Vv
D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu	poslední přemyslovci	filmové ukázky, ukázky z krásné literatury	Lv
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY			
D-9-5-03p Popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu	zámořské objevy	práce s mapou	Z, MKV
D-9-5-04p, D-9-5-05p Uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období	Habsburkové na českém trůně	pracovní sešit	
D-9-5-04p, D-9-5-05p Jmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin novověku	česká politika a kultura – novověk	literární ukázky	Lv

Ročník: 8.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Od pol. 17. stol. do 40. let 19. stol.			
D-9-5-06 – rozpozná základní znaky baroka a uvede příklady významných kulturních památek	- Baroko		Ov Vv, Hv, Čj-lit
D-9-6-01 – vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	- osvícenství - České země za Marie Terezie a Josef II. - vznik USA, americká revoluce		Čj-lit M, F
D-9-6-02 – objasní souvislosti mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	- Velká francouzská revoluce - období napoleonských válek		Hv, Vv, Čj-lit
D-9-6-03 – porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	- České národní obrození - kultura a společnost 18./19. století - revoluční rok 1848 - České země v Habsburské monarchii do roku 1914		Hv, Vv, Čj-lit – využití poznatků Čj-lit
D-9-6-04 – vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	- průmyslová revoluce - industrializace v Čechách i ve světě - sociální otázka - kolonialismus		F, Ch
D-9-7-01 - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	- 1. světová válka - České země za 1. sv. války - revoluce v Rusku		EV Vv, Hv, Čj-lit formy participace občanů v polit. životě – volební systémy (VDO)

Dějepis, 8. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI			
D-9-6-03p Uvede základní historické události v naší zemi v 19. století	národní obrození, vznik R-U	práce s textem	VDO
D-9-6-03p Jmenuje významné osobnosti českých dějin 19. století	česká kultura a politika 19. století	vyhledávání informací	MV, Lv, Vv
MODERNÍ DOBA			
D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p Uvede příčiny a důsledky 1. světové války	1. světová válka	filmové dokumenty, diskuse	Lv, EGS

Ročník: 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Dějiny moderní doby (1914-1945)			
- zhodnotit postavení nového státu, ocenit její polit. systém, pochopit jeho problémy, klady a nedostatky demokracie	- versailleský systém - vznik ČSR, její demokr. základ, národní menšiny	dopor. učebnice: Dějepis 9	rozvíjet poznatky o odlišnostech mezi národy (EGS) poznávání postojů významných osobností (T.G. Masaryk) (OSV) význam pravidel pro fungování společnosti (VDO)
- pochopit podstatu totalitního systému v Rusku, charakterizovat totalitní systém v Německu, pochopit příčiny jeho nastolení jako důsledek hosp. a polit. situace - objasnit pojem nacionalismus, rasismus a antisemitismus	- komunist. diktatura v Rusku - stalinismus - světová hospodářská krize - nástup nacismu v Německu, Itálii - věda a technika 1918-1945		Ov – Komunismus VDO uvědomit si nepřipustnost rasové intolerance (MKV) Ov - lidská práva; fašismus, nacismus
- zhodnotit postavení Československa v rámci Evropy, její vnitřní sociální, politické a hospodářské problémy	- Československo – 1. republika - krize v Československu - Mnichov - 2. republika		VDO – principy demokracie.
- orientovat se v podmínkách a situaci u nás v období 2. sv. války	- 2. světová válka - protektorát Čechy a Morava - domácí a zahraniční odboj		holocaust
1945 - současnost			
- vysvětlit příčiny a důsledky bipolárního světa, uvést příklady střetu obou bloků	- plány na poválečné uspořádání světa - studená válka		
- posoudit postavení rozvojových zemí	- konec koloniálních říší - rozvojový svět		udržitelnost rozvoje společnosti (EV)
- uvést příklady hospodářské a vojenské spolupráce, objasnit důvody	- Československo 1945-1989 - kultura, věda a technika po 2. sv. válce - vnitřní situace v zemích východního bloku - vznik ČSR, ČR		jsme Evropané – evropská integrace (EGS) Čj-lit, Vv, Hv F, Ch jsme Evropané – prohlubovat vědomosti o evropském vývoji (EGS) Čj-lit, Vv, Hv
- na základě získaných poznatků prokázat orientaci v problémech souč. světa	- problémy současného světa		využívat zdroje informací (MV) utváření hodnot spravedlnost, svoboda, tolerance (VDO)

Dějepis, 9. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
MODERNÍ DOBA			
D-9-7-01p, D-9-7-05p Uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky	vznik Československé republiky	využití vzdělávací techniky, ukázky z literatury	Lv, OSV, VDO
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SVĚT			
D-9-8-01p, D-9-8-02p Popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě	2. světová válka, poválečná Evropa	práce s textem, vzpomínky pamětníků	EGS, VDO
D-9-8-04p Chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	ČSSR, sametová revoluce	filmy, beseda s pamětníky	VDO, OSV, Lv

5.5.2. Občanská výchova

5.5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět občanská výchova je vyučován na 2. stupni jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V každém ročníku 1 hodinu týdně. Jeho očekávané výstupy vychází ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství oblasti Člověk a společnost.

Učivo je rozděleno do 5 částí

- člověk a společnost
- člověk jako jedinec
- stát a hospodářství
- stát a právo
- mezinárodní vztahy

Části se navzájem prolínají tak, aby bylo respektováno hledisko přiměřenosti k věku a postupu od známé skutečnosti k všeobecným jevům. Předmět výchova k občanství se prolíná s ostatními předměty (Čj, D, Př, Z, Vz, zároveň je velice úzce propojen se životem obce, různých státních a společenských institucí)

Charakteristika vzdělávání v předmětu občanská výchova

- přispívat k rozvoji finanční gramotnosti,
- rozvíjet orientaci ve světě financí
- osvojit si pravidla chování při běžných, rizikových situacích a mimořádných událostech,
- seznámit se se způsoby kolektivní obrany,
- přiblížit žákům činnost armády,
- ukázat možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života
- poznávat sám sebe a osobnost druhých
- pochopit jednání druhých lidí v různých životních situacích
- seznámit se vztahy v rodině, v různých životních společenstvích
- seznámit s hospodářským životem, s činností politických a státních institucí a orgánů
- rozvíjet občanské a právní vědomí
- respektovat mravní principy, zákony
- motivace k aktivní účasti a životě demokratické společnosti

Formy a metody práce

- návštěvy různých institucí
- besedy a diskuse se zástupci společenských a státních institucí
- využití a práce s obdobnými texty (vyhlášky, PC, internet)
- krátkodobé projekty

Začlenění průřezových témat

Výchova demokratického občana (VDO):

- pravidla občanské společnosti, řízení státní správy a samosprávy, možnost aktivní účasti na společenském životě a řízení státu
- ukázat ČR jako právní stát; formy participace občanů v životě

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- funkce rodiny, postavení jednotlivce v rodině a jeho zodpovědnost

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- jsme Evropané; uvědomit si potřebu vzájemné spolupráce mezi zeměmi a národy

Environmentální výchova (EV):

- prohloubit vztah k vlasti, vnímat bohatství země a chránit jej

Multikulturní výchova (MKV):

- budovat přátelské vztahy, začlenění do lidské komunikace
- pochopení člověka jako společenského tvora

obrana vlasti

- poznávání otázek obrany státu
- orientace v aktuálním dění v NATO

finanční gramotnost

- orientace v problematice peněz, cen
- zodpovědné spravování osobního a rodinného rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

korupce

ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

- aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku

zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- používá běžné termíny, symboly, znaky
- uvádí různé situace do širších souvislostí
- vyhodnocuje současné problémy a porovnává je se získanými poznatky
- ověřuje své výsledky učení (práce s texty)

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k učení
- podporuje vlastní nápady žáků
- zařazuje metody, kde převládá praktická činnost

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- vybírá vhodné řešení problému na základě získaných dovedností
- hledá možnosti užití učiva v reálném životě

Učitel

- vede žáky přistupovat k problému jako k výzvě
- podporuje vzájemnou spolupráci při řešení problémů

Kompetence komunikativní:

Žák

- je schopen jasně přednést své názory
- je schopen v práci ve skupině komunikovat s ostatními žáky a kultivovaně dojít ke shodě (kompromisu)

Učitel

- vede žáky ke zvládnutí komunikace s lidmi v obtížných situacích
- podporuje přiměřenou kritiku a sebekritiku

Kompetence sociální a personální:

Žák

- podílí se na vytváření pravidel společné práce i školního kolektivu
- přispívá svým chováním ke zlepšování mezilidských vztahů
- je schopen sebekritiky přijmout konstruktivní kritiku

Učitel

- učí žáky pracovat ve skupině
- učí žáky respektovat práci i názory druhých
- zadává takové úkoly, ve kterých si žáci vyzkouší různé společenské role

Kompetence občanské:**Žák**

- respektuje náboženské a kulturní odlišnosti lidí
- je schopen empatie, vystupovat proti násilí
- zapojuje se do kulturních aktivit

Učitel

- odmítá sociálně patologické projevy chování
- odmítá projevy rasismu a xenofobie
- zadává takové úkoly, ve kterých ukáže pozitivní a negativní projevy chování lidí
- vede žáky ke vzájemné toleranci

Kompetence pracovní:**Žák**

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti s ohledem na ochranu zdraví, na ochranu životního prostředí i ochranu kulturních a společenských hodnot
- orientuje se v základních aktivitách nejen v oblasti hospodářské, ale i svých občanských povinností

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- seznamuje žáky s různými profesemi
- vede žáky k poznání svých schopností a správné volbě povolání

Kompetence digitální:**Žák**

- zapojuje se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- rozvíjí a uplatňuje odpovědné chování a jednání v digitálním světě
- utváří a rozvíjí etické a právní povědomí pro situace v digitálním prostředí

Učitel

- vede žáka k zapojování se do společnosti prostřednictvím digitálních technologií
- vede žáka k odpovědnému chování v digitálním světě, sám jde příkladem
- podporuje utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí;

Pro rozvoj digitálních kompetencí byly do předmětu občanská výchova zařazeny následující výstupy. Ty budou zařazovány průřezově dle potřeby v jednotlivých ročnících.

očekávaný výstup	učivo
6. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> - zmapuje místa a aktivity veřejného dění a to, jakými osobními nebo digitálními cestami informuje obec své občany a o čem je takto informuje - zjistí, kde najde kontakty na obecní úřad nebo úřad městské části - na příkladu vysvětlí, co je to digitální identita a digitální stopa, a zmapuje svou digitální identitu a digitální stopu - zmapuje, jak chrání své osobní údaje, a identifikuje riziková místa ve své digitální identitě a digitální stopě - respektuje a dodržuje normy chování (tzv. netiketu) při používání digitálních technologií a při interakci v digitálním prostředí - respektuje a dodržuje zásady autorského práva - pracuje s informacemi v souladu se zákony 	<ul style="list-style-type: none"> - mapa veřejného dění a veřejných institucí v obci; internetové stránky obce / městské části, včetně kontaktů, obec / městská část na sociálních sítích digitální identita a digitální stopa – obecný pohled; digitální identita a digitální stopa – osobní pohled (zmapování, rizika, prevence); osobní údaje a citlivé údaje (např. národnost, zdravotní stav, politický názor, sexuální orientace, podpis) a jejich ochrana netiketa – přehled pravidel a jejich praktické používání; zásady autorského práva a jejich dodržování v praktických situacích (při práci s texty, obrázky a videi) – respektování licencí (např. užití díla pro osobní potřebu, komerční využití díla, vytváření odvozených děl), citace, souhlas autora; práce s informacemi – férové užití děl, problematika stahování, sdílení a šíření
7. ročník	

<ul style="list-style-type: none"> - v reálné nebo modelové situaci kultivovaně vyjadřuje osobně i digitálně svůj názor, souhlas, podporu nebo nespokojenosti a kritiku ke stavu nebo situaci ve své škole nebo k dění ve svém okolí a obci - analyzuje a srovná, co nebo kdo na něj má vliv ve fyzickém a v digitálním prostředí - analyzuje a doloží, jak a v jakých situacích digitální technologie zlepšují nebo zhoršují život různým sociálními skupinám - zhodnotí, které osobní údaje mohou být zneužity a proč - navrhne, jak chránit svou digitální identitu a digitální stopu a jak se chránit proti neoprávněnému nakládání s osobními nebo citlivými údaji v digitálním prostředí - navrhne, jak postupovat v případě, že se stane obětí nenávistných a podvodných praktik nebo zneužití osobních údajů ve fyzickém nebo digitálním prostředí - respektuje a dodržuje licence, které upravují majetková práva autorů - uvede příklady toho, co je a co není možné dělat s cizím dílem bez souhlasu autora - rozpozná projevy šíření nenávisti, omezování svobody projevu, vydírání, podvodu a neoprávněného nakládání s osobními údaji v digitálním prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti a kritiky různými nástroji - vliv digitálních technologií na různé oblasti života (např. oblast vztahů, spolupráce, vzdělávání, práce, zábavy, občanského života, politiky) nebo vliv na různé sociální skupiny (např. podle věku, profese) – obecný přístup - vliv digitálních technologií na život žáka – osobní pohled (zmapování, rizika, prevence) - osobní údaje a citlivé údaje a jejich ochrana - příklady nenávistných a podvodných praktik nebo zneužití osobních údajů včetně fotografií a videí - postup pro oběti nenávistných a podvodných praktik nebo pro oběti zneužití osobních údajů (např. v případě nenávistných komentářů, ztráty nebo zneužití hesla, krádeže digitální identity, kyberšikany, kyberstalkingu, online vydírání) - práce s informacemi – férové užití děl, problematika stahování, sdílení a šíření - protiprávní jednání v oblasti nakládání s osobními údaji a v oblasti šíření nenávisti – omezování svobody projevu, schvalování trestného činu, vydírání, podvod, hacking, hate speech, hoax, kyberšikana
8. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> - představí, jak může zlepšit prostředí ve své škole nebo v obci a jaké digitální nástroje k tomu může využít - zmapuje a zhodnotí, jak digitální technologie ovlivňují různé oblasti života - zmapuje, jak digitální technologie ovlivňují vytváření, šíření nebo překonávání společenských stereotypů a předsudků - rozpozná propagaci, dezinformaci a manipulaci v digitálním prostředí a zhodnotí, jak to ovlivňuje chování a jednání lidí - zhodnotí nebezpečí sociálních nebo názorových skupin, identifikuje rizika související s komunikací v těchto bublinách - rozpozná, zda má elektronicky uzavřená kupní smlouva všechny povinné náležitosti - popíše postup, jak reklamovat zboží nebo službu, které byly zakoupeny online, a jak odstoupit od smlouvy při online nákupu - popíše situace z fyzického i digitálního prostředí, kde se projevuje právo na ochranu osobnosti, a uvede příklady toho, co je chráněno právy k duševnímu vlastnictví 	<ul style="list-style-type: none"> - vliv digitálních technologií na různé oblasti života (např. oblast vztahů, spolupráce, vzdělávání, práce, zábavy) nebo vliv na různé sociální skupiny (např. podle věku, profese) – obecný přístup - společenské stereotypy a předsudky v digitálním prostředí - sociální nebo názorové bubliny - propagace, dezinformace a manipulace v digitálním prostředí – reklama, hoax, fake news, volební kampaň, product placement online nakupování – elektronicky uzavřená kupní smlouva, reklamace, odstoupení od smlouvy, práva spotřebitele v digitálním prostředí - právo na ochranu osobnosti – např. právo na ochranu jména, právo na ochranu cti a důstojnosti, autorské právo - práva průmyslového vlastnictví – např. patent, ochranná známka, průmyslový design, označení původu

<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech objasní, jak chránit své vlastní dílo ve fyzickém i digitálním prostředí - popíše principy volného díla a používá volná díla ve svých školních a domácích úkolech - rozpozná porušení práva na ochranu osobnosti ve fyzickém a digitálním prostředí a uvede příklady - rozpozná porušení práva k duševnímu vlastnictví ve fyzickém a digitálním prostředí - rozpozná projevy protiprávního jednání v souvislosti s reklamou, nakupováním a placením ve fyzickém a digitálním prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - nástroje a postup pro ochranu vlastního autorského díla – licence k autorskému dílu, veřejné licence (např. Creative Commons, Public Domain), zveřejnění díla, užití díla, změna díla - protiprávní jednání v oblasti ochrany osobnosti – neoprávněné nakládání s osobními údaji, sledování soukromého života, krádež digitální identity - poškozování cizích práv – neoprávněné vytvoření, zveřejňování nebo užívání fotografie nebo videozáznamu, porušení tajemství zpráv, listin a soukromých dokumentů, pomluva; protiprávní jednání v oblasti duševního vlastnictví – stahování, rozmnožování a šíření autorských materiálů - protiprávní jednání v oblasti obchodu a nakupování – podvodné nabídky a e-shopy, nedoručené zboží, nezabezpečené platby online, falešné faktury, phishing
<p>9. ročník</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - zjistí, jak si osobně nebo elektronicky sjednat schůzku k vybraným službám obecního úřadu nebo úřadu městské části - pomocí digitálních nástrojů se podílí na přípravě, realizaci a zhodnocení třídního, školního nebo místního projektu, který může pomoci potřebným nebo potřebné věci uvede postup, jak se bránit porušení práva na ochranu osobnosti a práv k duševnímu vlastnictví 	<ul style="list-style-type: none"> - postup, jak si sjednat schůzku k vybraným službám obecního úřadu / úřadu městské části; rezervace termínu pro vybranou službu obecního úřadu / úřadu městské části (např. pro vydání občanského průkazu); projekt na pomoc potřebným nebo potřebné věci (např. projekty a akce pro zlepšení školního prostředí, charitativní projekty, doučování, spolupráce se seniory, projekty v oblasti kultury, ekologie, sportu) duševní vlastnictví – postup pro oběti porušení práva na ochranu osobnosti a pro oběti porušení práv k duševnímu vlastnictví (např. žádost o odstranění obsahu, nahlášení porušení práva, uplatnění práva na zapomenutí, podání žaloby)

5.5.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Občanská výchova

6. ročník			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Úvod			
- uvědomuje si práva a povinnosti plynoucí z občanské příslušnosti	- občan, občanství, národnost		
Člověk v rytmu času			
- pochopení závislosti člověka na přírodě v návaznosti na vegetační cyklus přírody	- čas v praktickém životě člověka, měření času - člověk – součást přírody, orientace v čase, kalendář	sestavení optimálního denního režimu	Z – pohyb planet M – římské číslice
Rodinný život			
- navrhne domácí rozpočet - uvede hlavní příjmy a výdaje - rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje - posoudí nezbytnost výdajů v domácnosti	- hospodaření - rozpočet domácnosti - úspory	modelové situace	OSV Matematika
- od pojmu domova (první známý svět) přejít k pojmům obec, vlast, Evropa, svět - zdůraznit význam rodiny pro vývoj člověka - na příkladech doložit význam spolupráce při řešení úkolů v rodině	- postavení rodiny ve společnosti, typy rodiny, příbuzenské vztahy, rodokmen, manželství, citová funkce rodiny, biologická funkce - úloha peněz a majetku - materiální funkce rodiny - vliv rodiny na výchovu dítěte, výchovná funkce rodiny - náhradní výchova	návštěva DD	
Život ve škole			
- uvědomit si význam vzdělání, společných pravidel a norem ve školním kolektivu, význam tolerance i spolupráce - řešit neshody a konflikty nenásilným způsobem	- vzdělávání = celoživotní proces, školní docházka, systém vzdělávání pravidla školního života, školní řád, parlament umění učit se – plánování, organizace, metody učení, odpočinek		význam aktivního zapojení do žák. samosprávy (VDO) organizace vlastního času, stanovení cílů a způsobu jejich dosažení (OSV)
Obec			
- podpořit u žáků vztah k místu, kde žijí	- domov, vztah k obci - státní správa, samospráva - obecní úřad, obecní zastupitelstvo, obecní rozpočet	tématická vycházka - obec návštěva radnice	
- vnímat krajinné a ekologické prostředí	- životní prostředí		EV
Má vlast			
- porozumět základním pojmům, popsat základní funkce složek státní moci, ocenit demokratický systém	- život v regionech – odlišnosti - český jazyk, cizí jazyky - státní symboly - ČR – demokrat. právní stát		Čj – jazyková kulturnost VDO
Z historie			
- šetrné chování ke kulturním památkám, schopnost vystoupit proti vandalismu	- od pravěku po 20. stol. - umělci, vynálezci, sportovci - prezidenti - Praha		Čj – pověsti, využití znalostí z vlastivědy
Lidská práva			
- pochopení odlišností, výchova k toleranci a respektu, zaujímání aktivního postoje proti projevům netolerance	- lidská práva – dokumenty - práva a povinnosti		

Ročník: 7.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Život mezi lidmi			
- uvědomit si, co vše působí na formování osobnosti	- socializace, záměrné a nezáměrné působení, sociální skupina		
- rozpoznat negativní vlivy, umět se bránit			
- umět vhodně volit způsob komunikace	- komunikace verbální a mimoverbální	modelové situace	Čj
- pochopit vliv masmédií, přistoupit k informacím kriticky, umět si vybrat	- hromadné sdělovací prostředky	rozličná sdělení, reklama, zprávy	Čj
Člověk a kultura			
- orientace v základní nabídce kulturních institucí	- kultura, druhy a funkce umění		
- vytvořit vhodné postoje ke kultuře, dát jí místo v každodenním životě	- víra a náboženství - pravidla slušného chování - kulturní instituce		D
Přírodní a kulturní bohatství			
- prohloubit vztah k vlasti, její kultuře	- přírodní a kulturní památky, umělecké slohy		Př, Z, D
- vnímat krajinné a ekologické bohatství země, chovat se šetrně k živ. prostředí	- organizace a instituce pro ochranu životního prostředí		EV
Majetek			
- objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	- úvěry	formuláře smluv	
- ukáže vhodné využití hotovostního a bezhotovostního placení	- splátkový prodej	reklama	MV
- platební karty	- leasing	fungování bankomatu	Matematika
- respektovat cizí majetek, dobře využívat a chránit majetek vlastní	- banky a jejich služby		
- respektovat cizí majetek, dobře využívat a chránit majetek vlastní	- potřeby, druhy potřeb, statky a služby, peníze, funkce peněz		
- uspokojovat své potřeby přiměřeně	- majetek, druhy majetku		
- soucítit a pomáhat lidem žijícím ve špatných sociál. podmínkách	- životní úroveň		
Stát a demokratický systém			
- ukázat ČR jako první stát, uvědomit si vlastní spoluzodpovědnost za fungování státu	- znaky státu, demokracie - volby, volební zákon - začlenění do veřejného života		D - vznik státu formy participace občanů v polit. životě (VDO)
Svět kolem nás			
- posoudí rizika v situacích ohrožení a obrany státu	- ochrana obyvatelstva v mimořádných situacích	první pomoc, prostředky	OSV výchova ke zdraví
- uvědomit si potřebu vzájemné spolupráce	- Evropská unie	hromadné ochrany – ukázky	jsme Evropané (EGS)
- zajímat se o dění ve světě	- národnostní menšiny		
- vnímat rozdíly mezi občany jako přirozené	OSN, NATO		
- umět rozpoznat varovné signály	- ochrana obyvatel za mimořádných situací		
- umět chránit svůj život a zdraví v případě všeobecného ohrožení			
Lidská práva			
- uplatňovat lidská práva v reálných situacích	- lidská práva v dokumentech		„Občan, stát, principy demokracie“
- respektovat práva druhých	- rovnost a nerovnost - svoboda - morálka a mravnost		

Ročník: 8.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Člověk a dospívání			
- pochopení nutnosti samostatnosti - spolupráce a tolerance - přijetí zodpovědnosti za své činy	- proměna vidění světa, osvobození se od autority - hledání nového naplnění života	pocity sebeprožívání touhy, sny, ideály	Vz, Př OSV
Svět kolem nás			
- rozumí povinnostem občana při obraně státu	- obrana státu	audiovizuální technika	dějepis (1. a 2. světová válka)
Člověk hledající společenství			
- budování přátelských vztahů - umět navazovat a pěstovat zdravé mezilidské vztahy	- podobnost a odlišnost lidí, přirozené a sociální rozdíly - vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní) - problém lidské nesnášlivosti (rasové, náboženské, národnostní) - přátelství, láska - pohlavní choroby, AIDS - lidská solidarita, Pomoc v nouzi, potřební lidé	návštěva Muzea dr. A. Hrdličky možná nebezpečí, plynoucí z nezkušenosti a z vlivu okolí	Vz, Př MKV
Majetek			
- vysvětlí význam úroku - uvede druhy pojištění a jejich význam a využití	- bankovní operace - úročení - pojištění	práce s formuláři modelové situace	matematika OSV OSV
- začlenění do společného světa lidské komunikace	- mezilidská komunikace	verbální a neverbální komunikace	
- osvojení zásad efektivní komunikace	- konflikt	nácvik dialogu, aktivního naslouchání	
Člověk hledající sám sebe			
- pochopení svého místa ve světě, pochopení smyslu odborných předmětů a jejich význam v utváření vlastní osobnosti	- smysl života - náhražky smyslu života - zdravý způsob života	hodnotový žebříček prevence neredukovat na výživu	Vz
Člověk a předpoklady soužití			
- vytváření základu právního vědomí žáků	- člověk a řád	přirozená autorita, určené role ve společnosti	
- pochopení neoddělitelného sepětí s právním řádem - schopnost uplatnit svá práva a respektovat práva druhých	- lidská práva od otroctví k občanství - problémy v oblasti lidských práv - všeobecná deklarace lidských práv, Charta 77, práva dítěte	individualismus, rasismus, terorismus, anarchie – práce se slovníkem	D
- základní orientace v právu pro každodenní život	- protiprávní jednání, druhy, právní postižitelnost - zločinnost, soud, trest - význam právních vztahů - způsobilost člověka nabývat práva a povinnosti - právní ochrana života před narozením - od narození ke smrti	návštěva okresního soudu	

Ročník: 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Smysl společnosti			
- pochopení člověka jako tvora společenského	- spolupráce lidí	podmínky, nácvik spolupráce a soutěže – rozdíly, výhody	kritický přístup ke zpravodajství (MV)
Vývoj náboženského myšlení			
- základní orientace ve světových náboženstvích - pochopení jejich role ve společnosti - výchova ke snášenlivosti - spjatost náboženství a kultury	- osvětlení pojmu náboženství, jeho vzniku, role náboženství v životě, informace o hlavních světových náboženstvích (obsáhleji o křesťanství a judaismu)		Z, D, Vv
- uvědomit si nebezpečí náboženských sekt	- rozdíl mezi náboženstvím a sektou základní informace, nebezpečí		
Občanská společnost			
- orientace v otázkách státu a práva - jednotlivé složky státní moci - seznámení s Ústavou ČR - výchova k demokracii	- stát a ústava – struktura a obsah, státní moc - demokracie (přímá a nepřímá) - formování naší státnosti - vznik a vývoj ČR 1918-1989	význam a výhody demokratických voleb, péče o demokracii	principy demokracie (VDO) Z, D
- objasnění základních ekonomických pojmů, uvědomění si nutnosti právního vědomí - orientace v základních právech a povinnostech v právních vztazích	- dělba práce, lidské potřeby, tržní hospodářství, peníze a hodnota, podnikání státní rozpočet, daně - pracovní právo	část učiva převést do PČ - Volba povolání, nácvik ekonomického rozhodování	
- objasnění pojmu sociální péče, její ekonomický a právní význam, potřeba sociálního cítění, vědomí odpovědnosti	- životní úroveň - sociální péče a sociální politika státu, druhy sociálních příspěvků	nácvik situací - protiklad závistivého a pomáhajícího postoje model sociální sítě pro potřebné lidi	
Právo v každodenním životě			
- zná a chápe práva spotřebitele - rozpozná protiprávní jednání	- význam právních vztahů - práva spotřebitele - příčiny a důsledky korupčního jednání	záruční listy reklamační řád	VDO
Globální problémy			
- pochopení nutnosti změn ve stylu života, potřeby spolupráce, rozvíjení odpovědnosti jedince za své i společenské prostředí	- příklady, hlavní příčiny a možné důsledky pro život lidstva - globalizace – projevy, klady a zápory a možné důsledky	Rozbor civilizačních trendů, které tento stav způsobily	problémy život. prostředí, vztah člověka k životnímu prostředí (EV, EGS) Z, Př, Vz
Svět a Evropa			
- pochopení škodlivosti mezinárodní izolace a nutnosti spolupráce	- mezinárodní spolupráce a organizace - jednotící prvky evropské civilizace - integrační procesy v Evropě, EU a ČR	posouzení významu spolupráce	Z, D jsme Evropané (EGS)

Ročník: 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- objasní výhody spolupráce mezi státy (zajišťování obrany státu, účast v zahraničních misích)	- mezinárodní spolupráce - Rada Evropa - NATO - OSN - EU	diskuse	EGS
- uvědomuje si roli ozbrojených sil České republiky při řešení krizí vojenského i nevojenského charakteru - chápe nebezpečí terorismu	- globální problémy - války - terorismus - možnosti řešení globálních problémů	diskuse AV technika	MKV dějepis
Tržní hospodářství			
- vysvětlí podstatu fungování trhu - objasní tvorbu cen jako součet nákladů, zisku, DPH - popíše vliv inflace na hodnotu peněz - rozliší příjmy a výdaje státu - objasní příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	- principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka - trh, tvorba cen, inflace - způsoby podnikání - státní rozpočet, daně - sociální dávky a příspěvky	beseda s OSVČ modelové situace	matematika

Občanská výchova, 6. - 9. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
VO-9-1-07p Respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití	pravidla slušného chování	hodnotový žebříček	OSV
VO-9-1-07p Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem	mezilidské komunikace	nácvik dialogu	OSV, Vz
VO-9-1-08p Rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi, je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	vztahy mezi lidmi, přátelství, láska	pocity, empatie	Vz, OSV
VO-9-1-09p Je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie	problém lidské nesnášenlivosti	diskuse	EGS
VO-9-1-08p Respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	národnostní menšiny	projekt – kultura menšin	EGS, VDO
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
VO-9-1-01p Chápe význam vzdělání v kontextu s profesním uplatněním	vzdělávání = celoživotní proces	diskuse	VDO
VO-9-2-04p Formuluje své nejbližší plány	organizace času, plánování	diskuse	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
VO-9-3-02p Stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života, rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků	postavení rodiny ve společnosti, příbuzenské vztahy, vliv rodiny na výchovu člověka	rodokmen, návštěva DD	OSV

Občanská výchova, 6. - 9. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
VO-9-3-02p Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů	materiální funkce rodiny, potřeby, peníze, majetek	rozpočet rodiny	M
VO-9-3-03p Ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet	životní úroveň		M
VO-9-3-04p Uvede příklady služeb, které banky nabízejí	statky a služby	práce s konkrétními nabídkami	MV
VO-9-3-07p Uvědomuje se význam sociální péče o potřebné občany	sociální péče, sociální politika státu	model sociální sítě pro potřebné	OSV, MKV
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
VO-9-4-02p Uvede základní prvky fungování demokratické společnosti	demokracie, volby	praktické ukázky Ústava ČR	VDO
VO-9-4-02p Chápe státoprávní uspořádání ČR, zákonodárných orgánů a instituci státní správy	státní správa, samospráva	návštěva obecního úradu	VDO
VO-9-4-02p Uvede symboly ČR a zná způsoby jejich užívání	znaky státu	Ústava ČR	
VO-9-4-04p Vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů	lidská práva práva a povinnosti	příslušné dokumenty	VDO
VO-9-4-05p Na příkladu uvede způsob reklamace zboží	práva spotřebitelů	reklamační řád	
VO-9-4-05p Uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	práva spotřebitelů	reklamační řád	
VO-9-4-08p Uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání	člověk a řád, právní vztahy, právní postizitelnost	návštěva okresního soudu	OSV, VDO
VO-9-4-09p Uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života	sociální a materiální funkce rodiny, náhradní péče	návštěva DD	OSV, MKV
VO-9-4-09 Vyřizuje osobní záležitosti s úřady, požádá vhodně o radu	mezilidská komunikace	nácvik dialogu, asertivita	
VO-9-4-10p Rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	smysl života, náhražky smyslu života	hodnotový žebříček, prevence	Vz
VO-9-4-10p V krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací	právní ochrana ohrožených skupin	diskuse	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
VO-9-5-01p Uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování	jednotlivé prvky civilizace, EU evropská integrace globalizace – projevy a problémy	posouzení významu spolupráce	EGS

5.6. Člověk a příroda

5.6.1. Fyzika

5.6.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován na druhém stupni jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně. Jeho očekávané výstupy vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Fyzika oblasti Člověk a příroda. Výuka probíhá ve specializované učebně.

Fyzika není uzavřeným předmětem, její témata úzce souvisí a přirozeně se prolínají s ostatními předměty vzdělávací oblasti člověka a příroda, mezipředmětové vztahy nacházíme i v ostatních předmětech (viz rozpracování vzdělávacího obsahu).

Charakteristika vzdělávání v předmětu fyzika

- vede žáky k rozumovému vnímání přírodních zákonitostí v jejich okolí
- podporuje snahu o hledání a poznávání faktů
- učí žáky pracovat systematicky a v širších souvislostech
- podporuje rozvoj logického uvažování nutností objevovat a řešit problémy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz a tím k rozvoji kritického myšlení
- podporuje schopnost objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- vede žáky k rozumnému a bezpečnému přístupu k práci

Formy a metody práce

- využití vzdělávací techniky (projektor, video a audiozáznamy, PC, internet)
 - využití jednoduchých pomůcek a rozvoj základních pracovních dovedností s ohledem na bezpečnost práce (demonstrační a žákovské experimenty)
 - práce s využitím pracovních listů
 - práce s odbornými texty (příp. Internet)
 - samostatná pozorování (domácí, školní)
 - krátkodobé projekty
- (pozn. většina uvedených metod probíhá formou skupinové práce)

Začlenění průřezových témat

Výchova demokratického občana (VDO):

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- rozvíjení dovedností a schopností

Environmentální výchova (EV):

- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky

Mediální výchova (MV):

- komunikace a kooperace, kritické čtení

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a spotřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj

Multikulturní výchova (MKV):

- vzájemné respektování

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- samostatně či ve skupině pozoruje různé fyzikální procesy, vlastnosti a měří fyzikální veličiny, výsledky pozorování a měření zpracovává, vyhodnocuje a dále využívá pro své vlastní učení
- provádí experimenty, z jejichž výsledků vychází v dalších poznávacích aktivitách
- ověřováním svých výsledků a hypotéz (mj. i vyhledáváním v literatuře) rozšiřuje vlastní poznávací potenciál a výsledky efektivně využívá v dalším studiu
- poznává souvislosti fyzikálního zkoumání s ostatními oblastmi

Učitel

- vytváří podmínky pro žákovské práce
- zadává srozumitelné úlohy směřující k novým poznatkům
- vysvětluje souvislosti mezi fyzikálními jevy a běžným životem

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- nachází problém (nebo je mu předložen), volí buď vlastní řešení nebo vybírá z řešení nabídnutých
- nalezená řešení konfrontuje s realitou a svůj postup správným řešením obhájí nebo v případě nesprávného vyhodnocuje nedostatky
- hledá možnosti aplikace poznatého učiva na reálné podmínky nebo naopak

Učitel

- nabízí vhodné problémy k řešení
- spolupracuje s žákem při vyhodnocování situací
- předvede význam získaných údajů

Kompetence komunikativní:

Žák

- komunikuje s ostatními při skupinové práci, učí se v diskusi respektovat názory druhých i obhajovat své vlastní
- předkládá výsledky i v písemné formě, správně a věcně formuluje své myšlenky

Učitel

- komunikuje s žákem na dohodnuté úrovni
- dbá na dodržování jednoznačných formulací

Kompetence sociální a personální:

Žák

- je skupinovým vyučováním veden ke spolupráci při řešení problémů
- na základě role ve skupině je žák veden k pocitu zodpovědnosti, ochotě pomoci a povinností vyplývajícím z určité role

Učitel

- respektuje žákovu osobnost i jeho postavení ve skupině
- podílí se na správném rozdělení rolí

Kompetence občanské:

Žák

- chápe základní souvislosti mezi poznáním fyzikálního světa a ekologií
- chová se při práci ohleduplně k jiným, dokáže poskytnout potřebnou pomoc

Učitel

- upozorňuje na rizika, spojená s prováděnou aktivitou
- netoleruje nevhodné formy chování

Kompetence pracovní:

Žák

- vhodně vybírá a bezpečně používá potřebné pomůcky a nástroje s ohledem na hygienu a ochranu svého zdraví i zdraví ostatních
- dokáže vyhodnotit výsledek práce na základě správnosti řešení a podle toho k němu přistupovat a volit další činnost

Učitel

- vytváří bezpečné podmínky pro práci, předkládá žákům funkční a nepoškozené pomůcky
- při demonstračních pokusech jde žákům příkladem

Kompetence digitální:

Žák

- využívá digitální technologie při pozorování fyzikálních jevů
- využívá digitální technologie při měření a zpracování naměřených dat
- k vysvětlení fyzikálních jevů využívá digitálních záznamů a vizuálních simulací
- řeší problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- používá digitální komunikační prostředky pokud je to žádoucí při týmové práci
- ukládá vytvořené nebo získané výukové materiály do svého elektronického portfolia

Učitel

- poskytuje žákovy potřebné digitální technologie pro pozorování fyzikálních jevů, měření a zpracování dat
- vede žáka k využívání digitálních záznamů a simulací
- seznamuje žáka s možnostmi využití otevřených digitálních zdrojů
- poskytuje vhodné elektronické komunikační prostředky

Pro rozvoj digitálních kompetencí byly do předmětu fyzika zařazeny následující výstupy. Ty budou zařazovány průřezově dle potřeby v jednotlivých ročnících.

očekávaný výstup	učivo
<p>6. a 7. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu na základě vlastního pozorování pohybu (pohyb rovnoměrný, zrychlený, zpomalený, přímočarý, křivočarý), jeho videozáznamu nebo grafického znázornění pohybu (například z měření pomocí ultrazvukového měřiče vzdálenosti a počítače) - rozhodne na základě pozorování záznamu pohybu nebo simulace pohybu pomocí vhodného počítačového programu o jaký druh pohybu se jedná - využívá s porozuměním vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles při řešení problémů a úloh se vztahem k běžnému životu, např. využije digitální plánovač tras k naplánování delší cesty autem do zahraničí vč. průměrných rychlostí, určí průměrnou rychlost při cestování dle jízdního řádu - sestojí graf závislosti dráhy na čase při rovnoměrném pohybu tělesa (přímo graficky nebo pomocí vhodného počítačového programu) a odečte z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti - sestojí graf závislosti dráhy na čase při nerovnoměrném pohybu tělesa; vypočítá průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu tělesa (přímo graficky nebo pomocí vhodného počítačového programu) a odečte z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti - určí v konkrétní jednoduché situaci z běžného života druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici, situaci a její řešení znázorní kresbou nebo v pomoci počítačového softwaru - popíše a zdůvodní, jak se v konkrétních situacích v praxi využívá zvyšování či snižování tlaku tělesa na podložku; svá tvrzení doloží daty, informacemi a obrázky z otevřených zdrojů - předpoví otáčivé účinky síly na těleso (páka, dveře apod.), své závěry doloží experimentem a počítačovou simulací, případně výpočtem s využitím počítačového softwaru (tabulkový procesor) - používá počítačový software a počítačové simulace pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích z praxe, svá řešení dokládá vlastním experimentem nebo videozáznamem experimentu či děje (setrvačnost těles při pohybu vozidla, zpětný ráz střelných zbraní, případně další, které našel v otevřených zdrojích) - uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat 	<ul style="list-style-type: none"> sledování pohybu těles s použitím digitální techniky a počítačového softwaru - měření a výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu s použitím digitálních měřicích přístrojů a počítačového softwaru - řízení vlastního experimentu podle digitalizovaného návodu - využití tabulkových procesorů při zpracování výsledků měření, práce s grafy znázorněnými počítačem - práce s počítačovou simulací v digitálních vzdělávacích zdrojích - výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu, graf závislosti dráhy na čase pro rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb, průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu - digitální plánovače tras, plánování cesty - práce s grafy znázorněnými počítačem, práce s počítačovou simulací - řešení skládání sil v počítačovém softwaru GeoGebra - prezentace videa demonstrujícího zvolený jev - vyhledávání a třídění dat ke zvolenému tématu, práce s počítačovou simulací (tlaková síla, tlak, jednotky tlaku a jejich převody, vliv síly na pohyb tělesa, otáčivé účinky sil, bezpečnost v dopravě, brzdná dráha) - výběr dat k doplnění žákovského portfolia
<p>8. a 9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvahou vysvětlí vztah mezi výkonem, prací a časem; uvede a komentuje příklady výkonů zvířat, lidí a strojů nalezené v otevřených zdrojích dat - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem při řešení úloh se vztahem k běžnému životu; k doplnění zadání a kontrole výsledků použije data z otevřených zdrojů - vysvětlí na úloze se vztahem k běžnému životu vztah mezi vykonanou prací a energií - uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat - uvede příklady různých forem energie, fyzikálních jevů a technických zařízení, ve kterých dochází k přeměně energie; vysvětlí, jak se v uvedených příkladech uplatňuje zákon zachování energie; k vyhledání příkladů a argumentaci využije otevřené zdroje dat - popíše a vysvětlí funkci hlavních částí soustavy výroby a přenosu elektrické energie, v otevřených zdrojích najde potřebná data - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických 	<ul style="list-style-type: none"> - vztah mezi výkonem, prací a časem; - vztah mezi vykonanou prací a energií; - vyhledání, třídění dle zvolených kritérií a kritické posouzení dat z otevřených zdrojů; - sestavení přehledové tabulky vybraných dat; - výběr dat k doplnění žákovského portfolia - energetická soustava, zdroje energie veřejné energetické soustavy (fyzikální princip, možnosti využití), výhody a nevýhody energetických zdrojů, obnovitelné zdroje energie, vliv na životní prostředí, vyhledání a třídění dat, tvorba tabulky požadovaných informací z otevřených zdrojů, výběr dat k doplnění žákovského portfolia, příprava a realizace

<p>zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí, v otevřených zdrojích k tomu najde potřebná data; svá zjištění porovná s ostatními žáky v diskuzi prostřednictvím videokonference</p> <ul style="list-style-type: none"> - uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat popíše na základě vlastního pozorování, případně pozorování videozáznamů a analýzy počítačových animací podstatu a vlastnosti zvuku; při zkoumání zvuků použije zdroj zvuků proměnné frekvence a intenzity, dle možností digitální; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu - určí ve svém okolí zdroje zvuku a jejich vlastnosti, pozoruje relativnost zvukových vjemů; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu - analyzuje kvalitativně příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku, při zkoumání zvuků použije dle možností digitální zdroj zvuků proměnné frekvence a intenzity; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí; svá řešení dokládá vlastním experimentem, přitom použije dle možností digitální zdroj zvuků proměnné frekvence a intenzity; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu - sestaví hlukovou mapu okolí školy pomocí vhodné aplikace ve smartphonu, k posouzení výsledku použije data z otevřených zdrojů, svá zjištění porovná s ostatními žáky v diskuzi prostřednictvím videokonference - uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat ukáže pomocí experimentu základní vlastnosti elektrického náboje a jeho účinky, k popisu podstaty jevů použije i modely a animace z otevřených zdrojů dat - sestaví správně jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu, k popisu podstaty jevů v obvodu použije modely a animace z otevřených zdrojů dat - popíše a pomocí experimentu předvede základní vlastnosti magnetů, k popisu podstaty jevů použije modely a animace - z otevřených zdrojů datověří existenci magnetického pole v daném místě pomocí kompasu, k popisu podstaty jevů použije modely a animace z otevřených zdrojů dat - uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat 	<p>tematicky zaměřené videokonference včetně jejího vyhodnocení</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdroje zvuku, šíření zvuku, vlastnosti zvuku, lidské vnímání zvuku, intenzita zvuku (kvalitativně), frekvence zvuku, rychlost zvuku, uplatnění v praxi, práce s digitálním zdrojem zvuku, práce s počítačovou simulací, hluková mapa, limity hlučnosti, předpisy na ochranu před škodlivým hlukem, vyhledání a třídění dat, tvorba tabulky požadovaných informací z otevřených zdrojů, výběr dat k doplnění žákovského portfolia, příprava a realizace tematicky zaměřené videokonference včetně jejího vyhodnocení - základní elektrické vlastnosti látek, elektrický náboj, vlastnosti elektricky nabitých těles, základní elektrický obvod, zdroj, spotřebič, komponenty jednoduchého elektrického obvodu, práce s počítačovou simulací - magnetické vlastnosti látek, feromagnetické látky, základní vlastnosti magnetů, princip kompasu, měření magnetického pole appletem ve smartphonu, kompas ve smartphonu, magnetické siločáry, práce s počítačovou simulací, výběr dat k doplnění žákovského portfolia
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu, k popisu podstaty jevů v obvodu použije modely a animace z otevřených zdrojů dat - rozliší stejnosměrný proud od střídavého; ve stejnosměrném obvodu změří digitálními měřicími přístroji elektrický proud a napětí na spotřebiči, určí elektrický odpor součástky nebo spotřebiče - využije digitální měřicí systém ke grafickému zobrazení stejnosměrného a střídavého napětí - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností; k popisu podstaty jevů v látkách použije modely, animace a příklady využití v praxi z otevřených zdrojů dat - rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo jen odráží; k popisu podstaty jevů a jejich využití použije modely, animace a data z otevřených zdrojů 	<p>složitější elektrické obvody, pravidla bezpečné práce s elektrickými spotřebiči, práce s počítačovou simulací, stejnosměrný proud, střídavý proud, symboly stejnosměrného a střídavého proudu, znázornění průběhu elektrického proudu digitálním měřicím zařízením (např. osciloskop, počítačový software), měření napětí a proudu digitálním univerzálním měřicím přístrojem, práce s počítačovou simulací, vodiče, polovodiče, izolanty a jejich vlastnosti, využití v praxi, vyhledání potřebných informací z otevřených zdrojů a jejich kritické posouzení</p> <ul style="list-style-type: none"> - světlo, zdroje světla, stín, odraz světla na rovinném rozhraní, zrcadla, vznik obrazu v zrcadle, grafické znázornění vzniku

<ul style="list-style-type: none"> - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh z praxe; svá řešení dokládá vlastním experimentem nebo jeho videozáznamem, zkušeností, grafickou konstrukcí, popřípadě modelováním pomocí počítačového softwaru - v otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy zrcadel - rozhodne na základě znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami; svá řešení dokládá vlastním experimentem nebo jeho videozáznamem, zkušeností, grafickou konstrukcí, popřípadě modelem pomocí počítačového softwaru - v otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy čoček - pomocí experimentu rozliší spojku od rozptylky, pokusně najde ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost, k popisu podstaty jevů nebo použité metody a kontrole výsledků použije modely a animace z otevřených zdrojů dat - uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat 	<p>obrazu (náčrtem, použitím modelu zrcadla nebo použitím počítačového softwaru), rovinné a kulové zrcadlo (jen kvalitativně), využití zrcadel v praxi, práce s počítačovou simulací, vyhledání potřebných dat v otevřených zdrojích, vznik lomu světla na rovinném rozhraní, lom ke kolmici a od kolmice (jen kvalitativně), rychlost světla ve vakuu a v látkovém prostředí, grafické znázornění vzniku lomu světla (náčrtem, použitím modelu optického rozhraní nebo použitím počítačového softwaru), čočky (jen kvalitativně), využití čoček v praxi, práce s počítačovou simulací, práce s videozáznamem experimentu, vyhledání potřebných dat v otevřených zdrojích výběr dat k doplnění žákovského portfolia</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními, k doložení pravidel použije data z otevřených zdrojů - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívkou s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní, v otevřených zdrojích dat vyhledá animace jevů a jejich praktické aplikace - popíše a vysvětlí hlavní složky soustavy výroby a přenosu elektrické energie, v otevřených zdrojích najde potřebné údaje - uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů - vysvětlí (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a pohyb měsíců planet kolem planet, svůj výklad podloží animací pohybu planet a měsíců ve Sluneční soustavě vybranou z otevřených zdrojů, výklad případně doplní výběrem dat o pohybu planet získaných z otevřených zdrojů - uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat 	<p>pravidla bezpečného používání elektrických spotřebičů a jejich zdůvodnění, vyhledání potřebných informací z otevřených zdrojů a jejich hodnocení, magnetické pole v okolí vodiče s proudem (kvalitativně), vzájemné působení magnetu a vodiče s proudem a jeho využití v praxi, elektromagnetická indukce a její využití v praxi, výroba a přenos elektrické energie, elektromotory (zjednodušený model), popis fyzikálních jevů a jejich aplikací pomocí počítačové simulace, výběr dat k doplnění žákovského portfolia</p> <p>Sluneční soustava, pohyby planet a měsíců, působení pohybu Měsíce na život na Zemi, hvězdy, souhvězdí, pohyb hvězd a planet na obloze Země, rozdíl mezi hvězdou a planetou, práce s počítačovou simulací, sběr, třídění a analýza dat z otevřených zdrojů, výběr dat k doplnění žákovského portfolia</p>

5.6.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika

Ročník: 6.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- rozlišuje mezi pojmy "látka" a "těleso" uvede jejich konkrétní příklady	- látky a tělesa	pozorování	Ch - vlastnosti látek
- uvede společné a rozdílné vlastnosti látek a těles	- skupenství pevné, kapalné a plynné		Př - uspořádání v přírodě
- experimentálně dokáže, že částice látek jsou v neustálém neuspořádaném pohybu	- difuze, Brownův pohyb		
- objasní některé vlastnosti látek	- částicová stavba látek	zhotovení modelů a práce s nimi	Ch - struktura látek
- popíše, z čeho se skládá atom	- model atomu		
- správně používá pojmy atom a iont	- náboje elementárních částic, elektrování		
- ukáže pomocí experimentu základní vlastnosti elektrického náboje, k popisu jevu použije i modely a animace z otevřených zdrojů dat			
- sestaví nebo nakreslí jednoduchý model molekuly a rozliší, jedná-li se o prvek nebo sloučeninu	- molekuly, prvky, sloučeniny		
- vysvětlí rozdíl mezi neměřitelnou vlastností a fyzikální veličinou, zapíše správně hodnotu veličiny	- porovnávání a měření - označení a jednotky fyzikálních veličin - násobky a díly	práce s laborat. měřidly, práce v terénu, domácí příprava, využití PC pro procvičování převodů, laboratorní úlohy	rozvoj schopností poznávání (OSV)
- osvojí si značení a s porozuměním používá a převádí běžné jednotky délky, objemu a hmotnosti	- označení a jednotky délky, hmotnosti a objemu		M - desetinná čísla mezinár. soustava SI (EGS)
- vhodně zvoleným měřidlem určí délku, správně zapíše výsledek	- délková měřidla, měření délky, přesnost		Pč - měření při výrobě získávání a použití praktických dovedností (OSV)
- vhodně zvoleným měřidlem určí objem kapaliny i pevného tělesa	- měření objemu tělesa		
- správně používá váhy k určení hmotnosti tělesa, uvádí výsledek ve vhodné jednotce	- rovnoramenné, digitální váhy		
- předpoví změnu délky/objemu při změně teploty a praktické důsledky	- teplota, teplotní roztažnost, bimetal	provádění experimentů, laboratorní úlohy	Pč - technické konstruování
- využije znalosti o teplotní roztažnosti pro měření teploty	- teploměry		
- orientuje se v grafickém vyjádření závislosti teploty na čase	- termograf, měření teploty v průběhu času		M - práce s grafem
- uvede pravidelně se opakující děje, které jsou nebo byly využívány k měření času	- čas		Z - astronomie
- určí čas, změří časový úsek	- měření času		
- vyjádří v jednoduchých případech čas v různých jednotkách	- jednotky času		Tv - měření času
- používá jednotky a označení hustoty, pracuje s tabulkami, používá hustoměr	- hustota	práce s tabulkami, krátkodobé projekty s cílem hledání souvislostí mezi hustotou a hmotností.	Pč - vlastnosti tech. mat.
- chápe souvislost mezi hustotou a hmotností jednotkového objemu	- rozbor jednotky kg/m^3		M - řešení početních úloh
- řeší jednoduché příklady na základě porozumění vztahu mezi hustotou, hmotností a objemem	- výpočet hustoty a hmotnosti		
- rozpozná účinky síly působící na těleso	- síla	konstrukční činnost (jednoduchý siloměr), laboratorní úlohy	Z - vesmír přírodní zákony (EV)
- porovná velikost sil podle prodloužení pružiny, změří velikost působící síly	- siloměr, jednotky síly		
- používá vztah mezi hmotností a gravitační silou, dokáže popsat sílu o velikosti 1 N	- gravitační síla a gravitační pole		

Fyzika, 6. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa – délku, hmotnost, čas - rozlišuje mezi pojmy látka a těleso - určí skupenství látky při pokojové teplotě - uvede základní vlastností látek podle skupenství - používá s porozuměním pojmy částice, atom, molekula - zná označení a základní jednotky délky, hmotnosti a času - provádí jednoduché převody jednotek - používá měřidla délky, objemu a času	tělesa, látky, skupenství vlastnosti látek a těles částicová stavba látek (základní) délka, hmotnost, čas – označení, měření, převody jednotek	reálná tělesa/látka či jejich modely experiment – vlastnosti látek interaktivní prezentace výklad, samostatná a skupinová práce PC programy na procvičování převodů jednotek	Př – svět je hmotný, struktura látek M – násobení a dělení 10, 100, 1000, číselné řady Z – časová pásma Inf – využití výukového SW OSV – osobnostní rozvoj EV – základní podmínky života

Ročník: 7.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- chápe pohyb jako relativní stav, závisející na vyhodnocení změny polohy k jiným tělesům	- klid a pohyb tělesa	práce v terénu (měření vlastní rychlosti),	
- rozhodne, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému na základě vlastního pozorování, jeho videozáznamu, simulace nebo grafického znázornění pohybu	- trajektorie, druhy pohybu, dráha a čas	- práce s digitálními zdroji, simulačním SW, videozáznam	M - řešení početních úloh
- využívá s porozuměním vztah mezi rychlostí, dráhou a časem - využije digitální plánovač tras, určí průměrnou rychlost při cestování dle elektronického jízdního řádu	- okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu - měření a výpočet pomocí digitálních přístrojů a SW	- tabulkový procesor	bezpečnost silničního provozu (OSV)
- orientuje se v grafu závislosti dráhy na čase, určí z něj základní informace o pohybu - využije pro tvorbu grafu vhodný program	- graf závislosti dráhy na čase pro rovnoměrný pohyb - PC a online aplikace, tabulkový procesor		M - práce s grafem
- rozliší základní druhy sil	- gravitační, elektrická, magnetická, mechanická síla	praktická pozorování, samostatná práce	
- používá pojmy velikost, směr a působíště síly	- určení síly	- grafický nebo geometrický SW	
- znázorní sílu ve vhodně zvoleném měřítku - získá graficky i početně výslednici dvou sil, působících na těleso (ve stejném i opačném směru), využije vhodný grafický SW	- znázornění sil - skládání sil, výslednice - skládání v PC SW		M - skládání úseček
- určí experimentálně polohu těžiště	- těžiště	zhotovení jednoduchých pomůcek pro demonstraci významu těžiště	Př – stavba těla Tv - skok vysoký, rovnováha
- posoudí stabilitu tělesa a polohu těžiště na základě rozložení hmoty v tělese	- těžiště a stabilita tělesa		
- objasní existenci tření a dalších odporových sil a jejich praktické důsledky	- třecí síla, valivý odpor, odpor prostředí	samostatná pozorování,	

Ročník: 7.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- ověří, na čem závisí či nezávisí velikost třecí síly - změří třecí sílu	- materiál a drsnost třecích ploch, tlaková síla x obsah ploch	laboratorní úlohy	
- navrhne, jak zmenšit nebo zvětšit třecí sílu	- praktické důsledky tření		
- charakterizuje tlak jako účinek síly, která působící na určitou plochu - používá s porozuměním vztah mezi tlakovou silou a obsahem plochy, na niž působí, pro určení tlaku	- deformační účinky síly, tlaková síla - tlak	sběr informací z technické praxe o významu zvyšování nebo snižování velikosti tlaku	
- navrhne v konkrétních situacích možnosti pro dosažení většího nebo menšího tlaku	- tlak v praxi, smysl jeho zvětšení/zmenšení		
- využívá poznatků plynoucích z Pascalova zákona pro objasnění činnosti hydraulických zařízení	- Pascalův zákon, přenos tlaku v kapalině	samostatná pozorování, laboratorní úlohy, práce s informačními zdroji	Z - hydrosféra
- vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a používá vztah pro jeho výpočet - objasní vznik vztlakové síly, určí její velikost	- hydrostatická tlaková síla, hydrostatický tlak - Archimédův zákon, vztlaková síla		
- vysvětlí vznik atmosférického tlaku a porovná jeho velikost v závislosti na nadmořské výšce	atmosférický tlak	experimenty zabývající se tlakem, práce s informačními zdroji	Z - atmosféra
- používá s porozuměním pojmy podtlak a přetlak v souvislosti s plynem v uzavřené nádobě, uvede praktické důsledky jejich existence v konkrétní situaci	tlak plynu v uzavřené nádobě		
- změří atmosférický tlak i tlak v uzavřené nádobě	měření tlaku		Pč - pneumatika

Fyzika, 7. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu - rozlišuje, kdy je těleso v klidu a kdy v pohybu - uvědomí si důležitost vzájemnosti při vyjádření vztahů - používá pojmy související s časem, dráhou a rychlostí	klid a pohyb tělesa vztažné soustavy označení, jednotky a měřidla času, dráhy, rychlosti	výklad, experiment, využití vlastních zkušeností, rozbor reálných situací, práce s měřidly	Pč – měření délky, orýsování M – početní operace při převodech jednotek OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita
F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů - rozlišuje druhy pohybu podle změny rychlosti, trajektorie, polohy - kvantifikuje rychlost jako vztah dráha za čas - používá jednotky rychlosti, převádí je za pomoci kalkulačky - vyřeší příklad na rychlost rovnoměrného pohybu	pohyb rovnoměrný×nerovnoměrný přímocharý×křivočarý posuvný×otáčivý výpočet rychlosti, jednotky m/s×km/h	skupinová a frontální práce výklad ukázky a rozbor konkrétních situací použití kalkulačky a PC	M – poč. operace při převodech jednotek a výpočtech rychlosti Z, Př – pohyby v přírodě a vesmíru
F-9-2-04p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla - uvede označení, jednotku a měřidlo síly - pozná působení síly podle pohybových/deformačních účinků	jednotky síly, siloměr, účinky síly	experiment, využití vlastní zkušenosti, fyzikální pomůcky	Pč – využití kovů – pružina, využití deformace při práci s materiály M – poč. operace při převodech jednotek
F-9-2-03p – rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	zrychlení, zpomalení, změna směru, uvedení do pohybu×klidu	experiment, rozbor reálných situací	Tv – cvičení na náradí, míčové hry
F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných kapalinách pro řešení jednoduchých praktických problémů - vypočítá velikost gravitační síly - popíše vztah mezi velikostí tlaku v kapalinách a jejich hloubkou a hustotou	gravitační síla (kvantitativně) tlak, jednotky, tlak v kapalinách v uzavřené i otevřené nádobě	fyzikální pomůcky, experiment, demonstrace reálných situací, pracovní listy	Př, Z – vliv tlaku v kapalinách na přírodní děje a organizmy Pč – hydraulický lis, zvedák, brzdy EV – ekosystémy, základní podmínky života

Ročník: 8.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- rozhodne v konkrétní situaci, zda se koná práce	- mechanická práce	práce s informačními zdroji	
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem vykonanou prací a potřebným časem	- výkon, práce čas	(význam znalostí z oblasti práce a energie v průmyslu a dopravě),	
- uvede a komentuje příklady výkonů nalezené v otevřených zdrojích dat	- vyhledávání a třídění informací dle zvolených kritérií	laboratorní úlohy, krátkodobý projekt zaměřený na pozorování změn energie	
- porovná velikost pohybové energie těles na základě znalosti jejich hmotnosti a rychlosti	- tabulkový procesor		
- sestaví vhodnou přehledovou tabulku	- pohybová a polohová energie		
- objasní souvislost mezi vnitřní energií a změnou teploty tělesa, zařadí teplo mezi druhy energie	- vnitřní energie a uspořádání částic, teplo	práce s informačními zdroji	Ch - tepl. zabar. ch. reak.
- vysvětlí praktické jevy, založené na tepelných výměnách	- vedení, proudění, záření	laboratorní úlohy	tepelné izolace (EV)
- uvede konkrétní příklady jednotlivých změn skupenství	- tání, tuhnutí, vypařování, kondenzace, sublimace, desublimace		
- popíše rozdíl v tání krystalických a amorfních látek			
- uvede souvislost mezi nasycením a kapalněním par; na základě této souvislosti uvede některé praktické důsledky	- základní meteorologické děje		Př - počasí
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí		práce s informačními zdroji	znečišťování životního prostředí (EV)
- používá s porozuměním základní pojmy elektrostatiky	- struktura atomu, ion, anion, kation	práce s informačními zdroji	
- uvede, které náboje se budou přitahovat, které odpuzovat	- elektrické pole, elektrická síla,	laboratorní úlohy	
- prakticky dokáže, zda v okolí určitého tělesa působí elektrické pole, kvalitativně posoudí jejich velikost	- chování vodiče a izolantu v elektrickém poli, elektroskop	práce s informačními zdroji	
- rozpozná, že obvodem prochází elektrický proud podle jeho účinků; uvede, za jakých podmínek proud prochází	- jednoduchý el. obvod, účinky elektrického proudu	laboratorní úlohy	
- pomocí jednoduchého obvodu ověří vodivost látek	- vodič, izolant, polovodič	práce s informačními zdroji	
- porozumí nebezpečí vzniku zkratu, navrhne ochranu před ním, dodržuje i ostatní bezpečnostní pravidla pro práci s el. spotřebiči	- pojistka, bezpečnost práce na přístrojích pod napětím	práce s informačními zdroji	
- charakterizuje fyzikální podstatu elektrického proudu	- elektrický proud	práce s informačními zdroji	
- objasní existenci elektrického proudu na základě rozdílu nábojů	- napětí a jeho zdroje	práce s informačními zdroji	
- změří el. proud a napětí	- zapojení voltmetru a ampérmetru	práce s informačními zdroji	
- dokáže uvést faktory, na kterých závisí vodivost vodiče	- elektrický odpor, jeho závislost na vlastnostech vodiče	práce s informačními zdroji	
- navrhne a sestaví jednoduchý i rozvětvený elektrický obvod, správně použije názvy pro zapojení spotřebičů	- sériové a paralelní zapojení	práce s informačními zdroji	

Ročník: 8.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech	- vedení el. proudu v kapalinách a plynech	krátkodobý projekt zaměřený na spotřebu el. energie v domácnosti	úsporné nakládání s el. energií (EV, EGS)
- prakticky využívá souvislost mezi příkonem spotřebiče a elektrickou prací	- práce a výkon el. proudu, příkon, elektroměr - spotřeba a cena el. energie		

Fyzika, 8. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
F-9-4-02p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) - uvede, že práce se koná při působení síly po dané dráze - chápe souvislost mezi rychlostí vykonané práce a výkonem	práce a výkon (kvalitativně) označení a jednotky práce a výkonu	výklad, příklady reálných situací	PČ – práce a výkon strojů D – nahrazení lidské a zvířecí práce stroji
F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - uvádí známé zdroje energie, využívané člověkem - porovná silné a slabé stránky běžně využívaných zdrojů energie	fosilní paliva, přírodní síly jako zdroj energie, udržitelnost zdrojů	videa – dokumenty praktické ukázky	Př, Z – využití přírodních energií EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod - vysvětlí princip jednoduchého elektrického obvodu - pojmenuje základní obvodové prvky a pozná jejich označení - sestavuje elektrický obvod a kvalifikuje jeho funkčnost*nefunkčnost	základní elektrické spotřebiče a pasivní obvodové prvky schematické značky obvodových součástí, elektrický obvod	demonstrační i frontální práce při realizaci elektrických obvodů	PČ – elektrické spotřebiče
F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu	článek*baterie, zásuvka, transformátorový adaptér	práce s reálnými zdroji pracovní listy	Ch – využití kovů a chemických dějů EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla	vodič a izolant, bezpečnost práce s elektrickými zařízeními magnetické vlastnosti látek pasivní a aktivní zdroje světla	heuristika, sestavování elektrických obvodů, práce s magnetem	PČ – elektrické spotřebiče EV – základní podmínky života

Ročník: 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- popíše chování magnetu a feromagnetických látek, pozná magnetickou sílu - uvede příklady využití magnetické síly	- druhy magnetů, magnetické pole	samostatná pozorování, konstrukce jednoduchých pomůcek, práce s informačními zdroji, krátkodobý projekt zaměřený na problematiku získávání elektrické energie	Z - kompas, světové strany
- popíše magnet, pokusně určí druh pólů, graficky znázorní indukční čáry	- magnetické póly		
- předvede a vysvětlí rozdíl mezi magneticky měkkým a magneticky tvrdým materiálem	- magnetizace látky		
- vysvětlí princip činnosti a správně použije kompas	- mag. pole Země, konstrukce jednoduchého kompasu		
- seznámí se s magnetickými účinky proudu, použije elektromagnet	- cívka s jádrem		
- porovná vlastnosti mag. pole trvalého magnetu a elektromagnetu	- cívka a její mag. pole, jádro - závislost elmag. pole na různých faktorech		
- uvede příklady, kdy je vhodné použít elektromagnet	- zvonek, jistič, jeřáb, relé		
- uvede potřebné pomůcky pro demonstraci elektromagnetické indukce - ověří, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce, objasní, proč proud mění velikost a směr - rozliší stejnosměrný proud od střídavého - uvede příklady využití elektromagnetické indukce - rozliší základní zdroje zvuku	- elektromagnetická indukce - průběh st a ss proudu, sinusoida, perioda, frekvence, amplituda, ef. hodnota - dynamo, alternátor, transformátor - zvukový rozruch, zdroje zvuku	experiment, praktické ukázky	problematika získávání energie (EV, EGS) M - grafické závislosti fcí
- objasní nutnost látkového prostředí pro šíření zvuku - dokáže vysvětlit odraz zvuku a s ním související jevy - ozvěna a dozvuk - porovná výšku dvou tónů na základě znalosti jejich kmitočtu, předvede na příkladu struny, jak výška tónu závisí na vlastnostech zdroje - posoudí vliv nadměrně hlasitého zvuku na zdraví a životní prostředí, navrhne, jak tento nepříznivý vliv omezovat - zařadí světlo jako viditelné elmag. vlnění	- šíření a rychlost zvuku, mechanické vlnění - odraz zvuku - tón, výška tónu - ochrana před nadměrně hlasitým zvukem - světlo, rychlost, spektrum		
- rozlišuje zdroje světla od těles, která pouze světlo odráží - pozná, že světlo se šíří přímočaře, na základě tohoto poznatku objasní vznik stínu - dokáže zákon odrazu světla na rozhraní dvou opt. prostředí, tento poznatek použije pro konstrukci obrazu v rovinném zrcadle - ověří chod paprsků význačných směrů u dutého a vypuklého zrcadla - experimentálně určí rozdíl v zobrazení dutým a vypuklým zrcadlem, provede ověření pomocí geometrické konstrukce - zjistí, co platí pro průchod paprsku z jednoho optického prostředí do druhého	- zdroje světla - šíření světla - odraz světla - kulová zrcadla - geometrická konstrukce obrazu - lom světla	samostatná pozorování, laboratorní úlohy, praktické aplikace, konstrukční činnosti, práce v terénu	Z - zatmění M - geometrické konstr.

Ročník: 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- rozliší na základě tvaru i chování světla při průchodu spojkou a rozptylkou	- čočky		
- ověří chod paprsků význačných směrů u spojkou a rozptylky	- průchod paprsku čočkou		
- experimentálně určí rozdíl v zobrazení spojkou a rozptylkou, provede ověření pomocí geometrické konstrukce	- geometrická konstrukce obrazu		M - geometrické konstr.
- objasní funkci jednoduchých optických zařízení a uvede jejich použití v běžném životě	- lupa, dalekohled, mikroskop, oko		
- provede rozklad světla optickým hranolem a objasní vznik duhy	- rozklad světla		
- popíše Sluneční soustavu	- Sluneční soustava	práce s informačními zdroji,	Z - postavení Země ve vesmíru, vesmírná tělesa
- objasní pomocí poznatků o gravitační síle pohyby vesmírných těles	- oběhy planet a měsíců, příliv, odliv		
- odliší základní tělesa Sluneční soustavy na základě jejich vlastností	- planety, planetky, měsíce, asteroidy, komety, hvězdy		
- objasní na základě dřívějších poznatků některé úkazy	- střídání dne a noci, ročních období, měsíční fáze, zatmění		
- má základní informace o dějích na Slunci	- složení, teploty, termionukleární reakce, jevy na slunečním povrchu		

Fyzika, 9. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz - popíše příčinu vzniku zvuku - uvádí typické zdroje zvuku podle tvaru - rozpoznává u hudebních nástrojů příčinu vzniku zvuku - vysvětlí nutnost částicového prostředí k šíření zvuku - vysvětlí odraz zvuku na základě podobnosti s jinými mechanickými vlněními	zdroje zvuku, základní principy vzniku tónu u hudebních nástrojů, ozvěna, dozvuk, šíření zvukové vlny prostředím	výklad, experiment, ukázky základních zdrojů zvuku i komplexních (hudební nástroje)	Hv – funkce hudebních nástrojů, dozvuk, akustika prostředí Pč – výroba jednoduchých zdrojů zvuku Př, Z – seismické jevy, dynamika kapalin
F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka - umí se chránit před nadměrným hlukem - rozpoznává situace, při kterých vzniká nadměrný hluk - vyhodnotí situaci, zda lze nadměrnému hluku předejít, jak před ním ochránit okolí	ochrana, technické a mechanické pomůcky pro ochranu před nadměrným hlukem	využití reálných ochranných pomůcek, tabulky bezpečnostních předpisů, pracovní listy	Pč – ochr. pom., bezpečnost práce Př – sluch, echolokace EV – lidské aktivity a problémy život. prostředí
F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla - určí pomocí jednoduchého experimentu, zda jde o vodič nebo izolant elektrického proudu	vodič a izolant, bezpečnost práce s elektrickými zařízeními magnetické vlastnosti látek pasivní a aktivní zdroje světla bezpečnost práce práce se zdroji světla trvalé×dočasné magnety umělé×přírodní magnety	samostatná, skupinová a demonstrační práce s elektrickými obvody, magnety pracovní listy příklady z praxe	Pč – elektrické spotřebiče EV – základní podmínky života Z – hvězdy, kompas, sv. strany

Fyzika, 9. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
- vhodně zachází s elektrickými zařízeními z hlediska své bezpečnosti i bezpečné funkčnosti zařízení - pozná magnet na základě jeho vlastností, uvede možnosti jeho využití - uvede běžné přírodní i umělé zdroje světla			Př – bioluminiscence, minerály s magnetickými vlastnostmi
F-9-6-07p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití - popíše, jakým způsobem se světlo šíří ve stejnorodém prostředí - uvede, za jakých okolností dojde k lomu světla - rozliší mechanicky i opticky spojku a rozptylku - uvede příklady využití čoček	šíření světla opticky stejnorodé×hustší×řidší prostředí lom světla čočky	demonstrační a frontální experiment, interaktivní IT technika	Př – zrak, mikroskop, lupa Z – dalekohled, buzola
F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země - zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci - osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru	vesmírná tělesa Sluneční soustavy postavení jednotlivých planet a dalších těles Sluneční soustavy	mapy, videa výklad, mapy, videa, pracovní listy	Z, Př – vesmír a vesmírná tělesa, příliv, odliv, střídání dne a noci, ročních období

5.6.2. Chemie

5.6.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Výstupy předmětu chemie vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Chemie oblasti Člověk a příroda. Je vyučován jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Výuka probíhá především v běžné učebně. Probíraná témata úzce souvisí zejména s předměty fyzika a přírodopis.

Charakteristika vzdělávání v předmětu chemie

- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí
- rozvíjí schopnost pozorovat, vnímat a vyhodnocovat konkrétní situace (v rámci předmětu zejména chemické a fyzikální děje)
- směřuje k rozvíjení zájmu o problematiku chemie v lidském životě
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí získávat a upevňovat dovednosti, jak pracovat podle pravidel bezpečné práce a schopnosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce

- nácviky laboratorních metod a postupů
- žákovské a demonstrační experimenty, dle možností s využitím pracovních listů
- domácí příprava formou jednoduchých pozorování a příprava teoretická
- řešení praktických příkladů
- využívání různých zdrojů informací, práce s počítačem
- spolupráce ve skupinách

Začlenění průřezových témat

Výchova demokratického občana (VDO):

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- rozvíjení dovedností a schopností
- zodpovědnost za ochranu zdraví svého i ostatních

Environmentální výchova (EV):

- spoluzodpovědnost za stav životního prostředí, souvislost mezi oborem chemie a životním prostředím
- souvislost chemie a zemědělství

Mediální výchova (MV):

- komunikace a kooperace, kritické čtení

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- globální problematika chemické výroby, odpadů, recyklace

Multikulturní výchova (MKV):

- vzájemné respektování

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- je veden k uvědomění si souvislosti mezi pozorovanými skutečnostmi a chemickými poznatky
- seznamuje se s používanou symbolikou a termíny
- hledá souvislosti a propojuje dovednosti potřebné pro získávání nových vědomostí

Učitel

- vytváří situace, umožňující žákovi vidět danou problematiku v širších souvislostech
- zadává úlohy, které nejsou uzavřené, ale navazují na známá fakta nebo předcházejí novým

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- řeší problémové situace související s učivem chemie, volí vhodné způsoby řešení
- má možnost obhájit svůj postup; i takový který nevedl ke správnému cíli
- spojuje informace a dovednosti, na základě toho dokáže vyloučit chybné řešení

Učitel

- předkládá úlohy, vyžadující analytický přístup
- respektuje žákův postup, pokud byla dodržena věcná a bezpečnostní pravidla, v souvislosti s tím upozorňuje na nedostatky
- vede žáka při obtížnějších problémech

Kompetence komunikativní:

Žák

- při prezentaci svých prací, výsledků a komunikaci je veden k používání správné symboliky a terminologie
- je na základě svých znalostí schopen argumentovat, obhajovat, vysvětlovat, diskutovat
- zpracovává samostatně referáty apod.
- komunikuje a spolupracuje s ostatními žáky a učitelem v ústní i písemné podobě srozumitelně a věcně

Učitel

- seznámí žáky se správnou symbolikou a terminologií a sám ji důsledně dodržuje
- umožňuje žákům vyslovení a obhájení vlastního názoru
- stanoví pravidla pro zpracování písemných dokumentací

Kompetence sociální a personální:

Žák

- žáci na zadaných úkolech spolupracují, přijímají určité role, diskutují
- v rámci skupiny se žák učí respektovat názory jiných

Učitel

- vytváří podmínky pro skupinovou práci
- učí žáky přijímat a dodržovat určité role
- dbá na spravedlivé rozdělení činností a rolí ve skupinách

Kompetence občanské:

Žák

- je veden k dodržování pravidel pro práci s chemickými látkami a laboratorního řádu
- chová se ohleduplně k jiným, dokáže poskytnout potřebnou pomoc
- učí se chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí

Učitel

- učí žáky respektovat stanovené dohody a pravidla, vysvětluje jejich smysl

Kompetence pracovní:**Žák**

- vhodně vybírá a bezpečně používá potřebné pomůcky a nástroje s ohledem na ekologii a ochranu svého zdraví i zdraví ostatních
- dokáže vyhodnotit výsledek práce na základě správnosti řešení, a podle toho k němu přistupovat a volit další činnost

Učitel

- seznámí žáky s laboratorním řádem
- zajistí podmínky splňující požadavky na bezpečnost a hygienu práce
- předkládá žákům pouze funkční a nepoškozené pomůcky, neumožňuje žákům pracovat s nebezpečnými látkami
- při práci s chemikáliemi jde osobním příkladem v jejich bezpečném používání
- objektivně a motivačně hodnotí a porovnává výsledky práce

Kompetence digitální:**Žák**

- pracuje kriticky s informacemi, efektivně komunikuje a spolupracuje v digitálním prostředí
- tvoří, upravuje a sdílí digitální obsah v různých formátech
- dbá na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním při komunikaci v digitálním prostředí
- bezpečně se chová na internetu, uplatňuje právní a etické normy při užívání převzatých zdrojů

Učitel

- vede žáky ke kritickému přístupu k získaným informacím a k efektivní komunikaci v digitálním prostředí
- umožňuje žákovi práci s digitálním obsahem
- seznamuje žáky s principy bezpečného chování na internetu
- jde příkladem v oblasti dodržování autorských práv

Pro rozvoj digitálních kompetencí byly do předmětu chemie zařazeny následující výstupy. Ty budou zařazovány průřezově dle potřeby v jednotlivých ročnících.

očekávaný výstup	učivo
<p>8. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - plánuje, sestavuje a provádí chemický experiment s pomocí příslušných nástrojů a účelně zvolených digitálních technologií - pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů - shromažďuje údaje naměřené z realizovaného experimentu či sledovaného videoexperimentu, analyzuje a vyhodnocuje je i s pomocí digitálních technologií, výsledky interpretuje - zapisuje vzorce a názvy jednoduchých anorganických sloučenin a rovnice chemických reakcí v grafickém programu či aplikaci - hodnotí využití a význam vody pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje - hodnotí využití a význam vzduchu pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek; možnosti využití digitálních měřicích přístrojů při zjišťování vlastností látek, zaznamenání, vyhodnocení a interpretace naměřených dat - názvy a vzorce jednoduchých halogenidů, oxidů, sulfidů, kyselin, hydroxidů a solí; využití grafického programu či aplikace - chemické reakce – chemické rovnice, využití digitálních technologií při zápisu chemických reakcí a při chemických výpočtech - kyselost, neutralita a zásaditost vodných roztoků, použití indikátorů při rozlišení roztoků, orientace na stupnici pH; zaznamenání, vyhodnocení a interpretace experimentem získaných dat - vztahy vlastností vody a života, způsoby ochrany čistoty vody; práce s relevantními informačními zdroji, včetně zdrojů digitálních, při sběru dat; využití digitálních technologií při zpracování a vyhodnocování dat; tvorba rešerší včetně grafických a obrazových ilustrací; tvorba prezentace na dané téma - význam ovzduší pro život na Zemi, klimatické změny, vznik a dopad ozonové díry; práce s relevantními informačními

	zdroji, včetně zdrojů digitálních, při sběru dat; využití digitálních technologií při zpracování a vyhodnocování dat; tvorba rešerší včetně grafických a obrazových ilustrací; tvorba prezentace na dané téma
- diskutuje dostupnost a význam přírodních a nerostných surovin pro společnost a dopady jejich využívání na životní prostředí (např. globální problém nedostatku pitné vody a úbytku energetických nerostných surovin, zejména ropy, zemního plynu a uhlí, vliv těžby nerostných surovin na životní prostředí, alternativní zdroje získávání energie) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních	- příklady těžby nerostných surovin na území ČR, jejich dostupnost, možnosti využití dálkového průzkumu Země (DPZ) – využití leteckých snímků pro hodnocení vlivu těžby na životní prostředí
9. ročník	
- plánuje, sestavuje a provádí chemický experiment s pomocí příslušných nástrojů a účelně zvolených digitálních technologií - pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů - shromažďuje údaje naměřené z realizovaného experimentu či sledovaného videoexperimentu, analyzuje a vyhodnocuje je i s pomocí digitálních technologií, výsledky interpretuje - zapisuje vzorce a názvy jednoduchých organických sloučenin a rovnice chemických reakcí v grafickém programu či aplikaci	- názvy a vzorce jednoduchých uhlovodíků a derivátů uhlovodíků, zápis reakcí; využití grafického programu či aplikace - porovnání reaktivity uhlovodíků, práce s videoexperimenty; pozorování, zaznamenání, vyhodnocení a interpretace pozorovaných jevů
- posuzuje pozitivní a negativní vlivy chemických látek a jejich směsí, ze kterých jsou vyráběny předměty každodenní potřeby (využívaných v potravinářském průmyslu, prostředků běžně využívaných v domácnosti apod.) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních - posuzuje pozitivní a negativní přínos oboru chemie z hlediska rozvoje současné společnosti a kvality života v ní (např. přínos a nebezpečí zneužití léčiv, pesticidů, ropných produktů, obalů) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních - diskutuje dostupnost a význam přírodních a nerostných surovin pro společnost a dopady jejich využívání na životní prostředí (např. globální problém nedostatku pitné vody a úbytku energetických nerostných surovin, zejména ropy, zemního plynu a uhlí, vliv těžby nerostných surovin na životní prostředí, alternativní zdroje získávání energie) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních	- význam chemického průmyslu pro společnost; posouzení relevance a spolehlivosti informací a informačních zdrojů, včetně zdrojů digitálních, vzhledem k tématu a práce s nimi - význam chemických výrobků (léčiva, barviva, konzervační látky, čisticí prostředky apod.); posouzení relevance a spolehlivosti informací a informačních zdrojů, včetně zdrojů digitálních, vzhledem k tématu a práce s nimi - nebezpečí chemických výrob, chemických látek (znečištění životního prostředí, užívání návykových látek apod.); posouzení relevance a spolehlivosti informací a informačních zdrojů, včetně zdrojů digitálních, vzhledem k tématu a práce s nimi

5.6.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie

Ročník: 8.				
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
- uvede příklady chemického děje, odliší jej od fyzikálního	- vymezení chemie	laboratorní úlohy, pozorování a jednoduché experimenty	F - látky a tělesa, vlastnosti a skupenství látek, objem a hmotnost zodpovědnost za své zdraví, pomoc druhým (OSV)	
- rozliší tělesa a látky, pozná skupenství látek a jejich přeměny	- látky, tělesa a jejich vlastnosti			
- provede jednoduché experimenty vedoucí k odlišení vlastností látek, vede záznamy o výsledcích	- pozorování a pokus v chemii			
- chápe smysl a dodržuje pravidla bezpečnosti práce v chem. laboratoři, postupuje poučeně při první pomoci, zná tísňová telefonní čísla	- bezpečnost práce v chemické laboratoři, varovné symboly, H- a P- věty, piktogramy a jejich význam			
- rozlišuje mezi pojmy chemická látka, směs, stejnorodá a různorodá směs	- směsi a roztoky	analýza jednoduchých látek, samostatná příprava směsí, sestavení jednoduchých aparatur a jejich použití	Př - minerály, Pč - využití metody filtrace postupy při úniku nebezpečných látek do vody nebo ovzduší (EV)	
- uvede příklady konkrétních různorodých směsí na základě znalosti rozptylující a rozptýlených složek	- suspenze, emulze, pěna, dým, mlha			
- připraví roztok, přičemž správně rozlišuje základní pojmy - rozpouštědlo a rozpouštěná látka, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	- příprava a vlastnosti roztoků	práce s informačními zdroji	Př, Z - hydrosféra, význam vody pro život Př - dýchání organismů	
- připraví roztok o požadovaném složení na základě výpočtu hmotnostního zlomku	- hmotnostní zlomek			
- objasní princip vybraných metod oddělování složek, pojmenuje použité chemické pomůcky	- usazování, filtrace, destilace, sublimace, krystalizace			
- sestaví jednoduchou filtrační a destilační aparaturu a provede filtraci a destilaci	- filtrace a destilace			
- uvede příklady využívání oddělování složek ze směsí z běžného života	- praktické využití oddělování složek	samostatná pozorování, laboratorní úlohy, krátkodobý projekt zaměřený na téma čistota vody a ovzduší, samostatná práce na téma ochrana v případě požáru	F, Př, Z - atmosféra a její význam, F - tepelná výměna prouděním a vznik inverze význam vody a vzduchu pro život (EV) osobní a kolektivní zodpovědnost za stav ovzduší a vody (OSV)	
- vysvětlí význam vzduchu a jeho složek	- složení vzduchu			
- dokáže nezbytnost kyslíku pro hoření	- hoření jako chemický děj			
- vysvětlí princip hašení a jak se chovat v případě požáru a při první pomoci při popálení	- hašení ohně			
- orientuje se v problematice znečišťování vody a ovzduší, uvede příklady znečišťování a možnosti jejich omezování	- čistota vody a ovzduší, inverze, smog			
- experimentálně dokáže, že částice látek jsou v neustálém neuspořádaném pohybu	- difuze, Brownův pohyb			práce s informačními zdroji, příprava experimentů na difuzi pro žáky 6. ročníku,
- popíše, z čeho se skládá atom	- struktura atomu, valenční elektrony, protonové číslo			
- správně používá pojmy atom a iont	- anion, kation			

Ročník: 8.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- sestaví nebo nakreslí jednoduchý model molekuly a rozliší, jedná-li se o prvek nebo sloučeninu	- molekuly, prvky, sloučeniny, chemická vazba	práce s PSP, krátkodobý projekt zaměřený na téma historie poznání prvků, skupinové hry k procvičení znalosti značek prvků	vlastnosti látek Čj - zpracování referátu,
- přiřadí k vybraným prvkům jejich značky a naopak	- názvy a značky prvků		
- orientuje se v periodické soustavě prvků, vyhledá prvek podle protonového čísla a naopak, zná znění a význam periodického zákona	- periodická soustava chemických prvků		
- chápe význam uspořádání prvků v periodické soustavě, používá pojmy perioda a skupina			
- rozliší kovy a nekovy na základě společných vlastností kovů, uvede příklady vlastností a využití vybraných prvků	- vlastnosti některých kovů a nekovů		
- používá s porozuměním pojmy chemická reakce, výchozí látky a produkty	- chemický děj	demonstrační experimenty a práce pod přímým vedením vyučujícího,	Př - biokatalyzátory, F - základní veličiny a jejich jednotky, M - poměr
- provádí jednoduché chemické reakce s ohledem na bezpečnost práce, pojmenuje použité chemické pomůcky	- chemické reakce		
- zapíše jednoduché chemické reakce pomocí chemických rovnic, vyjádří slovy smysl zápisu chemické rovnice	- chemické rovnice		
- využívá zákon zachování hmotnosti při práci s chem. rovnicemi, opraví chybně vyčíslenou rovnici, vyčíslí rovnici	- zákon zachování hmotnosti		
- s porozuměním řeší úlohy s užitím veličin n, M, m, V, X založené na chemické reakci	- látkové množství a molární hmotnost		
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňující průběh chemických reakcí na posouzení jejich průběhu	- rychlost chemických reakcí, katalyzátory		
- uvede příklady dvouprvkových sloučenin	- oxidy, halogenidy, sulfidy		
- pracuje s oxidačními čísly atomů v dvouprvkových sloučeninách	- názvosloví oxidů, halogenidů a sulfidů	práce s informačními zdroji, krátkodobý projekt na téma dopad produkce konkrétních oxidů na životní prostředí samostatné práce laboratorní úlohy,	Př - minerály, Z - prům. výroba M - lineární rovnice problematika dopravy a průmyslu ve spojení s produkcí některých oxidů (EV, EGS)
- popíše vlastnosti a význam vybraných oxidů, halogenidů a sulfidů	- významné oxidy, halogenidy, sulfidy		
- popíše vliv vybraných oxidů na životní prostředí	- kyselá dešť, skleníkový efekt		
- rozliší kyselá a zásaditá roztoky pomocí indikátorů, změří pH univerzálním indikátorovým papírkem	- indikátory, stupnice pH		
- postupuje bezpečně při ředění kyselin (rozpuštění hydroxidů), popíše první pomoc při zasažení lidského těla	- práce s kyselinami a hydroxidy	krátkodobý projekt na téma problematika kys. dešťů, práce s informačními zdroji	Pč, Př - souvislost mezi růstem rostlin a pH půdy, Vz - první pomoc, F - ionty, M - lin. rovnice kyselá dešť (EV)
- popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin a hydroxidů	- významné kyseliny a hydroxidy		
- určí vzorce kyselin a hydroxidů z jejich názvu a naopak	- názvosloví hydroxidů a kyselin		
- posoudí vliv vybraných hydroxidů a kyselin na životní prostředí	- kyselá dešť, odpady		
- provede neutralizaci roztoků kyselin a hydroxidů, objasní vznik produktů	- podstata neutralizace		
		laboratorní úlohy, práce s informačními	Pč, Př - růst rostlin, hnojiva Pč - význam

Ročník: 8.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinou a hydroxidem, připraví jednoduchým postupem sůl	- využití neutralizace, další metody přípravy solí	zdroji	stavebních pojiv a keramiky, PŘ - minerály, M - lineární rovnice, Vz - první pomoc vliv průmyslových hnojiv na životní prostředí (EV)
- rozliší, které látky patří mezi soli	- soli		
- zapíše z názvů vybraných solí jejich vzorce a naopak	- názvosloví solí		
- uvede příklady uplatnění solí v praxi	- význam solí		
- uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí	- průmyslová hnojiva		
- popíše složení, vlastnosti a použití stavebních pojiv	- vápno, sádra, cement, keramika		

Chemie, 8. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek - bezpečně využívá své smysly k pozorování vlastností látek - rozlišuje mezi látkami na základě skupenství a vnějších vlastností - provádí jednoduché exper. a pozorování - pojmenuje a správně použije základní chemické sklo a nádobí	skupenství a základní vlastnosti látek, látky krystalické a amorfí, bezpečnost při provádění experimentů, chemické sklo a nádobí, lihový kahan první pomoc při popálení, poleptání, zasažení oděvu nebo okolí chemickou látkou	experiment, pracovní listy, výklad,	F, PČ, PŘ – vlastnosti a stavba látek, skupenství, zásady provádění exp. Vz – hygiena práce, první pomoc PČ – hygiena a údržba pracovních pomůcek
CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami - dbá na bezpečnost a ochranu zdraví při chemickém experimentu		práce s běžnými látkami, pozorování a experiment	
- rozpozná přeměny skupenství látek	látky, skupenství, teplo a teplota	pozorování, MFCHT	M, F – použití MFCHT
CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky - rozliší mezi směsí a chemickou látkou v jednoduchých případech - uvede možnosti oddělení složek ze směsi	směs, složka, čistá látka, filtrace, usazování	pozorování, praktický nácvik	PČ – mísení i oddělování složek potravin PŘ, Z – filtrace a sedimentace v přírodě EV – vztah člověka k prostředí
CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě - pojmenuje roztok - uvádí příklady roztoků z praxe - používá pojmy rozpouštědlo a rozpouštěná látka - kvalifikuje složení roztoku na základě poměru složek	roztok, složení roztoků, hmotnostní zlomek (kvalitativně)	experiment, pracovní listy	PŘ, Z – voda jako nejvýznamnější rozpouštědlo PČ – rozpouštění při přípravě pokrmů a nápojů, využití ředidel, rozpouštědel, odmašťovadel

Chemie, 8. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití - objasní pojmy destilovaná, měkká, tvrdá, minerální voda - uvede příklady využití vody s různým obsahem rozpuštěných minerálů	voda, její biologický, technický a chemický význam obsah minerálů úprava pitné vody	videa, pozorování dějů při vypařování, nácvik filtrace	Z, Př – koloběh vody v přírodě, význam povrchové i podzemní vody Pč – využití destilované vody EV – lidské aktivity a problémy živ. prostředí
CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky - pamatuje si značky vybraných prvků - uvede u vybraných prvků skupenství a základní mechanické, chemické a biologické vlastnosti - pojmenuje alespoň tři oxidy, halogenidy, sulfidy a zapíše jejich vzorec - u vybraných dvouprvkových slouč. a dále uvede skupenství a základní mechanické, chemické a biologické vlastnosti	vodík, kyslík, dusík, síra, uhlík, fluor, chlor, vzácné plyny,... oxidy, sulfidy, halogenidy značky, vzorce, vlastnosti	výklad, pozorování, experiment, příklady z vlastní praxe pracovní listy ukázky reálných látek	Př, Z, Pč – výskyt., význam a využití vybraných prvků, sloučenin EV - všechny oblasti
CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti - pamatuje si značky vybraných kovů - uvede u vybraných kovů základní vlastnosti a použití	železo, cín, zinek, měď, zlato, olovo	pozorování, výklad	Pč – využití a zprac. kovů Př – ekologická a biologická rizika těžkých kovů, stopové prvky v organismech
CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí	chemické reakce, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli vlastnosti a využití vybraných látek	výklad, pracovní listy, pozorování	F, Př – vlastnosti a význam běžných sloučenin
CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - porovná barevnou změnu indikátorového papírku se stupnicí a určí pH - rozliší mezi pojmy kyselý×zásaditý - vyjmenuje běžně známé kyseliny a zásady - uvede význam pH např. v zemědělství, lesnictví, chovu ryb	stupnice pH, indikátory, kyseliny a hydroxidy	experiment, pracovní listy, práce s látkami z běžné praxe	Př, Z – význam pH v zemědělství, průmyslu a ekosystémech EV - ekosystémy
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem - uvědomuje si protikladnost kyselých a zásaditých reakcí a využije ji v případě první pomoci	neutralizace první pomoc při zasažení kyselinou nebo hydroxidem	praktický nácvik	Vz, Pč, Př – první pomoc

Ročník: 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, uvede příklady fosilních a uměle vyráběných paliv	- paliva	samostatná pozorování, práce	F - tepelná energie, PŘ - vznik fosilních paliv, Z - naleziště fosilních paliv
- uvede význam dalšího zpracování fosilních paliv a jejich hlavní produkty	- karbonizace, frakční destilace ropy	s informačními zdroji, krátkodobý projekt zaměřený na téma zdroje energie a jejich ekologická problematika	Závislost průmyslu na nerost. bohatství jiných států (EGS) problematika dopravy ropy (EV)
- posoudí vliv různých paliv na životní prostředí	- ekologická zátěž při spalování různých paliv, katalyzátory		
- rozliší organické a anorganické látky	- uhlíkaté sloučeniny	práce s modely molekul, samostatná pozorování, laboratorní úlohy, krátkodobý projekt na téma halogenderiváty a ochrana ozónové vrstvy	PŘ - živá příroda, PČ - rozpouštědla, Vz - ochrana zdraví, první pomoc, znečištění přírody organickými rozpouštědly, problematika ochrany ozónové vrstvy (EV, EGS) zdravotní a společenská rizika spojená s užíváním alk. nápojů (OSV) zákony související s výrobou a distribucí ethanolu (VDO)
- pracuje se strukturními vzorci a racionálními vzorci	- běžné zápisy vzorců organických látek		
- na základě struktury rozliší nejjednodušší uhlovodíky, u nejvýznamnějších uvede výskyt, vlastnosti a význam (metan, etan, propan, butan, eten, etin, benzen, naftalen)	- druhy vazeb v uhlovodících; alkany, alkeny, alkyny, areny		
- zná pravidla bezpečnosti práce s organickými rozpouštědly			
- rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků, uhlovodíkový zbytek, charakteristická skupina	- deriváty uhlovodíků		
- uvede rizika plynoucí z používání freonů	- halogenderiváty uhlovodíků		
- rozliší základní kyslíkaté deriváty uhlovodíků, u vybraných uvede vzorec, vlastnosti a význam, případně vznik	- alkoholy, fenoly, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny, aminokyseliny		
- chápe význam fotosyntézy	- fotosyntéza	práce s informačními zdroji, samostatná pozorování, laboratorní úlohy	PŘ - fotosyntéza, látková výměna, metabolismus Vz, PČ - zdravá výživa
- rozlišuje jednotlivé druhy sacharidů podle složitosti molekul	- sacharidy		
- rozlišuje druhy tuků podle původu, zná příklady z praxe	- tuky		
- uvede význam bílkovin pro organismy	- bílkoviny		
- prokáže vliv škodlivých faktorů na bílkoviny			
- popíše vznik a význam vybraných sacharidů, tuků a bílkovin, jejich zdroje pro lidský organismus			
- vyhledá a zpracuje informace o vitamínech a zdravé výživě			
- orientuje se ve významu enzymů a hormonů			
- charakterizuje plasty ve srovnání s přírodními látkami, uvede příklady jejich názvů a použití, rozliší je na základě porovnání vlastností	- plasty	práce s informačními zdroji exkurze ve výrobě (chem. výroba)	PČ - technické materiály recyklace plastů (EV)
- posoudí vliv používání plastů na životní prostředí	- nadprodukce a recyklace plastů		PČ - syntetická vs. přírodní vlákna
- rozliší přírodní a syntetická vlákna, porovná jejich výhody a nevýhody	- syntetická vlákna		

Ročník: 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- doloží na příkladech význam chemických výrob pro hospodářství a pro člověka	- chemická výroba		Inf - získávání informací
- zpracuje pojednání na téma recyklace, znečišťování životního prostředí, využití detergentů	- chemizace		znečišťování vody saponáty (EV)
- uvede příklady a význam biotechnologií	- biotechnologie		Př - biokatalyzátory
- orientuje se v základních kategoriích léčiv, posoudí jejich vhodnost a rizika	- léčiva		Vz - správné užívání léků
- uvede nebezpečí požívání návykových látek	- drogy		Vz - riziko zneužití drog
- chápe pravidla bezpečnosti práce s nebezpečnými látkami jako jsou jedy, hořlaviny, látky znečišťující životní prostředí, uvědomuje si riziko nakládání s nimi	- ochrana obyvatelstva		Vz - ochrana člověka za mimořádných situací
- vhodně vybere hasicí přístroj pro hašení požáru, poskytne první pomoc při popálení			zodpovědnost za zdraví své i ostatních (OSV)
- pozná varovné signály			

Chemie, 9. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy - vyjmenuje fosilní paliva - rozlišuje mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie - uvědomí si rozdíly v rizicích a přínosech jednotlivých zdrojů energie - popíše způsob vzniku fosilních paliv - vyjmenuje produkty, získávané z fosilních paliv	fosilní paliva, jejich vznik, těžba, zpracování, využití obnovitelné zdroje energie (organického původu) ekologické, průmyslové a společenské faktory související s těžbou a využíváním fosilních paliv	naučná videa, názorné tabulky a modely výklad využití osobní zkušenosti	Př – vznik fosilních paliv Pč – využití fosilních paliv Z, F – energetika EV - všechny oblasti
CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě - orientuje se z biologického hlediska v pojmech bílkovina, tuk, sacharid, vitamin - uvede vhodné a nevhodné potraviny z hlediska obsahu těchto látek - posoudí složení jídelníčku z hlediska obsahu těchto látek - pojmenuje jednoduché sacharidy - popíše proces fotosyntézy včetně podmínek, výchozích látek a produktů	sacharidy, tuky, bílkoviny, výživa člověka, vitamíny, fotosyntéza, metabolismus	výklad, pozorování, pracovní listy, praktické ukázky	Př – vznik a základní podmínky života, biotechnologie
CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin	fosilní paliva, jejich vznik, těžba, zpracování, využití obnovitelné zdroje energie (organického původu) ekologické, průmyslové a společenské faktory související s těžbou a využíváním fosilních paliv	internet, skupinová práce	Př – vznik fosilních paliv Pč – využití fosilních paliv Z, F – energetika EV - všechny oblasti

Chemie, 9. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	hořlaviny, jedy, pesticidy, hnojiva, žíraviny...	internet, výklad	Pč – prostředky pro podporu pěstování, Vz – první pomoc, požár Př, EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

5.6.3. Přírodopis

5.6.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován na druhém stupni jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6. – 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně. Jeho očekávané výstupy vycházejí ze vzdělávacího obsahu oboru Přírodopis, oblasti Člověk a příroda. Nejedná se o uzavřený vyučovací předmět, naopak jeho témata úzce souvisejí a přirozeně se prolínají s ostatními předměty vyučovanými na ZŠ.

Charakteristika vzdělávání v předmětu přírodopis

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka s podstatou života a významem organismů v jednotlivých ekosystémech
- zařazuje člověka Homo sapiens sapiens, který podléhá přírodním zákonům jako ostatní organismy, do živočišné říše
- očekávané výstupy (a odpovídající učivo) se rozšiřuje o začlenění průřezových témat Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, Zdraví.

Formy a metody práce

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- využití vzdělávací techniky (projektor, video a audiozáznamy, PC, internet)
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Přírodopis a digitální technologie

V přírodopisu žáci využívají digitální technologie při získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat o živé a neživé přírodě. Žáci ve škole i v terénu získávají informace o pozorovaných organismech, porovnávají je s informacemi v učebnicích a encyklopediích a srovnávají je s vlastní zkušeností. Třídí a uchovávají získané informace a data ve vhodných formátech a úložištích. Vyhodnocují různé podoby dat a informací o živé i neživé přírodě a vyvozují z nich odpovídající závěry. Prostřednictvím digitálních technologií mohou žáci lépe porozumět průběhu přírodních jevů, které je obtížné sledovat v reálných podmínkách.

Začlenění průřezových témat

Výchova demokratického občana (VDO):

- aplikace odpovědného jednání
- zodpovědnost za své zdraví
- angažovaný přístup k prostředí

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- evoluce lidského chování
- zvířecí a lidské komunikace

Environmentální výchova (EV):

- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- zachování biologické rovnováhy

Mediální výchova (MV):

- komunikace a kooperace
- kritické čtení

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- evropská a globální dimenze v základech ekologie

Multikulturní výchova (MKV):

- vzájemné respektování

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává, třídí a dokáže propojovat informace
- umí používat správnou odbornou terminologii
- samostatně nebo ve skupině pozoruje a porovnává získané informace
- poznává a chápe souvislosti

Učitel

- vyhledává a nabízí vhodné zdroje informací
- zadává vhodné úlohy k řešení

Kompetence k řešení problémů

Žák

- nachází problém nebo mu je předložen, aby volil vlastní řešení nebo vybírá z řešení nabídnutých
- řeší úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- nalezená řešení konfrontuje s realitou, dokáže vyhodnotit získaná fakta

Učitel

- zadává úkoly, které mají být řešeny jako problém
- dává žákům prostor k prezentaci výsledků řešení

Kompetence komunikativní

Žák

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, kdy se v diskusi učí respektovat názory druhých i obhajovat své vlastní
- vzájemná komunikace mezi učitelem a žákem je rozvíjena nejen v mluvené, ale i písemné formě tak, aby žák dokázal správně a věcně formulovat své myšlenky

Učitel

- umožňuje prezentace prací žáků
- nabízí možnost zhodnotit žákům výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku
- komunikuje s žáky prostřednictvím sítě internet

Kompetence sociální a personální

Žák

- je veden využíváním skupinového vyučování ke spolupráci při řešení problémů
- na základě role ve skupině je veden k pocitu zodpovědnosti, ochotě pomoci a povinností vyplývajícím z určité role
- řešením navozených situací posiluje svoji sebedůvěru

Učitel

- pomáhá sestavit pracovní skupiny a vymezuje určité pracovní zařazení žáků
- dbá na střídání funkcí v pracovní skupině

Kompetence občanské

Žák

- je veden k dodržování pravidel slušného chování
- se chová při práci ohleduplně k jiným a dokáže poskytnout potřebnou pomoc

Učitel

- vede žáka k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- navozuje situace k řešení

Kompetence digitální

Žák

- kriticky vyhledává informace o pozorovaných a zkoumaných organismech a porovnává vyhledané informace s informacemi v dalších zdrojích
- tvoří a upravuje digitální obsah v různých formátech a sdílí ho s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Učitel

- rozvíjí dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry

Kompetence pracovní

Žák

- se učí dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- při řešení úkolů se učí samostatnému organizování práce, navrhuje postup a časový rozvrh

Učitel

- vytváří vhodné podmínky pro práci z hlediska hygieny a bezpečnosti práce
- kontroluje dodržování předepsaných postupů a pravidel

5.6.3.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodopis

Ročník: 6.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života	výklad práce s informačními zdroji	EV Z – planeta Země CH
P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití		EGS – pandemie, očkování, antibiotika
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - lišejníky – výskyt a význam	práce s atlasem vycházky do přírody	EV – význam hub pro ostatní organismy a lesní porosty EV – symbióza, indikátory čistoty životního prostředí
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	laboratorní práce práce s mikroskopem	Vv – nákresy (buňka, tkáň, pletivo)

P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	práce s atlasem pozorování v terénu	OSV – základní hygienické návyky CH – jedovaté látky, postřiky EV – narušení přírodní rovnováhy a její následky
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	práce s atlasem pozorování lupou a mikroskopem, dalekohledem	Vv
s pomocí aplikací umožňujících provádět různé techniky animace zachycuje vybrané projevy života organismů (např. růst a vývin, pohyb, dráždivost)	modely a multimediální aplikace, různé techniky animace životních projevů organismů, časosběry	práce s kamerou, fotoaparátem, tabletem, mobilním telefonem	
Ročník: 6. – MDÚ			
P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života	- vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života	práce s informačními zdroji	Z – planeta Země CH - fotosyntéza
P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírod. dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	- viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití		EGS – pandemie, očkování OSV – osobní hygiena
P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků	- houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami	učebnice internet	Vv - nákres
P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	pozorování mikroskopem	Vv - nákres

P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce	vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	práce s učebnicí	EV – biodiverzita, vztahy mezi organismy
P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	- praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	pozorování lupou, mikroskopem, dalekohledem atlasy	Vv - nákresy

Ročník: 7.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)	práce s informačními zdroji: učebnice, internet, atlasy	Z – rozšíření a migrace EGS – mezinárodní úmluvy D – rybníkářství, domestikace EV – biodiverzita, vztahy mezi organismy
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- projevy chování živočichů	pozorování dokument	OSV – etika HV M
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost	práce s informačními zdroji	EV – ochrana ŽP
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	- anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	pozorování mikroskopem práce s učebnicí a internetem	Vv
P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	- fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	pokusy pěstování rostliny	F CH
P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	- systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradorostů (plavuně, přesličky, kapradiny),	práce s informačními zdroji	EV – biodiverzita, neobnovitelné zdroje energie EGS – hospodářský význam částí rostlin EV – ekosystémy

	nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců		CH – vitamíny Z – rozmístění organismů, vliv na podnebí
zaznamenává a vyhodnocuje na základě pozorování v přírodě i na internetu základní projevy chování vybraných živočichů české přírody, objasní na konkrétních příkladech způsob života pozorovaných živočichů	- etologická pozorování živočichů		
s využitím tištěných i online určovacích klíčů a mobilních aplikací pro identifikaci rostlin určuje v regionu běžně se vyskytující rostliny		školní encyklopedie rostlin a živočichů, práce s určovacími klíči a aplikacemi, interaktivní a multimediální aplikace pro zkoumání anatomie živočichů; mapování výskytu rostlin a živočichů	
pomocí aplikací (například virtuální pitva) zkoumá vnitřní stavbu vybraných organismů a popisuje vlastnosti a funkci jejich orgánových soustav			
Ročník: 7. – MDÚ			
P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce	- vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)	práce s informačními zdroji: učebnice, internet, atlasy	Z – rozšíření a migrace EGS – mezinárodní úmluvy D – rybníkářství, domestikace EV – biodiverzita, vztahy mezi organismy
P-9-4-03p odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- projevy chování živočichů	pozorování dokument	OSV – etika HV M
P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost	práce s informačními zdroji pozorování v terénu	EV – ochrana ŽP

P-9-3-01p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití	- fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	pokusy pěstování rostliny	F CH
P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování	- význam rostlin a jejich ochrana	pěstování a péče rostlinu	PČ
P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce	- systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců	práce s informačními zdroji	EV – biodiverzita, neobnovitelné zdroje energie EGS – hospodářský význam částí rostlin EV – ekosystémy CH – vitamíny Z – rozmístění organismů, vliv na podnebí

Ročník: 8.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	- anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost	práce s učebnicí, internetem atlas lidského těla dokumenty	EGS – výživa VZ – zásady první pomoci CH - trávení F - pohyb
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- fylogeneze člověka - zařazení do systému		D – vývoj člověka EGS – osobnosti vědy MKV – rasy, národy
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- ontogeneze člověka – rozmnožování člověka		VZ – sexualita, pohlavně přenosné choroby OSV – odpovědnost a spolehlivost EGS – pandemie AIDS
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	- nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie		VZ – první pomoc, zdravá výživa EGS – pandemie
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen. křížení		CH – genetické informace EV - biodiverzita
P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	- dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen. křížení		EGS – objevy a výzkum genetiky, význam lékařské genetiky EV – šlechtění, plemenářství

pomocí názorných multimediálních prostředků vysvětluje funkci orgánových soustav a metabolické procesy v lidském těle	- multimediální aplikace pro zobrazování orgánových soustav člověka		
s využitím mobilní aplikace změří srdeční tep	- měření metabolických funkcí		
Ročník: 8. – MDÚ			
P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce	- anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost	práce s učebnicí, internetem atlas lidského těla	EGS – výživa VZ – zásady první pomoci CH - trávení F – pohyb
P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka	- fylogeneze člověka		D – vývoj člověka EGS – osobnosti vědy MKV – rasy, národy
P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince	- ontogeneze člověka – rozmnožování člověka		VZ – sexualita, pohlavně přenosné choroby OSV – odpovědnost a spolehlivost EGS – pandemie AIDS
P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	- nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	internet dokumenty	VZ – první pomoc, zdravá výživa EGS – pandemie

Ročník: 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	- nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků	práce s informačními zdroji: učebnice, atlasy, internet praktické poznávání vybraných nerostů a hornin	Z – stavba Země CH – značky a vzorce EV – odpovědná těžba
P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	- vznik a stavba Země - vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky - půdy – složení, vlastnosti a význam půdy - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	práce s informačními zdroji: učebnice, atlasy, internet	F – voda, teplota CH – voda Z – rozmístění pohoří MV – přírodní katastrofy EV – těžba, čerpání vod
P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	dokumenty	Z – atmosféra F – teplota CH – nebezpečné látky EV – biodiverzita, ochrana ŽP MV – přírodní katastrofy
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	- organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím;		EV – ekologie
P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	- části živé a neživé přírody		CH Z – zemské sféry
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- organismy a prostředí – populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému		Z M
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	- ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území		EV – ochrana přírody

vlastními slovy objasňuje vývoj populací organismů s využitím názorných multimediálních prostředků a modelů pro zobrazení průběhu přírodních dějů	- simulace a modely vývoje populací a společenstev organismů		
Ročník: 9. – MDÚ			
P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny	- nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků	práce s informačními zdroji: učebnice, atlasy, internet praktické poznávání vybraných nerostů a hornin	Z – stavba Země CH – značky a vzorce EV – odpovědná těžba
P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů	- vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky	práce s informačními zdroji: učebnice, atlasy, internet	F – voda, teplota CH – voda Z – rozmístění pohoří MV – přírodní katastrofy EV – těžba, čerpání vod
P-9-6-03p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	- podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	dokumenty	Z – atmosféra F – teplota CH – nebezpečné látky EV – biodiverzita, ochrana ŽP MV – přírodní katastrofy
P-9-7-01p uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	- vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím		EV – ekologie
P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému	- přirozené a umělé ekosystémy		Vv
P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech	- potravní řetězce, rovnováha v ekosystému		EV – nadměrná těžba, přelovování
P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky	- globální problémy		MV – přírodní katastrofy, globální problémy
P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	- vliv lidské činnosti na přírodu - ochrana přírody a životního prostředí - chráněná území		EV – biodiverzita, odpovědné zacházení s odpady a hospodaření s vodou CH – jedovaté látky

5.6.4. Zeměpis

5.6.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován na druhém stupni jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6. a 7. ročníku dvě hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně. Jeho očekávané výstupy vycházejí ze vzdělávacího obsahu oboru Zeměpis, oblasti Člověk a příroda. Nejedná se o uzavřený vyučovací předmět, naopak jeho témata úzce souvisejí a přirozeně se prolínají s ostatními předměty vyučovanými na ZŠ.

Charakteristika vzdělávání v předmětu zeměpis

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání světa a lidí v něm
- umožňuje poznat svět jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů a pojmů
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- vede k respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvíjí trvalý zájem o poznávání vlastní země i regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- umožňuje aplikaci geografických poznatků v praktickém životě
- očekávané výstupy (a odpovídající učivo) se rozšiřuje o začlenění průřezových témat Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

Formy a metody práce

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- využití vzdělávací techniky (projektor, video a audiozáznamy, PC, internet)
- skupinová práce s využitím literatury a novinových článků
- krátkodobé projekty
- zeměpisné vycházky s pozorováním

Zeměpis (geografie) a digitální technologie

Vyučovací předmět Zeměpis využívá k poznávání, zobrazování a hodnocení geografického prostředí digitální technologie způsobem, který podporuje aktivní přístupy žáků při práci s geoinformačními zdroji. V některých tématech se jedná o doplnění, sdílení a ověření poznatků získaných z jiných zdrojů, z učebnic, encyklopedií, z dostupné literatury a z jiných materiálů, obohacených i vlastními zkušenostmi žáků. Jindy mohou být vyučovací hodiny zeměpisu založeny zcela na využívání a aplikacích digitálních technologií. Je to například při činnostech s vybranými geografickými informačními systémy, s digitálními mapami, s aplikacemi dálkového průzkumu Země, satelitního a leteckého snímkování, s rozšířenou (virtuální) realitou, s virtuálními 3D materiály, 360° prohlídkami, s vybranými simulacemi, animacemi a aplikacemi pro znázorňování a hodnocení geografických reálií.

Začlenění průřezových témat

Výchova demokratického občana (VDO):

- občanská společnost a stát
- formy participace občanů v politickém životě
- principy demokracie

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- rozvoj schopností poznávání
- kreativita
- poznávání lidí a mezilidských vztahů
- komunikace, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje

Environmentální výchova (EV):

- ekosystémy
- základní podmínky života
- problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- objevování Evropy a světa

Multikulturní výchova (MKV)

- kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává, třídí a dokáže propojovat informace
- umí používat správnou odbornou terminologii
- samostatně nebo ve skupině pozoruje a porovnává získané informace
- poznává a chápe souvislosti

Učitel

- vede žáka k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- vede žáka k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi

Kompetence k řešení problémů

Žák

- nachází problém nebo mu je předložen, aby volil vlastní řešení nebo vybírá z řešení nabídnutých
- řeší úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- nalezená řešení konfrontuje s realitou, dokáže vyhodnotit získaná fakta

Učitel

- vede žáka k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Žák

- vlastní práci ve skupinách zlepšuje svou komunikaci mezi žáky, kdy se v diskusi učí respektovat názory druhých i obhajovat své vlastní

Učitel

- volí svou práci tak, aby vzájemná komunikace mezi učitelem a žákem byla rozvíjena nejen v mluvené, ale i v písemné formě tak, aby žák dokázal správně a věcně formulovat své myšlenky
- umožňuje prezentace prací žáků, žáci mají často možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

Žák

- řešením navozených situací posiluje svoji sebedůvěru

Učitel

- využívá skupinového vyučování, kterým jsou žáci vedeni ke spolupráci při řešení problémů
- na základě role ve skupině vede žáka k pocitu zodpovědnosti, ochotě pomoci a povinností vyplývajícím z určité role

Kompetence občanské

Žák

- je veden k dodržování pravidel slušného chování
- chová se při práci ohleduplně k jiným a dokáže poskytnout potřebnou pomoc
- je veden k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Učitel

- vede žáka k vytváření osobních přestav o geografickém a životním prostředí
- vede žáka k dodržování pravidel slušného chování, aby bral ohled na druhé

Kompetence pracovní

Žák

- učí se dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- při řešení úkolů se učí samostatnému organizování práce, navrhuje postup a časový rozvrh

Učitel

- vede žáka k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu

Kompetence digitální

Žák

- volí a účelně využívá vhodné digitální technologie při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- zná různé možnosti, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi
- bezpečně a efektivně komunikuje, odpovědně se chová a jedná v digitálním světě

Učitel

- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

5.6.4.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis

Ročník: 6.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	- komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat	- práce s mapou, plány, digitální mapy - získávání dat z tabulek, grafů - vyhledávání informací na internetu: počítač, statistiky	M – hodnoty, porovnávání Inf – hledání aktuálních informací
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	- práce s glóbusem, mapou a měřidly - praktická práce s GPS	MV – zdroj informací (mapy) M – práce s měřítkem mapy, převody jednotek, poměr
Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	- práce s informačními zdroji: učebnice, atlas, internet, aplikace pro mobilní telefon	MV – snímky z kosmu F – Sluneční soustava EGS – důsledky pohybů pro život MV – aktuality D – vývoj poznání o tvaru Země F – gravitace
Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti		Př – vznik krajinných sfér F – teplota, tlak, hustota, změny skupenství
Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické sféry, geografická (šířková) pásma, výškové stupně	- projekt Biomy	Ev – ochrana vod, ovzduší a půdy, biomy, biodiverzita Př – zástupci flóry, fauny, užitkové plodiny

Ročník: 6. – MDÚ			
Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	geografická kartografie a topografie – glóbus, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky; měřítko a obsahplánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	- práce s glóbusem, mapou a měřidly - praktická práce s GPS	MV – zdroj informací (mapy) M – práce s měřítkem mapy, převody jednotek, poměr
Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země	Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	- práce s informačními zdroji: učebnice, atlas, internet, aplikace pro mobilní telefon	MV – snímky z kosmu F – Sluneční soustava EGS – důsledky pohybů pro život MV – aktuality D – vývoj poznání o tvaru Země F – gravitace
Z-9-2-02p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost	krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry	- projekt Biomy	Ev – ochrana vod, ovzduší a půdy, biomy, biodiverzita, klimatické změny Př – zástupci flóry, fauny, užitkové plodiny
Z-9-2-03p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	vnitřní a vnější činitele působící na Zemi		Ev – katastrofální jevy

Ročník: 7.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	- práce s učebnicí, mapou, atlasem, dokumenty, internetem	D – zámořské objevy a dobývání, nejstarší osídlení Př – fauna a flóra M – klimadiagramy EV – změna klimatu EGS – mezinárodní spolupráce a výzkum MV – aktuální poměry ČJ - jazyky
Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	- práce s internetem, zeměpisnými tabulkami, učebnicí	EV – využití přírodních zdrojů, vliv na krajinu Př – nerostné suroviny, zemědělské plodiny, flóra a fauna M – rozbor tabulek, kartogramů a grafů Ov – lidská práva, vzdělanost Vz – životní styl

Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Rozvoj a změny ve společnosti – rozdíly mezi regiony		Ov – lidská práva, pokrok lidstva, vzdělanost OSV – způsoby vlády, mezilidské vztahy, řešení problémů MKV – kultura, tradice, rasismus, tolerance, diskriminace MV - aktuality
Ročník: 7. – MDÚ			
Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány	světadíly a oceány	- práce s učebnicí, mapou, atlasem, dokumenty, internetem	
Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů	regiony světa a jejich přírodní podmínky: polární oblasti – Arktida, Antarktida Austrálie Afrika Amerika Asie Evropa		D – zámořské objevy a dobývání, nejstarší osídlení Př – fauna a flóra EV – změna klimatu EGS – mezinárodní spolupráce a výzkum MV – aktuální poměry ČJ - jazyky
Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	regiony světa a jejich hospodářské a společenské podmínky: polární oblasti – Arktida, Antarktida Austrálie Afrika Amerika Asie Evropa		Ov – lidská práva, pokrok lidstva, vzdělanost OSV – způsoby vlády, mezilidské vztahy, řešení problémů MKV – kultura, tradice, rasismus, tolerance, diskriminace MV - aktuality
Ročník: 8.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)	- práce s učebnicí, atlasem ČR, internetem, návštěva významných institucí regionu	EV – stav životního prostředí D – tradice a zvláštnosti regionu Př – místní fauna a flóra OSV – názor na region VDO – život v regionu, řešení problémů regionu EGS – evropská spolupráce
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	- hospodářství, příroda a kultura místního regionu		
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit,		EV - stav přírody, ochrana, předpoklady vývoje D - historie ČR EGS - poloha státu na mapě, orientace Př - geologická stavba, ochrana přírody, flóra a fauna

	sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady		M - porovnávání rozlohy F - atmosférické prvky
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	- regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech		EV - stav životního prostředí EGS - spolupráce regionů v rámci EU, finance MV - hodnocení hosp. údajů jednotlivých regionů D – hist. regionů Čj - významné osobnosti M - práce s daty Př - krajina, stav přírody
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	- členství a působení ČR v mezinárodních organizacích - hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu		Ov – mezinárodní organizace
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu	- práce se základní mapou ČR, plány měst, buzolou	M – azimut, vzdálenosti, výšky Tv – pohyb v terénu
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	- jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů		Vv - nákresy
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích		Vz – bezpečné chování

Ročník: 8. – MDÚ			
Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy	místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky	- práce s učebnicí, mapou, atlasem ČR, internetem, návštěva významných institucí regionu	INF Vv Př EGS EV MKV
Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	- hospodářství, příroda a kultura místního regionu		Př D Ov
Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, sousední státy		M
Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost	Česká republika – přírodní poměry a zdroje - povrch a jeho členitost		Př M
Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva	- obyvatelstvo ČR		M
Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti	regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu,		
Z-9-7-01p ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu	- práce se základní mapou ČR, plány měst, buzolou	M – azimut, vzdálenosti, výšky Tv – pohyb v terénu
Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích		Vz – bezpečné chování

Ročník: 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	práce s informačními zdroji filmové dokumenty	Př – lidská populace, rasy, vliv osídlení na krajinu, hlad a podvýživa, HIV
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace		D – nejstarší osídlené oblasti, vznik prvních měst, průmyslová revoluce Ov – lidská práva, pokrok, zdravý životní styl Ev – konzumní způsob života
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně		M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel CH – chemizace v zemědělství, vitamíny, nerostné suroviny, chemický průmysl F – druhy elektráren
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	hlavní a periferní hospodářské oblasti světa;		M – hustota obyvatelstva
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace;		M – porovnávání Inf – hledání informací na internetu MKV – historie, tradice, kultura EV – vztah k přírodě EGS – globalizace, vyčerpatelnost přírodních zdrojů
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	projekt: Mezinárodní organizace	EGS – mezinárodní spolupráce, terorismus OV – státní zřízení, forma vlády, náboženství D – vznik států v minulosti, válečné konflikty MKV – politické a náboženské konflikty, tolerance
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín	krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín		EV – ochrana přírody, udržitelný rozvoj MV – kritické vyhodnocení informací
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	- krajina: přírodní x kulturní - ekosystémy - biomy		EGS – globální úroveň životního prostředí OSV – osobní odpovědnost za své jednání

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	modelové situace dokumenty	EV – ochrana životního prostředí, odpovědné jednání
Ročník: 9. – MDÚ			
Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel	- sídelní poměry současného světa - rozmístění sídel v závislosti na přírodních podmínkách	práce s informačními zdroji	Př – přírodní podmínky
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	- hlavní oblasti cestovního ruchu	práce s mapou, PC	INF Vv EV MKV
Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	- krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajiny		EV – ochrana přírody, udržitelný rozvoj MV – kritické vyhodnocení informací
Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek	- krajina přírodní x kulturní		EGS – globální úroveň životního prostředí OSV – osobní odpovědnost za své jednání
Z-9-5-03p uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	modelové situace dokumenty	EV – ochrana životního prostředí, odpovědné jednání

5.7. Umění a kultura

5.7.1. Hudební výchova

5.7.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována v 1. – 9. ročníku, vždy 1 hodina týdně
- očekávané výstupy vycházejí ze vzdělávacího oboru Umění a kultura
- předmět hudební výchova úzce souvisí s výtvarnou výchovou a dramaturgií

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

vokální činnost

- práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

instrumentální činnost

- doprovodná hra na Orffovy nástroje, jejich využití při produkci a reprodukci

hudebně pohybová činnost

- ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

poslechová činnost

- aktivní vnímání hudby, seznámení se s různými žánry, styly a podobami hudby

Charakteristika vzdělávání v předmětu Hudební výchova

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů minulosti a současnosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoj žákovy celkové hudebnosti

Formy a metody práce

Žáci pracují ve třídě, v případě malého počtu žáků ve třídě dochází v rámci Hv ke spojování ročníků.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- Psychohygienu – pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému, předcházení stresům, zvládání stresové situace (uvolnění, relaxace, pohyb-tanec)
- Kreativita – nápady, originalita

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně v jednohlase

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- při hodnocení hudebního díla žák postupuje uvážlivě tak, aby svůj názor mohl obhájit

Učitel

- poskytuje žákům hudebně estetické prožitky, vede žáky k tomu, aby si uvědomili, že hudební dílo může být vnímáno různými lidmi odlišně
- sleduje při výuce pokrok všech žáků
- vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní:**Žák**

- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci jednodušších hudebních forem
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- vyslechne názory druhých

Učitel

- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vytváří příležitost pro relevantní komunikaci mezi žáky
- poskytuje žákům dostatek volného prostoru pro vlastní umělecký projev

Kompetence sociální a personální:**Žák**

- je veden ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- je poučen, jak se chovat na kulturních akcích
- se učí respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Učitel

- vede žáky k vzájemnému naslouchání
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k vzájemné toleranci, žák s menším hudebním nadáním je zařazen do kolektivu

Kompetence občanské:**Žák**

- je veden ke kritickému smýšlení nad obsahy hudebních děl

Učitel

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- vede žáky k respektování a oceňování naší hudební a kulturní tradice
- buduje v dětech pozitivní postoj k hudbě a tvořivosti
- vede žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění školy a obce

Kompetence pracovní:**Žák**

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- žák užívá obecně známé termíny, znaky a symboly
- žák užívá jednoduché hudební nástroje a vybavení

Učitel

- sleduje při hodině pokrok všech žáků, jejich činnost vyhodnocuje srozumitelným způsobem

Kompetence digitální:**Žák**

- aktivně a smysluplně využívá elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- zaznamenává, snímá a přenáší i prezentuje hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií
- uplatní digitální technologie jako nástroj sebereprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- využívá možnosti vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Učitel

- poskytuje žákovi přístup k vhodným elektronickým hudebním nástrojům
- seznamuje žáka s digitálními aplikacemi i dostupnými programy
- umožňuje žákovi záznam, snímání a přenos hudby v digitální podobě
- vede žáka k využití digitálních technologií pro tvorbu vlastních audiovizuálních projektů
- vede žáka k dodržování autorských práv a sám jde příkladem

Pro rozvoj digitálních kompetencí byly do předmětu hudební výchova zařazeny následující výstupy. Ty budou zařazovány průřezově dle potřeby v jednotlivých ročnících.

očekávaný výstup	učivo
<p>1. ročník</p> <p>- z nabízených způsobů doprovodu vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější</p>	<p>- hudební doprovody vhodných lidových a umělých písní interpretované učitelem, případně učitelem ve spolupráci s žáky na akustické i elektronické nástroje (Orffův instrumentář, kytara, klavír keyboard) nebo vytvořené v hudebních aplikacích</p>
<p>2. ročník</p> <p>- z nabízených způsobů doprovodů vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější, svoje rozhodnutí se pokusí zdůvodnit a případně píseň doprovodit zvoleným způsobem</p>	<p>- hudební doprovody vhodných lidových a umělých písní interpretované učitelem případně učitelem ve spolupráci s žáky na akustické i elektronické nástroje (Orffův instrumentář, kytara, klavír, keyboard) nebo vytvořené v aplikacích, zdůvodnění výběru (líbí–nelíbí, proč – hra s hudební barvou)</p>
<p>3. ročník</p> <p>- porovná různé doprovody k písním včetně doprovodu elektronickým nástrojem</p> <p>- podle svého pocitu vybere doprovod, který považuje za vhodnější, a pokusí se svoji volbu zdůvodnit, zvolený doprovod podle svých dispozic realizuje</p>	<p>- různorodé hudební doprovody lidových i umělých písní interpretované učitelem i žáky na akustické i elektronické nástroje (Orffův instrumentář, kytara, klavír, keyboard) nebo vytvořené v aplikacích, zdůvodnění výběru (líbí–nelíbí, proč – hra s hudební barvou), samostatný výběr z nabízených možností, případně samostatná hra doprovodů či hra s dopomocí učitele</p>
<p>4. ročník</p> <p>- na dostupném elektronickém nástroji zvolí s dopomocí vhodný rejstřík a doprovodí píseň prodlevou, hrou basových tónů či rytmickým vzorkem (patternem) připraveným učitelem</p> <p>- ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení (na interaktivní tabuli nebo počítači) seřadí části hrané skladby do správného celku</p> <p>- doprovodí píseň na dostupném elektronickém nástroji, například hraním prodlevy či basových tónů označených učitelem na klaviatuře elektronického nástroje, nebo pomocí rytmického vzorku (patternu) připraveného učitelem ve zvolené aplikaci</p>	<p>- hudební hry pomocí aplikace nebo hry vytvořené ve vhodné aplikaci</p> <p>- hra na keyboard, případně MIDI klávesy propojené s vhodným počítačem – prodleva, basové tóny, doprovody z rytmické databanky, tvorba či přiřazení vhodného patternu k písni</p>
<p>5. ročník</p> <p>- na dostupném elektronickém nástroji zvolí vhodný rejstřík a doprovodí píseň prodlevou, hrou basových tónů či rytmickým vzorkem (patternem) připraveným učitelem nebo jím samotným ve zvolené aplikaci</p> <p>- ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení (na interaktivní tabuli nebo počítači) seřadí části hrané skladby do správného pořadí a případně rozpozná návrat hlavní melodie (tématu), opakování motivu apod.</p> <p>- vytvoří předehru, mezihru či dohru k vybrané písni za pomoci dostupných hudebních nástrojů či za pomoci dostupných hudebních aplikací</p> <p>- z dostupných zdrojů vybere vhodnou aplikaci pro vlastní hudební pokusy a navrhne, jak by šlo aplikaci využít například pro vlastní tvorbu, a případně zrealizuje svůj hudební nápad</p>	<p>- hudební hry pomocí aplikace, poznávání výrazných částí (návratů, opakování) písně či skladby z grafického (digitálního) záznamu</p> <p>- hra na keyboard, případně MIDI klávesy propojené s vhodným počítačem – prodleva, basové tóny, doprovody z rytmické databanky, tvorba či přiřazení vhodného patternu k písni</p>

6. ročník	
- zaznamená hudební aktivitu spolužáků (zpěv, hra, pohybový doprovod, tanec) na mobilní zařízení či na dostupné zařízení ve třídě a uloží ji ve vhodném formátu (např. WAV, MP3, FLAC)	- záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných analogových i digitálních prostředků (mobilní telefon, nahrávací zařízení, nástroje s MIDI připojením, dostupné hudební aplikace)
7. ročník	
- zaznamená realizovanou hudební aktivitu prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.), zaznamenanou aktivitu použije, např. jako součást prezentace skupinové práce v projektu - v digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt, popíše jeho hudební složku	- záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných analogových i digitálních prostředků - prezentace individuální či skup. aktivity - interpretace hudby v hudební složce multimediálního projektu – film, videoklip – hudba hraná na klasické nástroje – elektroakustická, symfonická hudba a hudba elektronická – porovnání výrazu, hudební barvy, filmová hudba
8. ročník	
- při vlastních či společných hudebních aktivitách (hra, zpěv, tvorba doprovodů aj.) využívá elektronické hudební nástroje a dostupné elektronické nástroje i digitální technologie a tyto aktivity následně zaznamená prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.) - v digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt, popíše, jaké druhy umění se na projektu podílejí, kým nebo čím byl projekt inspirován	- výběr či tvorba doprovodu, vlastní zvukové experimenty v dostupné aplikaci - volba vhodného hudebního nástroje (Orffův instrumentář, boomwackers, kytara, keyboard, MIDI klávesy aj.) či dostupné aplikace nebo hudebního programu a pořízení záznamu na dostupné médium prostřednictvím nahrávacího zařízení, mobilního telefonu či vhodné aplikace nebo hudebního programu - hudební klip, hudební film a muzikál, předloha, inspirace, porovnání různých způsobů provedení
9. ročník	
- při vlastních či společných hudebních aktivitách (hra, zpěv, tvorba doprovodů aj.) využívá elektronické hudební nástroje a dostupné elektronické nástroje i digitální technologie a tyto aktivity následně zaznamená prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.) - vyhledává v digitálním prostředí originální díla, která se citují nebo byla východiskem pro multimediální projekty (např. divadelní hra, literární či výtvarné dílo), zachovává bezpečnost a ochranu osobních údajů a soukromí včetně respektování autorských práv	- výběr a tvorba jednoduchého rytmického i rytmicko-melodického doprovodu, - vlastní zvukové objevy a experimenty v dostupné aplikaci - volba vhodného hudebního nástroje (Orffův instrumentář, boomwackers, kytara, keyboard, MIDI klávesy aj.) či dostupné aplikace nebo hudebního programu a pořízení záznamu na dostupné médium prostřednictvím nahrávacího zařízení, mobilního telefonu či vhodné aplikace nebo hudebního programu - legální a nelegální stahování hudby – ochrana autorských práv – copyright, - vhodné a nevhodné využití hudby – hudba v reklamě, využití hudby v počítačových hrách (hudba původní a převzatá)

5.7.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova – 1. stupeň

Ročník: 1.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vokální činnosti			
- dbá na správné dýchání a držení těla - provádí hlasová a dechová cvičení - zřetelně vyslovuje - zná význam not - rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní - umí vytleskat rytmus podle vzoru - rozlišuje krátké, dlouhé, vysoké a hluboké tóny - vymýšlí melodie k říkadlům	<i>pěvecký a mluvený projev</i> - pěvecké dovednosti - hlasová hygiena - hudební rytmus	zpěv ve skupině zpěv sólový skupinová výuka	Čj - říkadla
Instrumentální činnosti			
- učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - pozná a pojmenuje klavír, kytaru, flétnu, triangel, hůlky, bubínek	- hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře - rytmizace, hudební hry	skupinová výuka hudební hry	
Hudebně pohybové činnosti			
- provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod)	taktování, pohybový doprovod znějící hudby, pohybové vyjádření hudby, pohybová improvizace	pohybové hry a taneční hry	Tv - pochod, taneční krok
Poslechové činnosti			
- pozná a naučí se vybrané vánoční koledy - pozná vybrané hudební nástroje podle zvuku - pozná hymnu ČR	kvality tónů hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj		Prv - lidové zvyky a tradice

Hudební výchova, 1. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Vokální činnosti			
HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	pěvecké dovednosti	sólový a skupinový zpěv	
Hudebně pohybové činnosti			
HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	taktování, pohybový doprovod znějící hudby, pohybové vyjádření hudby, pohybová improvizace	pohybové a taneční hry	Tv – pochodový krok, tanec

Ročník: 2.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vokální činnosti			
- rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - umí vytleskat rytmus podle říkadla a písni - zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč - odliší notu od pomlky - umí doplnit zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje - umí zazpívat vybrané vánoční koledy - střídá sólový zpěv se zpěvem třídy - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	- pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv - rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus - kánon	zpěv sólový a skupinový	Čj - říkadla Prv - lidové zvyky a tradice
Instrumentální činnosti			
- pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku: klavír, trubka, housle, flétna - umí užívat dětské hudební nástroje	- hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry		
Hudebně pohybové činnosti			
- pohybuje se podle daného rytmu, při tanci tleská a při pochodu bubnuje - umí pohybově vyjádřit hudbu, zpívá při tanci	- taktování, pohybový doprovod znějící hudby, pohybové vyjádření hudby, pohybová improvizace	pohybové hry taneční hry	Tv - pochod, taneční krok
Poslechové činnosti			
- rozlišuje umělou a lidovou píseň - seznámí se s vybranými skladbami klasiků - rozpozná kvality tónů - odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální	- kvality tónů - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly - hudba pochodová, taneční, ukolébavka...) - hudební výrazové prostředky, - hudební prvky - pohyb melodie, rytmus		Vv - ilustrace OSV - Psychohygienu

Hudební výchova, 2. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Vokální činnosti			
HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci - říkadla i při zpěvu	pěvecké dovednosti	sólový a skupinový zpěv	
Hudebně pohybové činnosti			
HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	taktování, pohybový doprovod znějící hudby, pohybové vyjádření hudby, pohybová improvizace	pohybové a taneční hry	Tv – pochodový krok, tanec
Poslechové činnosti			
HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby	síla zvuku	poslech audionahrávek	

Ročník: 3.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Vokální činnosti			
- umí s dopomocí vytleskat a taktovat dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt - rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrtovou, podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii - seznámí se s hymnou ČR - naučí se zpívat vybrané písně - dbá na správné dýchání a držení těla - zpívá v jednohlase (podle svých dispozic)	- pěvecký a mluvní projev, pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv - rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus - realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu - kánon		Vv - ilustrace
Instrumentální činnosti			
- rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, uvede jejich příklad - doprovází píseň na rytmický nástroj	- hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry		
Hudebně pohybové činnosti			
- seznámí se s rytmem valčíku a polky a s kroky valčíku a polky (chůze dvoudobá, třídobá) - umí pohybově vyjádřit hudbu, tempo, dynamiku, směr melodie	- taktování, pohybový doprovod znějící hudby 2/4 takt - pohybové vyjádření hudby, pohybová improvizace	taneční kroky	Tv - taneční krok
Poslechové činnosti			
- seznámí se s hudbou B. Smetany a A. Dvořáka - poslechem rozezná hudební nástroje - poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní - rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná kvality tónů - odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální	- kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj, rytmus - hudební styly - hudba pochodová, taneční, ukolébavka...) - hudební výrazové prostředky, - hudební prvky - pohyb melodie, rytmus		

Hudební výchova, 3. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Vokální činnosti			
HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci - říkadel i při zpěvu	pěvecké dovednosti	sólový a skupinový zpěv	
Hudebně pohybové činnosti			
HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	taktování, pohybový doprovod znějící hudby, pohybové vyjádření hudby, pohybová improvizace	pohybové a taneční hry	Tv – pochodový krok, tanec
Poslechové činnosti			
HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby	síla zvuku	poslech audionahrávek	

Ročník: 4.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Vokální činnosti			
- učí se další písně - zpívá v jednohlase či dvojhlas - dbá na správné dýchání a držení těla - zná pojmy repetice, houslový klíč; umí ho napsat - rozlišuje délky not a umí je zapsat - pozná dynamická znaménka, umí je v písni použít - zná stupnici C dur (názyvy not)	- pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti, hlasová hygiena - hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas - kánon - písně durové a mollové tóniny - práce s grafickým záznamem hudby	skupinový zpěv	
Instrumentální činnosti			
- rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí - doprovodí písně na rytmických nástrojích - rytmizuje říkadla - provádí elementární hudební improvizace	- hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry, hudební improvizace - rytm. sch jednoduché skladby		Čj - říkadla
Hudebně pohybové činnosti			
- umí pohybově vyjádřit hudbu, valčíkový krok - vytváří pohybové improvizace	- taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet), - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) orientace v prostoru	výuka ve dvojicích skupinová výuka	Tv - taneční krok
Poslechové činnosti			
- seznámí se se jmény oper B.Smetany a s názvy symfonických básní cyklu Má vlast - pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi - seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka - poslouchá vybrané skladby - pozná písně ve 2/4 a 3/4 taktu - pozná opakující se téma v poslouchané skladbě	- kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly - hudba pochodová, taneční, ukolébavka... - hudební výrazové prostředky, - hudební prvky - pohyb melodie, rytmus - hudební formy (malá písňová, rondo) - interpretace hudby (slovní vyjádření)		

Hudební výchova, 4. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Vokální činnosti			
HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	pěvecké dovednosti	sólový a skupinový zpěv	
Instrumentální činnosti			
HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	orffovy nástroje	skupinová výuka	
Hudebně pohybové činnosti			
HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou	taktování, pohybový doprovod znějící hudby, pohybové vyjádření hudby, pohybová improvizace	pohybové a taneční hry	Tv – pochodový krok, tanec

Ročník: 5.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vokální činnosti			
<ul style="list-style-type: none"> - zpívá dle svých dispozic v durových i v mollových tóninách - při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - pozná smyčcové nástroje, dechové nástroje - seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru - zná pojmy stupnice C-dur, repetice, zesílení, zeslabení - čte noty v rozsahu c1 - g2 v houslovém klíči - umí provést rozbor zapsané písně - druh písně, notový zápis, takt, melodie - umí taktovat 4/4 takt - zná původ státní hymny - naučí se vybrané písně 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev, pěvecké dovednosti, hlasová hygiena hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas - kánon písně durové a mollové tóniny práce s grafickým záznamem hudby - čtení a zápis rytmického schématu, orientace v notovém záznamu intonace a vokální improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> skupinová výuka, sólový zpěv 	
Instrumentální činnosti			
<ul style="list-style-type: none"> - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - vytváří jednoduché přede hry, mezihry, dohry 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry, hudební improvizace - rytmické schéma jednoduché skladby 		
Hudebně pohybové činnosti			
<ul style="list-style-type: none"> - ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků - seznámí se s relaxací - realizuje dle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii zapsanou pomocí not 	<ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) - orientace v prostoru 		<ul style="list-style-type: none"> Tv - taneční krok Tv - relaxační techniky
Poslechové činnosti			
<ul style="list-style-type: none"> - poslouchá vybrané skladby - poslechem pozná vybrané hudební nástroje - pozná varhanní hudbu - pozná vánoční hudbu a vánoční koledy - pozná trampské písně - seznámí se s hudbou W. A. Mozarta a L. von Beethovena - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby 	<ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj hudební styly - hudba pochodová, taneční, ukolébavka... - hudební výrazové prostředky, - hudební prvky - pohyb melodie, rytmus - hudební formy (malá písňová, rondo) - interpretace hudby (slovní vyjádření) 		<ul style="list-style-type: none"> Prv - lidové zvyky a tradice

Hudební výchova, 5. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Vokální činnosti			
HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	pěvecké dovednosti	sólový a skupinový zpěv	
Instrumentální činnosti			
HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	orffovy nástroje	skupinová výuka	
Hudebně pohybové činnosti			
HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou	taktování, pohybový doprovod znějící hudby, pohybové vyjádření hudby, pohybová improvizace	pohybové a taneční hry	Tv – pochodový krok, tanec
Poslechové činnosti			
HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb frázování – správně hospodaří s dechem při interpretaci písní	výška, síla a barva zvuku	poslech audionahrávek, následná reprodukce slyšeného	

5.7.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova – 2. stupeň

Ročník: 6.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Hudebně pohybové činnosti			
- pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus - umí taktovat dvoučtvrtový a tříčtvrtový takt - dokáže pohybem vyjádřit obsah písně	- pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr vánoční koledy		Tv - pohybové činnosti
Instrumentální činnosti			
- správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje - dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy - trénuje rytmickou paměť	- reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu - rytmické hádanky, rytmické ozvěny - rytmická hra na tělo - rytmické hud. formy - pochod, polka, valčík - analytická práce s písní - jednoduchá písňová forma - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje		Vv - ilustrace písní
Poslechové činnosti			
- sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - rozliší skladbu vokální a instrumentální - umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu - seznámí se s vybranými skladbami a skladateli	- poznávání hud. nástrojů - rozdělení nástrojů do skupin - píseň lidová, umělá vokální a instrumentální skladba - melodram - muzikál - opereta, opera - G. F. Händel - poslech skladeb		

Ročník: 6.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Vokální činnosti			
- dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase i vícehlase - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - umí vyhledat určené takty a rytmy	- intonační cvičení - vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur - zpěv lidových písní - práce s notovým zápisem - říkadlo, píseň - rytmické vyjádření textu písně - vyhledávání rytmu v zápise písně - rytmické hádanky - výrazové prostředky	skupinová výuka	

Hudební výchova, 6. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Vokální činnosti			
HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně	pěvecké dovednosti	sólový a skupinový zpěv	D, Z
Poslechové činnosti			
HV-9-1-04p pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu	poznává vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu	poslech audionahrávek,	D, Z, multikulturní výchova (MKV)

Ročník: 7.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vokální činnosti			
- při zpěvu využívá správné pěvecké návyky - podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně	- lidové a umělé písně, dynamika, melodie, rytmus - výběr písní různých období - hlasová hygiena		Čj - text písně
Poslechové činnosti			
- při poslechu využívá získané zkušenosti - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti - rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby - na základě individuálních schopností zařadí skladbu do příslušného období	- pochod, tanec, vážná hudba k poslechu - výběr poslechových skladeb různých období		Tv - taneční kroky, pochod
Instrumentální a pohybové činnosti			
- pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků - dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení - rozpozná některé z tanců různých	- Prolínají se do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - choreografie - polka, valčík, mazurka		

Ročník: 7.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- moderní tance - hudební formy: kánon, fuga, koncert, sonáta, symfonie - duchovní a světská hudba		
- seznámí se s různými formami skladeb - umí pojmenovat vybrané hudební formy			

Hudební výchova, 7. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Vokální činnosti			
HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata	pěvecké dovednosti	sólový a skupinový zpěv	
Poslechové činnosti			
HV-9-1-04p rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru	hudební žánry, hudební nástroje symfonického orchestru	audio a video nahrávky	D, Z, multikulturní výchova (MKV)

Ročník: 8.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vokální činnosti			
- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - zpívá dle svých schopností intonačně čistě, rytmicky přesně - respektuje dynamiku písně - umí použít k doprovodu jednoduché nástroje - zná pojem akord - rozliší durovou a mollovou stupnici - seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby - snaží se přesně rytmicky zazpívat vybrané písně	- hlasová a rytmická cvičení - rytm. výcvik s oporou hud. nástroje - zpěv lidových i umělých písní - akord - příklady v lidové tvorbě - Semafor - Šlitr, Suchý - Osvobozené divadlo – J. Ježek		Čj - text písně
Poslechové činnosti			
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě, na základě tohoto přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - rozliší základní vlastnosti tónu - sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou - seznámí se se skladbami spadajícími do různých hudebních období	- poslech různých hud. žánrů, - artifiální a nonartifiální hudba (světová hudba) - hudební období (pravěk - současnost)		

Ročník: 8.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Instrumentální činnosti			
- vytváří jednoduché doprovody - provádí jednoduché hudební improvizace - sestaví pásmo hudby a mluveného slova - podle individuálních dispozic vytleská obtížnější rytmus	- výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem - pochod pro bicí - swing, boogie woogie, blues		Čj - mluvený projev
Hudebně pohybové činnosti			
- pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého šk. roku - taktování, taneční kroky		Tv - pohybový rytmus

Hudební výchova, 8. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Vokální činnosti			
HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně	pěvecké dovednosti	sólový a skupinový zpěv	multikulturní výchova (MKV)
Poslechové činnosti			
HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	hudební skladatelé	audio a video nahrávky	D, Z, multikulturní výchova (MKV)

Ročník: 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vokální činnosti			
- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu uplatňuje v běžném životě - seznámí se s nejstaršími hudebními památkami a umí je zařadit do historických souvislostí - orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích - seznámí se s charakteristickými znaky a souvislostmi z jiných oborů umělecké činnosti - podle svých individuálních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých stylů a žánrů	- opakování učiva z předchozích ročníků - lidová i umělá píseň - dynamika, melodie a rytmus		D- nejstarší dějiny D - orientace v hud. obdobích

Ročník: 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Poslechové činnosti			
- při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností - postihuje hudebně výrazové prostředky - spojuje poslech s pohybovou činností - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- hudba artif. a nonartif. - česká počátky - současnost		
Instrumentální a pohybové činnosti			
- postihuje hudební výrazové prostředky - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti - reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata, části skladeb	- prolínají do vokálních i poslechových činností - hudební výrazové prostředky - hudební nástroje historické a současné		Tv - pohybová improvizace Čj - motiv a téma písně

Hudební výchova, 9. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Vokální činnosti			
HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně	pěvecké dovednosti	sólový a skupinový zpěv	multikulturní výchova (MKV)
HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata			
Poslechové činnosti			
HV-9-1-04p pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	hudební skladatelé, hudební nástroje	audio a video nahrávky	D, Z, multikulturní výchova (MKV)

5.7.2. Výtvarná výchova

5.7.2.1. Výtvarná výchova – 1. stupeň

5.7.2.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět výtvarná výchova je vyučován na prvním stupni jako samostatný předmět. V 1. – 3. ročníku 1 hodinu týdně, ve 4. – 5. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v učebně příslušného ročníku, v počítačové učebně, v knihovně, mimo budovu školy (výstavy, sběr materiálu, práce v plenéru). Očekávané výstupy vychází ze vzdělávacího obsahu oblasti Umění a kultura. Tento předmět je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

Charakteristika vzdělávání v předmětu výtvarná výchova (1. stupeň)

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí se chápat umělecký projev jako formu poznání a komunikace
- učí se používat rozmanité umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění a poznávání

Formy a metody práce:

- samostatná práce – vyhledávání na internetu, v různých encyklopediích, ilustrovaných knihách
- skupinová práce – při návštěvách výstav
- krátkodobé projekty
- samostatná i kolektivní práce při vlastním výtvarném vyjadřování
- návštěvy výstav, exkurze
- účast na výtvarných soutěžích

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- kreativita – schopnost vidět věci jinak, empatie, tvořivost v mezilidských vztazích, estetika chování a mezilidských vztahů, umění jako prostředek komunikace

Multikulturní výchova (MKV):

- kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení, poznávání a respektování zvláštností různých kulturních etnik

Environmentální výchova (EV)

- vztah člověka k prostředí – zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot, přispívá k vnímání estetických kvalit životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- zaujímá a vyjadřuje svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Učitel

- vede žáka k samostatnému vnímání reality

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- zaujímá vlastní postoj k různorodým interpretacím stejného vizuálně obrazného vyjádření
- žák samostatně kombinuje vizuálně obrazné elementy, umí zhodnotit vizuálně obrazná vyjádření

Učitel

- umožňuje žákovi tvořivý přístup při řešení výtvarných úkolů

Kompetence komunikativní:

Žák

- pojmenovává vizuálně obrazné elementy, umí zhodnotit vizuálně obrazná vyjádření

Učitel

- vede žáka k respektování názorů jiných a k obhájení svých názorů

Kompetence sociální a personální:

Žák

- respektuje různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Učitel

- umožňuje žákovi tvůrčí práci ve skupině

Kompetence pracovní:

Žák

- dokáže zvolit přiměřené tempo své tvůrčí práce

Učitel

- vede žáka k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel

Kompetence občanské:

Žák

- vytváří si vlastní postoj k výtvarnému dílu

Učitel

- cíleně vytváří situace, které učí žáka chápat a respektovat estetické požadavky, které jsou v souladu s požadavky na vlastní i životní prostředí

Kompetence digitální:

Učitel

- motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

5.7.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 1. stupeň

1. období, ročník: 1. - 3.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
VV-3-1-01 rozpoznává a dokáže třídit na základě vlastních zkušeností linie, tvary, objemy, barvy, objekty	- malba, technika malby různými materiály	samostatná práce, skupinová práce, krátkodobé projekty, soutěže, výstavy	OSV: kreativita Čj, Hv, M
VV-3-1-02 v plošném i prostorovém uspořádání linií, tvarů, objemů a barev uplatňuje své vlastní zkušenosti	- teorie barev - základní rozlišení, míchání		
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly	- kresba - výrazové vlastnosti linie tvaru, kombinace v ploše, uspořádání celku		
VV-3-1-04 začíná poznávat, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa	- techniky prostorového vyjádření, vlastnosti různých materiálů		
VV-3-1-05 spolupodílí se na dotváření prostředí, ve kterém žije - komunikuje přímo i zprostředkovaně pomocí digitálních technologií obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil, vybral nebo upravil	- práce a experiment výtvarného využití, uspořádání a dotváření přírodních materiálů - výtvarné vyjádření smyslových podnětů ze svého okolí vizuálně obrazná vyjádření, ilustrace, fotografie, reklama		

2. období, ročník: 4. a 5.

Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>dokáže pojmenovat a porovnávat na základě vztahů (světlo, barva, proporce) při vlastní tvůrčí činnosti prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <p>kombinuje a užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření v ploše, v prostoru</p> <p>projevuje vlastní životní zkušenosti při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření v ploše, objemové i prostorové tvorbě</p> <p>osobitost svého vnímání projevuje v přístupu k interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, v přístupu k realitě, k tvorbě</p> <p>vnímá a dokáže porovnat různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, chápe je jako zdroj inspirace</p>	<ul style="list-style-type: none"> - teorie barev - dekor v ploše - výraz linie za použití různých nástrojů - technika malby kombinace technik - výtvarné funkce písma - reliéfní řešení plochy 	<p>samostatná práce</p> <p>skupinová práce</p> <p>krátkodobé projekty</p> <p>soutěže</p> <p>výstavy</p>	<p>MKV: kulturní diference</p> <p>EV: vztah člověka k prostředí</p> <p>Čj, M, Hv, Při</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zapojuje do komunikace sociálních vztahů obsah vizuálně obrazných vyjádření, která sám vytvořil, dotvořil či upravil - porovnávat různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupovat k nim jako ke zdroji inspirace; postupně si vytvářet digitální portfolio vlastní tvorby a digitální databanku různých inspiračních zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání výtvarných principů a možností při práci s různými materiály - pozorování skutečnosti a volný výtvarný projev - výtvarné ztvárnění děje - výtvarné vyjádření morf. znaků, tvarů, barevnosti přír. objektů - výtvarné ztvárnění předmětů, vyjádření prostoru - druhy volného výt. umění - seznámení: malířství, grafika, sochařství, architektura a užité umění, design předmětů denní potřeby, kultura bydlení 		

Výtvarná výchova, 1 - 5. ročník - MDÚ

VÝSTUP	UČIVO, FORMY VÝUKY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	(opakovaně, vrstveně) prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama
VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama
VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)
VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

5.7.2.3. Výtvarná výchova – 2. stupeň

5.7.2.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět výtvarná výchova je vyučován na druhém stupni jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku 2 hodiny a v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v učebně příslušného ročníku, v knihovně, učebně ICT, mimo budovu školy – návštěvy výstav, galerií, práce v plenéru. Očekávané výstupy vycházejí ze vzdělávacího obsahu oblasti Umění a kultura.

Charakteristika vzdělávání v předmětu výtvarná výchova

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- chápe umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků
- využívá digitálních technologií k prezentaci vlastní tvůrčí činnosti

Formy a metody práce

- samostatná i kolektivní práce při vlastním výtvarném vyjádření
- krátkodobé projekty
- skupinová práce – při návštěvě výstav, divadelních představení
- samostatná práce – vyhledávání informací v různých publikacích dějin výtvarné kultury, v encyklopediích, na internetu
- účast na výtvarných soutěžích

Začlenění průřezových témat

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- Evropa a svět nás zajímá – porozumění evropským kulturním kořenům, respektování svébytnosti národních a regionálních kultur, význam uchování kulturního dědictví

Multikulturní výchova (MKV):

- lidské vztahy – vzájemné obohacování různých kultur, překonávání předsudků a vžitých stereotypů

Mediální výchova (MV):

- fungování a vliv médií ve společnosti – schopnost kriticky hodnotit výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření názoru i pro záměrnou manipulaci

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- po zadání úkolu si zorganizuje vlastní tvůrčí činnost
- dokáže si zpětně uvědomit svoje vlastní pokroky při práci

Učitel

- vhodně volí metody podporující samostatnost a tvořivost žáka

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- dostává dostatek námětů k samostatnému řešení problémů souvisejících s výběrem techniky a materiálů, se způsobem zpracování
- vyhledává nejvhodnější způsob realizace vizuálně obrazného vyjádření

Učitel

- podporuje vlastní návrhy žáků

Kompetence komunikativní:

Žák

- při práci ve skupině dokáže realizovat vlastní názor, skloubí ho se způsobem vyjádření ostatních členů týmu
- dokáže vyjádřit pocity a vlastní názory na umělecké dílo

Učitel

- podporuje kritiku a sebekritiku přiměřenou situaci
- učí žáky publikovat a prezentovat svoji práci

Kompetence sociální a personální:

Žák

- respektuje tempo, způsob vyjádření a originalitu v práci ostatních
- svou vlastní pracovní činností ovlivňuje kvalitu práce v týmu

Učitel

- učí žáky stát v týmech v různých rolích
- podporuje integraci žáků s SPU do třídních kolektivů

Kompetence občanské:

Žák

- prezentuje výsledky své práce na různých výtvarných soutěžích
- je schopen respektovat odlišné názory a způsob vyjádření
- svou práci reprezentuje školu, region

Učitel

- podporuje spolupráci s obcí a zájmovými složkami

Kompetence pracovní:

Žák

- dokáže se koncentrovat na svůj pracovní výkon
- při práci s výtvarným materiálem dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci

Kompetence digitální:

Učitel

- vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

5.7.2.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 2. stupeň

3. období, ročník: 6. - 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - umí vybírat, vytvářet a pojmenovávat co nejvíce prvků vizuálně obrazných vyjádření - uplatní je pro vyjádření vlastních zkušeností - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání smyslových zkušeností - seznamuje se s prostředky pro zachycení jevů a procesů, s metodami současného výtvarného umění (počítačové grafika, fotografie, video) - rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření jako smyslového účinku - orientuje se v uměleckých obrazných vyjádření minulosti, vychází z osobních zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> - kresba - linie, tvar, objem, rozvržení v ploše, objemu, prostoru, podobnost, rytmus, kontrast, stínování - seskupování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru; - symetrie, asymetrie - praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů - uspořádání objektů do celků, vyjádření pohybu a změny - rozvíjení smyslové citlivosti, vyjádření smyslových zážitků, emocí, myšlenek - malba - světelný a barevný kontrast, mísení, vrstvení a symbolika kontrast barev, odstín, sytost 	<ul style="list-style-type: none"> samostatná práce, skupinová práce, krátkodobé projekty, soutěže, výstavy 	<ul style="list-style-type: none"> EGS: Evropa a svět nás zajímá MKV: lidské vztahy MDV: fungování a vliv médií ve společnosti Čj M D Z Hv

<p>- podílí se na prezentaci a ověřování účinků vytvořených či upravených vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>- záměrně vyhledává a zachycuje objekty, které jsou podnětné pro různé smysly; fotografii upravuje tak, aby určitý smyslový vjem zdůraznil</p> <p>- vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje změnou jejich vzájemných velikostních poměrů, změnou jejich barevných kvalit a změnou jejich umístění ve vrstvách</p> <p>- volí odpovídající nástroje k tvorbě a proměně digitálního vizuálního obsahu</p> <p>- experimentuje s propojením zvuku, obrazu a textu podle vlastního záměru</p> <p>- experimentuje s postprodukcí vlastních tvůrčích počínů; postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí</p>	<p>- krajinomalba</p> <p>- grafické techniky, plastická a prostorová tvorba, modelování</p> <p>- nauka o perspektivě</p> <p>- užitá grafika, písmo, plakát, práce s PC, reklama</p> <p>- práce s netradičními materiály</p> <p>- dekorační práce</p> <p>- subjektivní vyjádření reality, děje</p> <p>- práce s uměleckým dílem</p> <p>- architektura, užité umění, design</p> <p>- portrét</p> <p>- krajinomalba, výtvarné umělecké směry</p> <p>- současné trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, land-art, happening)</p>		
<p>- se záměrem si rozšiřuje a třídí podle osobně vytvořených kritérií digitální databanku uměleckých děl pro další využití, postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí</p>	<p>- vizuální prostředky – jejich potenciál, kombinace, experiment; metody, postupy, prostředky (fotografie, animace, video; počítačová grafika), předvídání výsledku v souvislosti se zvolenými prostředky</p> <p>- nová média (digitální fotografie, animace, video);</p> <p>vektorová a bitmapová grafika; klip (rychlost, efektivnost, dynamika, expresivita, rytmus, zábavnost, humor), jeho kladné i záporné stránky – pasivní konzumentství; obrazová a zvuková složka klipu – variování (vlastní zvuková stopa a přejatá skladba); obraz – zvuk – text (zvuk a proměna obrazu; variace obrazů a jejich proměn v důsledku zvuku a textu)</p>		
<p>- ověřuje si účinky své tvorby, s využitím digitálních technologií je sdílí s ostatními, a to v rámci školy i širšího okruhu lidí</p> <p>- s využitím digitálních technologií si volí různé způsoby prezentace výsledků vlastní tvorby, tak, aby byla co nejvíce v souladu se záměrem a oslovila různé skupiny lidí (jedná se o škálu od exkluzivního představení vlastních děl jednotlivci přes prezentaci pro vybranou skupinu až po sdílení ve veřejně dostupných prostorách a na sociálních sítích)</p>	<p>- online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními; umělecké školy a ateliéry – výběr informací podle zájmu; významné výstavy a události, domácí i zahraniční kulturní události</p> <p>- sdílení a postprodukce – autorská práva a licence; formy prezentace (běžné i originální); prezentace jako událost, prezentace cílená na diváka, prezentace jako experiment; prezentace na sociálních sítích – výhody a rizika</p>		

Výtvarná výchova, 6. - 9. ročník - MDÚ

VÝSTUP	UČIVO, FORMY VÝUKY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	(průběžně, opakovaně) prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření
VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)
VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace
VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

5.8. Člověk a zdraví

5.8.1. Výchova ke zdraví

5.8.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět výchova ke zdraví je vyučován jako samostatný předmět určený pro 8. a 9. ročník. Vyučuje se v obou ročnících 1 hodinu týdně. Jeho očekávané výstupy vycházejí ze vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví oblasti Člověk a zdraví. Předmět úzce souvisí s obsahem předmětu přírodopis a občanská výchova.

Charakteristika vzdělávání v předmětu výchova ke zdraví

- formovat a rozvíjet u žáků pozitivní vztah k vlastnímu zdraví
- vést odpovědnost za podporu a ochranu zdraví
- přinášet základní poznatky o stavbě lidského těla a jeho vývoji (oblast dospívání)
- podporovat chování vedoucí k ochraně zdraví,
- seznamovat s riziky ohrožujícími zdraví,
- učit žáky být odpovědný za své zdraví,
- osvojit si zásady zdravého životního stylu,
- osvojovat si chování při ohrožení v rizikových situacích a událostech,
- prohlubovat poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnery, v manželství i rodině, škole a společenství vrstevníků.

Formy a metody práce

- převažují aktivizující metody a formy, které posilují zdravé sebevědomí, zvyšují odolnost vůči stresům a přispívají k utváření vlastních názorů a k volbě správného rozhodování (např. dialog, diskuse, aktivizující hry, praktická cvičení, simulace, audiovizuální technika, exkurze, besedy s odborníky)

Začlenění průřezových témat

osobnostní a sociální výchova (OSV):

- v návaznosti na osobnostní, sociální a právní aspekt některých témat mediální výchova (MV):
- v souvislosti s kritickým posuzováním reklam a mediálních článků spojených s výživou i dalšími aspekty zdraví
- ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
- dopravní výchova
- zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- zajímá se o problematiku lidského zdraví, chápe nutnost se touto problematikou zabývat
- samostatně pracuje s informačními zdroji, na základě získaných informací vyhodnocuje konkrétní situace související se zdravým a nezdravým životním stylem

Učitel

- nabízí žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku biologie člověka i jeho zdraví a povedou k ochotě se o ni dále zajímat
- předkládá žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů s tematikou biologické podstaty člověka a jeho zdraví a vede je k jejich pravidelnému využívání

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- vyvozuje optimální praktické postupy k ochraně vlastního zdraví
- samostatně pozoruje praktické jevy a jednání lidí, které souvisejí se zdravím a ochranou před civilizačními chorobami

Učitel

- vede žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností o člověku a jeho zdraví a k vyvozování optimálních praktických postupů v rámci jejich možností

- vede žáky k samostatnému pozorování jednání lidí a praktických jevů souvisejících se zdravím (především civilizačními chorobami), k jejich vyhodnocování a k vyvozování praktických závěrů pro současnost i budoucnost
- předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících se zdravím člověka v různých etapách života

Kompetence komunikativní:

Žák

- účinně, správně a podle pravidel užívá verbální i nonverbální komunikaci ve vztahu k dospělým i spolužákům

Učitel

- nabízí žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů souvisejících se stavbou lidského těla, funkcemi jeho orgánů a k jejich běžnému užívání
- umožňuje žákům poznávat základní symboly a značky související s problematikou člověka a jeho zdraví a vést je k jejich bezpečnému užívání
- vede žáky k formulování vlastních názorů na problematiku zdraví a k možnostem ověřovat si některé praktické dovednosti v modelových situacích

Kompetence sociální a personální:

Žák

- umí vyjádřit svůj názor a zároveň respektuje názory ostatních

Učitel

- navozuje dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti i jedinečnosti každého člověka a budou rozvíjet pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností ovlivňovat své zdraví
- vytváří dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu i pomoci v otázkách souvisejících s osobou člověka, jeho zdraví, vztahů obou pohlaví atd.

Kompetence občanské:

Žák

- uvědomuje si následky nezdravého životního stylu pro sebe samého i pro celou společnost

Učitel

- nabízí žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy (jejich dodržování a narušování) i dostatek modelových situací k prokázání praktických dovedností ochránit zdraví i jiných v krizových situacích, situacích hrubého zacházení, násilí atd.

Kompetence pracovní:

Žák

- seznámí se s vhodným režimem dne, účelně organizuje svůj čas s ohledem na přirozený biorytmus těla
- chápe potřebu spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, uče se pracovat ve skupině a přispívat ke společné práci

Učitel

- nabízí dostatek situací k propojení problematiky člověka, jeho hygieny, ochrany jeho zdraví s otázkami ochrany zdraví při práci a zájmové činnosti

Kompetence digitální:

Žák

- mnohostranně využívá digitální technologie a různé digitální zdroje. Učí se vyhledávat, ukládat, třídít a vyhodnocovat konkrétní informace z ověřených zdrojů, které jsou zaměřené na problematiku zdraví a bezpečí.
- měří, ukládá, vyhodnocuje, případně sdílí konkrétní data týkající se jeho osoby ve vztahu ke zdraví a bezpečí
- je veden k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenávání, ukládání a vyhodnocování dat, která mu umožní vhodně utvářet jeho denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví

Učitel

- vede žáka k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

5.8.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

Ročník: 8.	
Výstup	Učivo Formy výuky Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	podpora zdraví a její formy, tělesná a duševní hygiena, denní režim
VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	výživa a zdraví, vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	dětství, puberta, dospívání
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	sexuální dospívání a reprodukční zdraví
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Vztahy ve dvojici, seberegulace a sebeorganizace činností a chování
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Pravidla soužití v komunitě mezilidské vztahy, komunikace a kooperace

Ročník: 9.	
Výstup	Učivo Formy výuky Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	autodestruktivní závislosti
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	podpora zdraví a její formy
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	sebepoznání a sebepojetí
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	ochrana před přenosnými chorobami, ochrana před chronickými nepřenosičnými chorobami a před úrazy

VZ-9-1-09projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci,
VZ-9-1-10samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	stres a jeho vztah ke zdraví, psychohygiena
VZ-9-1-14vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	bezpečné chování a komunikace, manipulativní reklama a informace
VZ-9-1-16uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	ochrana člověka za mimořádných událostí

Výchova ke zdraví 8. - 9. ročník - MDÚ	
VÝSTUP	UČIVO, FORMY VÝUKY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek
<p>VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím</p> <p>VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví</p> <p>VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy</p> <p>VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování</p> <p>VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem</p> <p>VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her</p> <p>VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy</p> <p>VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</p> <p>VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla</p>	<p>(průběžně, opakovaně, vrstveně)</p> <p>dětství, puberta, dospívání</p> <p>sexuální dospívání a reprodukční zdraví</p> <p>výživa a zdraví</p> <p>vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví</p> <p>tělesná a duševní hygiena, denní režim</p> <p>ochrana před přenosnými chorobami</p> <p>ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy</p> <p>stres a jeho vztah ke zdraví</p> <p>autodestruktivní závislosti</p> <p>skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita</p> <p>bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení</p> <p>dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)</p> <p>manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt</p> <p>ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí</p> <p>celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie</p> <p>podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</p>

Výchova ke zdraví 8. - 9. ročník - MDÚ	
VÝSTUP	UČIVO, FORMY VÝUKY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	<p>sebezpoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity</p> <p>seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</p> <p>psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech</p> <p>mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</p>

5.8.2. Tělesná výchova

5.8.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět je realizován v 1. – 9. ročníku, v každém ročníku 2 hodiny týdně.

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Vzhledem k malému počtu žáků v jednotlivých ročnících dochází ke spojování ročníků. Na druhém stupni dochází k rozdělení žáků na dívky a chlapce a to následujícím způsobem – je spojen 6. a 7. ročník, přičemž odděleně probíhá výuka tělesné výchovy dívek a tělesné výchovy chlapců. Totéž platí i pro 8. a 9. ročník. V případě potřeby může ředitel školy rozhodnout o jiném systému dělení a spojování tříd.

Charakteristika vzdělávání v předmětu tělesná výchova

Činnosti v průběhu výuky vedou zejména k:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole,
- rozvoji pohybových dovedností a kultivaci pohybu,
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty,
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit.

Formy a metody práce

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech

činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti
- průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her
- turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti

činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování,
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností
- zdroje informací o pohybových činnostech

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností, sociálních dovedností, etické zvládnání situace soutěže, konkurence, organizování práce skupiny

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- osvojuje si základní tělocvičné názvosloví
- cvičí podle jednoduchého nákresu nebo popisu
- změří a porovná základní pohybové výkony
- hodnotí své výsledky

Učitel

- dodává žákům sebedůvěru a sleduje pokrok všech žáků
- umožňuje žákům uplatnění podle individuálních schopností

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a náradím

Učitel

- umožňuje žákovi podílet se na řešení vzniklých problémových situací
- vede žáka k správným způsobům reakce na nesportovním chování

Kompetence komunikativní:

Žák

- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- reaguje na základní povely a pokyny a sám je i vydává
- zorganizuje jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

Učitel

- umožňuje žákům týmovou spolupráci
- vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci

Kompetence sociální a personální:

Žák

- jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla a označí přestupky
- respektuje opačné pohlaví
- zvládá pohybové činnosti ve skupině

Učitel

- dbá na vhodné způsoby spolupráce mezi různě talentovanými žáky
- umožňuje žáků takové formy součinnosti, kdy plní různé role v týmu

Kompetence občanské:

Žák

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti
- spojuje svou pohybovou činnost se zdravím, zařazuje si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení
- je veden ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplný a taktní

Učitel

- umožňuje žákovi, aby se podílel na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- vytváří situace, umožňující žákovi rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)

Kompetence pracovní:

Žák

- je veden učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech při tělesné výchově i v běžném životě
- učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Učitel

- vede žáka k efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence digitální:

Na 1. stupni

učitel vede žáky k:

- k využívání digitálních zařízení při učení i zapojení do života školy a společnosti,
- při použití digitálních technologií zautomatizovat rutinní činnosti,
- předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.

Na 2. stupni

- vede žáky ke sledování svého výkonu pomocí digitálních technologií (mobil, sportovní hodinky, aplikace), následně k jeho vyhodnocení a porovnání s předchozími výkony,
- vede žáky k obrazovému záznamu svého pohybu, díky kterému žák může pak vyhodnotit, zda provedený pohyb udělal správně a může se poučit ze svých chyb,
- využívá digitální technologie jako prostředek pro přípravu a vhodné zaměření výuky, pro sledování a hodnocení žáků i zpětné zhodnocení dosažených výsledků ve výuce.

5.8.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova – 1. stupeň

Ročník: 1.	
Výstup	Učivo Formy výuky Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	– význam pohybu pro zdraví
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	– pohybové hry – základy gymnastiky – další pohybové činnosti dle zájmu žáků a podmínek školy - např. bruslení, turistika, hry na sněhu – základy sportovních her - manipulace s míčem
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	– gymnastika : průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed, nácvik odrazu na trampolínce – pohybové hry – sportovní hry – zásady jednání a chování – pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a – hygiena při TV - převlečení do úboru, vhodná obuv bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	– hygiena při TV - převlečení do úboru, vhodná obuv – bezpečnost při pohybových činnostech, bezpečnost v šatnách
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	– základní pojmy, povely, signály – osvojování pravidel jednoduchých her – zásady jednání a chování – organizace při TV

Ročník: 2.	
Výstup	Učivo Formy výuky Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<ul style="list-style-type: none"> – pohybový režim žáků – zdravotně zaměřené činnosti
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	<ul style="list-style-type: none"> – herní činnosti jednotlivce – pohybové hry, základy gymnastiky, atletiky – další pohybové činnosti dle zájmu žáků a podmínek školy - např. bruslení, turistika, hry na sněhu
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	<ul style="list-style-type: none"> – herní činnosti jednotlivce – sportovní hry -spolupráce ve hře, koordinace pohybů
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a – hygiena při TV - převlečení do úboru, vhodná obuv bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	<ul style="list-style-type: none"> – správné držení těla – správné dýchání – vhodné oblečení a obuv - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, bezpečnost v šatnách
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	<ul style="list-style-type: none"> – základní pojmy, povely, signály – základní tělocvičná názvosloví – osvojování pravidel jednoduchých her -organizace při TV - základní organizace prostoru a činnosti

Ročník: 3.	
Výstup	Učivo Formy výuky Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<ul style="list-style-type: none"> – význam přípravy organismu před cvičením
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	<ul style="list-style-type: none"> – pohybové hry, základy gymnastiky, atletiky – rytmické a kondiční formy cvičení -plavání
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	<ul style="list-style-type: none"> – zjednodušená pravidla her a závodů – orientace v prostoru – bezpečná příprava a ukládání náradí a náčiní
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a – hygiena při TV - převlečení do úboru, vhodná obuv bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	<ul style="list-style-type: none"> – význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka – vhodné a nevhodné prostředí pro TV a sport – smluvené povely, signály, znamení – základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV – hygiena při TV
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	<ul style="list-style-type: none"> – základní pojmy, povely, signály – organizace TV

Tělesná výchova, 1. - 3. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
TV-3-1-01p Zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	Příprava pro sportovní výkon	Cvičení v tělocvičně, na hřišti, v přírodě	
TV-3-1-04p Dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	Zdravotně zaměřené činnosti		Prv – hygiena, bezpečnost
TV-3-1-05p Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	Tělocvičné pojmy, komunikace v TV		ČJ - komunikace
Projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám			ŠD, kroužky
Zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů			

Ročník: 4.	
Výstup	Učivo Formy výuky Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	-cvičení s hudbou, plavání
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	– relaxační a zdravotně zaměřená cvičení
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	– netradiční pohybové hry a aktivity, základy gymnastiky a atletiky
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	– význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka – vhodné a nevhodné prostředí pro TV a sport – smluvené povely, signály, znamení – základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV, hygiena při TV
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	– měření a posuzování sportovní výkonnosti
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	– dodržování pravidel, respekt k ostatním
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	– základní pojmy, povely, signály – základní tělocvičná názvosloví
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnosti a soutěže na úrovni třídy	– gymnastika: kotoul vpřed i vzad, stoj na rukou s dopomocí, přeskok, roznožka přes kozu – rytmické a kondiční činnosti – atletika: běh, skok, hod – pohybové a sportovní hry

TV-5-1-09 změní základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	– měření a posuzování sportovní výkonnosti
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	– základy plavání
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	plavecká technika, bezpečnost

Ročník: 5.	
Výstup	Učivo Formy výuky Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	– rozvoj rychlosti, vytrvalosti a síly
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	– správné zvedání zátěže, průpravná cvičení
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	– gymnastika: kotoul vpřed i vzad, stoj na ruce s dopomocí, přeskok, skrčka přes kozu, kladina – atletika: běh, skok, hod – pohybové hry – sportovní hry
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	– význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu – význam přípravy organismu -hygiena při pohybových aktivitách
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	– měření a posuzování sportovní výkonnosti
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	– dodržování pravidel, respekt k ostatním
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	– základní pojmy, povely, signály – základní tělocvičná názvosloví
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	– gymnastika: kotoul vpřed i vzad, stoj na ruce s dopomocí, přeskok, roznožka přes kozu, skrčka, kladina – atletika: běh, skok, hod – pohybové hry – sportovní hry
TV-5-1-09 změní základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	– měření a posuzování sportovní výkonnosti
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	– zdroje informací o pohybových činnostech

Tělesná výchova, 4. - 5. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
TV-5-1-01p Chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu		Cvičení během dne	
TV-5-1-02p Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením	- kondiční a rytmické cvičení		
TV-5-1-03p Zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností			
TV-5-1-04p Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	Význam pohybu pro zdraví, bezpečnost při sportu		
TV-5-1-05p Reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti			ČJ – komunikace
TV-5-1-06p Dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play	Zásady sportovního jednání a chování, organizace her, pohybové hry	Cvičení na náradí	M – počítání skóre, udělování bodů
Zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla			
Zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy			

Ročník: 6.	
Výstup	Učivo Formy výuky Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	- význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	1. pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity 2. gymnastika – přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí 3. estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem 4. úpoly 5. atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí 6. sportovní hry 7. turistika a pobyt v přírodě
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	- rozcvička a protažení
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	- zdravotně orientovaná zdatnost

TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	-hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech , první pomoc při TV a sportu, -improvizované ošetření poranění a odsun raněného
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- smysl pro fair play, ochrana přírody při sportu
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování

Ročník: 7.	
Výstup	Učivo Formy výuky Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	- atletika, gymnastika, sportovní hry
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	.- Pohybové hry, sportovní hry
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- smysl pro fair play, ochrana přírody při sportu
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	- Sportovní hry
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování

Ročník: 8.	
Výstup	Učivo Formy výuky Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	- gymnastika, sportovní hry - atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, štafetový běh, skok do dálky, hod míčkem nebo granátem
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- Pohybové hry, sportovní hry
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- gymnastika - akrobacie, přeskočky, cvičení s náčiním a na náradí
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- smysl pro fair play, ochrana přírody při sportu
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	- Sportovní hry
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- organizace prostoru a pohybových činností
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	– měření, evidence, vyhodnocování

Ročník: 9.	
Výstup	Učivo Formy výuky Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	-prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	- gymnastika, sportovní hry - atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, překážkový běh, štafetový běh, skok do dálky, vrh koulí
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- Pohybové hry, sportovní hry

TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- smysl pro fair play, ochrana přírody při sportu
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- organizace prostoru a pohybových činností
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	– měření, evidence, vyhodnocování

Tělesná výchova 6. - 9. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
TV-9-1-02p Usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí	Atletika, gymnastika, sportovní hry		
TV-9-1-03p Cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy			Hv – rytmus, cvičení s hudbou
TV-9-1-04p Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem	Bezpečnost zdraví		
TV-9-1-04p Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity			
TV-9-1-05p Uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného	První pomoc		
TV-9-1-05p Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	Pravidla silničního provozu	Jízda na kole Turistika	
Chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti			
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
TV-9-2-01 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Týmová spolupráce		
TV-9-2-02p Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků			
Činnosti podporující pohybové učení			
TV-9-3-01p Užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka	Tělocvičné pojmy		Čj - komunikace
TV-9-3-02 Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu			

TV-9-3-03 Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Týmová spolupráce		
TV-9-3-04p Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka			
TV-9-3-05p Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je			M , F – měření délky, rychlosti
TV-9-3-06p Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže			

5.9. Člověk a svět práce

5.9.1. Pracovní činnosti

5.9.1.1. Pracovní činnosti – 1. stupeň

5.9.1.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět pracovní činnosti je vyučován na 1. stupni jako samostatný předmět v 1. – 5. ročníku 1 hodinu týdně. Očekávané výstupy vycházejí ze vzdělávacího obsahu oboru Člověk a svět práce. Výuka probíhá ve třídách příslušných ročníků, dílně, vybavené školní kuchyňce, na školním pozemku, mimo školní budovu (exkurze). Předmět pracovní vyučování umožňuje žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které vedou k jejich další profesní orientaci. Osvojují si pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví. Poznávají vybrané materiály a jejich vlastnosti, používají vhodné nástroje, náradí a jednoduché pracovní postupy. Vytvářejí si vztah k ochraně životního prostředí orientují se v různých oborech lidské činnosti.

Seznamuje žáky s výhodami využívání video návodů při tvorbě vlastních výrobků. Podporujeme žáky při vytvoření video návodu vlastního výrobku nebo pokrmu. Vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií.

Charakteristika vzdělávání v předmětu pracovní činnosti (1. stupeň)

- rozvíjí jemnou motoriku žáků
- vytváří základní pracovní dovednosti a návyky
- vede žáky k rozlišování materiálů, určování jejich vlastností
- učí rozlišovat jednoduché pracovní nástroje, poznat k čemu slouží, bezpečně s nimi zacházet, volit vhodný pracovní nástroj a postup
- postupně vytváří pozitivní vztah k práci
- vytváří kvalitní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí
- pomáhá chápat individuální možnosti každého člověka při řešení ekologických problémů
- dává prostor originálním nápadům a tvůrčí činnosti
- pracovat podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu i video návodu
- provádět jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vést pěstitelské pokusy a pozorování, které zaznamená i s využitím digitálních technologií a zhodnotit je

Co by měl zvládnout žák s lehkým mentálním postižením na konci 3. ročníku?

- pracovat podle slovního návodu a předlohy i videonávodu

Co by měl zvládnout žák s lehkým mentálním postižením na konci 5. ročníku?

- pracovat podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu i videonávodu

Formy a metody práce

- skupinová řešení problémů
- samostatná práce
- práce podle odborného návodu, nákresu
- krátkodobé projekty
- samostatná pozorování
- exkurze, návštěvy výstav, muzea
- pokusy hromadné nebo individuální

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- seberegulace a sebeorganizace – organizace pracovního procesu, vymezení času, stanovení kroků k dosažení určitých cílů
- kooperace a kompetice – dovednost ustoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny

Environmentální výchova (EV):

- základní podmínky života – přírodní zdroje jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření
- lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, průmysl a ochrana životního prostředí, odpady a hospodaření s odpady
- vztah člověka k prostředí – náš životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady, vlivy na prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- vybírá, plánuje, organizuje a řídí vlastní činnost
- samostatně pozoruje a porovnává výsledky při pěstitelských pracích

Učitel

- umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- promýšlí a naplánuje způsob řešení problémů při konstrukčních činnostech
- ověřuje správnost řešení problému, osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných situací

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní:

Žák

- rozumí jednoduchým návodům a popisům pracovního postupu, dokáže podle nich pracovat
- dokáže naslouchat pokynům, rozumí jim a vhodně na ně reaguje
- dokáže popsat a vysvětlit svůj vlastní pracovní postup, obhájit svůj názor

Učitel

- vede žáky k používání správné terminologie

Kompetence sociální a personální:

Žák

- dokáže přijmout svoji roli v pracovní činnosti skupiny
- se aktivně podílí na vytváření pravidel práce v týmu
- vytváří příjemnou pracovní atmosféru, ohleduplně jedná s ostatními členy pracovní skupiny
- dokáže v případě potřeby poskytnout nebo přijmout pomoc ostatních

Učitel

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

Kompetence občanské:

Žák

- respektuje a ocení práci ostatních členů kolektivu
- si je vědom svého podílu zodpovědnosti i výsledku svěřeného úkolu
- projevuje pozitivní postoj k pracovnímu úsilí i k jeho výsledkům
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Učitel

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní:

Žák

- při práci používá bezpečně nástroje, vybavení, dodržuje stanovená bezpečnostní pravidla
- přistupuje pozitivně k výsledkům pracovní činnosti
- využívá znalostí, schopností a zkušeností ke svému dalšímu profesnímu zaměření

Učitel

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence digitální:

Učitel

- vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivuje žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamuje žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

5.9.1.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti – 1. stupeň

1. období, ročník: 1. - 3.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Práce s drobným materiálem			
Práce s papírem a kartonem			
ČSP-3-1-01 - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- skládání, utržení, vytržení - vystřihávání, slepení, nalepení - rozlišení běžně užívaných druhů papíru - vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu	samostatná a skupinová práce, výstavy	M – geom.
Modelování			
ČSP-3-1-02 - dokáže pracovat podle návodu vyučujícího, nebo podle názorné vizuální předlohy	- vlastnosti a rozlišení plastelíny, moduritu, samotvrdnoucích hmot, keramické hlíny - různé techniky práce - hnětení, válení, ubírání, spojování, sušení, vypalování, vaření, glazování - vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu	samostatná a skupinová práce, výstavy	Vv, Prv
Další drobný materiál			
ČSP-3-1-02 - dokáže pracovat podle návodu vyučujícího, nebo podle názorné vizuální předlohy	- provázky, sláma, semínka, listy, šišky, plody, větvičky, špejle, drátky, korek - propíchování, spojování, stříhání, ohýbání, nalepování, slepování, skládání do tvarů, splétání - využití těchto výrobků při výzdobě a dekoraci třídy, školy, domova - dodržování lidových tradic a zvyklostí - vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu	samostatná a skupinová práce, krátkodobý projekt, práce podle návodu, výzdoba třídy i jiných prostor	Vv, M OSV

1. období, ročník: 1. - 3.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01 - zvládá základní dovednosti při práci se stavebnicemi	<ul style="list-style-type: none"> - stavby podle předlohy z kostek - stavby podle fantazie žáků - sestavování modelů věcí - montáže podle předloh - různé druhy stavebnic - návod pro práci - vytváření plošných a prostorových kompozic s využitím stavebnicových prvků i vhodného materiálu - stavebnice se spojovacími prvky a díly konstrukční činnosti - sestavování jednoduchých pohyblivých modelů - montáž a demontáž - urovnání dílů stavebnice k dalšímu použití - vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu 	<p>samostatná i skupinová práce podle návodu</p>	<p>OSV</p> <p>Vv, M</p>
Pěstitelské práce			
ČSP-3-3-02 - pečuje o nenáročnou rostlinu ČSP-3-3-01- provádí pozorování přírody, zhodnotí výsledky pozorování	<ul style="list-style-type: none"> - péče o pokojové květiny - naklíčování semen řepky, hrachu, fazole, obilí - přesazování na záhon - práce na pozemku, vyznačení řádků, setí zeleniny, sázení sazenic, hlíz - péče o rostliny - kypření, pletí, zalévání - jednoduchý záznam o pozorování růstu a vývoje rostliny, postupu práce - zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií 	<p>experiment a pozorování</p> <p>praktický nácvik pěstitelských a ostatních pracovních činností</p>	<p>Prv</p> <p>EV</p>
Příprava pokrmů			
ČSP-3-4-02 - umí se vhodně chovat při stolování ČSP-3-4-01- připraví tabuli pro jednoduché stolování	<ul style="list-style-type: none"> - prostředí stolu pro rodinný oběd, večeři, snídani - znalost základního druhu nádobí, příboru - údržba nádobí - chování strážníků při obědě v restauraci, doma, v jídelně 	<p>praktický nácvik činností a situací</p>	<p>OSV</p> <p>Čj</p>

Pracovní činnosti, 1.- 3. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Práce s drobným materiálem			
<p>ČSP-3-1-01p, ČSP 3-1-02 zvládá základní dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami třídí a pojmenuje přírodniny, rozliší přírodní a umělý materiál, vyrábí jednoduché ozdoby z přírodnin pozná papír, ví na co se používá, papír mačká, trhá, nalepuje, skládá, stříhá, vystřihuje, slepuje pracuje s modelovací hmotou – hněte, válí, uštipuje, stlačuje, rozděljuje, vytváří placičky, vyrábí drobné předměty pracuje s textilem – stříhá, navleče nit do jehly, uváže uzlík, šije předním stehem na děrovaném materiálu, ustříhne nit pojmenuje běžná řemesla, hrou znázorní, co kdo dělá, používá názvy pracovních pomůcek, vhodně pomůcky volí, bezpečně s nimi zachází, uklidí své pracovní místo, pomáhá při přípravě a úklidu pracovních potřeb pracuje podle slovního návodu a předlohy pod vedením učitele, samostatně, ve dvojici, ve skupině</p>	<p>třídění, obkreslování, vytrhávání, vystřihávání, nalepování, spojování, propichování, navlékání, mačkání, tvarování, dotváření, ohýbání, posypávání, sběr přírodnin, vytváření základních tvarů, práce s lepidlem – roztírání, šití, navlékání, přišívání knoflíků materiál: papír, karton, textil, provázky, bavlnky, korálky, knoflíky, špejle, vata, plastelína, hlína, keramická hlína, písek, samotvrdnoucí hmoty, sádra, sníh, dřevo, korek, guma, drát, plast, folie, odpadové materiály, přírodniny hospodaření s materiálem, pracovní pomůcky a jejich funkce, bezpečnost při práci, sebeobsluha, úklid a udržení čistoty, organizace práce návod – slovní návod pedagoga nebo spolužáka, předloha (nákres, model, vzorový výrobek)</p>	<p>samostatná a skupinová práce práce ve dvojicích krátkodobé projekty výzdoba třídy, chodby</p>	<p>M, Prv, Vv OSV</p>
Konstrukční činnosti			
<p>ČSP 5-2-01, ČSP 5-2-02, ČSP5-2-03 třídí prvky stavebnice, samostatně řadí prvky stavebnice podle předlohy, návodu, fantazie, sestavuje jednoduché modely podle návodu, staví jednoduché prostorové stavby z dřevěných, plastových stavebnic, prvky stavebnice sestavuje na ploše i v prostoru, spojuje části konstrukční stavebnice pomocí různých spojů, demontuje své výrobky, roztřídí prvky a uklidí</p>	<p>třídění prvků, řazení prvků, sestavování modelů podle předvádění učitele, návodu, předlohy jednoduché stavby v ploše i prostoru spojování prvků (pásky, desky, spojky, šrouby, matice) demontáž výrobků, úklid a organizace práce stavebnice: plošné, prostorové, konstrukční, plastové, dřevěné, kovové, mozaiky, puzzle</p>	<p>samostatná práce práce podle předlohy, návodu skupinová práce</p>	<p>OSV Vv, M</p>
Pěstitecké práce			
<p>ČSP-3-3-01p, ČSP-3-3-02 provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích, roční období pojmenovává, dá do souvislosti změny v přírodě a roční období ošetřuje pokojové květiny, upravuje květiny do vázy, pozná některé druhy pokojových rostlin, pomáhá při rozmnožování stonkovými řízkami pozoruje změny při klíčení semen sezná se se sběrem léčivých rostlin, sklízí ovoce a zeleniny, pojmenuje nářadí</p>	<p>znaky ročních období, pozorování přírody péče o pokojové rostliny: kypření, zalévání, otírání listů, omývání misek, odstranění odumřelých částí, setí semínek sklizeň ovoce a zeleniny, zpracování, uskladnění životní podmínky rostlin</p>	<p>pozorování experiment praktický nácvik činností</p>	<p>Prv, Čj, OSV</p>

Pracovní činnosti, 1.- 3. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
zná zásady bezpečnosti, zná význam pracovního a ochranného oblečení a obuvi podílí se na úklidu a úpravě areálu školy	jednoduché činnosti s nářadím, organizace a bezpečnost práce, ochranná obuv a oblečení, ošetření drobného poranění		
Příprava pokrmů			
ČSP-3-4-01p, ČSP-3-4-02p zná časové rozložení jídel během dne, vyjmenuje jídla, která má rád, pojmenuje základní druhy potravin a kuchyňského vybavení seznamuje se se zásadami zdravé výživy dokáže určit vhodný obchod, vybrat a nakoupit potraviny k přípravě svačiny nachystá si přinesenou svačinu, uklidí po sobě místo, připraví si svačinu, umyje a utře nádobí pod vedením učitele, zamete pracovní místo, uklidí odpadky do koše, uvaří čaj prostře stůl, umí používat příbor, nacvičuje správné stolování, uklidí ze stolu, s dopomocí ukládá zbytky potravin, dbá na hygienu při jídle	režim dne, typy jídel, zdravá výživa, zásady stravování, základní druhy potravin, kuchyňské vybavení, názvy jídel skladba stravy, nákup a uskladnění potravin, orientace v prodejnách potravin, stolování, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování, organizace vlastní přípravy jídla, příprava jednoduchého pokrmu hygiena stravování, osobní hygiena, čistota oděvů, úrazy v kuchyni, zásady bezpečnosti	praktický nácvik situací a činností	Prv, Čj, EV, OSV

2. období, ročník: 4. - 5.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Práce s drobným materiálem			
Práce s papírem a kartonem			
ČSP-5-1-01 - vytváří přiměřenými postupy různé výrobky z rozmanitých materiálů	- rozlišování a pojmenování různých druhů kartonu (plný, třívrstvý, vlnitá lepenka)	samostatná i skupinová práce podle návodu, příprava výstavy, prezentace výrobků	Vv
ČSP-5-1-02 - při své tvůrčí práci využívá prvky lidových tradic	- lepení, stříhání, řezání, dělitelnost, vrstvení - sestavování do obrazců - proplétání proužků - výrobky z krabic a krabiček, - výroba ručního papíru		
Modelování			
ČSP-5-1-03 - volí vhodné materiály, pomůcky a nástroje	vlastnosti moduritu, těsta, vosku, keramické hlíny, samotvrdnoucích hmot	pozorování a experimenty, samostatná i skupinová práce	Vv, M, Při
ČSP-5-1-04 - udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny, poskytne první pomoc při drobném úrazu	výroba složitějších předmětů: domy, postavy, zvířata, ozdobné předměty, předměty denního užívání		

2. období, ročník: 4. - 5.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Další drobný materiál			
	- využívání charakteristických vlastností materiálu - spojování, svazování, aranžování, dekorování - práce s přírodninami, dřívka, špejle, drátky, sláma, listy, korek, šišky, semena, plody, proutí	samostatná a skupinová práce, krátkodobý projekt, práce podle návodu, výzdoba třídy i jiných prostor	Vv, Při
Textil			
	- rozlišení textilií: bavlna, len, hedvábí, směšové tkaniny, rozlišení rubu a líce tkaniny - další materiály: nitě, knoflíky, bavlnky, stužky, vlna - techniky: odměřování, navlékání, šití, sešívání, přišívání, vyšívání, barvení, dekorace textilu - poznávání lidových řemesel a tradic na základě přímých ukázek - využití přírodnin a přírodních materiálů pro výzdobu spojenou s udržováním tradice lidových zvyků - ukázky tkaní, batikování, drátkování, vizovické pečivo, zdobení kraslic, košíkaření - udržování pořádku na pracovišti - zásady bezpečnosti a poskytování první pomoci	nácvik prací s pomůckami: nůžky, špendlíky, jehly, náprstek, krejčovský metr, textilní křída, barvy samostatná i skupinová tvůrčí činnost, nápodoba	Vv M – geom. Při
Konstrukční činnosti			
ČSP-5-2-01 - provádí jednoduchou montáž a demontáž	různé druhy stavebnic, karton, špejle, dřívka, spojovací prvky	samostatná i skup.práce podle návodu	M
ČSP-5-2-02 - pracuje podle slovního návodu, náčrtu, předlohy	využití návodů a předloh pro konstrukci - zvolí si výrobek, samostatně vyhledá vhodný videonávod, výrobek vytvoří		Čj, Při
ČSP-5-2-03 - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	sestavování modelů podle vlastní fantazie nebo předlohy		
ČSP-5-2-03 - poskytne první pomoc při úrazu	montáž a demontáž modelů		M
	poznávání vlastností stavebnicových prvků a dílů, porovnávání a funkční využití		
	vytváření prostorových i plošných modelů		Při
	dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel, poskytování první pomoci		

2. období, ročník: 4. - 5.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Pěstitelské práce			
ČSP-5-3-01 - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, vede pěstitelské pokusy a pozorování	- ošetřování pokojových rostlin: zalévání, kypření, rosení, hnojení, rozmnožování, hydroponie	experiment a pozorování praktický nácvik pěstitelských a ostatních pracovních činností	Při EV
ČSP-5-3-02 - ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny	- řez a jednoduchá vazba květin (využití sušin)		
ČSP-5-3-03 - volí správné pomůcky, nástroje a náčiní	- klíčení semen, řízkové a listové rozmnožování rostlin		
	- pěstování některých plodin; hrách, fazole, ředkvičky, letničky		
	- úprava půdy, setí, sázení, jednocení, pletí, hnojení, sklizení		
	- poznávání semen, rostlin, plodů, plevele		
ČSP-5-3-04 - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu	dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel, zásady první pomoci		Při OSV
Příprava pokrmů			
ČSP-5-4-01 - orientuje se v základním vybavení kuchyně	- seznámení se zákl. tech. vybavením kuchyně, bezpečnou obsluhou základních spotřebičů	Praktický nácvik situací a činností	Čj OSV
ČSP-5-4-02 - připraví samostatně jednoduchý pokrm	- udržování pořádku a čistoty, - druhy čisticích prostředků		
ČSP-5-4-03 - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ČSP-5-4-04 - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	- jednoduché prostírání, - slavnostní prostírání - rodinný stůl pro oslavu narozenin, Vánoc, Velikonoc, dalších rodinných tradic a zvyklostí - obsluha a chování stolovníků		
	- výběr, nákup a skladování potravin - jednoduché výrobky ze studené kuchyně, příprava snídaně, svačiny, jednohubky, obložené chlebičky, ovocné a zeleninové saláty	Praktický nácvik situací a činností	
	- úprava a dekorace pokrmů - zvolí si pokrm, samostatně vyhledá vhodný videonávod, pokrm připraví		
- dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	- zásady hygieny, bezpečnosti, úrazy v kuchyni		Při

Pracovní činnosti, 4. - 5. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Práce s drobným materiálem			
<p>ČSP-5-1-01p, ČSP-5-1-02p, ČSP-5-1-03, ČSP-5-1-04p</p> <p>třídí a pojmenuje materiál přírodní a umělý, pracovní nástroje a pomůcky, poznává vlastnosti kovů – práce s drátem používá formy a šablony, zhotovuje drobné ozdoby a dárky, předměty, figury a reliéfy z přírodnin, využívá jednoduché techniky lidových řemesel, při vytváření výrobků využívá vlastní fantazii</p> <p>rozezná různé druhy papíru, papír stříhá, skládá, ohýbá, slepuje a polepuje</p> <p>třídí textil podle druhu a barev, navlékne nit, ustříhne nit, uváže uzlík, přišije knoflík, seznámí se s některými textilními technikami (pletení, háčkování)</p> <p>porovnává vlastnosti různých modelovacích hmot, odlévá sádku do forem, modeluje figurky, duté předměty, reliéfy</p> <p>učí se měřit, stříhat, spojovat, leštit pilovat a řezat další materiály</p> <p>volí vhodně pomůcky, dodržuje pracovní postupy, pracuje bezpečně, udržuje pořádek na pracovním místě, uklidí si svoje pracovní místo, udržuje v čistotě ruce, oblečení, nástroje, dbá o bezpečnost práce, ošetří drobné poranění</p>	<p>vytváření drobných předmětů, dekorací, ozdob, dáreků, modelování, lepení, stříhání, spojování</p> <p>vnější úprava předmětů – práce s barvami, lakem, štětcem, sprejem ohýbání, stříhání a rovnání drátu</p> <p>základy šití – přední, zadní a obšívací steh, přišívání knoflíku</p> <p>lidová tvorba, tradice, zvyky a řemesla</p> <p>rozvoj fantazie a citu pro materiál, barvu</p> <p>zpracování plochy či prostoru</p> <p>pořádek a bezpečnost na pracovním místě, hygiena pracovního procesu, organizace práce, pracovní postup, návod, předloha, dokumentace materiál a pracovní pomůcky</p>	<p>samostatná práce</p> <p>práce ve dvojicích</p> <p>skupinová práce</p> <p>práce podle předlohy, návodu</p> <p>nácvik práce s pomůckami a nástroji</p> <p>nápodoba</p> <p>krátkodobé projekty</p> <p>výzdoba školy</p>	Vv, M, Při, OSV
Konstrukční činnosti			
<p>ČSP-5-2-01, ČSP-5-2-02, ČSP-5-2-03p</p> <p>vytváří modely ze stavebnic, používá jednoduché pracovní pomůcky a nástroje</p> <p>sestavuje pohyblivé modely, sestavuje prvky stavebnic v ploše i prostoru</p> <p>modely demontuje, díly uklidí a ukládá</p> <p>používá jednoduché pracovní pomůcky a nástroje, bezpečně s nimi zachází, dodržuje stanovené postupy, ošetří drobné poranění</p>	<p>sestavování modelů, montáž, demontáž</p> <p>organizace práce</p> <p>předloha (vzorový výrobek, nákres, model, náčrt, vlastní návrh)</p> <p>návod (ústní pedagoga, spolužáka)</p> <p>pořádek na pracovišti, hygiena a bezpečnost při práci, první pomoc při drobném poranění</p> <p>stavebnice: plošné, prostorové, konstrukční, stavebnice Merkur</p>	<p>samostatná práce</p> <p>práce podle návodu</p> <p>skupinová práce</p>	M, Vv, Při, OSV
Pěstitecké práce			
<p>ČSP-5-3-01p, ČSP-5-3-02p, ČSP-5-3-03p, ČSP-5-3-04p</p> <p>pečuje o pokojové rostliny ve třídě, pomáhá při přesazování, pozoruje klíčení rostlin</p> <p>pečuje o zeleň v okolí školy, spolupracuje při pracích v areálu školy</p> <p>seznámí se s pěstováním zeleniny a ovoce, pomáhá při sklizni, čištění, zpracování, uskladnění</p> <p>pro danou práci vybere správné nářadí, umí ho pojmenovat a bezpečně používat</p> <p>při práci s pomůckami a nástroji dodržuje postupy a bezpečnost</p> <p>ošetří drobná poranění</p>	<p>podmínky růstu rostlin</p> <p>kalendář přírody – změny v přírodě v závislostech na ročním období</p> <p>péče o pokojové rostliny: kypření, přihnojování, zalévání, přesazování</p> <p>práce v areálu školy</p> <p>pěstování, sklizeň a uchovávání ovoce a zeleniny</p> <p>znalost a bezpečné používání nářadí, význam ochranné obuvi a oblečení</p> <p>první pomoc při drobném poranění</p>	<p>pozorování</p> <p>experiment</p> <p>praktický nácvik činností</p>	Při, OSV, EV

Pracovní činnosti, 4. - 5. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Příprava pokrmů			
ČSP-5-4-01p, ČSP-5-4-02p, ČSP-5-4-03p, ČSP-5-4-04 určí vhodný obchod, vybere a nakoupí potraviny na svačinu připraví svačinu, uvaří čaj, používá správné názvy potravin a kuchyňského vybavení prostře stůl, uklidí ze stolu, umyje a utře nádobí, uloží zbytky potravin chová se vhodně při jídle, nacvičuje správné stolování dbá na hygienu při přípravě potravin i při jídle, samostatně dodržuje osobní hygienu, udržuje v čistotě pracovní plochu, zametá, uklízí odpadky do koše dbá na bezpečnost při přípravě potravin, ošetří drobná poranění	výběr a nákup potravin orientace v prodejnách potravin zdravá výživa příprava jednoduchého pokrmu vybavení kuchyně hygiena v kuchyni, organizace práce stolování, chování při jídle hygiena stravování, osobní hygiena prvni pomoc při drobném poranění	praktický nácvik činností a situací	Při, Čj, OSV

5.9.1.2. Pracovní činnosti – 2. stupeň

5.9.1.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět pracovní činnosti se na 2. stupni vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

V souladu se současnými trendy ve společnosti jsou očekávané výstupy předmětu stejné pro chlapce i dívky. Z organizačních důvodů (oddělená výuka tělesné výchovy – viz 5.8.2.1) je nutno dělit stejným způsobem jako při tělesné výchově i výuku pracovních činností. Tím je umožněno se při výuce dívek/chlapců více zaměřit na oblasti, které jsou jim tematicky bližší, toto rozlišení probíhá na základě vyhodnocení situace konkrétním vyučujícím.

Charakteristika vzdělávání v předmětu pracovní činnosti (2. stupeň)

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí (práce s technickým materiálem, práce v domácnosti)
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek, stejně jako potravin, potravinových surovin a plodin při práci
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- využívání digitální technologie a digitálního zdroje při volbě budoucího povolání, profesní přípravě či při sebehodnocení a sebezprezentaci.
- tvorba speciálního nástroje kariérového rozvoje žáka – osobní portfolio dovedností, zkušeností, zájmů a úspěchů, které je sestavena v digitální podobě.
- v rozšiřujícím tematickém okruhu si žáci osvojí práci s digitálními technologiemi, které pomáhají při spolupráci a komunikaci v týmu, při organizaci času a při řešení běžných pracovních úkolů a projektů

Co by měl zvládnout žák s lehkým mentálním postižením na konci 9. ročníku?

- posoudí i s využitím digitálních zdrojů své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace s přihlédnutím k potřebám běžného života
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách, využívá k tomu i digitální zdroje

- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb; využije vhodné digitální technologie při realizaci týmových pracovních úkolů, ke komunikaci a k prezentaci výsledků pracovních činností

Formy a metody práce

- provádění experimentů vedoucích ke klasifikaci vlastností technických materiálů
- práce s technickou dokumentací
- postup podle zadaných kritérií, návodu (práce s technickými výkresy, recepty,...)
- propojování znalostí z jiných předmětů (geometrie, výchova ke zdraví, fyzika, chemie) pro úspěšnou činnost v předmětu
- pozorování (růst rostlin a podmínky pro úspěšné pěstování)
- práce s informačními zdroji (profesní uplatnění, vyhledávání postupů činnosti,...)
- krátkodobé projekty zaměřené na práci vedoucí k vytvoření vlastního produktu, k ohodnocení svých možností na trhu práce apod.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- schopnost rozvíjet své dovednosti
- vytváření dobrých vztahů při spolupráci

Výchova demokratického občana (VDO):

- zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání
- samostatné o odpovědné řešení problémů

Environmentální výchova (EV):

- péčí o rostliny, přírodní prostředí ve svém okolí a správnou volbou technických materiálů a technologických postupů se přizpůsobovat ekologickým požadavkům
- zodpovědné nakládání s odpadem (třídění, kompostování)

Mediální výchova (MV):

- získávání námětů pro vlastní činnost z mediálních zdrojů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- orientace v technických možnostech a tradicích jiných zemí

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žák

- vytváří vlastní hmatatelné hodnoty
- ví proč určitou věc dělá, zná smysl dané činnosti
- může sledovat a hodnotit vlastní pokrok
- zadané činnosti rozvíjí jeho kreativitu – umožňují vlastní postupy
- pozná potřebu využít při práci vhodný informační zdroj
- porovnává svůj pokrok s ostatními

Učitel

- připravuje činnosti umožňující žákovi poznat smysl vykonané práce
- umožní žákovi pracovat na vlastním projektu, je-li v souladu se zamýšleným výstupem
- pomáhá žákovi hledat funkční řešení

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- podílí se na přípravě výrobního procesu
- volí vhodný materiál, náčiní, volbu zdůvodní, pozná a vyhodnotí chybu ve zvoleném postupu
- obhájí svůj námět

Učitel

- využívá vlastních zkušeností, aby žákovi pomohl zvolit správný postup
- pozitivně hodnotí i nápad, který je správný jen částečně, pokud neporušuje zásady bezpečnosti

Kompetence komunikativní:

Žák

- vyjadřuje se názvoslovně správně v oblasti techniky, pěstitelství a potravinářství
- orientuje se v písemném i slovním popisu pracovního postupu
- vysvětlí ostatním pracovní postup
- spolupracuje s ostatními na základě dialogu

Učitel

- vyžaduje žákovi důslednou přípravu k určité činnosti (správnost nákresu, postupu, receptu,...)
- vede žáka k tomu, aby své nápady zaznamenával a interpretoval formou srozumitelnou ostatním

Kompetence sociální a personální:

Žák

- pokud spolupracuje s ostatními ve skupině, dohodne se na jednotném postupu
- při vedení diskuse dokáže vyjádřit vlastní názor, využívá znalosti ke správné argumentaci
- při vedení diskuse respektuje názory jiných
- řídí se doporučením učitele

Učitel

- spolurozhoduje při neshodách a dává tím příklad, jak je řešit
- vede žáky k poznávání pracovních činností, které utvářejí možné záliby, využití volného času, uplatnění při volbě povolání

Kompetence občanské:

Žák

- dodržuje pracovní řád dílny, laboratoře, kuchyňky, školního pozemku, počítačové učebny
- dokáže adekvátně reagovat v případě nutnosti poskytnutí pomoci při zranění
- dokáže svou činnost přizpůsobit zákonným normám
- dodržuje pravidla slušného chování, ctí práci druhých

Učitel

- vysvětlí na konkrétních příkladech nutnost dodržování stanovených pravidel
- uplatňuje ve výuce demokratické principy

Kompetence pracovní:

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá nástroje, náčiní a další potřeby ke správnému účelu a správným způsobem
- dodržuje technologické postupy a pravidla
- dbá na ochranu svého zdraví i zdraví druhých, dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti a dovednosti dokáže uplatnit v běžné praxi.

Učitel

- seznámí žáky s příslušnými pracovními řády
- předvede správné způsoby používání náradí, nástrojů a pracovních potřeb, ochranných pomůcek
- přesně seznamuje žáky s bezpečnými pracovními postupy
- volí činnosti tak, aby si žáci upevnili kladný vztah k vlastní práci

Kompetence digitální:

Žák

- využije digitální zdroje k posouzení svých schopností, pro orientaci v profesní nabídce a pro výběr vhodného vzdělávání a profesní přípravy
- sestaví své kariérové portfolio v digitální podobě a prokáže v modelových situacích schopnost sebereprezentace při vstupu na trh práce
- vybere a využije vhodné digitální technologie při realizaci týmových pracovních úkolů a projektů, ke komunikaci, k organizaci své nebo týmové práce a k prezentaci výsledků pracovních činností
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením; běžné technické problémy vyřeší sám nebo si najde návod na jejich řešení
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytuje první pomoc při úrazu

Učitel

- pomáhá žákům utvářet profesní orientaci a vedeme je k používání digitálních technologií a digitálních vzdělávacích zdrojů při volbě budoucího povolání a profesní přípravy
- vede žáky k využití digitálních technologií při plánování jejich vzdělávací dráhy (na základě volby budoucího povolání)
- motivuje žáky k tomu, aby využívali digitální technologie k evidování vlastního pokroku a k aktivní práci s osobním kariérovým portfoliem
- zařazuje do výuky aktivity, které motivují žáky k užívání digitálních technologií tvůrčím a inovativním způsobem, k nalézání, porovnávání a vyhodnocování různých variant řešení a k prezentování a sdílení záměrů, postupů a výsledků samostatné i skupinové práce
- motivuje žáky ke komunikaci v týmu při společných úkolech prostřednictvím různých digitálních technologií, k využívání online konferencí a sdíleného virtuálního pracovního prostoru
- vede žáky k záměrnému a promyšlenému využívání vhodných digitálních technologií k samostatné práci i práci v týmech při pracovních činnostech, laboratorních pracích a projektech, motivujeme je k využívání a tvorbě video návodů
- vede žáky k vědomému utváření digitální identity vzhledem k budoucímu uplatnění na trhu práce, učíme je vnímat, že každou svou akci v digitálním prostředí zanechávají stopu

5.9.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti – 2. stupeň

Ročník: 6. a 7.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- seznámí se s příslušnými pracovními řády, s bezpečností a hygienou práce - zná zásady poskytnutí první pomoci při úrazu	- organizace a bezpečnost při práci v dílnách a na školním pozemku	rozhovor praktické ukázky praktický nácvik	Vz - první pomoc dodržování a respektování předpisů (VDO)
- dokáže načrtnout jednoduchý náčrtek výrobku, uvede potřebné údaje - je schopen sestavit jednoduchý technický výkres a orientovat se v něm	- technické náčrty, základy technického kreslení, pravoúhlé a rovnoběžné zobrazení		M - geometrie, druhy čar, zobrazování F - měření, jednotky délky
- uvědomuje si význam techniky v lidské společnosti	- úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí	vyhledávání informací o zneužití techniky	D - technický vývoj
práce s technickými materiály - dřevo, plast, kov (ruční obrábění)			
- dokáže posoudit vhodnost určitého materiálu pro konkrétní použití z hlediska estetiky, obrobitelnosti, ekologie i účelnosti	- fyzikálně-mechanické, chemické a estetické vlastnosti technických materiálů, jejich používání v praxi	rozvíjení pracovních kompetencí při práci	F, Ch - vlastnosti látek Ch - kovy, plasty šetrné nakládání s přírodními zdroji (EV)
- vybere vhodné nástroje pro obrábění materiálu - volí správné postupy při obrábění materiálu - při práci dodržuje a upevňuje si bezpečnostní a hygienické návyky	- potřebné nástroje a pracovní postupy pro ruční obrábění technických materiálů - měření, onýsování, řezání, pilování, broušení, vrtání, lakování; bezpečné zacházení s nástroji, správné držení a pohyby těla	exkurze do truhlářské dílny	
- zhotoví jednoduchý výrobek, při výrobě využívá získaných dovedností	- výrobek ze dřeva, plastu, kovu (drát, plech)		
Pěstování rostlin			
- vytváří si estetické cítění v souvislosti s úpravou přírody ve svém okolí a péči o okolí školy	- péče o čistotu a pořádek v okolí školy, údržba zeleně, podíl na parkové úpravě	pozorování vývoje rostlin péče o pěstované rostliny	Př - život rostlin, podmínky života, množení, květenství
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	- základní podmínky pro pěstování, půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy.		
- pěstuje a správně se stará o zahradní plodiny	- zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování		
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - uvědomuje si nutnost systematické a pravidelné péče o pěstované rostliny	- okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin, jednoduché vazby, úprava květů.		

Ročník: 6. a 7.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Využití digitálních technologií			
- ovládá základní funkce digitální techniky	- počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony	- seznámit se s funkcemi digitální techniky	Inf – počítače a jejich periferní zařízení a využití
- vybere vhodné digitální zařízení a digitální nástroj ke komunikaci a spolupráci s ostatními ve vztahu k zadanému úkolu a složení skupiny	- využití v různých pracovních činnostech a zaměstnáních		
- používá sdílené dokumenty, tabulky a sdílený prostor pro spolupráci	- spolupráce v týmu (při realizaci projektů): sdílený prostor pro spolupráci, komunikační nástroje, sdílené dokumenty, tabulky		
- dokáže odstranit problém při provozu digitální techniky			
Pracovní činnosti, 6. - 7. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Organizace práce, hygiena a bezpečnost při práci, 1. pomoc			
ČSP-9-1-05p, ČSP-9-2-04p, ČSP-9-3-04p, ČSP-9-3-05, ČSP-9-4-04p, ČSP-9-5-04p, ČSP-9-6-04p, ČSP-9-6-05p, ČSP-9-7-05 připraví si pracovní prostor a vybavení, rozvrhne si práci, respektuje nutný pracovní postup na konci práce uklidí pracovní prostor při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce, při kontaktu se zvířaty dodržuje hygienická a bezpeč. pravidla dodržuje pravidla bezpečného nakládání s chemikáliemi, s elektrickými spotřebiči a digitální technikou používá ochranné prostředky (rukavice, zástěry), dbá na bezpečnost svou i ostatních, odklízí a ukládá nepotřebný materiál, nástroje a nářadí poskytne první pomoc při drobném poranění, s dopomocí učitele poskytne pomoc při zasažení chemikálií, popáleninách, vyjmenuje základní vybavení domácí lékárníčky	organizace vlastní činnosti hygiena a bezpečnost při práci řády specializovaných učeben bezpečnost při zacházení s chemickými látkami, čisticími prostředky používání ochranných prostředků, hlášení úrazů ošetření drobných poranění, přivolání pomoci, první pomoc při zasažení chemikálií, úrazu elektrickým proudem vybavení domácí lékárníčky	rozhovor návčik praktické činnosti	Vz, F, Ch, EV, VDO
Práce s technickými materiály			
ČSP-9-1-01p, ČSP-9-1-02p, ČSP-9-1-04p pracuje s různými materiály, rozpoznává je, rozlišuje jejich vlastnosti pojmenuje nástroje a nářadí, dokáže vybrat správný nástroj, bezpečně s ním zachází, uklízí ho a uchovává v pořádku uplatňuje poznatky o vlastnostech kovů, dřeva, plastů čte jednoduché technické výkresy a náčrtky pracuje s předlohou, vzorem, náčrtkem, nákresem, návodem zhotovuje předměty denní potřeby, ozdobné předměty a dárky provádí drobné opravy a údržbu předmětů denní potřeby, vybavení školy a pomůcek	měření, stříhání, ohýbání, olepování, ořezávání, řezání, spojování, modelování, pilování, vrtání, nýtování, spojování šrouby, sekání, tepání, úprava proti korozi, nátěry dřeva, tmelení, lakování	praktický návčik činností exkurze do truhlářské dílny práce podle návodu, technického postupu	F, Ch, D, EV

Pracovní činnosti, 6. - 7. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Design a konstruování			
<p>ČSP-9-2-01p, ČSP-9-2-03p sestavuje modely podle návodu, náčrtu, plánu procvičuje montáž a demontáž jednoduchých předmětů a zařízení</p> <p>provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</p>	<p>práce podle návodu, náčrtu konstrukční a elektrotechnické stavebnice Merkur, puzzle, práce s kartonem – prost. modely jednoduché montážní a demontážní na jízdním kole, údržba jízdního kola, školních pomůcek, zahradnického nářadí</p>	<p>praktický nácvik činností</p> <p>práce ve skupině</p> <p>postup podle návodu</p>	F, M, OSV
Pěstitelské práce a chovatelství			
<p>ČSP-9-3-01p, ČSP-9-3-02p, ČSP-9-3-03p, ČSP-9-3-04, ČSP-9-3-05p pečuje o pokojové rostliny, využívá pokojové květiny k výzdobě interiéru</p> <p>vytvoří jednoduchou vazbu z živých nebo sušených rostlin zpracuje půdu, pěstuje cibulové květiny pečuje o okrasné dřeviny, travnaté plochy v okolí školy popíše péči o malá zvířata, zásady jejich ošetřování a krmení</p>	<p>zalévání, kypření, hnojení, přesazování, množení – dělením trsu, listovými/ stonkovými/ vrcholovými řízky výzdoba interiéru školy, aranžování půda a její zpracování pěstování květin, zeleniny, předpěstování sadby péče o travnaté plochy, okrasné keře podmínky chovu domácích zvířat</p>	<p>pozorování vývoje rostlin péče o rostliny praktický nácvik</p> <p>návštěva zahradnictví a zemědělského podniku</p>	Při, Inf, EV
Provoz a údržba domácnosti			
<p>ČSP-9-4-01p, ČSP-9-4-02, ČSP-9-4-03p, ČSP-9-4-04p uklidí jednotlivé místnosti bytu třídí pere, suší a žehlí prádlo třídí odpad orientuje se v čistících a úklidových prostředcích, posoudí jejich účinnost, finanční náročnost, šetrnost k živ. prostředí s dopomocí učitele zpracuje rozpočet domácnosti, rozliší příjmy a výdaje, při modelových situacích demonstruje hotovostní platby, odhaduje ceny, zvládne samostatně nákup orientuje se v návodech, instrukcích, bezpečně používá elektrospotřebiče provádí základní údržbu pomůcek, nářadí, spotřebičů</p>	<p>údržba a úklid domácnosti údržba textilií, praní oděvů nakládání s odpady úklidové prostředky a nakládání s nimi</p> <p>zacházení s elektrospotřebiči finance a provoz domácnosti šetření s vodou a energiemi</p>	<p>praktický nácvik činností</p>	F, Ch, EV
Příprava pokrmů			
<p>ČSP-9-5-01, ČSP-9-5-02p, ČSP-9-5-03p, ČSP-9-5-04 používá základní kuchyňské vybavení bezpečně obsluhuje spotřebiče udržuje pořádek a čistotu, dbá na bezpečnost a hygienu odhadne množství potravin, ověří data trvanlivosti, ukládá a uchovává potraviny podle základních postupů a receptur připraví jednoduché pohoštění studené kuchyně připraví jednoduché jídlo na oběd či večeři,</p>	<p>kuchyně a její vybavení udržování čistoty, pořádku a bezpečnosti</p> <p>potraviny – druhy, nákup, ukládání, uchovávání příprava pokrmů za studena, tepelné úpravy příprava teplých a studených nápojů základní postupy</p>	<p>práce s návodem</p> <p>praktický nácvik činností</p>	Vz, Ov, M, EGS, MKV

Pracovní činnosti, 6. - 7. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
upeče jednoduchý moučník, připraví teplý nebo studený nápoj orientuje se v kuchařské knize, prostře stůl, zvládne obsluhu stolu, dodržuje pravidla stolování	zásady zdravé výživy úprava stolu a stolování		
Práce s laboratorní technikou			
ČSP-9-6-01p, ČSP-9-6-04p připraví pracovní prostor pro provedení laboratorní práce využívá návody, popisy postupů, protokoly s pomocí učitele připraví laboratorní pomůcky, nástroje, přístroje provádí jednoduchá měření a pozorování, výsledky zaznamenává dbá na bezpečnost a pořádek	základní laboratorní přístroje, zařízení, pomůcky základní laboratorní postupy a metody vlastnosti látek, měření fyzikálních veličin záznam výsledků pravidla a zásady při laboratorních činnostech	práce podle návodů, postupů záznam do protokolu	F, EGS
Využití digitálních technologií			
ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	- digitální zařízení a jejich ovládání - práce s digitálními návody a videonávody - využití digitálních zařízení pro konkrétní, osobně prospěšný účel - bezpečnost práce a správná manipulace s digitálním zařízením	- praktický nácvik - využití konkrétních digitálních zařízení	OSV, VkZ, Inf

Ročník: 8. a 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Práce s technickými materiály			
- pracuje s technickým výkresem, dokáže sám narysovat složitější výkres, použije ho při zhotovení výrobku	- pokročilé využití technického kreslení	zhotovení technického nákresu	M - geometrie, druhy čar, zobrazování
- dokáže vyrobit jednotlivé části výrobku a z jednotlivých částí zkompletuje výrobek	- složitější pracovní operace a postupy (stříhání a ohýbání plechu, ohýbání drátu podle nákresu, metody spojování materiálů)	nácvik technických dovedností	F - měření a jednotky délky Ch - kovy Z - naleziště rud Vz – 1. pomoc
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti při práci s nástroji a nářadím, poskytne I. pomoc při úrazu	- bezpečnost a hygiena při práci, první pomoc při poranění		

Ročník: 8. a 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Design a konstruování			
- provádí montáž a demontáž jednoduchého zařízení	práce podle návodu, schématu, pracovní postup	práce s návodem	F - podstata funkce některých zařízení
- provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	drobné opravy v domácnosti, údržba a montážní práce (např. jízdní kolo, zahradní nářadí)		
Využití digitálních technologií			
- vyhledává na specializovaných portálech informace o vybraných profesích/povoláních a profesních dovednostech, interaktivně se seznamuje s pracovními činnostmi, nástroji a prostředím vybraných profesí	- digitální zdroje o trhu práce a pro volbu povolání: portály o profesích a profesní přípravě, portály určené k hledání práce, s informacemi o trhu práce, náplň oborů SŠ, informace a poradenské služby; aplikace a videa o profesích, povoláních, podnikání; práce s profesními informacemi, využívání poradenských služeb		
- využívá testy, hry a speciální aplikace k sebepoznávání a k hodnocení svých schopností a dovedností	- digitální nástroje (sebe)hodnocení (testy, hry apod.)		
-- orientuje se v různých digitálních zdrojích pro volbu povolání a využívá je k sebepoznání, sebehodnocení a k orientaci v profesní nabídce	- volba profesní orientace – digitální nástroje hodnocení (testy, hry apod.); práce s profesními informacemi, využívání specializovaných webových portálů, aplikací a poradenských služeb		Inf – seznámení s digitálním zařízením
- využívá digitální nástroje k prezentaci své osoby, svých dovedností a zkušeností v modelových situacích ze světa práce	digitální osobní kariérové portfolio (např. pomocí cloudového úložiště nebo s využitím speciálních portálů, aplikací, sociálních sítí)		Inf – využití v praxi
- vyplní elektronické formuláře spojené s přihláškou na střední školu, orientuje se v online prostředí administrace přijímacího řízení	- možnosti vzdělávání – náplň středoškolských oborů vzdělávání, přijímací řízení		
- vyhledává (na internetu) informace o pracovních příležitostech v regionu, v modelové situaci odpoví na nabídku pracovní pozice, vytvoří s využitím připravených šablon (např. také Europass) životopis a motivační dopis v elektronické podobě pro konkrétní pracovní pozici	- zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu (v elektronické podobě), pohovor u zaměstnavatele, sebeprezentace		
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	– úpravy, archivace, stříh; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC)		Inf - bezpečnost
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	- bezpečnost a hygiena při práci, první pomoc při poranění		

Ročník: 8. a 9.			
Výstup	Učivo	Formy výuky	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Příprava pokrmů			
- má představu o hygienických předpisech a zdravé výživě	- zásady správné výživy, energetická hodnota potravin	práce s návodem praktický nácvik činností	Vz - zdravá výživa Ov - slušné chování, stolování M - rodinné finance EGS, MKV - stravovací návyky a zvyklosti ostatních národů
- ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu	- úprava stolu a stravovacího prostředí, společenské chování, podávání základních druhů pokrmů a nápojů		
- dodržuje správné pracovní postupy, vyhledává je, organizuje svou činnost efektivně	- jednoduché jídlo připravené podle receptu		
- dodržuje zásady zdravého a příjemného prostředí v bytě	- stolování, úprava prostředí, příprava jídelního stolu		
- seznámí se s informacemi o stravování v rodině	- nákup a skladování potravin		
Svět práce			
- dokáže se zorientovat a vyhodnotit situaci na trhu práce	Trh práce – povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobní	práce s informačními zdroji návštěva IPS, ÚP	Inf - vyhledávání informací Ov - člověk hledající sám sebe Čj - životopis OSV - stanovení osobních cílů a naplánování cesty k jejich dosažení, sebepoznání a sebehodnocení VDO - osobní zodpovědnost, právní řád, práva a povinnosti občanů
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Volba profesní orientace – osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využívání poradenských služeb		
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů		
- posoudí své možnosti při povolání a profesní přípravy rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	- zákoník práce		
- zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	- životopis, pohovor		
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při vstupu na trh práce			
Chovatelství			
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	- chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty	práce s informačními zdroji v případě zájmu možnost chovu drobného zvířete ve škole	Inf - vyhledávání informací Př - domácí zvířata, péče o ně, podmínky života
- vyhledá a použitelným způsobem zpracuje informace o chovu konkrétního zvířete	- vyhledávání a třídění informací		
Pěstování rostlin			
- uvědomuje si nutnost systematické a pravidelné péče o pěstované rostliny	- péče o plodiny pěstované na školním pozemku	práce na školním pozemku	exkurze do zahradnictví a zemědělského podniku

Pracovní činnosti, 8. - 9. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Organizace práce, hygiena a bezpečnost při práci, 1. pomoc			
<p>ČSP-9-1-05p, ČSP-9-2-04p, ČSP-9-3-04p, ČSP-9-3-05p, ČSP-9-4-04p, ČSP-9-5-04p, ČSP-9-6-04p, ČSP-9-6-05p, ČSP-9-7-05</p> <p>připraví si pracovní prostor a vybavení, rozvrhne si práci, respektuje nutný pracovní postup</p> <p>na konci práce uklidí pracovní prostor při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce, při kontaktu se zvířaty dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla</p> <p>dodržuje pravidla bezpečného nakládání s hemikáliemi, s elektrickými spotřebiči a digitální technikou</p> <p>používá ochranné prostředky (rukavice, zástěry), dbá na bezpečnost svou i ostatních, odklízí a ukládá nepotřebný materiál, nástroje a nářadí</p> <p>poskytne první pomoc při drobném poranění, s dopomocí učitele poskytne pomoc při zasažení chemikálií, popáleninách, vyjmenuje základní vybavení domácí lékárničky</p>	<p>organizace vlastní činnosti</p> <p>hygiena a bezpečnost při práci</p> <p>řády specializovaných učeben</p> <p>bezpečnost při zacházení s chemickými látkami, čisticími prostředky</p> <p>používání ochranných prostředků, hlášení úrazů</p> <p>ošetření drobných poranění, přivolání pomoci, první pomoc při zasažení chemikálií, úrazu elektrickým proudem</p> <p>vybavení domácí lékárničky</p>	<p>rozhovor</p> <p>nácvik praktických činností</p>	<p>Vz, F, Ch, EV, VDO</p>
Práce s technickými materiály			
<p>ČSP-9-1-01p, ČSP-9-1-02, ČSP-9-1-04p</p> <p>rozpozná kovové materiály</p> <p>pojmenuje nářadí</p> <p>dodržuje pracovní postupy</p> <p>rozliší druhy dřeva podle struktury a tvrdosti</p> <p>dodržuje pracovní postupy</p> <p>pojmenuje a použije nástroje a nářadí</p> <p>provádí povrchovou úpravu dřeva</p> <p>uplatňuje poznatky o vlastnostech plastů</p> <p>používá jednoduchou technickou dokumentaci</p> <p>zhotoví předměty denní potřeby, dárky a ozdobné předměty</p> <p>provádí drobné úpravy a údržbu</p>	<p>vlastnosti materiálu: dřevo, plast, kov, užití materiálů v praxi</p> <p>pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</p> <p>jednoduché pracovní postupy a operace</p> <p>organizace práce, technologické postupy, návody, technické informace</p> <p>technika a životní prostředí, zneužití techniky, tradice, řemesla</p>	<p>praktický nácvik činností</p> <p>exkurze do truhlářské dílny</p> <p>práce podle technického postupu či návodu</p>	<p>F, Ch, D, EV</p>
Práce s ostatními materiály			
<p>využívá vlastnosti různých materiálů</p> <p>volí odpovídající postupy</p> <p>pracuje s předlohou, vzorem, náčrtem, návodem, nákresem</p> <p>zhotovuje drobné předměty, dárky, výrobky na výzdobu</p> <p>uplatní prvky lidové tvorby a řemesel</p>	<p>materiál: papír, karton, přírodniny, modelovací hmoty, textil, dráty, plasty</p> <p>pracovní postupy: měření, stříhání, řezání, modelování, barvení, spojování, lakování, glazování</p> <p>lidová řemesla, tradice, zvyky</p>	<p>práce podle návodu, předlohy skupinová práce</p>	<p>Čj, D, Vv, EV</p>
Základní dovednosti ručních prací			
<p>zvládá základní dovednosti háčkování, pletení</p> <p>vyšije jednoduchý vzor na látku</p> <p>navlékne gumu, přišije knoflík, poutko, zvládne jednoduché opravy prádla</p> <p>seznámí se s šitím na šicím stroji</p>	<p>háčkování, pletení, vyšívání, ruční šití, šití na šicím stroji</p> <p>práce se stříhem</p>	<p>práce podle předlohy, návodu</p> <p>praktický nácvik činností</p>	<p>Čj, D, Vv, VDO</p>

Pracovní činnosti, 8. - 9. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
volí vhodný materiál, odhaduje spotřebu zhotovuje dárky, bytové a oděvní doplňky, výzdobu třídy, školy, domova vyhledá náměty v knihách, časopisech, webových stránkách	práce s různými materiály, vzory, předlohami práce s informacemi lidové tradice		
Design a konstruování			
ČSP-9-2-01p, ČSP-9-2-03p sestaví složitější modely podle návodu, plánu, náčrtu zvládá montáž a demontáž jednoduchých předmětů a zařízení zvládá údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	práce podle návodu, náčrtu práce s elektrotechnickými stavebnicemi jízdni kolo: seřízení sedla, montáž a demontáž pláště, osvětlení kola, lepení vzdušnice funkce a použití nástrojů, nářadí a pomůcek údržba jízdního kola, školních pomůcek, zahrad. nářadí	práce podle návodu návčik praktických dovednosti	F, M, OSV
Pěstitelské práce a chovatelství			
ČSP-9-3-01p, ČSP-9-3-02p, ČSP-9-3-03p, ČSP-9-3-04, ČSP-9-3-05p pečuje o pokojové rostliny, využívá pokojové květiny k výzdobě interiéru vytvoří jednoduchou vazbu z živých nebo sušených rostlin zpracuje půdu, pěstuje cibulové květiny pečuje o okrasné dřeviny, travnaté plochy v okolí školy popíše péči o malá zvířata, zásady jejich ošetřování a krmení	zalévání, kypření, hnojení, přesazování, množení – dělením trsu, listovými/stonkovými/vrcholový mi řízků výzdoba interiéru školy, aranžování půda a její zpracování pěstování květin, zeleniny, předpěstování sadby péče o travnaté plochy, okrasné keře podmínky chovu domácích zvířat	pozorování vývoje rostlin péče o rostliny praktický návčik návštěva zahradnictví a zemědělského podniku	Při, Inf, EV
Provoz a údržba domácnosti			
ČSP-9-4-01p, ČSP-9-4-02, ČSP-9-4-03p, ČSP-9-4-04p uklidí jednotlivé místnosti bytu třídí pere, suší a žehlí prádlo třídí odpad orientuje se v čisticích a úklidových prostředcích, posoudí jejich účinnost, finanční náročnost, šetrnost k životnímu prostředí s dopomocí učitele zpracuje rozpočet domácnosti, rozliší příjmy a výdaje, při modelových situacích demonstruje hotovostní platby, odhaduje ceny, zvládne samostatně nákup orientuje se v návodech, instrukcích, bezpečně používá elektrospotřebiče provádí základní údržbu pomůcek, nářadí, spotřebičů	údržba a úklid domácnosti údržba textilií, praní oděvů nakládání s odpadky úklidové prostředky a nakládání s nimi zacházení s elektrospotřebiči finance a provoz domácnosti šetření s vodou a energiemi	praktický návčik činností	F, Ch, EV

Pracovní činnosti, 8. - 9. ročník - MDÚ			
Výstup	Učivo	Formy výuky	PT, MZV
Příprava pokrmů			
<p>ČSP-9-5-01, ČSP-9-5-02p, ČSP-9-5-03p, ČSP-9-5-04</p> <p>používá základní kuchyňské vybavení bezpečně obsluhuje spotřebiče udržuje pořádek a čistotu, dbá na bezpečnost a hygienu odhadne množství potravin, ověří data trvanlivosti, ukládá a uchovává potraviny podle základních postupů a receptur připraví jednoduché pohoštění studené kuchyně připraví jednoduché jídlo na oběd či večeři, upeče jednoduchý moučník, připraví teplý nebo studený nápoj orientuje se v kuchařské knize, prostře stůl, zvládne obsluhu stolu, dodržuje pravidla stolování</p>	<p>kuchyně a její vybavení udržování čistoty, pořádku a bezpečnosti potraviny – druhy, nákup, ukládání, uchovávání</p> <p>příprava pokrmů za studena, tepelné úpravy příprava teplých a studených nápojů základní postupy zásady zdravé výživy</p> <p>úprava stolu a stolování</p>	<p>práce s návodem</p> <p>praktický nácvik činností</p>	<p>Vz, Ov, M, EGS, MKV</p>
Využití digitálních technologií			
<p>ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu</p> <p>ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení</p> <p>ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb</p> <p>ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením</p> <p>ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - digitální zařízení a jejich ovládání - práce s digitálními návody a videonávody - využití digitálních zařízení pro konkrétní, osobně prospěšný účel - bezpečnost práce a správná manipulace s digitálním zařízením 	<ul style="list-style-type: none"> - praktický nácvik - využití konkrétních digitálních zařízení 	<p>OSV, VkZ, Inf</p>
Svět práce			
<p>ČSP-9-8-01p, ČSP-9-8-02p, ČSP-9-8-03p, ČSP-9-8-04p</p> <p>popíše, v čem spočívá pracovní náplň povolání</p> <p>pojmenuje různá pracoviště reálně posoudí své možnosti při výběru povolání</p> <p>dokáže využít poradenských služeb pro výběr povolání</p> <p>orientuje se v síti OU SOU vyzkouší prezentaci své osoby při pohovoru u zaměstnavatele</p> <p>vyjmenuje různé způsoby hledání zaměstnání, ví kam se obrátit, když ho nenajde</p> <p>byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů</p>	<p>trh práce – povolání, druhy pracovišť a pracovních činností, kvalifikační požadavky, zdravotní podmínky</p> <p>volba profesní orientace – náplň studijních oborů sebehodnocení, využívání poradenských služeb, zákoník práce, pohovor</p>	<p>práce s informacemi</p> <p>návštěva odborného pracoviště</p>	<p>Inf, Čj, Ov, OSV, VDO</p>

6. Hodnocení výsledků a vzdělávání žáků

6.1. Hodnocení žáka ve škole

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Podrobný *Klasifikační řád*, schválený a pravidelně aktualizovaný pedagogickou radou, je archivován u ředitele školy, umístěn na webu školy a v administrativním portfoliu každého vyučujícího.

6.1.1. Cíl a smysl hodnocení

Smyslem výchovně vzdělávacího procesu je vytvářet konkrétní osobní hodnoty. Tyto hodnoty musí být rozlišovány a klasifikovány, proto je hodnocení žáka neoddelitelnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Stejně, jako je výchovně vzdělávací proces komplexní záležitostí, je i hodnocení činnost, kterou učitel vykonává průběžně nejen ve výuce, ale i mimo ni po celý školní rok včetně akcí a činností probíhající mimo výuku.

Hodnocení poskytuje žákovi i vyučujícímu zpětnou vazbu, prostřednictvím které získávají informace o tom, jak žák danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení žáka není však pouze činností učitele, žák musí mít možnost vyhodnocovat svou činnost a pokroky sám, konfrontovat je s ostatními, přijímat hodnocení od spolužáků.

Primárním smyslem není srovnávání žáka se spolužáky (ačkoliv na úrovni žákova vnímání k tomuto srovnávání často dochází), mělo by vést k tomu, aby si žák uvědomoval vlastní pokrok, své silné a slabé stránky, aby byl motivován k další činnosti. Proto je důležité se v hodnocení zaměřit na pozitiva, na to co žák dokázal, kde se zlepšil, kde dokázal přistoupit k řešení problému originálním způsobem, kde se objevila snaha.

Hodnocení žáka motivuje k zlepšení, opakované neúspěchy však vedou k rezignaci. Proto je důležité, aby učitelé i rodina žáka neposuzovala na základě konkrétní známky, ale snažili se postihnout žákovy úspěchy a hledat cesty k řešení neúspěchů. Na naší škole známka zůstává hlavním klasifikačním faktorem, jsme si ale vědomi, že často postihuje jen momentální stav, důležité je žákovi zdůvodnit kde chybuje, proč nebyl úspěšný, ukázat mu cestu k zlepšení. Proto využíváme i jiné způsoby hodnocení.

6.1.2. Způsob hodnocení

Hodnocení pomocí známek:

Známky používáme i pro hodnocení na Vysvědčení a to ve všech ročnících. Známky jsou udělovány zejména v případech komplexního opakování, ústního či písemného. Rodiče jsou s nimi seznamováni prostřednictvím Žákovských knížek. V případě drobnějších prací jsou známky použity častěji v případech, kdy žák dosáhne výraznějšího úspěchu nebo pracuje nad rámec očekávaných povinností.

Klasifikační stupnice 1 – 5 (včetně minusů; znaménko mínus se použije tehdy, jsou-li splněny pouze některé podmínky předchozího i následujícího stupně) je používána vyučujícími podle následujících pravidel:

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi. S menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí. S většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje nepříliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je částečně schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele částečně opravit. Při samostatném studiu má velké problémy. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

Hodnocení slovní:

Slovní hodnocení se snažíme používat takovým způsobem, aby si žák uvědomil, že je velmi důležitým ukazatelem pro jeho celkové hodnocení, a to i v případech že často nebývá nikde zapsané a je použito pouze v ústní formě. Slovní hodnocení může žák obdržet i písemně (pochvala v Žákovské knížce, zhodnocení písemné, grafické práce, na kterou lze obtížně uplatnit hodnocení známkou). Uplatňuje se zejména při práci ve skupinách, při společném hodnocení výstupu před třídou, při kvalitním splnění samostatného (i domácího) úkolu, při pracích, které mají heuristický charakter. Dále v případě hodnocení na vysvědčení, pokud je to doporučeno PPP.

6.1.3. Podklady pro klasifikaci

Hlavním aspektem pro hodnocení žáka vždy zůstane především jeho činnost v průběhu výuky, tedy aktivita v hodině, užitečnost při skupinové práci, přístup k získávání nových poznatků a jejich aplikace. Samozřejmě je nutné získávat podklady pro klasifikaci co nejrozmanitějším způsobem, jen tak lze žákův vývoj podchytit komplexně.

Nejvýznamnějšími podklady pro konečnou klasifikaci tedy jsou:

- výsledky práce při řešení problémů (laboratorní práce, získávání, výběr a interpretace informací při samostatných a skupinových pracích, práce na projektech)
- uplatňování poznatků v konkrétních úlohách (písemné práce, ústní zkoušení, samostatné domácí úlohy)
- příprava na výuku
- aktivita ve výuce

6.1.4. Pravidla pro vytváření klasifikačních podkladů

Většina podkladů pro klasifikaci žáka vzniká průběžně, během celého výchovně vzdělávacího procesu. Podklady pro klasifikaci musí být dostatečně srozumitelné, ověřitelné, v dostatečném množství.

Na základě požadavku vyučujícího či vlastní žádosti žáka může být žák zkoušen ústně (citlivé chování učitele; ne v soukromí; je možno zkoušení přerušit bez hodnocení; žák má právo se z ústního zkoušení omluvit; učitel nehledá nedostatky, klade podnětné otázky, ve vhodných situacích netrvá na vědomostech ale aplikaci)

Učitel získává klasifikační podklady na základě samostatných písemných prací (čtvrtletní práce hlásí týden dopředu, stejně jako písemné práce, které jsou výhradně vědomostní a přesahují 30 min, v jednom dni se nemůže objevit více než jedna práce výše uvedeného rozsahu; aplikační a skupinové práce stejně jako práce drobného charakteru vyučující dopředu nemusí nahlašovat; hodnocena může být jakákoliv práce, nutno přihlídnout k charakteru a je-li to žádoucí, hodnotit spíše úspěchy, s tolerancí k celkové správnosti).

Učitel je vždy garantem toho, že chování žáka se neprojeví v jeho klasifikaci. Je v kompetenci pravidel školy, jaké zvolí výchovné opatření, to nikdy nezasáhne do známky.

6.1.5. Sebehodnocení žáka

Velmi důležité pro rozvoj žákovy osobnosti je také možnost hodnotit se sám, hodnotit svou práci a přínos v rámci skupiny, reflexivně zaznamenávat své úspěchy a pokroky, vyhodnocovat nedostatky. Proto ve vhodných situacích dáváme žákům možnost, aby svou činnost sami zhodnotili. K tomu používáme následující metody:

Žák je veden k tomu, aby před započítím domácí přípravy vyhodnotil svou předchozí činnost a na základě toho probíhala jeho další příprava.

Žák může mít na závěr pracovního listu připravený jednoduchý dotazník, ve kterém zhodnotí svou práci a možnosti dalšího rozvoje.

Vyučující zpracuje pro žáky textový nebo grafický dotazník, kde žák sám popisuje (vyznačuje) dosaženou úroveň, dovednost, užitečnost, pokrok.

Žák konfrontuje své názory na kvalitu skupinové práce s ostatními ve skupině a skupina jako celek na základě toho vyhodnotí svou činnost.

Nutností samozřejmě je, aby žák byl seznámen s cíli, jichž měl/má dosáhnout, hodnotí zejména svůj pokrok, užitečnost, osobní přínos.

6.1.6. Portfolio

Pro pozitivní motivaci i hodnocení práce žáka je cenným a užitečným nástrojem jeho „portfolio“. Tedy složka, ve které si na základě vlastního výběru shromažďuje své práce (případně je vyřazuje). Už samotný fakt, že o zařazení práce do portfolio rozhoduje sám žák, je významný. Jednak se zde opět uplatňuje princip sebehodnocení a dále je zde jistota, že portfolio bude vypovídat o jeho úspěších a pozitivních pokrocích. Do portfolio lze zařazovat práce jakéhokoliv druhu, mohou to být i informace o úspěších v mimoškolní činnosti.

Pro rozvoj digitálních kompetencí je žák od nejnižších ročníků veden, ve vhodných situacích, vést si portfolio v digitální podobě.

7. OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
2.1. ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY.....	3
2.2. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU.....	3
2.3. CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ.....	3
2.4. DLOUHODOBÉ PROJEKTY.....	3
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	4
3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY.....	4
3.2. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE.....	5
3.3. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	7
3.4. VZDĚLÁVÁNÍ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH ŽÁKŮ.....	10
3.5. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT.....	12
4. UČEBNÍ PLÁN	15
4.1. TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU.....	15
4.1.1. Učební plán – 1. stupeň.....	15
4.1.2. Učební plán – 2. stupeň.....	16
4.2. POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU.....	17
5. UČEBNÍ OSNOVY	18
5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	18
5.1.1. Český jazyk a literatura.....	18
5.1.1.1. Český jazyk a literatura – 1. stupeň.....	18
5.1.1.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura.....	18
ČESKÝ JAZYK A DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - V POČÁTEČNÍM OBDOBÍ SE ŽÁCI UČÍ TECHNOLOGIE OVLÁDAT, POZDĚJI JE VYUŽÍVAJÍ K SAMOSTATNÉMU VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, TVORBĚ PREZENTACÍ, K PSANÍ TEXTŮ A PŘEDEVŠÍM KE KOMUNIKACI. NA VÝZNAMU NABÝVÁ ČTENÍ A ORIENTACE V ELEKTRONICKÝCH TEXTECH. NEOPOMINUTELNÉ JE OSVOJENÍ DOVEDNOSTÍ, KTERÉ ŽÁKŮM UMOŽNÍ VYUŽITÍ TEXTOVÝCH EDITORŮ PŘI PSANÍ VLASTNÍCH TEXTŮ. PRO NĚKTERÉ ŽÁKY SE ZNEVÝHODNĚNÍM NAVÍC VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ PŘEDSTAVUJE PODPORU PŘI JEJICH ŠKOLNÍ PRÁCI.....	18
5.1.1.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura – 1. stupeň.....	20
Český jazyk a literatura, 1. ročník - MDÚ.....	21
Český jazyk a literatura, 2. ročník - MDÚ.....	23
Český jazyk a literatura, 3. ročník - MDÚ.....	25
Český jazyk a literatura, 4. ročník - MDÚ.....	27
Český jazyk a literatura, 5. ročník - MDÚ.....	29
5.1.1.2. Český jazyk a literatura – 2. stupeň.....	30
5.1.1.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura – 2. stupeň.....	30
5.1.1.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura – 2. stupeň.....	33
Český jazyk a literatura, 6. ročník - MDÚ.....	35
Český jazyk a literatura, 7. ročník - MDÚ.....	38
Český jazyk a literatura, 8. ročník - MDÚ.....	41
Český jazyk a literatura, 9. ročník - MDÚ.....	43
5.1.2. Anglický jazyk.....	45
5.1.2.1. Anglický jazyk – 1. stupeň.....	45
5.1.2.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk – 1. stupeň.....	45
5.1.2.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk – 1. stupeň.....	47
Anglický jazyk, 3. ročník - MDÚ.....	47
Anglický jazyk, 4. ročník - MDÚ.....	48

Anglický jazyk, 5. ročník - MDÚ.....	49
5.1.2.2. Anglický jazyk – 2. stupeň.....	50
5.1.2.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk – 2. stupeň.....	50
5.1.2.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk – 2. stupeň.....	52
Anglický jazyk, 6. ročník - MDÚ.....	52
Anglický jazyk, 7. ročník - MDÚ.....	54
Anglický jazyk, 8. ročník - MDÚ.....	55
Anglický jazyk, 9. ročník - MDÚ.....	56
5.1.3. <i>Další cizí jazyk – Německý jazyk</i>	57
Německý jazyk, 7. ročník - MDÚ.....	60
Německý jazyk, 8. ročník - MDÚ.....	61
Německý jazyk, 9. ročník - MDÚ.....	63
5.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	63
5.2.1. <i>Matematika</i>	63
5.2.1.1. Matematika – 1. stupeň.....	63
5.2.1.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	63
5.2.1.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika – 1. stupeň.....	65
Matematika, 1. ročník - MDÚ.....	66
Matematika, 2. ročník - MDÚ.....	67
Matematika, 3. ročník - MDÚ.....	69
Matematika, 4. ročník - MDÚ.....	71
Matematika, 5. ročník - MDÚ.....	73
5.2.1.2. Matematika – 2. stupeň.....	75
5.2.1.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	75
MATEMATIKA A DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE.....	75
5.2.1.1.1. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika – 2. stupeň.....	77
Matematika, 6. ročník - MDÚ.....	79
Matematika, 7. ročník - MDÚ.....	82
Matematika, 8. ročník - MDÚ.....	84
Matematika, 9. ročník - MDÚ.....	87
5.3. INFORMATIKA.....	88
5.3.1. <i>Informatika</i>	88
5.3.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	88
5.3.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika.....	90
5.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT.....	98
5.4.1. <i>Prvouka</i>	98
5.4.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	98
5.4.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka.....	101
Prvouka, 1. ročník - MDÚ.....	102
Prvouka, 2. ročník - MDÚ.....	104
Prvouka, 3. ročník - MDÚ.....	106
5.4.2. <i>Přírodověda</i>	107
5.4.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	107
5.4.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda.....	109
Přírodověda, 4. ročník - MDÚ.....	109
Přírodověda, 5. ročník - MDÚ.....	112
5.4.3. <i>Vlastivěda</i>	115
5.4.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	115
5.4.3.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda.....	117
Vlastivěda, 4. ročník - MDÚ.....	118
Vlastivěda, 5. ročník - MDÚ.....	119
5.5. ČLOVĚK A SPOLEČNOST.....	120

5.5.1. Dějepis.....	120
5.5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	120
5.5.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dějepis.....	124
Dějepis, 6. ročník - MDÚ.....	125
Dějepis, 7. ročník - MDÚ.....	126
Dějepis, 8. ročník - MDÚ.....	127
Dějepis, 9. ročník - MDÚ.....	129
5.5.2. Občanská výchova.....	129
5.5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	129
5.5.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Občanská výchova.....	134
Občanská výchova, 6. - 9. ročník - MDÚ.....	138
5.6. ČLOVĚK A PŘÍRODA.....	140
5.6.1. Fyzika.....	140
5.6.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	140
5.6.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika.....	145
Fyzika, 6. ročník - MDÚ.....	146
Fyzika, 7. ročník - MDÚ.....	148
Fyzika, 8. ročník - MDÚ.....	150
Fyzika, 9. ročník - MDÚ.....	152
5.6.2. Chemie.....	153
5.6.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	153
5.6.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie.....	157
Chemie, 8. ročník - MDÚ.....	159
Chemie, 9. ročník - MDÚ.....	162
5.6.3. Přírodopis.....	163
5.6.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	163
5.6.3.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodopis.....	165
5.6.4. Zeměpis.....	173
5.6.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	173
5.6.4.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis.....	175
5.7. UMĚNÍ A KULTURA.....	182
5.7.1. Hudební výchova.....	182
5.7.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	182
5.7.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova – 1. stupeň.....	186
Hudební výchova, 1. ročník - MDÚ.....	186
Hudební výchova, 2. ročník - MDÚ.....	187
Hudební výchova, 3. ročník - MDÚ.....	188
Hudební výchova, 4. ročník - MDÚ.....	189
Hudební výchova, 5. ročník - MDÚ.....	191
5.7.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova – 2. stupeň.....	191
Hudební výchova, 6. ročník - MDÚ.....	192
Hudební výchova, 7. ročník - MDÚ.....	193
Hudební výchova, 8. ročník - MDÚ.....	194
Hudební výchova, 9. ročník - MDÚ.....	195
5.7.2. Výtvarná výchova.....	196
5.7.2.1. Výtvarná výchova – 1. stupeň.....	196
5.7.2.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	196
5.7.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 1. stupeň.....	197
Výtvarná výchova, 1 - 5. ročník - MDÚ.....	199
5.7.2.3. Výtvarná výchova – 2. stupeň.....	200
5.7.2.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	200
5.7.2.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 2. stupeň.....	201

Výtvarná výchova, 6. - 9. ročník - MDÚ.....	203
5.8. ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	204
5.8.1. <i>Výchova ke zdraví</i>	204
5.8.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	204
5.8.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu <i>Výchova ke zdraví</i>	206
<i>Výchova ke zdraví 8. - 9. ročník - MDÚ</i>	207
5.8.2. <i>Tělesná výchova</i>	208
5.8.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	208
5.8.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu <i>Tělesná výchova – 1. stupeň</i>	210
<i>Tělesná výchova, 1. - 3. ročník - MDÚ</i>	212
<i>Tělesná výchova, 4. - 5. ročník - MDÚ</i>	214
<i>Tělesná výchova 6. - 9. ročník - MDÚ</i>	217
5.9. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	218
5.9.1. <i>Pracovní činnosti</i>	218
5.9.1.1. <i>Pracovní činnosti – 1. stupeň</i>	218
5.9.1.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	218
5.9.1.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu <i>Pracovní činnosti – 1. stupeň</i>	220
<i>Pracovní činnosti, 1.- 3. ročník - MDÚ</i>	222
<i>Pracovní činnosti, 4. - 5. ročník - MDÚ</i>	226
5.9.1.2. <i>Pracovní činnosti – 2. stupeň</i>	227
5.9.1.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	227
5.9.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu <i>Pracovní činnosti – 2. stupeň</i>	230
<i>Pracovní činnosti, 6. - 7. ročník - MDÚ</i>	231
<i>Pracovní činnosti, 8. - 9. ročník - MDÚ</i>	236
6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ A VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ.....	239
6.1. HODNOCENÍ ŽÁKA VE ŠKOLE.....	239
6.1.1. <i>Cíl a smysl hodnocení</i>	239
6.1.2. <i>Způsob hodnocení</i>	239
6.1.3. <i>Podklady pro klasifikaci</i>	240
6.1.4. <i>Pravidla pro vytváření klasifikačních podkladů</i>	241
6.1.5. <i>Sebehodnocení žáka</i>	241
6.1.6. <i>Portfolio</i>	241
7. OBSAH.....	242